

6

1

2
51636

2

51636

50

C155

FR

Ornithoglossum - fol. 16.
pubescens - fol. 19.

Guil. Godolphin

Am. J. J. J. J. J.

Illmo & Reu.^{mo}

LAVRENTIO

DE MAXIMIS

Protonotario Apostolico,

Et Canonico Lateranensi Portionario.

Franciscus Rugerius.

P. S.

QVOD Amplitudini tuæ,
Illustriss. Laurenti, Mu-
sam meam è Parnassi syl-
uis emergere cupientem
deuoueam, non tam electionis est animi
te impensè colentis mei, quàm ipsius

A 2

Muse

⁴
Musa te ardentem amantis. Vel enim
latere, sibiq; soli cecinisse satis habebat,
& mihi; vel si egressa parnaſſijs teſquis,
ubi amico in otio pomeridiana hora, quo
me recrearet grauioribus studijs defes-
sum, haec carmina emodalata erat, audi-
ri ab alijs debebat, ut lauream qualem-
cumque reciperet, te Apollinem suum
flagrantissime semper exoptauit. Quid
amorem in te suum excitarit, non est
cur queras. Probe nosti in maximos
heroas, æstro concitari solitas Musas:
cum vero inter nobilissime familie tue
MAXIMOS virtutis, & glorie Princi-
pes non solum MAXIMVS emineas, no-
bilitatemq. clarissimam maiorum illu-
stres, sed inter Romanos etiam omnes
proceres augustissimus effulgeas; quid
mirum, si me in clietelam seruitutis tue
receptum ipsa etiam Musa, nobilitatem
fa-

familie, & Virtutes animi tui demira-
ta, te unum elegerit, quem præ ceteris
& coleret, & amaret? Hæc primum te
liberalibus disciplinis, & bonis artibus
præclare adolescentem ad gloriam, Ro-
mæ cum essem, adamavit; tum Summi
Pontificis Pauli Quinti intimum cubi-
culo præfectum coluit; nunc vero sacre
Lateranensis Ecclesiæ Canonicum Bot-
tionarium & Protonotarium Apostoli-
cum veneratur, animiq. non incerto præ-
sagio, Hyacinthinâ, & purpuream cau-
siam tuis crinibus anticipat. Sed enim
candidi animi tui mores, ingenuitas, ex-
celsitas, urbanitas, comitas, humanitas,
qua & officijs, & beneficijs, quemque ti-
bi devinctissimum reddis, ad amandum
illexit, ad colendum vel inuitam per-
traxit. Scitum illud Platonis de amore
dictum est; in floribus vitam agere:

1 3

Musas

Musas equè vernantibus in locis apri-
cari solitas nemo non nescit. Itaque &
amori meo; & Musæ amenissimo ani-
mi tui viridario miris virtutum flori-
bus præculto conquiescendum fuit. Me-
tænates, quibus Mida sunt aures, re-
cusat; amat Cæsares, vel si solum
Apollines; A Laurentio satis ampla
laurea se coronatam celebrabit, si æq.
cara fuerit, ac candidam se dicat, &
sacrat. Vale.

D. Mauritius de Domis Præpositus Generalis
Cler. Reg. Congregationis Somaſchæ, & Do-
ſtrinæ Chriſtianiæ in Gallia.

Cum duo noſtræ Congregationis Theologi, quibus
librum carminum à Reu. Patre D. Franciſco Ru-
gerio Congregationis noſtræ Sacerdote Theolo-
go c. mpoſitum, cui titulus eſt MELETÆ PO-
MERIDIANÆ, recognoſcendum impoſuimus,
dignum prælo cenſuerint; Nos eidem Patri fa-
cultatem concedimus, vt imprimendum curæ
ſeruatis ſeruandis. In quorum fidem &c.

Dat. Mediolani in Collegio S. Mariæ Secretæ die
15. Octobris 1626.

*D. Mauritius de Domis Præpoſitus
Generalis.*

*D. Bartholomæus de Tiberijs
Secretarius.*

D. Martinus de Dominis Theologus Generalis
Congregationis Sodalitatis de Do-
ctina Christiana in Gallia.
Cum hinc hinc Congregationis Theologi quibus
librum certum & Reg. Patre D. Francisco Re-
gno Congregationis hinc & inde Theolo-
ge & magister, & M. MELIATE PO-
MERIDIANE, recognoscendum impolimus.

Fr. Paulus Maria Ritus de Garrexio
Lector Theologus Prouic. S. Offitij
Mediolani.

Fr. Al. Bariola Augustinianus Consultor
S. Offitij, pro Illustriss. D. Cardinali
Archiepiscopo.

Vidit Saccus, pro Excell. Senatu.

VILLA ALBANÀ

PLATORVM

QVAM FLAMMINIVS

CARDINALIS PLATVS

EXTRVXIT

Abbas Nicolaus Comes Nepos

Magnificentissime exornauit.

Carmine heroico descripta.

DVeor in Albanos colles, gratissima cantu
Per loca, foecundis vinearq. culta racemis.
Hic Bacchi, seniq; furontia praelia Muis
Dicere, Musa, para: memores firmata Nepote
Foedera Atlantæ: Faunos, satyrosq; furentes.
Sed quis me sistet nemorosi in vertice Pindi,
Pegaseis, vel fontis aquis: vt, diuite vena,
Carmina apollineo depromam percitus æstro?
Tu me, Nicolæ, adduces super ardua montis,
Magne Comes, iuga tu Parnassi florida pandes,
Hypocrenos; mihi, largo gurgite fontes.
Scilicet aspirat Vatis noua flamina menti,
Delicijs foecunda soli tua villa, salubri
Albanæ omnes inter mage consita colle;
Purpurei quam stella chori, magnum decus Urbis,
Flamminius ponens foeto requiescere campo
Inslit, vbi cælo virga Cyllenius aurea
Constitit adlabens, inimicq; bella repressit.
Iam caleo, magnusq; agit præcorda Phœbus,
Arferat

Arserat, Immani gliscens violentior ira,
 Iudicio Diuum damnatus crimine Maiors,
 Neptunoq; stetit dolens subsellia cælo,
 Frenuit, impatiens conceptum corde dolo rem
 Destinatus visceri: Caræ, mea pignora, nata
 Scilicet impunis in thæta Nitrotius, inquit,
 Virgineum temerare thorum, violentus & ausit
 Alcippes violatæ sinum? patietur inultus
 Dedecus hoc Genitor scelerato sanguine pœnas
 Pendere nec potuit sceleris Neptunia proles?
 His stimulanus pectus dictis, exasperat iras:
 Flammea turbata scintillant lumina fronte,
 Fulmineas iaculata iaves; visiq; cometes
 Exardere oculis, it toto flammeus ore
 Ignis, & ardentis pectus diuerberat auras.
 Immanem quassans hastam componere currum
 Imperat aurigam, diram lituoq; phalangem
 Horrifico acciri, bellantumq; agmina Diuum;
 Illicet eductos stabulo, temone iugales
 Coniunxit Bellona ferox; hi fræna remordent
 Horrida, ferales eiectant naribus ignes,
 Et Pauor, & Terror; duro flammescit ab ungue,
 Horrendumq; excussa sonat sub pondere tellus.
 Aegide contextus sæua, solidaq; trilici.
 (Idaliæ donum Diuæ, quam Lemnius ære
 Cuderat, immanis depicto Gorgonis ore)
 Protinus ascendit currum Gradivus ahenum.
 Excelfo capiti cristatus fulgurat olli
 Magnus apex galeæ, funessam dextera quassat
 Hastam, fulminæq; sustentat pondera parua
 Læua, laborato cinctusq; umbone nitescit.
 Peltata hinc inde & circumstant agmina currum
 Bellantum Diuum; nutrix Discordia belli
 Sanguineos crines, nigramentem lurida pallam,
 Torua truces oculos, furibundum turbida pectus.
 Sæuum Orgæa minans, & Dismeneia tabo

Pectora

Pectora foeda gerens ; dirum Apeneia ferrum
 Exertans ; sacris & nescia soluere pactam
 Aris dura fidem periuro Apistia corde ;
 Effera, & immitis rigido Inclementia vultu ;
 Et Diuis inuisa bonis Epiorchia, miris
 Fallere docta modis homines, fraudesq; Doliq;
 Dux inter primos ibat sed maximus omnes
 Ingenio vafer, varius STRATAGEMATA, dolosa
 Mente sagax, animo duplex, illudere doctus
 Hostes, hic vnus fidusq; hic Martis achates
 Turba minor pone insequitur, tamen ordine nullo,
 It confusa phalanx, miscetur & vndique vulgus :
 Anguineas incompta comas, feralis Erinis,
 Et Phlegetontæ secum, diræq; sorores .
 Iam lituis excita ferox Bellona flagellans
 Horrificos vrgebat equos, curruq. rotato
 Mandatum relegat iter; cum proxima late
 Aspiciens arua Ausonia, foecundaq; Mauors
 Littora, currentes iussit retinere iugales
 Aurigam, culto quâ surgunt vertice colles
 Albani : his nomen fecit tum nobilis Alba,
 Vrbs antiqua, potens, magnus quam condidit Heros
 Aeneades Troia profugus, cum constitit aruis
 Hesperia, & magnæ posuit cunabula Romæ .
 Hic Bacchus sedem domitis defixerat Indis ;
 Foecundum nam vite solum, spumatq; falerno,
 Et Thasio sudat feruens vindemia musto :
 Purpureis botris, niueis & pressa racemis
 Pucina vina fluunt gratum redolentia odorem ;
 Vel si hilaré haud fundat Nepenthem pectore potor
 Moerorem pellit, facundoq; ore disertus
 Fracta mero sentit clausæ retinacula linguæ,
 Cordis secretos quæ condere nescia sensus,
 Hosti etiam pateras inter vel libera promit ;
 Feruere quin cernes pleno in cratere meracos,
 Diuidulis latices intus fluitareque guttis :

Fragrans

Fragrant vina rosa, tenuiq; salubria nardo,
 Sinceroque oculos feriunt matura colore:
 Se in venas hausta effundunt, calidosq; per artus,
 Et reuocant corde effugientem grata vigorem.
 Fama est Albanis pateris immergere suadam
 Aspergilla (fides nec vana est credita priscis)
 Illa excussa mero mutis rorantia labris
 Facundi eloquij secretas indere vires.
 Vitis pampineis se tollit plurima ramis,
 Inter sublimis platanos foecunda virentes
 Vndiq; se pandens lasciuo vimine serpit,
 Brachia protendit, veluti complexa maritum,
 Reddita fertilior florenti hinc cortice gemmat,
 Atq; frequens onerat ramos viridantibus vuis.
 Hinc spectare libet lectos certo ordine colles
 Arboribus florere noui sub tempora veris,
 Iunctæ circumdant gravidæ quas nectare vites:
 Non lege incerta, in seriem sed culta per arua
 Hæ positæ, quincunce velut distantia seruant
 Interualla, virent adiunctis vitibus vsque,
 Exertant niueos sinuosa & bracchia botros,
 Omnigena hic floret vernanti vimine vitis
 Quælibet & turget ramis viridantibus vua.
 Foeta viret dulci, gratoq; Apronia succo,
 Stica, Cynacanthæ, Heluola, Aminea, Bella racemo
 Et Cæsanensis, botro Procacina pulchro,
 Albocarina nitens, mulcet quæ grata palatum.
 Inuida sed magno Tethys cristallina monte
 Marmora per rigua emanans hic plurima præcepit
 Instituit delapsa lacum; speciosus illo
 Condere nil potuit, vitreis & labilis vndis,
 Piscibus & varijs foetus, spectabilis alueo
 Proxima muscosis herbis redolentia lambit
 Littora, & alterno iucundus verbere pulsat.
 Hic ergo sedem Liber, sceptrumq; tenebat,
 Qua nulla emenso multos post Orbe labores

Gratiôr

Grator est tellus visa, aut magis comoda Baccho,
 Alma Ceres multo cumulatam munere ditat:
 Quin etiam, varioq; facit florere decore.
 Vix fecundus ager proficissus vomere reddit;
 Semina, quæ parca commisit agricola palma;
 Ditiôr insolitas adolescerè fœnore melle
 Gaudet, & oprato fœtu reuifescere aristas
 Incola fœcundo renitere noualia cultu.
 Delicijs diues tellus; gratissima cœli
 Temperies quam sponte beat; non noxiâ nimbis,
 Non vexata Noto, sentit vix flamina Cœtri:
 Sæpius at recreat genialis & aura Fauoni.

Nebrida contactus gemmis, hederaq; comantes
 Incinctus crines hic culta per ania currum
 Liber agit, secum Satyri, Fauniq; procaces,
 Mænades incomptæ crines per amœna vagantur
 Arbuta bacchantes, implentq; vlulatibus auras.
 Latior hic spectat curru Trieterica ab alto
 Interdum Bacchus cinctus furialibus armis,
 Ostentans lateri magnum cratera sinistro.
 Iucundum sacrum, sed & orgia læta quotannis
 Non ita, quæ Bromio Phancia prima litasse
 Dicitur, & magnos Diu instituisse triumphos,
 Læta vnquam Patri libauit pocula Baccho,
 Albana vt tellus: Hic lætior ille triumphat,
 Hic pateræ spumant; hic grandia pocula feruent;
 De vasto sæpe exhausit calpare meracos
 Potator latices, se multo & proluuit haustu;
 Dum sacra libantur, vinoq; altaria fumant.
 Seu Lenæa iuuet, tremula Luscinia voce
 Cum secum varios argutat guttate cantus
 Vere nouo, florente rosa, qua sacra coronant
 Pocula, vt effundant gratum fragrantia odorem.
 Siue Epilenæ, viuis cum se vinea fœtis
 Ostendit, plataniq; gemunt sub pondere vitis,
 Iam matura cadis expressas eliquat vndas

Vua,

Vna, terit plantis quam latus vinitor vdis.
 Stant aras circum pueri dum liba litantur,
 Sertaq; pampineis exornant tempora ramis :
 Lignea pars longis nodat vincilia thyrsis,
 Pars implent cratera meroi lætiq; propinant
 Libantes Bromio, & bacchantes carmina cantant.
 Hos spectare libet redimitos tempora vittis
 Tundere saltantes resonantia tympana fuste,
 Mollia sinistra alijs genialia nablia vertunt,
 Multiforesve tubæ resonant, caua tibia buxo
 Sibilat, imparibus septem simul acta cicutis
 Fistula, quæque hilari & genio sunt comoda cantu.
 Hi choreas ducunt; hi risu, & scommate acerbo
 Quæq; petunt, varijs prostant quæq; obuia fannis.
 Dat liberratem Bacchus, mentita cautis
 Oraq; corticibus, quæ sumunt horrida formis.
 Talia dum multo feruet vindemia nullo
 Festa dicant, inter festiuis ludit onantes
 Ipse meriq; fator magnum cratera ministrans.
 Nulla sed Albano cessant libamina colle
 Sacra Deo; gaudet quid quid decreuerit vsquam
 Lætius hic fieri; peragunt Apatutia, Bacche,
 Hic tibi namque alacres, libant Canaphoria, libant
 Ambrosia, Ascolia, & multo Pithoegia vino.
 Mollibus his igitur traducens otia ludis
 Albanos inter vini Pater almus oberrat;
 Posthabita gaudetq; Rhodæ; sit copia quamuis
 Hic etiam Diuo generosi magna lyæ
 Despicit & Lesbum, iactet vel sola falernum,
 Fœcunda de vite merini sudare meracum;
 Non vineta cupit Dictæa feracia Liber,
 Siccula, Parthenope vel quæ pulcherrima vernis
 Culta iugis effert: referunt Albana triumphum,
 Hæc colit, hæc alijs præsentî numine præfert.

Protinus at sensit profugi feralia Martis
 Arma per Albanos colles rutilare, furorem

Concipit

Concipit insolitum, bacchatur Bacchus & cæstro; ni V
 Vsq; adeo tristi turbari gaudia Diuo; ni V
 Cœpta timet: Nostris ergo consistere regnis;
 Ausit, ait, Diuum spretor? quem nulla maritum
 Agnoscit formosa Nurus, coniunctus & vlli
 Nescius esse thoro, turpat genialia lecti
 Gaudia, scœdabit nostras impurior oras?
 Illa præstantes inter speciosa puellas;
 Altera ceu nymphas inter formosa Dione;
 Virgineo cultu florens, pudibunda Virago,
 Inclyta dotalem decorabat grandior Albam;
 Nulli sponsa proco, castæ deuotaq; Veltæ
 Furta Dioneæ spernebat dulcia Diuæ:
 Ora Dæ similis; cultu speciosior vllâ
 Nusquam Virgo fuit; visa hac, spreuisset Apelles
 Tota Asia pulchras quæritas ore puellas.
 Cirratus crinis capiti, color aureus illi
 Fulgurat, & radijs veluti diuentilat aureis;
 Lumina scintillant spatiosæ è margine frontis;
 Dixeris vt geminos oculis rutilare pyropos;
 Sylua supercilij formosam circinat Irim;
 Quam miro Diuæ Charites sparsere lepore,
 Hic insilit amor telis pharetratus acerbis;
 Subdolis incautos arcu collimat amantes;
 Sed pestana, genis errare licentius audens,
 Lilia purpureo decorat rosa pulchra colore;
 Rubra nitent ori, breuibsq; corallia labris;
 Quæ Pitho mellifluo sparsit diffusa lepore;
 Dum loquitur dulci sonitu corda eliquat illa,
 Et quot verba sonant, tot fixa & spicula sentit
 Auditor, cum rastra videt pulchro ordine eburnæ
 Dentis, & è roseis gelasinum surgere malis;
 Guttare quin tereti splendent lactea collas
 Formosam faciem species procera venustat
 Regia maiestas diuinum spirat & ore;
 Tota lepos, & tota Charis veneranda pudore
 Virgineo

Virgineo imitat, retrahit reuerentia amantes;
 Heu miseri Numitoris erat spes vna futura
 Prolis, & excelsi generis vel sola superstes:
 Sacra Deæ vestæ: Baccho sed carior vni.
 Haud ignota timet: Gradiui nota libido
 Sat Bromio. Hunc procul Albanis depellere curat.
 Ocyus ergo iugis: Sylvanos imperat inter
 Acciri Faunos horrentem protinus Ormum.
 Hoc nemo horridior, Inuentibus asperat ora
 Luminibus, toruisq; minax circumspicit hircus.
 Tempora tæda cauis, setosis horrida cirris
 Tristes obducunt nubes contermina fronti
 Angustæ, imparili quæ surgens margine, vtrinque
 Exerit intortos inter fera cornua crines;
 Compressi & patuli proflant male olentia naræ
 Flamina, & impuros exudant tæbe liquores.
 Vtraq; mala rugis deformis arata profundis
 Efferat horrificam faciem, spatiosior vnâ
 Prominet, vmbrosæ atq; instar jacet altera vallis:
 Labra tument: amplo nigros exertat hiatus
 Dentes: sub mento villis imitatur & hircum.
 Plurima syluescit deformi in pectore setæ:
 Membra feræ: rigidi sunt cætera monstri.
 Brissæo festinus adest ergo ocus Ormus,
 Inq; modum thyrsi prægrandem sustinet alnum.
 Olli tum Bacchus, celer i, mea diæta superbo
 Affer Mauorti; Albana decedere sedo
 Te mandat Bromius, iucundum sola Bimatrem
 Scilicet Alba colit, comites & Numina Panæ
 Hæc lusus, non arma vocat quæ vitis apricat
 Collibus & dulci reuifescit plurima fœtu.
 Vix ea fatus erat, properat cum nunciis Ormus,
 Gradinum longa quærens ambage viarum.
 Hic forte vmbrosæ confederat agmine ripæ,
 Gurgite quæ leni refluens admurmurat vnda
 Effusi speciosa lacus, grætoq; susurro

Allicit ad placidam defessum blanda quietem.
 Naiades hanc voluere sacram, voluere Napæ:
 V sibus haud tentat quisquam temerare profanis.
 Huc haustura venit vestalis purior vndas,
 Rhea huc pro sacris vultu pulcherrima Virgo
 Sæpe venit factura Deæ mundissima sacrum.
 Illa venit, pulchræ ripa Theronis alumnus
 Dum sedet, & sæuam meditaturo pectore cædem,
 Bella animoq; ciet; blando lectissima passu,
 Nescia pugnacis turbæ properauerat vrnæ
 Candidulos nudata pedes immergere lymphis.
 Vt videt hanc Mauors in sano protinus igne
 Liquitur, & toto ferientis spicula amoris
 Pectore concipiens, sensit perrepere flammam
 Corde, potens omnes quæ pascitur aucta medullas;
 Saucius impatiens ignis noua bella volutat
 Idaliæ Diuæ, sola arma Cupidinis ardet.

Ilia sed lento remeabat candida passu,
 Atq; vrnæ referebat aquam; cum Pufio somnus
 Affluetis iuxta florentes ludere ripas
 Fluminis, herbosos tumulos vbi plurima opacat
 Alnus, iucunda zephyrusq; adsibilat aura,
 Virginis occurrens ori ter rore madentem
 Lethæo virgam excussit, grauida illa sopore
 Lumina vix tollens, iam iamq; natantia somno
 Ibat; non longe insequitur vestigia Mauors,
 Obseruatq; viam: Platani mox Ilia ad vmbra
 Fessa pede, at grauius defessa aspergine Diui,
 Florida virgineos per gramina strauerat artus;
 Iamq; leuem niueo proflabat pectore somnum.
 Dulcem Gradiuus sistens furatur amorem
 Luminibus, gratæ miratur virginis ora,
 Pectore dum lenes alternat anhelitus auras
 Ah tibi sed Mauors cupido sunt ignea cordi
 Flamina. Acidalios tot pectore ventilat ignes,
 Quot dulces spirant auræ. Quò Musa canentem

Eripīs ? An Martis seruat noua gaudia Cirrha?
 Sat summis incisa iugis Heliconis Apollo
 Martis furta legi sero voluit ne Quiriti?
 Nosceret vnde genus clarum, quo marta proles
 Romulidum bellis totum compefcuit orbem :
 Belligeram gemino foetu dabit Ilia gentem
 Illo excita graui nam facta puerpera somno .
 Cuncta sed vmbroso spectarunt cespite Fauni
 Bryssæi præmissa phalanx, quin nuncius Ormus
 Vidit, succensaq; fremens incanduit ira .
 Nil cunctatus abit, Bacchum responsa morantem
 Furta docet Martis. Cessas iam Bacche quid vltra
 Viribus Albana sœuum depellere sede ?
 Ormus ait; redeo non nuncius, (impia Martis
 Facta vetant) redeo foedi spectator Amoris.
 Iam regnat Mauors & totam incestibus oram
 Albæ funestat; reducem te florida Naxos,
 Bacche, manet: caræ Nutricis dulcia Nisæ
 Iam iuga te profugum latiali sede morantur;
 Albano vel pelle solo: fidentior audes
 Tradere quin demum maiori numine Martem ?
 Criminis atq; vltro iustas deposcere poenas ?
 Res facilis factu; fessus iacet ille virenti,
 Herboseq; thoro resupino corpore torpens;
 Palantes pascuntur equi; Bellona natatu
 Candida per vitreas exeret brachia lymphas,
 Luxuriatq; lacu, hinc, illinc Mauortia turba
 Semisopita iacens longè cunctatur Amantem.
 Nullus in excubijs: composito ergo agmine perge;
 Improuisus eris, validos euadere thyrsos,
 Sat vitare fuga Bacchi potis ille furorem.
 Dixit, & elata concussit cornua palma .

Infremuit temulêta cohors, iam tympana pulsant
 Manades: exaciunt arata cuspide thyrsos
 Fauni, tela parant satyri, Bacchæq. fures
 Aptauere faces; stimulis Bryssæus adactis

Conceptus.

Conceptas ante, his auditis, asperat iras,
 Imperat & pugnam : stat firma mente repostum,
 Collibus Albanis , latioq; extrudere Martem .

Pantheræ exuijs tectus, crinesq; comantes
 Pampineo cinctus sero conscendere currum
 Approperat, duris lynces dant ora lupatis,
 Immanesq; feræ longo stant ordine circum,
 Ora truces spiris obuallant agmine Bacchum.

At primos inter Genius comes ibat Heratus,
 Omnibus & satyris vultu truculentior Euan.
 Ponè sequebantur montana & numina Panes ;
 Prima phalanx belli, dextro sed turbida cornu
 Faunorum stant densa manus , satyrusq; sinistro
 Plurimus armatus telis , stipantq; cohortes
 Terga Dionysij silenorum, agmine facto.

At binas Titiri cingunt exercitus alas,
 Ingentesq; gerunt peracuta cuspide contos.
 Hos inter niueas præpinguis nuda papillas
 Prouida pergebat, centum calparibus, Ino:
 Iucunda Aurooen cereali munere plena
 Mille canistra ferens ; Agauen lætissima vultu
 Multo sudantes saluo abdomine pernas
 Dulcis habens sequitur secum irritamina vini ;
 Tantus amor Bacchi, studiumq; Bimatris alumni.

Sed furibunda volat campo Mimallon aperto,
 Hac, illac Tylades incomptis crinibus errant,
 Mænades & magnis geminantes vocibus euoe .
 Naiades has ponè, & veniunt pulcherrima turba :
 Post omnes , vultu graciles pulchræq. Ναρξξ .

Classica sed cecinit rauco vix Oinosis ære ,
 Tympana pulsa sonant, totus fremuitq; furentum
 Murmure confuso percussus personat æther .

At prius exhaust plenum Semeleia proles
 Ter cratera mero, seq; illo concitat œstro,
 Addidit & ternis ingentia pocula septem;
 Hoc Ducis exemplo Faunorum cætera turba

Bellatura phalanx vino se proluit omnis,
 Et stimulos addit, stimulisq; excita furorem
 Ebibit insolitum, ad pugnam seq; incitat vltro.
 Magna volant castris calparia plena meraco,
 Itq; reditq; manus persape exhaustus in omnes
 Congiis, & totus feruet sextarius aruis.
 Vt caluere mero furiosis protinus armis
 Castra mouent; Gradiuū & contra tendere pergūt.

Qualis caprarum foecunda ad pascua pastor
 Agmen cum ducit, passim dispersus oberrat
 Grex, certumq; locum nescit seruare sequentis,
 Sed cupido illa celer carpit fastigia morsu
 Herbæ florentis; saltu se surripit illa;
 Altera stat pendens summi de vertice saxi;
 Collidunt aliæ tudentes cornua fronte.
 Haud secus & vino feruens exercitus ibat
 Bacchanti similis Bacchi, nec signa morantur,
 Ordine se certo haud norunt, vel parte tueri.

At postquam ventum quò fessus dulcia Mauors
 Somnia carpebat viridi sub tegmine quercus;
 Consistunt acies: Tyladum furiosior Anun
 Prima iacit valido contortum missile nisu,
 Euolat; at vano decussum insibilat ictu
 Auribus extremis Martis, celerique susurro,
 Excitat ardentem placida inter somnia pugnæ.
 Vt vigil erectus stetit, vt circumspicit agmen
 Bacchantum: incomperto furiosaque tympana pulsu
 Ingrato celtrepuere sono, versasque Bimatrix
 Stare acies cernit, gl. scit violentior ira
 Pectore, & infrendens ingentem protinus hastam
 Arripit; At contra vix tollit flammeus ore,
 Cum temulenta phalanx, viso perterrita Marte,
 Turpi terga fuga confuso vertere cursu
 Incipit, huc, illuc effusa per auia saltans,
 Consult atq; sibi quisquis; Bry staus & ipse
 Malantes cernens acies, cuncta agmina Marti
 Instanti

Instanti dare terga Deo, temone iugales
 Incitat obuerso timidus, crebroq; flagellat
 Verbere, diffugiensq; celer compendia quærit
 Certa viæ, horribilesque vrget per denia lynces.
 Haud tamen irato Marti deferbuit ignis,
 Audaces punire vltro meditatur & orsus.

Iam Bellona ferox confusæ murmura turbæ
 Audierat, subito accurrens cum prompta comantes
 Jungit equos: crebris feriunt hinnitibus auras
 Illi, concutiuntq; iubas, & fræna remordent
 Ardentes pugnam, signo resonantis & æris
 Sub vexilla ruunt atq; agmina cætera, cædem
 Dira mente coquunt, frendunt, & prælia poscunt,
 Forte laceffitus qualis cum cornua taurus
 Librata ceruice rotat, violentus in hostem
 Irruit, & campo fertur furibundus aperto;
 Non aliter Mauors fugientum terga sequutus
 Fulminis instar abit, vibrato & fulgurat ense;
 Plurimus hic primo Faunus prosternitur ictu;
 Vilis turba iacet, setoso pectore Susen,
 Ex imo duræ volitare per aera frontis
 Cornua vulsa videt, pauitans terraq. supinus
 Gradiui celerem iugulo vix effugit enses,
 Namq; volat, crebro flammam collisus & inter
 Tempora cornuto scindit dum vertice colla
 Excudit, & magnum satyrorum sternit aceruum.
 Heu Graulene iaces sylvarum gloria, Daune
 Magne cadis, celso tuq; inter nomine Panas
 Doctus septenis cantum variare cicantis
 Sterneris Orfentes, docuit quem Marsia dulcem
 Flexibus, & miris modulis insectere vocem,
 Marsia qui cantu, plectroq; laceßere Phœbum
 Ausus, nudata heu sensit temeraria pelle
 Consilia: hoc etiam Corbantes sternitur ictu:
 Infano dudum deceptus amore Coriscæ
 Arcadiam fugiens ad sylvas venerat Albæ

Cæditur Olmanus, transfixus gutture Capton
 Euomit immistum vino fœdo ore cruorem;
 Sic furit iratus, fugientia & agmina Mauors
 Sternit; cum cælo velox pernibus alis
 Tutilina volat; genibus reuoluta Tonantis,
 Sic supplex illum lacrymis affatur obortis.

Ergo ne supremo solum despectior Albæ
 Tutilina Ioui? fugiet Bryssaus & vltro,
 Collibus Albanis, latialibus exulet oris,
 Diuum coniuente Patre, ergo deseret arua
 Fertilis Hesperia? Non arma furentia Martis
 Cernis? me miseram, campis sterilescet arista
 Ergo meis? vite & fœta viduabitur arbor?
 Rusticus an dios vertetur vomer in enses?
 Et trifidum hostilis mutabit lancea rastrum?
 Martius aut sonipes concusso proteret vngue,
 Num sata, florenti sternetque noualia colle?
 Quod manet inuisum fatum? mœrebo virenti
 Nunc viduata solo? insultet nunc amula Naxos:
 Rideat & magnis Eucarpia victa racemis,
 Quando meis Bacchus cultus benè pellitur agris,
 Sola mihi restant & inania nomina Diuæ.
 Annuit oranti, deflexo Iuppiter aureo
 Sceptro, vltraque vetat conantem plura precari.
 Protinus & iussus Cyllenius astitit alis:
 I, dixit, celeres molire per æthera pennas,
 Albanis & siste iugis, compefce furentem
 Martem, Bryssa concordi, & fœdere iunge.
 Dixerat; is niueis aptans talaria plantis
 Precipitat cælo gressus, atq. affuit aruis,
 Horridus in Bacchum Mauors vbi fulminat ense:
 Iam multis cæsis campo volat acer aperto
 Palantes mactans, ipsum penetrauerat agmen
 Horribilisq; feræ. nucronis fulmine lynces
 Frana recusantes pauidæ temone relapsæ
 Effugiunt, Dominum coguat & sistere curru

Iamq;

Tamq; propinquabat Mauors, iugulumq; petebat.
 Fraxineam librans hastam, Cyllenius aurea
 Cum virga accurrens vibrantis comprimit ictum;
 Et placidum fudit dictis per corda leporem,
 Atq; ait, & qui nam tantus furor impulit, armis
 Decertare Deos? furijs agitated acerbis
 In Bacchum sæuit Mauors? Bryssæus & armat
 In Martem Faunos? poteris defesse labore
 Instaurare nouis post prælia viribus artus
 Qui Gradiue tuos? grato si bella Lyæo
 Dira moues? stabunt qui culta noualia campis,
 Florida & expandent grauidos vineta racemos,
 Bacche, nisi Martis tutetur adorea colles,
 Culta quibus multa florescit vinea vite?
 Iungite concordés dextras; æque Itala tellus
 Martia corda ferat, populisque subactis
 Imperet, & Cereri, & Baccho sua dedicet arua.
 Aequa fit Albana generosæ & gloria gentis,
 Et mares animos, & fortia pectora bello,
 Aeneadum peperisse genus, caræ otia pacis
 Vitiferis coluisse iugis, par numen vtrinque;
 Illud Martis erit; Proles femeteia colle
 Regnet; fœcundis lætetur vitibus Alba.
 Subrisit Mauors, furiosaq; pectora mulcens
 Bryssæum placidus venientem amplectitur vlnis.
 Sole sed occiduo iam cœperat Hesperus vdos
 Ducere equos stabulo saturos, currumq; nitentem,
 Sollicitus noctis Regina aptauerat almæ,
 Tum Maia genitus tecto genialis amici
 (Inter mortales quando versarier Albæ
 Noctē placet) suetus saluari ludere cœna,
 Inuitat comites solita ad conuiuia Martem,
 Et Bacchum: haud renuunt, & ponē sequuntur euntē.
 Est locus aereo monti conterminus Albæ,
 Quem vaga planities, spatiosoque area campo
 Grata beat, cultusq; situ supereminet alto.

Ast in conspectu spatiosum sternitur æquor,
 Aurea defessus qua Phœbus fræna relaxat
 Clarus equis, caræ lucem ceditq. sorori;
 Hinc gratæ spirant, ardet dum siriis, auræ;
 Atq; Apeliotes demulcet flamine cœlum,
 Sæpius & zephiri volitantia flabra susurrant;
 Frigidis aduerso quamuis se turbine Caurus
 Efferat, & rigidus torpentes terreat artus,
 Sæuit hyems quando borealis tempore brumæ.

Carus Mercurio hic mundas extruxerat ædes
 Alcinoq; pares cultu plantauerat hortos
 Ellogimus, prædiues agris, sed ditior vno
 Ingenio, doctus callebat Palladis artes,
 Mente, animoq. sagax, oris cui viuida virtus
 Indiderat nomen, totaq; illustrior Alba
 Nullus erat, nec Mercurio dilectior vllus;
 Istius ergo intrant Diui genialia tecta.
 Nota Deum facies, his visis, lætus at ipse,
 Poplite deflexo venientia numina adorat.

Tota domus tremuit, famuliq; ad pensâ vocati.
 Expediunt alij pateras, mantilia ponunt,
 Pars solitis flammis adolet studiosa penates;
 Instruit illa penum, dapibus sed multa parandis
 Turba vacat, positas redolentibus altera mensas
 Eloribus exornat, varia hæc bellaria ponit,
 Atque in frustra secat decocta tomacula lance.
 Protinus at iussi rorantia pocula vino
 Ferre Deis, hyalum variato schemate pictum
 Ingentem, viso Bromio, famulique tulere.
 Illa sum feruat centenis amplius annis
 Hunc Dominus, primo & dum torcularia musto
 Vda calent, Baccho famulorum turba propinat;
 Hunc solum, nullumq; alium feruatur in vsum.

Arripit extemplo Bromius, cupidusq; bibendi
 Admouit labris, pleno libauit & haustu.

Inter at hospitibus saliaris cœna paratur

From-

Frondenti subter multa topiaria vite
 Confedere Dij, zephiri mulcentia pectus
 Flamina dum spirant, & molliter herba susurro
 Mota strepit, sonitu & dulci diuerberat aures;
 Vnâ Herus, & varijs fallunt sermonibus horam.

Expedit hic Hermes diæ præfagia mentis,
 Sero facundus saclo venientia pandit
 Fata loquens, imiq. aperit penetralia olympi.

O Baccho felix tellus, non vltima colle
 Vina dabis, dicit, sudabunt nectara vites
 Olim, quin poteris botros traducere Creta;
 Quæq; alij ostentant & vina miracula colles
 Sola feres, surget vitis maluatica cælo
 Albano, Verdæa, virens Trebulana racemo,
 Et quæ de lacrymis sibi dulcia nomina fecit.

Tempus erit verum cum numina inania nostra
 Spernet homo, sacrisq; litabitur hostia templis
 Vera Deo, aucta nouis multo felicior Alba
 Delicijs fluet: hic domito non amplius orbe
 Romulidum, Alba, Ducê myrto spectabis ouantem:
 Postera non Albæ magni mirabitur ætas
 Tempa Iouis, cæso quæ nunc sunt marmore sacra.
 Quò feror inuitus? cultu meliore nitebunt,
 Ellogime at tua rura aruis, viridaria, amœnis.
 His meliora dabit veri noua flamma Dialis
 Flamminius sacri tandem vaga gemma senatus,
 Ille meas, magnæ qui Palladis excolet artes,
 Lux Urbis, legumq; iubar, quem Roma tonantem,
 Sanctum ius dantem totus mirabitur Orbis.
 Dona sed hæc moriens cari volet esse Nepotis
 Nicolai Comitum, mansuri pignus amoris.
 Huic celsum regale genus dabis incluta proles
 Tu Theodolindæ frater: stirps alta nitescet,
 Te Patre, per latium, numerabit & alma nepotes
 Seros, non senio Maiorum parta fatiscet
 Gloria, nec famam, laudemq; silebit Auorum

Vlla atas, crescet maioribus auēta triumphis
 Semper & excelsos extollet stemmate fasces.
 Diuitijs, Virtute potens, fecundaq; prole
 Bellatrix acies ductabit Martis alumna,
 Non minus atque tuis incedet, Palladi, fertis
 Cinēta caput, sacraque feret redimita tiaram.
 Ut fulgebit apex violis? ut murice vestes
 Diniuis succabit honor? saepe Aelia moles
 Purpureo ut ferto Comiti supplaudet ouanti?
 Fulmina quot cernet genitrix Infubria belli
 Præclara stirpe è Comitum? tua Sforzia sceptrâ
 Milite Donato stabunt, dum classica signa
 Ducet, & in dubijs caram cum morte pacisci
 Audebit vitam: cuius generosa propago
 Bernardinus, amor patriæ, pia Lilia condet
 Pectore, passurus magnæ fera tela volucris.
 Inclyta quid tamen ah seboles patiere Ioannes?
 Reliquias generis magnus conabitur ales
 Vngue solo delere; dabit sed pulchra Camilla
 Sidere Pirouano è claro qui damna rependat.
 Nascere iam tandem terror Baptista tyranni
 Odrysi, cæsis Naupaëtia diffluet vnda
 Hostibus, & fœdo fuitabit sparsa cruore,
 Fulmina cum valida iaculaberis inclyte dextra
 Dux quinæ pugnans Venetorum exercitus alæ.
 Ah quantum felix longum mansura per æuum
 Cypria regnares tellus, placidique Leonis
 Mulceres quam læta iubas, si fata dedissent
 Huic similes bellare tibi: num, Creta, feraci
 Exultans Baccho minitantem tuta videbis
 Ense Ducem, impauida hoc vno ridebis & hostem?
 Egregia ò felix isto Isabella marito
 Platorum allatura decus; felicior alta
 Nicolaj at prole: ut Charites cunabula rore
 Iucundo spargent pueri? pulcherrima stringet
 Nutrix fascioliis niuea Eleutheria palma

Et

Et nutritor Honor mores formabit, & altum
 Herois pectus præcelsis imbuet oris,
 Et primos Pietas componet flammea gressus,
 Cœlica & erudiet docilem Tritonia mentem.
 Vnus par atavis primis adolescet ab annis:
 Summo etiam dignus sacro seruire Diali
 Secreti excubitor thalami famulabitur olim.

Ille huc Phæacum, celebres traducet & hortos
 Hesperidum, syluam nemorosæ montis & Idæ.
 Quæ noua tum ruris facies? Hic area primum;
 Accipe qualis erit post sæcula ruris imago,
 Pæstano mage culta solo viridaria pandet,
 Delicias hic Flora suas mirabitur omnes
 Nicolaum posuisse solo, mirabitur Hyblam
 Floribus innumeris Albanis ludere cæmpis.
 Quidquid odorato zephyrus furatur Hydaspæ,
 Quidquid Panchæis spirantia flamina syluis
 Grata ferunt, quidquid clementi Thessala cælo
 Florida habet tellus, campoq; Cilissa virenti,
 Hic Libya & vernans molles spectabit acanthos
 Et vernas violas, biferumque rosaria Pæstum.
 Sæpe renidenti zephyritis candida vultu
 Areolas inter viridantes carpere flores
 Gaudebit cumulare sinus, & comere fertis
 Flauentes crines, florum mollesq; corollas
 Texere, Nicolai testantes germine laudem.

Hæc factus, surgens faciem Cyllenius Horti
 Aurea signabat virga, seriemque docebat
 Rerum: Hic lata, inquit, se longo semita tractu
 Pandet, per medium recta spatia bitur amplè:
 Regia proçero frondescens cespite laurus
 Sepimenta dabit viridantibus vndique ramis:
 Area at in quatuor spatiosè didita partes
 Florida vernabit pulchro visenda teatro:
 Illis septa tamen non vna lege viarum
 Distinguent colles, vernans sed myrtus ibera

Gestiet hic hÿemem, feruentis spicula solis
 Spernere florenti semper torrentia fronde,
 Aequatè detonsa comas; Cupressus odora
 Illic pro septo reuirebit florida crinem.
 Flabit odoratas syluescens cespite tonsus
 Plurimus è latere aduerso post Rosmaris auras.
 Aemula pæstantis hic pulchra roseta virebunt,
 Saluia lasciuo stipabit germen in partem
 Hanc fœcunda viæ; virgulta hic spicea stabunt.
 Rectæ hic dispositi proceris brachia ramis
 Attollent platani, summoq; in vertice se se
 Arquantes caris stringent amplexibus arcète,
 Umbrosa & referent multa topiaria fronde
 Spicula torrentis nimium pellentia solis.

Huc postquam ventum, cælo se pandet aperto
 Area, vbi Tethys iucundo carcere clausa
 Inlernet liquidum captiuis piscibus æquor.
 Area frondentis stipabitur aggere lauri,
 Frondeq; de simili compacta assurgit vtrinque.
 Ora gerens hominis, faciem similisq; loquenti.
 Hic etiam platanus ramis umbrosus opacans
 Plurimus ad placidam fessum inuitabit ad umbram,
 Et nitida pisces fluitantes cernere lympha,
 Ac celeri varios lusus simulare natatu.
 Mira laborata hic climax spectabitur arte,
 Effingent cuius varias asarota figuras:
 Vndique splendescet musiuo schemate fornix:
 Vtroque è latere effictos mira arte videbis,
 Bacché, duos satyros, non vina meracula ab ore,
 Sed gelidam magno iaculantes gurgite Byblim
 Dulciter & stabunt hinc mas, fœmella sed inde.
 Stemmata Platorum, & Comitum rutilantia cernes;
 Insultabis eques generoso & magne leoni.
 Vertice sed summo magnis incilibus acta
 Inpete præcipiti statuarum erumpet ab ore
 Lympha fugax, varios & finget turbine lusus.

Subtus

Subtus in aspectu medio sed climacis amplam
 In pateram, geminus quam Triton sustinet, vndam
 Eucmet è pando deformis gutture larua:
 Quin etiam binos cum cernes gurgite fontes
 Hic manare alios æquo discrimine stantes,
 Anne iterum, dices, velox Arethusa sequentem
 Effugit Alphæum Siculis haud tutior oris?
 Quò rapior narrans? vel quid maiora relinquo?
 En qua nunc horti pars frutice dextera vernat;
 Tunc nemus umbriferum, varioq. arbutula fructu
 Frondentes tollent ramos; Huc Gallia, dono,
 Huc vaga Parthenope sua poma feracia mittent,
 Et quidquid pulchri, iucundi & germinat vsquam,
 Quidquid in Hesperidū cultis numeramus & hortis
 Alcinous quidquid factat, dabit inclytus olim
 Isto Nicolaus campo. Pomona feraci
 Arbore milleno, pomis Autumnus, ouabunt.
 Omnigeno hic Cerasus florebit frutice foeta,
 Laurea, Campanica, & Puracina, Amarsia, dulci
 Vilula quin succo, grandiq; Aquitanica glande,
 Quæ rubet & tyrio Aproniana tincta colore,
 Dignior & primas inter Duracina mensas.
 Cætera quid narrem? non mala Cydonia deerunt,
 Punica, & Inda dabit, quidquid cultissima tellus
 Producit foecunda sinu, florescit apricis
 Collibus, & quidquid iucundi flabra fauoni,
 Vere nouo, pariunt, feruens vel decoquet ætas,
 Maturum sero Autumnus vel decidit imbre.
 Confita per longum, discreta atq; ordine, tractum
 Adblandita oculis mirè gracilescet acutum
 Funebri in conum procera stirpe cupressus.
 Isto age, quæ cælio nunc floret vinea cliuo,
 Vernantem referet varijs tum floribus Hyblam.
 Marmorea hic summo scalarum vertice primum
 Pandet inoffensum venienti Ianua gressum.
 Quid mutare vices, serique volubilis æui.

Non

Non possunt variare dies? hæc area in òcto
 Areolas distincta vagas vernantia mala
 Citrea alet, Medica & bis deno stipite firma
 Arbos hærebit terræ faciem quincuncis adumbrans;
 Septa sed has circum distinguunt myrtea partes,
 Laurea quæ, viridi quæ comptè citrina gyro,
 Fronde aulæa tegent simili viridantia muros,
 Pet varios tranmissa tubos hic candida lusus
 Quin etiam Cyane faciet, modo fingere nimbos,
 Gestiet aereum guttis modo spargere campum,
 Et ramenta velut puro labentia celo
 Vndæ stillare incisos argentea rores.
 Platorum & Comitum in suo hic schemate fontes,
 Et decus, & factis excelsa insignia fingent:
 Hæc inter latera; at medio latè area stabit
 Sphærica, qua varia lapides & imagine ludent;
 Insigni hic Tethys manabit roscida fonte
 Millibus è maltis guttans, sed citrina fontem
 Plurima compositè umbrabit se se arbor in arcum
 Flectens, amplexans veluti pudibunda maritum.
 Parte sed hæc læua, pennata in carcere Pubes
 Claudetur magno, vario tera vincula cantu
 Illa gemet, domino modulis blandita sed aures
 Argutans facunda melos mulcebit amicis.
 Irriguos auibus latices pulcherrima clausis
 Alma dabit Tethys fontali labilis aluco.
 Hic testudineo visetur fabrica muro,
 Artem vincet opus: victa hic natura rubescet,
 Cum sua Nicolaum superasse hæc munera cernet.
 Aedis at in medio poterit Galatea natatu
 Candida per vitreas emittere brachia lymphas,
 Scilicet hic etiam magnum Neptunia fontem
 Largo Amphitritè manantem gurgite ducet;
 Erectæ statuæ facientq; theatra natanti.
 In nemus ingressum demum ex hac parte patebit.
 O quæ delicia, quæ commoda & otia ruris.

Constita

Confita per seriem rectâ spatiabitur arbos,
 In latas distincta vias : piscina natantes
 Hic claudet pisces : hic Iuno depluet imbres
 Per tubulos fundens centeno è gurgite lymphas .
 Aediculæ hic pulchræ stabunt, vbi flamina captet
 Molliter afflantis Dominus iucunda fauoni .
 O cupidus Nimpham si vastis Aeolus antris
 Quæreret Albanis accensus amasius igne ;
 Saucius Euganeis vt corde Cupidinis errat
 Telis, & Ladanen sequitur sinuosa procacem
 Antra per , exesos deciso & marmore montes,
 Muscoso refluus quâ vernat margine ripæ
 Lenis Bacchilio , flauis & labitur vndis,
 Quâq. vago floret foelix Cusso zia colle;
 Vincula Nicolaus ventorum intendere Regi
 Noffet , & imperio potuisset subdere ventos,
 Nec foret hæc solum tua gloria, Magne Tridente .
 Syluula postremo florescet, commoda turdis,
 Atque auibus reliquis visco disposita venandis.

Hæc Hermes, propero venit cum vernula passu ,
 Atque parata monet mensa coenacula Diuos .

P R O T E V S .

Carmen

*Illustriss. & Reuerendiss. LAURENTIO
 de Maximis.*

IAm mihi Phæbeo conciri corda calore
 Sentio , iam totum spirant mea pectora Phæbum,
 Et cantu memorare iuuat pulcherrima visu
 Spectra obiecta mihi, cupidasq. excepta per aures
 Verba meas , Cyrrhæ dudum quid Musa inoraris?

Lata

Lata veni, gratumq; iuuet mihi promere carnem
 Ite hilares versus, lætoq; applaudite cantu,
 Ite hilares, magno Laurentis plaudite honori.
 Vidi ego (vana oculis somni nec ludicra menti
 Persensi simulacra meæ) dum littore passu
 Errarem tacito, teneroq; coralia trunco
 Romanas passim spectarem vellere Nymphas,
 Impete quæ magno se fundit Tybris in æquor.
 Vidi formosam niuea super æquora concha
 Augusto ornatu, & comptis errare Cytheram
 Crinibus, hanc placidis raptabat Triton at vndis,
 Auréolis quem frænât Amor, laxatq; lupatis
 Ipse Auriga puer; squamosis asperat armos
 Is spiris, & pube tenus solum obrutus vndis
 Imperio pueri lento trahit æquore Diuam.
 Stant sociæ circum Nymphæ. conchyliâ ducunt
 In faciem formata ratis pulcherrima Diuas;
 Atque Pharetratæ Aurigæ temone minores
 Tritonas quatiunt plaudenti verberare Amores,
 In plebem solum qui figere spicula curant.
 Inter at Idalias augusta fronte sorores
 Prima Orbis Regina sedens Virgo inclyta puppi
 Romanum augustans æquor comes ibat, ouanti
 Persimilis, læua resplendent parte secures,
 Inuicta æternos & præfert dextera fasces,
 Et palma mulcet regalem blanda volucrem.
 Virginis ô qualis facies; pulcherrimus aptè
 Gemmat apex cidaris. grandi rutilatq; smaragdo.
 Intexti crines auro vaga colla flagellant,
 Mille terunt guttur bacchata monilia gemmis,
 Aureus & niueo se fundit pectore torques.
 Cætera quid memorem? se se ipsa augustior, omni
 Parte nitens, omni cultuq; nitentior ibat,
 Inclyta dotales vndas læto agmine lustrans,
 Cyprigenæ coniuncta comes: quæ turba Dearum
 Curibus æquoreis graditur per inane citatis
Diffiat

Difflat odoriferi zephirus vaga flamina venti:
 Lusibus exiliunt pisces, lætoq; natatu
 Quæ transit plaudunt Diuæ; ciet ipsa leporis
 Imis Neptuni iucundam sedibus auram,
 Fluctuagi qua monstra maris noua spicula amoris
 Protinus hauserunt imis defixa medullis,
 Nereides Nymphæ accurrunt, gracilesq; Nape
 Cymothoe; ardenti quam Triton deperit igne,
 Flauentes ornata comas Galathæaq; Clotho
 Et Spatale, Alphæi & quæ iam dudû horret amorem
 Pulchra Arethusa diu lacrymis immitis amantis
 Leucothoe, dilecta adeo Nereia magno
 Neptuno ex imis se se extulit Amphitirites
 Cara vadis, Doto, Cymodoce: vos antea puppes
 Dardanidum, seu quondam Iunonis ob iram
 Incensæ pelago; Veneris sed numine Diuæ
 In Nymphas versæ (dulce irritamen amoris
 Fecit per liquidas innare licentiùs vndas)
 Vos etiam occursum Diuæ venistis, & vltro
 Aequore festiuam celebrastis munere lucem.
 Hæc erat oceani facies, dum læta Cytheres
 Agmine Nympharum pacatum verreret æquor;
 Regina Regina comes, pia scilicet vni
 Mens erat explorare Dæx venientia fata
 Heroum, quos Alma solo renouata Quiritum
 Vrbs paritura foret melioris Numinis æuo.
 Ad vatis festina salo penetralia Protei
 Ibat; secreto meditatur & anxia corde
 Excelsæ tandem seriei inscribat auorum
 Quem generosa virum Romanæ Gloria gentis;
 Seu speret bello sæui noua fulmina Martis,
 Actiæ pugnæ famam renouare Columnæ:
 Excutere imperium Thraci, quo cornua ponant
 Effera, & æratis submittat colla catenis:
 Seu pace expectet sceptro dare iura sereno,
 Consilio, & sanctis componere legibus orbem

Seu libeat summos mitra fulgere Diales.
 Ergo Venus comitem dictis compellat amicus,
 Pectore quid tacito, cupida quid mente volutas.
 Virgo tua quæ nam suspiras anxia vota
 Magnanimos Iuvenes, & fortia pectora bello
 Educat, & sacræ paci noua Roma Quiritum
 Romanum egregius qui celsis nomen aititis
 Attollent factis, viridi dignissima cedro
 Nomina, & æternis inscribent inclyta cartis.
 Tempus erit, nec vana reor præfagia mentis,
 Cum tu scipiadas iterum numerabis, & inter
 Romulidas iterum spectabit inesse Canillos:
 Maxima gens sacros lætabit & esse Catones;
 Horum quin etiam maior se gloria pennis
 Efferet excelsa superans virtute triumphos,
 Magnæ concedent Romæ sua iura tyranni
 Victrici discussa manu, trepidantia sceptrum
 Cedent, & subdent audito nomine fasces.
 O qualis tandem terris mirabere Virgo
 Insignis sceptris: ò quæ diademata crines
 Incingent nitidis velantia tempora gemmis.
 Scilicet vna Poli spes, vna amor, vna voluptas:
 Te Deus en solam visu prospectat amico.
 Mira dedit si prima tuæ natalia gentis
 Spectas, incrementa tamen maiora videbis.
 Hæc Venus & blandis permulsit pectora dictis
 Virginis infecit niueos sed murice vultus
 Fusus corde rubor subitus; subrisit amico
 Lumine respiciens Virgo pudibunda Cytheram;
 Atque ait, ò si me celeres argentea pennas,
 Alma Parens, tantis votis fortuna beâret,
 Vt mea trans gelidos efferrem sceptrum Triones
 Denuo quæ refluus septena per ostia Nilus
 Fluctibus erumpit tumidus, subigamq; superbos
 Quiue Ararim, Tanaimq; bibût, quâq; Aurifer am-
 Præta Tagus, vel quæ se extollit gurgite Gæges. (bit
 Aruaq;

Aruaq; præcipiti quæ vortice lambit Araxes.
 Magnanimæ videam tolli mea signa volucris:
 Vltro cui cedant alij, mea Roma curules
 Et renouet, cæli maiores incluta fastos
 Insignis trabea primum, spectemq; decorem
 Iam senis in Iuvene esse meum, videamq; iuuentam
 Perpetuam vernare mihi, felicius Orbis
 Senferit hæud vnquam iustæ moderamina lancis
 Tam casta librata manu, felicius vnquam
 Imperij sceptrum cernet; verrantis oliuæ
 Vndique spectabit ramos: Cereremq; Lyæum
 Ditis Amalthææ diffundet copia cornu.

His votis animum Virgo, rebusq; secundis,
 Spe mulcens, & longa trahens fuspiria corde,
 Dicta dabat, roseos vultus tranquilla serenat.
 Iucundo risu: qualis cum vere colore
 Vernat mane rosa, & fragrantis diffilat odores:
 Arrident circum flores, frondesq; minores
 Stipite vernantes veluti gratantur honori:
 Haud aliter niueo Virgo incluta promicat ore,
 Dulci voce sonat demulcens pectora dictis;
 Idaliæ arrident Diuæ, Venus aurea ridet;
 Virginis excipiunt votis & verba secundis.
 Sed iam Carpatios vrgens temone iugales
 Scindit Amor fluctus & vatis venit ad antrum.

Est locus exesa deuexi margine montis
 Vndanti incumbens pelago, quò se vnda receptu
 Alternò insinuat, tenuique remurmurat æstu
 Saxum contundens, & se se spumeus infert
 Neptunus, specus hoc ingens, & penetralia Protei.
 Hic fortè assistens numerabat gurgite Phocas
 Pascentes vasto, vigilanti lumine custos
 Glauci armenta tenens; cum cominus ecce Dearum
 Sensit adesse agmen; varijs illudere formis
 Protinus ilte parat, varioq; opponere spectro
 Effigiem propriam, sed iam noua vincula primus

Intentarat Amor, fortiq; tenacia nodo
 Strinxerat, atque vaser laqueis prætenderat arctis;
 Ter liquidis; oculis effluxit labilis undis;
 Terq; ab it in flammâs; diro terq; ore chimæram
 Euomit effingens ignes, genus omne ferarum
 Sumit, se in cuncta & mutat miracula rerum.
 Ast vbi vinciri sensit fera pectora Amoris
 Retibus, erumpens sensim vaga flamma per artus
 Serpere cæpit, amans de Vate remisit inanes
 In se se rediens artes, hominisq; est ore locutus.

Et quæ te nostras, quænam pulcherrima Diua
 Cura dōmos adijisse iubet. quid poscitis antro
 In nostro Nymphæ, & pacem turbatis amicam?
 Tum Venus ah Proteu, scis, nec simulacra futuri
 Te fugiunt; nostræ quæsitum venimus Urbis
 Sortem, quid sit venturum melioris & æui
 Tempore mens agitat, nobis edissere summi
 Fata Iouis, pulchro Nymphæ donabere dono;
 Aligerum & facilem votis (nec fallor) habebis.
 Mollit is pectus, sed amico in lumine spirans
 Toruus adhuc mites iras, sic ora resoluit.

Et tibi cælestis diuorum militat aula
 Mitia fata manent, & fausti numinis aura;
 Propitium nam, Virgo, Ioué, & (nec fallor) amâtem
 Urbis habes, facilem votis, fortiq; secundum:
 Regalem auricomâ designat cingere crini
 Intextam gemmis augusta in fronte coronam;
 Imperium, sceptrumq; parat, tibi destinat Orbis
 Omnia iura; Poli quin præparat addere clauis;
 Arbitrioq; reges populos, cæloque locabis
 Imperiosa, potens; video tibi colla Tyrannos
 Subdere sæua, iugiq; grauis sub pondere sortem
 Ingemere en miseram: video lætos sed tendere cælo
 Plaudentes palmas populos, quos effera dudum
 Vis, & seruitium preslit stridente catena.
 Tunc ô, tunc qualis cum ferrea vincula fallit

Ales,

Ales, & expansis è carcere deuolat alis,
 Liberior fruiturq. polo per amœna vireta.
 Aereum molitur iter, modulamine cantus
 Lætitiæ dat signa suæ vaga carmina rostro
 Occinit, argutans modulatos: sic gestiet omnis
 Gens, vbi barbaricas dissolues, Virgo, catenas:
 Cum manicas manibus, cum ferrea vincula plantis
 Eripies, grates tibi libera soluet ouanti,
 Et lætum præana canet I. o Virgo triumphæ;
 Quæ mihi seruitium excussit, quæ vincla refregit
 Dura mihi: Heroes quales præfaga futuri
 Mens legit in seriem præditos? quæ pectora, fama
 Iam resonante Ducû? Virtus quam magna Quiritum
 Ante oculos oblata meos? sed luce coruscet
 Insignis magnis factis mihi MAXIMA proles:
 Illa recenset auos, insignes illa nepotes
 Imperio claros, Heroes educat Orbi;
 Ite hilares, & magna animis nunc voluite fata
 Vestræ vrbis celsos heroes voluite mente.
 MAXIMVS hos inter fulget Laurentius Heros.
 Hic rapit, hic mentem, dum proxima fata volutat
 Vnus habet, magnum in Iuuenem iam deferor vnum.
 Delicium hic Romæ, gentilis gloria prolis,
 Lallanti Charite: præbebunt vbera pupo
 Imbuet & Pietatis mores, hunc ardua virtus
 Attollet factis, & honoribus addet auitis.
 Tempus erit Romæ cum numina inania Diuum
 Spreta cadent, ac errores dediscet auorum
 Verum edoceta, Parens morum, fideiq; magistra
 Vrbis erit, & sacris libabitur hostia templis
 Vera Deo, cæloq; cruce feret Aelia moles.
 Celsa poli sacras cum gens Burghesta claues,
 Et reget arbitrio, & terras moderabitur vna
 Egregios animo Iuuenis Laurentius orsus
 Excipiet, celebris famæ lituumq; ciebit.
 Vna sed huic Pietas ornabit flammea pectus

Inclyte quid cesias Heros? quid gaudia differ?
 Nascere, clarescet gentilis MAXIMA proles:
 Te magna cidari cæli arbiter ecce Camillus
 Punicea exornat palla, magnone Diali.
 Secreti excubitor thalami vigilantior astas?
 Quid ni candentes pendent sacra tempora vittas?
 Ludere quin etiam violas cum murice cerno,
 Iam tibi fulget apex, in plausus versa sequaces.
 Arx plaudens resonat iam ternis Aelia bombis.
 Ite hilares Nymphæ Romanis plaudite sceptris
 Dixit: Thirenum remeavit cætus ad æquor.

T R I V M P H V S

AD ANTONIVM PRIOLVM
 electum Venetiarum Principem
 è Liburnia in patriam
 properantem.

NVncage quæ recinis grandi resonantia plectro
 Carmina, & heroum defers per sæcula famam,
 Inclyta quæ gesta æternas, lituoque sonanti
 Murmura magna cies, excelsaque nomina Cælo
 Infers sola Ducum; Viridantes defere colles,
 Augustos succinta sinus, roseosque cothurnos
 Hùc gressum deuincta cites, quò exæstuat altè
 Adriacum, plausuque fremit sub fluctibus æquor;
 Spectatrix festiua vola: Tarpeia quando
 Cæruleis disposta vadis memoranda Tritimphis
 Castra natant, fluitantq; salo, quæ Triton in yndis
 Neptuno mandante locat. Miracula rerum
 Quæ noua describes plaudenti carmine Musa?
 Quem ve Heroa canes? nõ hos tibi Græcia plausus,
 Non

Non Romana phalanx deuictis hostibus olim,
 Non tibi magna Ducis populo lætante trophæa
 Hæc spectanda dedit, multo cum sanguine parca
 Inclyta Romanis volitauit Adorea campis.
 En maiora manent si quando sagata triumphat
 Hic virtus coniuncta togæ, non milite solum
 Semita victricis feruet, cui palluit Afer,
 Quem timuit furibundus Arabs, durusvè Britannus,
 In confusæ Cilix, æratas colla cathenas
 Non captiua præmunt, non diues regia gaza
 Raptatur, multoque gemit sub pondere prædæ
 Currus, vel splendent millena insignia pompa.
 Augusto vehitur spectandis firmate Princeps
 Hostili nec cæde fatur; Clamydata renidet
 Sed duris rebus spectata Priuilia Pallas;
 Maiestate nitens Dux hic ANTONIVS Heros
 Magnus ouat, strenui præstans cui gloria belli,
 Clara simul crines incingit laurea Pacis:
 Virtutum numerosa cohors quem stipat ouantem,
 Cui patriæ insignis Pietas, & flammeus Ardor
 Inclyta promeriti pandunt vexilla triumphi:
 Cui niueus famulatur Honos, cui sceptrâ resignat
 Relligio, studium populi sublimat honore:
 Fama colit; fasces fors ipsa inuita veretur,
 Et clamyde insignem, parmaque, & casside clarum
 Cuius amat, timuitq; hostis quem tela cientem:
 Fortuna & gestis felices ventilat auras:
 Dexteritas plaudit, Charitesq; sequuntur euntem,
 Huc igitur niuea velox allâbere penna,
 Aethereas molita vias, Parnassia cedra
 Defer Calliope, celebris dum Pompa PRIVLI
 Perpetuis scribenda notis, super æquora fertur.
 Adriaco surgit iam moles Aelia fluctu;
 Principis ingeminant lætosque natantia plausus
 Gratantis populi Veneto Capitolia campo;
 Musa faue, & sero mandes hæc dicta nepoti.

Illicet ut cecidit felici calculus albo,
 Detulit & magno Venetum diadema PRIVLO
 Inuita fortuna manu, tunc protinus alis
 Nuncia præpetibus se tollit fama per auras;
 Plus solito pennata volans, Plaususque volentem
 Insequitur, Murmurque loquax, aurita satelles
 Infilat & secum celeri Periergia lapsu,
 Hillaritas festiua comes, Lususque, Lepores.
 Insonat altisonum lituo, latèque per Vrbes
 Præcipitata ruit, sonituque caui infremat æris.
 Purior irradiat solito tum Cynthius astro,
 Aura fileat, tumidi ponunt fera flamina venti,
 Et iucunda volat Zephiri pellacia Ponto;
 Ipse pater Neptunus arans properantibus vndas
 Quadriugis, plaudente quatit maris antra tridente,
 Vndiuagosve ciet glomerata per agmina pisces.
 Ære cauo Triton sinuoso murmure cantus
 Dulcè sonans, lætùmque strepens clangore potenti
 Monstra vocat pelagi: quin gratior Amphitrite,
 Tuque etiam crines auro religata comantes
 Consortem gaudisa beas; iucunda voluptas
 It toto diffusa mari, quâ læta Priuli
 Pompa Ducis visenda datur, faustique paratus.

Interea vultu applaudens augusta sereno
 Adriaci Heroïna maris iubet ocyus aula
 Acciri; & folio generosum sistere Honorem,
 Nec mora, pernici properans cum pusio passu
 Conclamatus adest. stant flammea lumina fronte,
 Erecta est oris facies, crinesque flagellant
 Excelsos humeros, roseus color errat honesto
 Permissus candore genis; dependet eburnea
 Hinc phæteta & latere è niueo, quâ spicula cõplent
 Aurea; magnanimam lucenti lampade quassat
 Dextra facem, paruasque humeris circumplicat alas,
 Vitidus, ardescens oculis, & flammeus ore:
 Constitit erectus subito, cupidulq; moratur

Iussa Deæ placidum ridens tum Regia Nympha
 Olli sic exorsa loqui : Generosa meorum
 Flamma puer, cuius validis heroica telis
 Pectora succumbunt, animis qui flamina spiras
 Inclyta, alisq; ignes, nitidam dum lâpada quassas,
 Ingentes animosq; foues, quot laudis amore
 Succendit parua libratum, missile dextra ?
 Quot fax ista viros generoso perculit ictu ?
 Tu iuuenum pariter per facta insignia mentes
 Extimulas, pariterq; senum; famæque potentem
 Inijcis ardorem æternæ : tibi gloria, Virtus
 Heroum aduersis rebus sudata laborat,
 Quæ non sceptrâ Ducû, quæ non diademata Regum
 Incude assidua laudis fabricata, metallum
 Te donante, sonant ? cuius non tempora lauro
 Te stimulante virent ? cuius non dextera scepro,
 Vel collucet apex, insigni aut firmate pectus,
 Dum tua peruasit concepta hæc itamma medullas ?
 Anne ego Scipiadas præclari nominis inter
 Heroas discerno meos ? Fabiosque, Camillos ?
 Clarior egregios supra se gloria tollit
 Parta duces, magno similisque æquata Quirino ?
 Imperij nunc sponte mei vel fræna remordet
 Adria ? & Illyrium, nutrix & Creta Tonantis ?
 Phæacæq; arces, Benaci fertilis auro
 Vnda patet, vitreus lento qui Mincius amne
 Labitur, & refluens fœcunda per arua Natis
 Parue tuæ Virtutis opus, Vernantis cliuæ
 Ostentant ramos, æquatæ examina lancis,
 Imperio subiecta meo gens, euehit astris ?
 An furibunda volat pelagique per, auia pinus
 Hostilij intrendens classium, fulmina bello
 Nutrio ? Virtutis sunt ista tuæ, incitat omnes
 Ad laudem, ad famam, quam gestas, paruule, lâpas
 En, quantum incubuit telis Antonius heros
 Ipse tuis, laudis quantos exarsit in ignes,

Et

Et sibi molitus per dura, per aspera famam ;
 Magnanimo fouit Patriæ quot pectore curas
 Adriaci spes ecce mei Heroïna profundi
 Huius virtute egregia metita decores
 sæpe meos , placido somno secura quieui.
 Odrysiæ nouere rates : Hunc hosticâ classis
 Nunc etiam turbata timet ; qui florida primis
 Dum vernat lanugo genis , Salaminis ab aruis
 Depulit hostiles acies , & spicula muris
 Turcica, constanti se se intulit agmine portis ,
 Et Cereres, & forti muniuit milite Turres .
 Ah memoro ferale nefas : mihi Cypria felix
 Staret adhuc tellus, durum ceruice Tyranni
 Non passura iugum , mauortia corda Priuli
 Magnanimusq; pudor , gliscens in pectore auitus .
 Laudis amor, similes habuissent Marte maniplos ;
 Infausto haud virtus cecidisset numine victa .
 Nescia torperi at duris inuicta resurgit ;
 Obliquas molita vias, per & ardua semper
 Clarior. Et quando risit Pischaria moles ;
 Lentior irrigua quam Mincius alluit vnda,
 Tutior arma, mina; hostis ? dum peruigil Arcis,
 Impiger hic fauitis defendit littora signis .
 Sed quam feruet Amor iuuenili in pectore, & Ardor,
 In quos hinc præstans animus se se exerit ausus
 In grauiora ruit iam se molimina maior,
 Et stimulis animo proprijs ardescit adactis,
 Jamq; volat pelago Præfectus classe triremis
 Quò fortuna rapit, laudis quò viuudus ardor
 Prouocat : at duri cessans violentia belli,
 Armorumq; lues multos grassata per annos,
 Vertit magnanimam studia in contraria mentem .
 Qualis præcipiti, cum fertur vortice Torrens
 Per scopulus per saxa ruens, flexusque viarum ;
 Intumet opposito detentus ab aggere, & vndis
 Irruit , adnixus metas ferri obijcis ultra ;

Atque

Atque vbi difsecit molem, violentior vnda
 Inruit, & rapidus latis deuoluitur agris;
 Haud secus obiectis gliscit vis dia Priuli,
 Intrò seq. adigunt flammantia spicula Martis,
 Queis succensus hiat laudi; sic nefcius ille,
 Ferre moras, fertur violentus in otia pacis.
 Fortius incumbit famæ, Patriæque perurget
 Pectus amor, via quâ primum patet, impetus omnis
 Se dedit in præceps, mentiq; remurmurat altæ
 Gloria celsa togæ. Memorem quæ prima & supremis
 Vltima quæ adnectam? nostris cerealia tectis
 Dona fluunt, Bacchiq; bibit secura liquores
 Turba loquax; exundant torcularia musto
 Scilicet, & cererem, hoc vigili plena horrea cõdunt
 Præside? non tetro vidi luventia tabo
 Corpora, feliciue luem grassarier Vrbe:

Non luxus perdit, non mascula pectora ciuis:
 Pompa fugit, serpens lentoque licentia passu
 Vidi ego pallentem fraudem, periuria vidi
 Exulare foro: vt sancti reuerentia Iuris,
 Sincerus legumque timor, fideique verendæ
 Cultus, Relligio, candensque modestia morum
 Sub rigido viguit, mitique Catone PRIVLO
 Quam vigil, assidua & census custodia pernox?
 An mea fulserunt magis auro æraria, templi
 In amore seruata diu? Sed Palladis artes
 Hic recolam? docta resonantia voce lycæa
 Medoaci refero? celeres, Helicone relicto,
 Musæ ipsæ Phœbo veluti venere vocante
 Ad templum faciles, Gymnasia numinis aura
 Afflant, dum prudens Urbis moderatur halenas:
 Ardua molitur constans se digna. paterna
 Immemor haud laudis; iam se maiorque PRIVLVS
 Affectat grauiora meus: non festus anhelas
 Impiger, erectus magna sub mole laborum;
 Stat firmum duris pectus; Magnique PRIVLVS

Virtutem parva haud vna concludere meta,
 Multiplicem tentare gradū, per & omnia honorum
 Pergere constanti semper vestigia passu.
 Mille inter lectus proceres, dum Gallica tedas
 Affectat Regina tori, celebratq; hymenæos,
 Adriaca en præstans dulci modulamine firen
 Progreditur felix genialis huncius auræ:
 Fœcundæ sobolis vates: præfagia pandit,
 Ausonio cecinit verus quæ Proteus antro.
 O quantum gauisa soror, dum dulcia linguæ
 Verba sonant auri, quam læta remisit ouantis
 In morem, reducem non vno munere donat
 Illa Procum, plena diffundit munera dextra;
 Non satis augustis renitere est pectora bullis,
 In proceres legisse suos, & ordine equestri
 Insignisse virum, nimium iuuat ampla videri,
 Se se donat amans, atque aurea L I L I A fertis
 In gentilitijs gaudet renitere P R I V L I

Interea egregius dextra fera bella minaci
 Magnanimis actus stimulis Sabaudius Heros
 Excitat: horrifono commota hinc arua tumultu
 Cifalpina tremunt, ira Rex ardet Iberus,
 Concurrunt acies infestis vndique signis,
 Conuolat acta phalanx, Inter discrimina rerum
 Tanta cui fidam? dubijs certissima fatis
 Spes mea magnanimam fulgenti casside frontem
 Consilio, dextraque potens Antonius armat:
 Dux vigil æratas acies, atque hostica tela
 En nutus terrore quatit, mediosq; per hostes
 Ipsa illæsa feror: timuit Mars ipse videri
 Infestus nobis; viruit cerealis arista
 Et campis; fugijt ferri, & flamma effera Martis.

Iam quid; dum furijs pelago bacchatur Enyo,
 Harpiæque volant infestis littore rostris,
 Florentes populatur agros, populatur opimas
 Gens infanda rates, genus intractabile, Diuis

Inuisum

Inuisum superis, nigris infame Cerastis
 Aequandum; facerem? num sanguine, cædè, rapinis
 Plena meis spectarem, oculis vaga littora siccis
 Impia? captiua, & paterer mea pignora duci?
 Moreq; balantum mactari ego inulta viderem?
 Ferrum distringo, fidosq; in iusta laceſſo
 Bella Duces, iubeo deformia pellere nostro
 Monſtra ſinu, gliſcitur furijſ Vſchochia Erinnyſ
 Tūc mage, ſanguinolenta ruēs: meq; impetit armis
 Carnæosve ciens temeraria fertur in arua
 Illyrios tractus quâ clara Liburnia ſindit
 Huc inuita vocor, placidum patiorque Leonem
 Decertare aquilis, ſigna & concurrere ſignis.
 Hinc ſubitis ardet flammis mauortia Virtus
 Et vires acuiunt generoſi corda PRIVLI,
 Vrget amorq; mei, ſeclit pietasq; cadentum,
 Acribus & ſtimulis agitatur ſclarata nocentum
 Dira phalanx, rapitur ſubito ceu fulmen in hoſtes,
 Suſtinet & molem belli pius, inclytus heros.
 Vidi ego ſcintillare oculos, vidi ora rubere
 Cum primum patriæ clypeum, galeamque trilicem
 Induerem, totoque armis ferueſcere campo.
 Nec vanas animo ſpes foui, fulminat enſe
 Is ſubito, veloxque fero telo imminet hoſti:
 It pauor, it gemitus per caſtra hoſtilia pallens
 Marte furente mihi ferro mors demetit hoſtes.
 Imperij tu Farra iugum ſic fræna remordens
 Victa premis: ſupplex ambas Lucinia palmas
 Victori arx tendit: declinans lumina ſceptro
 Cluſa metu concuſſa labat, veniamq; repoſcit:
 Turbantur validis Claureti mœnia telis:
 Arx Ponteba iacet. Medijs non fulgura nimbis
 Tam feſtina volant, cælo ſubitiſque coruſcant
 Flammyſ: non tantum pennis per inane citatis
 Acta fremit dextra forti vibrata ſagitta;
 Quàm velox agitur per caſtra inimica PRIVLVVS.

Nec

Nec mora, cum niueis properans caducifer alia
 Inter pugnaces Aquilas, validumque Leonem
 Decidit, illapsus virga & pacem annuit aurea
 Tum siluere tubæ, siluere frementia & æra,
 Sulfureæ glandes, & sæua tonitrua belli
 Ille idem lites doctus decernere ferro,
 Lenibus & dictis iusto componere iure,
 Sermo fuit cui melle, fatis & dulcior Hyblæ,
 Qui potius & placidis fera pectora flectere verbis,
 Et forti terrere manu, profernere telis,
 Caduceatores inter mea iussa moratur
 Sat meritis onerasse comas, sit meta laborum,
 Fulgeat augusto Patriæ nunc firmate Princeps,
 Gemmea iam ludant cano diademata crini,
 Sceptra grauent dextram, summus cornuq; corusco
 Gemmet apex, duri extollit quem gloria belli
 Tam longa sudata via, quem Pacis adornat
 Coniurata comes virtus; fatis ista, triumphet;
 Tu reducem ducēs insigni munere pompæ
 Cui sudauit Honos: reducis tua cura PRIVLI
 Nuncius i felix, celeriq; illabere penna
 Augustum diadema ferens. Sic ore locuta
 Plaudenti arrisit vultu, niueoq; rubore
 Sparsa genas, oculos vultu blandita serenos,
 Dulcè micans Aulam circum perflauit amore.
 Annuit his, paruis humeros bis verberat alia,
 Latitiæ dans signa suæ, vultuq; micanti,
 Regina lustrans proceres super æthra volatum
 Explicat, & velox Dominæ mandata facessit
 Protinus at rosei fulierunt aère nimbi,
 Aurata motant alterno verbere pennæ
 Quæ calum, & radios describunt luce nitentes,
 Conuolat & secum Fastus, fertoq; decoras
 Cincta comas æquo comitatur Gloria lapsu
 It Pompa, it Clamor, Genius simul aduolat almus
 Principis, obiectos glomerantes agmine ventos.

Ecce

Ecce autem Adriacas se se referebat ad Oras
 Cymmerijs antris squalenti pallida vultu
 Inuidia; vt lætò scindentem verberè Honorem
 Aereas videt illa plagas, agmenque sequentum,
 Concidit, & toruo despectans lumine Pompam
 Indignata faces funestas discutit atris
 Bis manibus, terra dirùm ceruice nigrantes
 Anguineas quassatq; comas, nigrumque venenum
 Ore vomens. Reducem cernes non læta Priulum.
 Victori haud Pæana canes, de more triumphum
 Decernes non læta diu Heroïna profundi
 Adriaci; cieo diras Acheronte sorores,
 Lætãq; funereo iam misceo gaudia luctu.
 Sic ait, & celerem cæli per inane volatum
 Præcipitat, volucrisq; ruens pernicios Euro
 Plaudentum velox alis præteruolat agmen.
 Constatit & subito vultus inuisa minaces
 Ante Ducis thalamos facibus furibunda Priuli.
 Huc illuc bacchata amens, stygioq; veneno
 Infectas iaculata faces, spiramina lustrat
 Omnia, per latebras in festo labitur omnes
 Irrequieta gradu. Forte hic instruxerat olim
 Lemnius ætneam sedem, qua fulmina belli
 Asseruat, sæua & celeris nutritina flammæ
 Puluere sulfureo, stygijs quem dira caminis
 Alecto superas (heu damnum) traxit ad auras
 Nuper: concepto velox incenditur igne
 Nescius arctari, impatiens molitur in altum
 Hic quacumq; viam, luctatur in obuia quæque,
 Irruit, horribili illidens obiecta fragore,
 Terra hincit; sublata rotant ad sydera molis
 Fragmina dissectæ, fugiuntq; volumina flammæ.
 Forte inde at sæuo dum feruet milite Maïors
 Abstulerat parmata phalanx ad prælia quales
 Mille, per at patulos cum circumfertur hiatus
 Fluxerat, & longo signarat tramite lapsus
 Puluis.

Puluis humum vidit, (via nam quæ occulta nocendi
 Inuidiæ non clara patet) tum protinus ignem
 Admouet, & stygio concepta est puluere flamma
 Principis incensura lares: ast affuit astris
 Exturbans fortuna focum, quæ missa Tonante
 Inuidiam opportuna fugat, flammamq; volantem
 Vtterius prodire vetat; faustoq; rotam
 Inde rotam vertens immoto vertice sistit.

Ad Veiam felix sed iam peruenerat Arcem
 Aereum dimensus iter: cum protinus ædes
 Intrat Honos; magno voluentem pectore curas
 Inuenit Heroam, læto Pax candida vultu
 Quem niueos detecta sinus veneratur amanti
 Lumine prospiciens, vnum defixa tuetur
 Hunc multos inter proceres: tunc lætior alas
 Componens humeris, angusto constitit ante
 Limina celsa gradu, aligerum comitemq; cohortem
 Ponè trahens, spatium mediæ metitus & aulae,
 Viuida ridenti defixus lumina vultu
 Prospicit astantes proceres; mox lampada quasians,
 Ora decens compositus ait: Dux inclyte, magnum
 Adria cui sceptrum defert, en nuncius adsum
 Nuncius auratumq; fero cum Syrmate cornu,
 Quod tua per multos virtus sudata labores
 Texuit, & cano tandem nunc regia crini
 Nympha maris donat; deuoto Patria plausu
 Quæ patrem est experta, Ducem te grata Salutât
 Cingere magne Heros Patriæ diademate crines:
 Ille ego magnanimos foui qui; pectoris ausus,
 Et stimulos alui, reducem te deueho quantem
 Accelera generose moras, te læta moratur,
 In te oculos deflexa fremit iam Patria plausu.

Finierat: gratum murmur circumstrepit Aula,
 Applausere omnes, serpit per corda voluptas;
 Lux inopina vagis visa est clarescere flammis,
 Ipsius ora Ducis subito & sparsisse virore;

Clarior

Clarior affurgens dictis bis fulsit auitæ
 Maieftatis honos. Grandi poft excipit Heros
 Ifta fono: agnofco fafcès, decora alma reuoluo,
 Quæ defers Patriæ meritis indebita noftris:
 Mens erat; expositam per multa pericula vitam,
 Et varios cafus pulchra cum laude pacifci;
 Sat fuerat fudaffe decus: mihi quando Triumphum
 Et diadema parat; Patriæ, iam perge, parendum:

Dixerat, in fonuere tubæ, lætumq; Triumphè
 Protinus ingeminant voces: tum cæcula Ponti
 Verrere, feftinans placidis vaga carbafa ventis
 Soluere mandat Honos, & maturare Triumphum.

Aonios agè mufa tuos libare liquores
 Puriùs admittas, facri penetralia Montis
 Pandens æternis dà pompam incidere factis.

Cynthius auricomos flexo temone iugales
 Verterat occiduo curru, iamq; Hesperus vdis
 Fræna parabat equis, amplo placidique fauoni
 Nuncia fydereæ noctis, crebescere fenfim
 Cœperat aura falò. Classis cum littore foluens
 Cœruleas diftindit aquas, reducemq; PRIVIVM
 Adriacum vehit ad folium; tum remige fluctus
 Spumantes refonant, conceptant carbafa ventos,
 Atque leues faufto propellunt impete puppes,
 Ad clauum Palinurus Honos fedet, aurea lina
 Ad Zephirof flectit Genius, tu verbera Faste
 Sedule remigibus virga minitaris eburnea,
 Sibila figna caua das inclyta Gloria canna.
 Sic remis impulfa volat, Zephiroq; triremis.
 Tum variæ pelago facies hanc ponè natantes
 Imis affluxere vadis, immania Cete;
 Horribiles blandita oculos neptunia Piftrix
 Et Glauci maior chorus, Ionufq; Palæmon;
 Tritonefq; citi, plaudentique agmine Phocæ,
 Et Phorei numerosa phalanx, genus omne natatum
 Affuit, æquoreæ & nymphæ, mellitaq; Syren.

D

Proteus

Proteus ipse senex vates dilapsus ab antro
 Candida fatidica præcinctus tempora Lauro
 Hos inter lætus graditur. Thetis, Amphitirites
 Rorantes comptæ crines; Neptunus & ibat
 Exceptus medio; fausto pars omine plaudunt;
 Pars tumidos sternunt fluctus; pars rubra reuellunt
 Dona Duci Orcadico durata coralia fundo;
 Dulcia Sirenes soluunt modulamina linguæ
 Principis in Laudes, cantuq; sequuntur euntem.

Regia Virgo Matis venienti plaude PRIVLO
 Plaude, venit Victor magnus, tua gaudia, Princeps.
 Perge PRIVLE Soter, plaudunt cui sydera amico
 Lumine, & æternos portendunt numina fastos:
 Perge PRIVLE Soter Patriæ; cui dulcia primis
 Nutrices Charites admorant vbera cunis,
 Mellea cui Pithos soluit retinacula vocis,
 Flexanima æthereo pia pectora nectare pavit;
 Perge PRIVLE Soter magnos perpeffe labores,
 Cui Pallas mentem tribuit, Cytheræa decorem,
 Et tædis fauit Iuno, cui Iuppiter æquus
 Prodigus effudit pleno sua munera cornu.
 Iam tibi præcumbit vultu festiua sereno
 Patria, ferta parat, grauibus diademate curis
 Sudantes ornare comas, & brachia scepro.

Hoc dulci mulcent nocturna silentia cantu,
 Aequoreum dum verrit iter, placidisq; triumphat
 Classis aquis. Nymphas tum Proteus excipit ore
 Vaticinans noua fata Ducis, gratamque recepit
 Echo aurâ, & bibulas geminans transmisit ad aures.

Sume animos, vultus recrea, redimicula crini
 Candida flauenti cingas speciosa Virago
 Ausonia, & moestum diffunde in gaudia Pectus,
 Desinet immitis iaculari spicula Mauore
 Non resonos lituos, non classica tympana tundet;
 Tutatq; per latios ibit Pax aurea campos,
 Adriaculq; Leo ponent, Iouis ales Iberus

TRIVMPHVS.

51

Sanguine feruentes iras : tuque inclyta Ponti
 Jam pandas lætata sinus Neptunia Diua ,
 Læta per Adriacos traduces otia fluctus ;
 Protinus effugient celeri tua littora cursu
 Eumenides, vltra nutriens non antra Cyclopas,
 Harpyiasue truces, & turpes sanguine Cacos ;
 Aurea florebut iterum sed sæcula , & alto
 Hesperiam cælo veniens Astræa reuifet.
 Qualia concipio vera præfagia mente :
 Longæuos tibi læta dies Dux inclyte ducens
 Lenta manum aurato glomerabit vellere Parca ;
 Quidquid erit mortale adimet post lustra, supremis
 Tandem semidei cæli teque inferet atris.

Dixerat ; intereà felici ad littora cursu
 Quà mare fluctuagum refluentibus æstuat vndis
 Et Padus irrumpit festina aduenerat alma
 Classis ouans . Illic vero Heroïna superbos
 Victori reduci plaudens erexerat Arcus ;
 Romulæ in morem pompæ, faciemue triumphi .
 Quid lætos referam resonanti hic littore plausus ?
 Quid pia vota virum ? cum toto Diua voluptas
 Sparferit ipsa sinu dulci iam pectora rore,
 Aeris effusi volitentque per aua Amores ?

Ast vbi sydereas maiori lampade flammæ
 Lucifer assurgens summo decussit eoo ,
 Ambrosia saturis , & luce nitentia Phœbi
 Fræna ligauit equis , gelido qui rore madentes
 Concutiunt ceruice iubas, tum pergere ad Urbem
 Mandat Honos, celebrem disponens ordine pōpam,
 Feruidus & ductat Romano more triumphum.
 Certiùs huic vno cedens discrimine Romæ,
 Clariùs vt fluidis surgunt Capitolia campis .

Bis seni Proceres plaudente exindè Celoci
 Clara trophea ferunt; non vna hic ludere forma ,
 Multiplici certare iuuat ; namque illa Leonem
 Hac Delphina refert, simili nec imagine gaudet

D 2 Currere

Currere bina salo. Fluctus tu prima secabas
 Remige stellanti fulgens, cui stemmata præstat
 Augustum Pisana decus; Tigridemque furentem
 Assimilata volas, fuluo spectabilis auro
 Deuicta expandis Thracis vexilla Tyranni,
 Contusas acies, & tela furentia telis,
 Barbaricam classem, primo quam flore iuuentæ,
 Pectoris exceptit clypeo, discrimine vitæ;
 Proxima magnanimi vultus imitata Leonis
 Cui titulos Mœnica suos dat Pacis alumna,
 It niueas inter splendescens æquoris vndas,
 Remigio speciosa pari, vix lambere fluctus
 Visitur, impulsu & celeres præuerrere ventos:
 Urbanos fasces insigni ostentat honore,
 Vexillo variata vagè ciuilia pandit
 Munera, purpurei & præfert decora ampla Senatus;
 Maiestas nitet alma togæ, qua clariùs Heros
 Cynthius auratis quàm cælo fulgurat astris.
 Ponè sequebatur vario distincta decore
 Puppis, in aspectu celerem Tritona figurans,
 Cui præbet Grimana iubar, quæ prouocat vndas
 Incita remigibus, celerique illapsa rotatu
 Ventilat auratum refluas insigne per auras,
 Medoaci viuum cui spirant margine Turres,
 Antenor pictusve micat, colludere Musæ,
 Pegasei viridi manantes gurgite riui
 Carbaseo picti velo renitere videntur.
 Exin Syrenæ similis volat æquore, fulgens
 Insigni Bragadena tuo, cui mille reudent
 LILIA, & expansi referunt sponsalia seres,
 Sequana quæ celebrat. Niueis dein Pegasus alis
 Puppe tua, Caballa nitet; Gymnasia magno
 Doctaq; vexillo gaudes fulgere Lycæa
 Remorum vi pulsa secans cita marmoris vndas.
 Hanc prope contundit veloci remige fluctus
 Cui titulos speciosa suos Cornaria donat,

Ora

Ora Indæ formata feræ; quæ ferica pandens
 Lina auris, viuo præfert animata colore
 Prudentis pulchra ora Dex; Post vellera ventis
 Expandit, claro cui præbet stemmate auitas
 Iustiniana faces, frenis Nemefimque nitentem
 Ostentat; pelagus medias metita per vndas;
 Postea sed vultus Pantheræ induta minaces
 Illa volat delapfa falò, Pisaura decore
 Insignit quam clara suo, cui vela refulgent
 Ancili, galea, fortis gladioque Leonis.
 Tum Pardi vultus, oculosque imitata furentis
 Insequitur festina gradu, Cornelia honestat
 Quam multo splendentem auro; cui vela cortifcant
 Mœnibus, atq; oculis, vigili insignita Dracone.
 Hanc iuxtim rostro sed Monocerontis in æquor
 Irruit, Augusto splendescens lumine Landa,
 Armataq; acies inimicaq; spicula Martis
 Vexillis hic sculpta micant, & Adorea palmas
 Hostibus euictis viridi plicat inclyta campo.
 Proxima cernleis veniens exertat ab vndis
 Harpyiam rostro insignem, quæ pegmate gaudet
 Contarena tuo discindere remige fluctus.
 Exerit hic niueas pictus Cyllenius alas
 Pacifera insignis Virga, cui spicula circum
 Plurima fracta iacent, flauis oleagina stelis
 Serta virent, spicas iactat cerealis arista.
 Iam viden vt valido volitans super æquora nisu
 Obluctetur aquis, pulchræ illa Viraginis ora
 Excelfo referens clauo, quam gloria tollit
 Bemba suis titulis, radijsque exultat ouantis
 Sola Ducis Cidarim gestans, vt ventilat anris
 Vexillum? vt lymphas & circinat acta sequaces?
 Cyprigenæ volucris similis citat altera fluctus
 Inde celes quanto viden ista superbiat aurea
 Puppe nitens? ostro tincti dant lintea feres,
 Remus & impellit liquidas argenteus vndas,

Intexti argento fulgent, auroque rudentes,
 Atque intus pulchrę Charites, Nereides almę
 Fessiuo ludunt risu, blandique lepores
 Decurrunt per transtra, leuesque iocantur amores;
 Inclyta splendent vbi conopeia gemmis
 Hic flauentes Heroïna PRIVLIA splendens
 Compta comas, auras augusta fronte serenat.
 Qualis victori quondam Cleopatra Quirino
 Occurrens muscosa micat per littora Cydni.
 Haud secus & reduci victori nata Parenti
 Applaudens inter denas hæc splendida nymphas
 Par Veneri aspectu fulget; decorare triumphum
 Felicis iam perge Patris pulcherrima proles.
 Ecce autem rutilus gemmis, auroque nitentem
 Ductat Homos puppim, fluctus augustior Argo
 Czruleos findit, non mali vela loquaces
 Hic crispant ventis, modulos sed verberare dulces
 Inflectunt remi, tundentes æquoris vndas
 Ad numeros, metrũvè sonant; hac firmate Princeps
 Inclytus augusta centenos fulgurat inter
 Maiestate Procos; solij sublimis honore
 Vndiuago vectus curru, prospectat ouantes
 Pectore lætanti ciues. Quid singula pergis
 Anxia Calliope? classim censere sequacem
 Quis potis? en quando conuulsa è sedibus imis
 Adria tota ruit; proiectat læta rudentes
 Urbjs in aspectum Puppis, iamque aera bombis
 Fulmineo terrore cient caua tegmina ferri:
 Ingeminant plausus ciues, crebrumq; triumphũ
 Insonat. Has inter voces tibi Musa silendum,
 Dulcia ne strepitus disperdant carmina vocum.

55.
Carmen Propempticon.

AD FRANCISCVM
VENDRAMENVM.

electum Patriarcham
Venetiarum .

Romam adeuntem .

Dic musa aurato recinens noua carmina plectro,
Adriaco Cytherea sinu, comitesq; per vndas
Ceruleas Nymphæ; dum Vendramenus ad Urbem
Approperat, cantu quid nam plausere sonoro
Scilicet, attentos placidum siluisse per æquor
Vidimus horrendos pisces, lætoq; natatu
Ponè ratem, plenis vbi soluit carbasa ventis,
Delphinas innate mari; bibula excipit aure
Pieridum pubes, meditados incipe cantus .
Ibat Diua Cypri niuea super æquora concha
Idaliæ & secum famulæ, festiua Iuuentus,
Et graciles vultu Charites, & læta Voluptas,
Et medio volitans paruis amor aureus alis .
Fluctibus errando placidis, modo vocibus auras
Ad numeros comitante Chely complebat; amoris
Illudens, ignesc; nouos, & gaudia Protei,
Nunc rapidum Tritona innantem fluctibus vdis,
Squamifero, & dorso turbantem littora, telis
In risum resoluta, procul quatiebat: in iram
Qui gliscens, vndas ingenti verberare caudæ
Findit, & irrorat non grata asperginè Nymphas;

Mox inopina ratis, quæ plenis explicat auribus
 Lintea, & undantes contundit remige fluctus
 Visitur æquoreum felici verrere cursu.
 Campum ex vrbe maris; firmat Cytherea sorores
 Atque ait, ò socia, quæ nostris puppis ab oris
 Cæruleas diffundit aquas? quis nostra relinquit
 Regna? aliud molitur iter? quò tendit? amœnæ
 Cum vaga tranquillat Zephyritis flamine pontum?
 I, celer, ò mi Pusio amor, mihi subdole mentem
 Consiliumve refer, pelagi quæ littora tendat,
 Quem ferat illa ratis, causam rimare, latensve
 Quidquid erit: rediens duo poma recentia dono,
 Hesperidum accipies nuper viridantibus hortis
 Decerpta. Ille citus candentes explicat alas
 Ex humeris, motansq; alterno verberare, matris
 Explorator abit, quæ nauis Cærulea sulcat
 Aequora, transgressus puppim, faciliq; volatu
 Substitit, antennæ spatio, se se occulit inter
 Carbascos limbos, plenis sinuantur ab auribus
 Quæ vela, & valido discindunt impete fluctus.
 Illic cuncta sedens tacitus notat, ignea voluit
 Lumina quòcunque & cupidus celer arrigit aures.
 Atque vbi detexit, subito stridentibus alis
 Inde volat; qualis cum retibus incita perdit
 Venantum clamore fugit; veloxq; per auras
 Nuntius optatus, redijt, roseoq; receptus
 Rettulit ista sinu: Præstans enauigat Hæros
 Inclyta septeno se tollit colle Quirini
 Quò vrbs, tamen Adriacas iterum rediturus ad oras
 Vendramentis, abit Venetæ vnica gloria, solus
 Urbis amor, speratus honor, quem copia fandi
 Dicit, & eloquio duras compescere tigres
 Nestorea non laude minor, liquentia ab ore
 Fundere mella potest; roseus cui dulcior hyble
 Sermo fuit Cytherea fauis, cui candicat alma
 Mente color, gratos cui spirat pectus odores,
 Quem

Quem Pietas, Probitasq; simul, quemq. inclyta vir-
 Nutrices pauere piæ, tenerosque per annos (tus
 Sustulit æterna à cunis vaga gloria laude.
 Dixit, & arridens iniecit brachia matri
 Læticia perfusus amor, terque oscula fixit.
 Grata genis; puerum pendentem pectore at illa
 Ocyus exturbat collo, manibusq; remulcens
 Candidulos vultus, roseis terque oscula reddens
 Prona genis, hilaris comites ita fatur: Amicæ
 Quid ni igitur celeri dum remige nauigat Heros,
 Vel cantu tardemus iter, vel numina votis,
 Felices reduci speremus & æquoris auras?
 Aduolet hùc placidus Zephyrus, rorantibus alis
 Vadantes tranquillet aquas, vaga flamina spiret,
 Plenaq; rostratam sinuando carbasa, puppim
 Impete compellat fausto, reducemq; secundus
 Et vehat, & reuehat Romana ex Vrbe Voluptas
 Impulsu iucunda tuo, discurre lepore
 Insolito diffusa mari, gracilisque per vndas
 Lætitiã diffunde nouam, imo in gurgite piscis
 Sentiat insolitos ignes, placido ipsa volatu
 Omnia discurrens passim, risuque serena.
 Ecce Voluptatem, varijs dum prouida iussis
 His onerat, lætumq; iubet succedere pontum,
 Paruulus assidens auriga flagellat olores;
 Incita concha leuis cursu volat æquore aperto.
 Iamq; propinquabat naui, qua ducitur Heros
 Vendramenus; cum celeres remoratur habenas,
 Et sensim insequitur, puppim prope remige labens.
 Tum venus auratum percurrens pollice plectrum,
 Et sociæ Charites varia instrumenta canoro
 Cantu animant, secum resonis concentibus omnes
 Adriacæ, & Nymphę reduci noua carmina dicunt.
 Prima sonum Cytherea ciens, sic concinit auris;
 I felix Venetæ lux Urbis, gloria, splendor,
 Adriaci spes alma maris, spes vna tuorum:

I felix,

I, felix, quò septeni se vertice colles
 Tollunt, & totum prospectant lumine mundum,
 Altà triumphantum numero, Caprosia Romę.
 Inclyta ibi virtus, præstanti luce refulsit.
 Iam tua Vendramene vago diffusa nitore
 Insolitos sparsit radios: nouus hospes ad Urbem
 Non ibis: defixa tenet vestigia latidis
 Illa tuæ, & partes seruat virtute triumphos.
 I, renoua rediens veterem splendore decorem;
 Ecce, tui verus tanti prius augur honoris,
 Et largitor item, summa te sede moratur
 Arbitr humani iuris, cęlique Sacerdos
 Paulus, auct dudum niueam præcingere frontem
 Ipse tuam, sacraq; caput redimire tiara:
 En vt religio violas tibi sedula legit,
 Iphis in Cęli semper viridantibus hortis,
 Imbuere atque parat digno medicamine Vestes.
 Quin etiam, video lætam per littora ponti
 Muricibus complere sinum, tibi præparat illa
 Purpureos succos, violis vbi tinxerit; ostro
 Depinget vestes, multo miniabit, & auro.
 Auguror, haud vanam ludent præfagia mentem
 Quid ni? si probitas animo tibi candida regnat,
 Si pietas armat pectus, pudor inclytus altam
 Mentem animat, magniq; faces agitantur honoris
 Corde, & si totum munit sapientiã Cęli.
 Dulces si fundit latices tua copia fandi.
 I, felix, reduci magni spondentur honores;
 Vos, qui Cęruleos turbatis flamine fluctus
 Sæpe maris, venti, diris vos parcite nimbis,
 Vos Eurusque, Notusque, vaga pestilacia spiret
 Aura, dum properè Adriacis eremigat Vndis,
 Velaque pandantur Cælo felicibus auris.
 O qualem Romam patriam deducet ad Urbem
 Hęc iterum heroum cursu ratis incita fausto.
 Talia dum dulci modulatur carmina cęro

Adria: i

VENDRAMENIA.

59

Adriaci Heroïna maris, Nymphæq; recepto
 Carmine respondent, portum tenere secundum
 Antonis, siluit: fundarunt littora puppes.

*Ad eundem rubri galeri
 dignitate*

A PAVLO V. PONT. MAX.
 insignitum.

FELICES mihi pande auras festiva Virago
 Mnemosyne, & cupidæ recolas miracula menti,
 Dædaleo quæ pinxit acu dum stamine textit
 Inclyta facta Heroum Vendramenia Virgo:
 Et mihi tu facilis recinenti allabere verlu,
 Affiatu lætumq; doce me fundere carmen
 Musa tuo. libeat meliori deferar œstro,
 Mutatas resonant violas dum plectra colores
 In roseos, & splendet Vendramenus honore
 Præsul purpureo; sacros mihi pande recessus.

Venatu Heroïna Maris pulcherrima forte
 Venerat, augustas ædes festinior intrat
 Protinus, & sudore fluens, madefacta per artus,
 Secreti repetit festina cubilia tecti.
 Ocvûs assistunt famulæ, Adriacæq; sorores;
 Tollentes humeris, sublato firmate, vestes,
 Detergunt niueo sudant qui corpore rores.
 Pars pulchros, tenerosq. fouent sudore madentes
 Artus, & calidis alternant lintea pannis
 Obsequio Dominæ celeres: commune capeffit
 Et nurus ancillæ munus, pariterq. ministra
 Est ancilla nurus; sic mutua munera pendunt
 Sollicito studio Heroïnæ & candida curant
 Pectora,

Pectora, & optatæ componunt membra quieti.
 Ergo vbi iam fomno nutantia lumina visa;
 Hinc læua, hinc dextra gemino pulcherrima flabro
 Accessit virgo; diffatam verberare & auram
 Artifici motans, lenem, tenuemq. soporem
 Flamme procurat: thalamo ast Odeia propinquo
 Et benè docta modis resonas Auleia chordas
 Tangere virgo lyra, submisso hoc murmure carmen
 Occinere incipiunt. Excelfo Diua Leone,
 Insignis, dextra magnum placidissima sceptrum
 Quæ geris, arbitrio adriacas moderaris & vndas,
 Aurea iam cupido componas lumina fomno.
 Heroum genitrix, altrixq. eadem, inclyta Martis
 Pignora & armatæ nutris quæ cara Minertæ;
 Fulgura dum bello, blandissima lumina pace
 Esse facis, primi renouare & secula Mundo.
 Aurea concepto iam cedas lumina fomno
 Semperfoecunda, effata & nunquam exeris alta
 Ut virtute viros? En Vendramenus in ostro
 Fulgurat insignis; roseo diadema coruscum
 Crine effert: vni quid nam natura negauit?
 Prodiga quid non concessit? sapientia munit
 Mentem; mellifluo linguam suadela lepore
 Imbuit; instillant cęlestis vellera roris
 Et Charites, omnesq. effundunt nectaris imbres:
 Scilicet è partu hunc niueis suscepit in vlnis
 Alma Charis; teneris formauit & aurea palmis
 Membra Venus; lino constrinxit brachia Pallas;
 Lac Piatas plenis ori blandita papillis
 Admouit, solidumq. dedit nutrimentum amata
 Relligio: sacri secum lusere lepores
 Semper, & æternis comitata est gloria fastis.
 Armiger almus honor; pudor inclytus arma mini-
 Ad laudes, idemq. comes, sociusq. triuiphis. (strat
 Excelsi veneraris adhuc Allobroga Diua
 Fulmina & eloqui); quib. suspicis vna tonantem;
 Anne

Anne files immota velut de Gorgone visa
 Huius responsis vndas quæ lambis Iberi
 Aequoris, & multo fulges diademate magna
 Diua solo? An Rhenus, num sequana pectoris almi
 Mirata est mentem? Quid? celsus & Austrius hæsit
 Istius imperio linguæ, cessitq. loquentis
 Perplacidus dictis. Sed te refluentibus vndis
 Tollentem referam rorantia tempora Tybris.
 Magne Tybris, placidis vt sapius auribus hærens,
 Altifono resonat dum Vendramenius Heros
 Ore, tonatq. loquens, atq. aurea fulmina fundit
 Mentis, labentes tenuissi gurgitis vndas,
 Post mitis lætas errare licentiùs amne
 Iussisti, illectus magna dulcedine linguæ.
 Blandus Amyclæo roseas in flumine vestes
 Nunc tinctas donas, vario quas stamine neuit.
 Relligio, manibus Pietas & consuit ipsa,
 Excelsis humeris componit cælicus ales.
 O qualem Adriacis Heroam fluctibus aufers?
 Nos tamen haud viduas fulgenti hac lâpade prudēs;
 Hic aget excubias Veneti nam pastor ouilis,
 Anxius & vigili defendet lumine caulas.
 O qualem Heroam Adriaci tibi donat alumnum
 Heroina maris, roseo quem vestis amiçtu,
 Insigni & donas capiti fulgere galero.
 Auguror huic etiam triplicem miniare tiaram
 Dudum auro, roseo criniq; aptare parantem
 Te video; video niueis fulgentia vittis
 Tempora & æthereas manibus descendere clauēs;
 Vt cæli, & terrę liceat referarier vni
 Iure fores; sacro folio rutilantia sceptrā
 Excelsa quassare manu: componere leges.
 O qualem Heroam Venetum Heroina resignas.
 Hæc dulci ingeminat resonanti Odeia cantu,
 Flexibus & varijs modulata remurmurat aptè
 Gutturis in dulces & temperat organa voces,
Flectere

Flectere in innumeros cantum benè docta recursum.
 Qualis dulcè sonans Luscinia sibilat auris,
 Crebrius inflectens modulus geminata resumit
 Carmina, partitur cantus & voce tenorem :
 Haud secus illa etiam numeris coniuncta canoris
 Verba animat, cantu somno blandita cubantis.

Excitur cantu Diua ; & vaga lumina pandens
 Ex oculis niueo detergit pollice somnum ;
 Et roseas rubicunda genas festiua serenat
 Vultu auram ; veluti primos Pallantias ortus
 Lumine cum roseo summo patefecit olympo ;
 Fax inopina auris claro splendore renidet ;
 Et colles , montesq. beat circum vndiq. risu.
 Surgens ergo toro Heroïna resumit amictus ,
 Et velat niueum pretioso vellere pectus ;
 Dum capiti crinale parat placitura verendo
 Pulchra magis visu, comit crinemq. repexum
 Innumeris nodis aptatq. ancilla Cypassi ;
 Altiùs ingeminat resonanti gutture carmen
 Docta Odeïa modis, comes itq. Auleïa plectro :

Magne Heros ò præsul Vendramene , Leonis
 Pectè iubas, factis excelsior : exere laudis
 Lumina clara tuæ : fortuna inuita secundat
 Virtutem ; obsequio placidè officiosa beatum
 Illa tibi voluit plaustrum non dura rotatu.
 Non votis satis illa fauet. merita ampla rependit
 Magne Heros : magnis submittit Gloria factis
 Nempe tuis illam ; atq; insignia facta veretur.
 Iam tibi felices molitur ad omnia gressus
 Gloria virtutis comes ; hæc tibi pensat amico
 Focnore susceptos inuicta mente labores.
 Cinge vagos tandem lætanti murice crines ,
 Et violas confunde rosis , Francisce, virentes.
 Sic duo fulgebunt cælo noua sydera nostro
 Magnanimi mulet manibus dum colla Leonis
 Horrendum fulmen belli ; capitiq. coruscum

Cernu

Cornu Bembus habet, libratq. examina læncis;
 Et Vendramenus sacro dum purpurat ostro:
 Cuius fama licet lituo sonet incita magno
 Facta; minor tamen ipsa filet caua buccina factis;
 Iucūdum stridetq. oneri haud benè firma recumbēs.
 Nescia tot laudes dignis attollere verbis:
 Quæ solet incrementa alijs adiungere voce,
 Turgida & elatis deferri expansior alis,
 De te, non fucis nunc oblita facta profatur;
 Grandiùs haud resonat vero; sincera loquentem
 Audio; æterno & solùm dignissima cedro.

Nunc age, Magne Heros, roseo præcingere ferto;
 Iunge rosis violas; Probitas quas legit amanti.
 En Vaticana displosa tonitrua ab arce
 Sentio, lætitiaq. solum Franciscæ triumphans,
 Feruere: iam tandem excelsæ magnum decus Urbis,
 Et nitidum diffunde iubar, te Roma moratur.

Hic siluit Cantrix; thalami nam plura volenti
 Alma magistra vetat: Regales comere crines,
 Crinibus augustam roseis aptare coronam
 Desierat gemmatam auro; chlamidemq; recincta
 Heroïna maris iam sede crexerat armos,
 Visere & extemplo properabat septa Gynæcei.

Est locus interna regalis sede repositus,
 Arte laboratus multa; cui dædala cedunt
 Ornamenta operi: septem miracula fastum
 Ponunt; niliacæq. silent insignia Memphis.
 Artificis commendat opus natura, superbo
 Inuida se vinci luxu indignata: renident
 Augustæ splendore fores, quas gemmeus ornat
 Hinc, atque inde decor: pario de marmore surgunt
 Auratis nixæ basibus mira arte columnæ;
 Atq; hebetât splendore oculos lita marmora, gémis
 Fulgida millenis, varijsq. recincta corymbis.

Magna corynthiaco ex opere hinc adamantina visû
 Liminis offendunt latera; hæc & plurima circum

Auri

Auri ducta micat subtilis bractea filo.
 Liminis ingressu primum patet aula decore
 Regia; gemmantis lapidis cui tegmina mille
 Lecta solum variant, & litostrota renident
 In morem viuum spirantis picta figuræ.
 Aurea respondent simili laquearia forma;
 Ludit opusq; operi, speculo ceu reddita imago
 Picta solo facies similis laqueare refulget:
 Ambit marmoreos muros operosa coronis,
 Mille vagas referens statuas, insignia mille
 Heroum legeres oculis, seu bellica Marte
 Facta cupis faulto, magnos seu pace triumphos
 Delectat spectare oculis: primordia & vrbis;
 Incrementa simul, variumque vt sæpe tenorem,
 Mobilis imparilesq. vices fortuna reuoluat;
 Et tamen audaces nunquam demittere crines,
 Inuictumq. aulæ in medio luctante Leonem
 Holte vides; niueis virgo quem regia plantis
 Lambit, & aurato collum premit inclyta sceptro,
 Nil nisi præcellum cupida quò lumina vertes
 Mente leges, aula nil non regale nitebit,
 Vel quod peniculus, vel ferrea caela laborent.
 Illic Neptunus geminum Tritona flagellat
 Aequoreo inuictus curru: fundamina ponit
 Vrbis, sollicitusq. iubet noua mœnia ponti
 Cæruleis innare vadis, miracula pandens
 Aemula Tarpeio monti; maris inclyta condit
 Tecta vndis, totoq. salo componere ciues
 Iura finit, iustæ & donat moderamina lancis.
 Inspectante tamen non toruo lumine cælo
 Ista loue: aspectu mandat nam sydera faulto
 Mœnibus influxus positus spirare beatos;
 Aethereamq. nouæ felici destinat vrbis
 Ex primis mentem: vt custos præcui arceat omnes
 Aduersos casus, omnemque repellat Erinny,
 Fulmineos ignes, & sæua tonitrua belli.

Vndiq.

VENDRAMENIA: V

69

Vndiq. v'suntur celeres hinc feruere citius sibi resti
 Bellua dum glisuit diris effrena ruinis
 Attila, & immani ferro grassatur in omnes: sibi resti
 Prodigium horrendum cæli, foraleq. fulmen
 Demissum terris: tutum sibi querit Asylum
 Territa turba mari, & suldis sic innatat undis
 Facta frequens: Vrbis alma salis, sublimis, & effera
 Perpetuas molita vias: sibi libera palmam
 Nec stranicis patitur vinceri, aut compedi, s' sauis
 Excutiens secura iugum, pedicasq. Tyrannis
 Nec senium passam viridi vernare iuuenam
 Dixeris, imperij æterno florere nitore
 Facta coloratis vernas laudata figuris
 Augusta hinc aula: facit effera pestis, acerbam
 Despumans animam: letho Carrara tyrannus
 Hic renouare iuvat satium submittere, & hostem
 Cornua clauigeri victum senis impia plantis
 Hic videm? odor sua viduatas remige puppibus
 Naupacti exeidio fractas innare per undas
 Dalmata terra: ferox submisso poplite: adoras
 Reginam, & miti declinat colla Leonis
 Stat parte ex alia domitrix Macedonia quondam
 Orbis, diuisos & ponit pallida fasces
 E thro Thrace ereptos, seq. implicat alis
 Tuta Leonis: erat fluctus Cythera benignos
 Acrotis ipsa etiam Adriaci, Cypriumq. feracem
 Pulchra coronatis donat deueta quadrigis,
 Florigenamq. Paphum: Dictæo Creta Tonantem
 Antro quæ pauit; sudat cui nectara cælum
 Mell: Nilosq. premit Baccho spumante liquore
 Vistur oranti similis procumbere Diuæ,
 Prona fidem spondens, & sancti fœdera iuris.
 Cætera quid memorem? decorant animata colore
 Fausta per egregiam depicta insignia sedem
 Mille nitent, tulus quas pictor vestijt auro
 Effigies, pariesq. nitet litus: vndique gemmis,

E

Hæc

Hæc aditum Diuæ ad secreta cubilia pandit.
 Haud opere absimili: pretioso gemmat Achate
 Fornicis in morem distinctum rite lacunar;
 Berillo fulget paries, varijsq; smaragdis
 Inde solum, premiturq; simul crystallina Iaspis.
 Nulla sed hac vasto fedes est pulchrior orbe
 Autea vbi tuto dominans spatiatur Honestas,
 Sincerusve Pudor, niuei comitesq; Pudoris
 Pectoris illæsus Candor, mentisque Venustas.
 Hæc statio ancillis, regali Diuæ decore
 Quas solia, & sceptris regnorum destinat amplis.
 Hic illæ exercent iucunda per otia Iusus,
 Affectant studijs, qua ducit Adorea Olympo.
 Ire via: Primas inter se Bembea tollit;
 Bembea Phebæa vernant cui tempora lauro,
 Aonios tractare modos docta, ardua Martis
 Tela manu pariter valida torquere per hostes.
 Et pudibunda oculis huic Vendramenia visgo,
 Accedit, roseo funditque dulcia ab ore
 Mella loquens, verbisq; trahens adamantina corda
 Dulcia pectoribus tendit retinacula amoris
 Est & huius, jatauisq; potens Moenica Virago,
 Omnibus insignis studijs, qua pectore solum
 Alta sapit, ferroque quæter yaga, crine coruscant
 Dandæ, Delphineq; Prælia, Pontæ, Zeno.
 Hic Comes est Maripetria, Justiniana, Græque
 Regia, pulchra comas, & Diuæ cara Cytheros
 Se se offert ornata rosis Cornaria Cypri.
 Artibus excellens varijs Græmana triumphat.
 Mauria virgo hilaris, patriæ quæ nutrit amoris
 Corde facès; clypeo fulgensq; Veneria Martis.
 Pulchra genas, radiata comas pia Virgo Miana
 Par Diuæ aspectu: stat Maurocena; Mema;
 Atq; aliæ innumeræ; cordis quas viuicus ardor
 Et virtus agit in laudatos nobilis ausus.

Regina huc ergo frontem de pæxa serenam.

VENDRAMENIA

(Colloquijs assueta diem nam fallere) venit
 Constitit ante fores festivo viuida vultu
 Et circum torfit leni vaga lumina flexu;
 Iucundam ridens oculis disflauit & auram;
 Protinus assurgunt omnes: fit plausus, & oris
 Murmur abijt variū: gliscit in pectore Nymphis
 Ardor, amor Dominæ. Gemmatæ vestis at immo
 Inflexi complexa manus, dedit oscula prima
 Bembea; ponè alia; lateriq. est addita dextro
 Semoto sed forte loco vaga lintea Virgo
 Insignibat acu tunc Vendramenia, filis
 Sedula multiplici variabat imagine telas:
 Flauentes incompta comas: assistit at ollis
 Pusio Honos, oculis animataq. stamina telis
 Igneus aspiciens, tacitùs relegerat iouantis
 Francisci facta Herois contermina celo,
 Incensas & corde faces, famæq. potentem
 Ardorem, Patriæ deuotos sæpe labores;
 Quæq. animat Virgo variatis vellera nodis;
 Ore ruber, flauusq. comis, cui flammea vultu
 Lumina, & angustam spatiosa margine frontem
 Explicat; auratam dextra paruaq. pharetram
 Sustinet. Intenta huic operi non senserat alma
 Reginæ aduentum Virgo, properabat & apte
 Lina colorato insignire albertia filo;
 Et complere orbes, anrominariq. fuluo
 Cæperat in pulchros subtili vellere amictus
 Indultrem sinuare manum: cum personat auri
 Nympharum strepitus; subitoq. excita labore
 Deserit inceptum: rubeus pudor errat honestis
 Permixtus candore genis; & purpura vultus
 Infecit niueos: non sic argentea cadent
 Purpureis immista rosas vaga lilia: non sic
 Fulget ebur, tyrio quod famina tinxerit ostro
 Lydia; non roseos sic Aurora exerit ortus;
 Vt pudor intacto candescit lacte genarum:

Mirantis similis que hęfit. Prior ipsa silentem
 Compellat Regina maris : cui stamina sudas ?
 Cui tanti officiosa paras Virgo inclyta doni
 Heroi precium ? cui regia vellera amanti
 Pingis acu ? blandiris Honos cui parue triumphis ?
 Subdole quis cęsos concepit pectore & ausus
 Egregijs : ictus iaculis ? hęc laurea crini
 Cui sudata datur & stimulis quod Gloria pectus
 Exacuit cognata tuis ? ego nescia solum ?
 Ede laboratos Virgo mea stamine honores
 Risit Honos ; flauam per candida colla vagantem
 Aptans casariem ; glomerataq. lineas velas
 Arripiens ; relege : hic Venetum quid maxima virtus
 Possit , ait ; dignosce tuum cui munera amanti
 Si rmate purpureo pia Vendramenia textis
 Vela manu : hęc & exiit Roma noua carbasa forsan
 Clauigeram fausto puppim quę remige vento
 Impellent ; tria capitis fulgore Tiarę
 Cum radiabit apex ; quę premia donat & omne
 Emensum virtutis iter ? quę gloria cedit ?
 Dixerat ; arreptam velamen & explicat aureum
 Ut stetit ante oculos Diuę ; stupet illa , superbilux
 Ut conspexit opus ; per singula lumine oberrat
 Industres mirata manus ; Sed detegit omne
 Et digitis designat Honos : Hic , inquit vt infana
 Insignitus atur cubis prope vagit , vt ori
 Agmen sistit apum ; dulcisq. examina mellis
 Stipant , facundę dubia haud pręfagia linguae
 Concipit hic puber diuinos Palladis haustus
 Pierium fontemq. bibit : perlustrat ephebus
 Feruidus hic docti spatiosa vireta Lycii
 Egregijs studijs magnam exercensq. iuuentam
 Pietus hiat laudi illie : iam iam fulminat ore
 Punicea insignis palla , clarosq. Senatu
 Ordine conscriptus sapientum personat altę
 Inuitos animosq. trahit , velut Orpheus aurea
Diras

VENDRAMENIA.

69

Diras torque feras, animataq. faxa lepore
 Excipit hunc læto venientem Allobrogus Heros
 Amplexu; magnos ostentat Iberia fasces
 Hic meritum pendens, insigni & donat equestri
 Facundo famulata animo, vinciq. loquente
 Haud inuita finit: fama iam clarior aulam
 Maiestate petit grauior, factisq. verendus
 Augusti; rapidas Rhodani mox fila per vndas
 Depictas ducunt; sensim per & aurea flectunt
 Lilia: regale hic declinat Gallia sceptrum
 Mitior, & faciles votis accommodat aures.
 Tuq. etiam flauos vndis Tyberine reflexus
 Magne Pater glomeras: precioso hoc stamine picta
 Sæpius Heroi aduenienti admurmurat vnda
 Plausibili lætata sono: nempe excipis alma
 Roma virum, puros & libas oris honores.
 Tuq. etiam contexta nites via lactea filis
 Flammantes iaculata faces; vos sydera sena
 Sena laboranti lucentia sydera seclø;
 Vos veneror; vereorq. decus quod poplite flexo
 Clementē ante Patrem Heros Vendramenus adorat.
 Sed viden? Adriaco hic lætus Neptunus vt imo
 Colluctetur equis? redeuntem suscipit ecce
 Ipsa, sinu Patria, & saturata murice veste
 Emeritum gratata ornat: maioraque factis,
 Auratasq. itolas, atq. aurea cornua crini
 Grata daret; sacris sed crinibus infusa celo
 Anticipata ruit: veneraris lætior inde
 Pastorem, æthereis qui te per pascua campis
 Ducit ouem errantem, sacroq. recludit ouili
 Purpureos iterum pictos: sed cernis amictus?
 Hos Charis, & Pietas manibus num consuit ipsa,
 Imposuitq. humeris: tamen hic haud cessat honoris
 Meta: manent summa, speciosis hinc te filis
 En viduata iacent: ampla & patet area magno
 Pingenda Heroi. Silet hic rubicundus honeste

Pufio Honos, Védramenz & vaga ftamina Nymphæ
 Reddidit: illa genis rofeo fuffufa rubore
 Reginz intentos oculos defixa tenebat.
 Diua hilaris tunc læta trahens fufpiria corde,
 Bætitiz argumenta dedit; terq. oscula Nymphæ
 Delibat gauifa genis: atq. imperat vltro,
 Inftaurare choros, folemnes ducere pompas.

E V C L E I A

Ecloga

In ingreffu aufpicatiflimi Patriarchatus

Illuftris. ac Reuerendis.

IOANNIS THEVPOLI

PROLUSA

Alethea. Eucleia. Eufeueia.

Encl. QVæ me fydereis feftino lapfa volatu
 Sedibus, Adriacis vbi furgit nabilis vndis
 Vrbs ingens immota falæ Neptunia, ducis,
 Maxima Nympharum, Alethæa, nitentior vna;
 Tuque Comes gaudens niueo Eufeueia vultu;
 Nunc agitè; Heroem refono, caua buccina cantu
 Quem mea per cunctas Orbis iam deferet oras,
 Grandior vt digno comitetur Gloria plaufu
 Hic fœcunda Ducum, Herolum hic Berecynthia fede
 Se fitat: hic paffu feftina licentiùs errat,
 Magnanimasque quatit generofa in pectora virtus.

Alma

Alma: faces: ampla hic celsi iacet area Honoris:
 Quid nectis mihi fera moras, quid gaudia differas?
 Excelsum nunc ære cauo, sonituque potenti
 Concutiam terræque plagas, Calique nitentem
 Axem, terrificoque Orbem miscebo stupore.
 Nam quis magnanimus factis affectat Olympo,
 Constanti virtute viam; quis nobilis Heros
 Egregia insignes desudat laude triumphos,
 Aeternos glomeratque dies laudatus in ævum?
 Eia iube pandens Heroem, Aethæa, sonanti
 Me lituo laudes medium deferre per Orbem.
Ales. Eucleia, aethereos inter quæ sola reflectis
 Huc, illuc aurita oculos; penetrasque recessus,
 Iamdudum mirabar enim, non ære sonoro
 Glangeret illa tuæ insolitum caua buccina dextræ:
 Ast vbi conspexi viridanti margine fontis
 Te Cælo instratam, lentoque sopore cubantem;
 Obstupui; dum causa latet, mecum hæc queror: ergo
 Hic Eucleia iaces, altumque è pectore somnum.
 Desidiosa trahis? Toto num torpuit Orbe
 Virtus, magnanimi num spicula hebescere Honoris
 Incipiunt, nullusve faces iam concipit alto
 Pectore, nec tentat per dura, per aspera gressus,
 Vllus amans nec laudis iter molitur ad astra?
 An forte è Stygijs exciuit fluctibus atris
 Nigrantes Phthongæ faces, ac vndique tedis
 Inficit egregios Heroum pallida nisus,
 Lucemque obnubit squalenti turbine laudis.
 Dormitas Eucleia grauem mea siccine somnum?
 Moerenti sic corde gemo, tuque ore soporem
 Proflas: cum subito affulsit mihi candida nimbo
 Læta oculos ridens blanda Euseueia fronte.
 Depulit hæc curas animi, cum flectere iussit
 Lumina, contundit milleno remige fluctus
 Adriacos vbi cymba frequens: Viden, inquit, Alcinxi,
 Illa, meum proceres inter fulgere tiara?

Hic nectis quid mæsta moras ? non numine saucto
 Inmensæ ait, simul & somnum tibi blanda repellens
 Huc Cælo adduxit celeri Euseueia penna
Euse. Cur blando segnis recubabas abdita somno
 Eucleia æthereas inter vigil vna sorores ?
Euel. Desine scire mei causam pia Diua soporis;
 Impia cum bello miscet fera fulmina Envo,
 Sanguineasq; vomens flammæ fœdit vndiq; Mauora,
 Quis Dixit Eucleiæ locus ? illa en Martia fastu
 Intumet, attollens vanos vaga Gloria crines,
 Sola cui comes est volitantis Adorea Martis.
Euse. Mitte queri dilecta Soror; non vna silebis,
 Nec raucum deserta diu strepet aurea cantum
 Buccina, iam sonitu feries lucentia Cælo
 Sydera, & Heroas merito comitabere plausu.
 Hic vbi nam sceptro Adriaci Heroina profunda
 Fulgurat; Ausonia & solùm mea perfuga palmas
 Tendit ouans, ingens & quò se se Itala virtus
 Contulit, & factis laudem metitur auitam,
 Egregios accire viros potes, incluzæ Cælo
 Eucleia, æternis inscribere nomina cedris,
 Percussurâ polos sonitu, terrasque potenti
 Aspice, millenos inter sed THEVPOLVS ille,
 Ille pius, pius ille, Poli dulcissima cura;
 THEVPOLVS, vt sacris velatus tempora vittis
 Explicat æthereas augusto pectore flammæ,
 Præsidis vt Cæli nutu micat vnus honore;
 Ille sacri, sanctique tenax, Seruator & æqui,
 Sincerus legum Vindex, & Amator honesti,
 Puniceis celsos amicitur vestibus armos,
 Et sacro fulget cidari vigil Argus ouillis.
Euel. Nunc age; Nunc celeres volucris præteruolò penna
 Euasura polo Ventos, & Nuncia velox
 Defero magnanimum geminos Heroas per axes.
 Perge Comes mecum, laterique adiungere nostro
 Alethæa, sonumque iuuat præuerrere cantu

Ecce

Ecce meum; magna & dicte mihi facta canenti.
Alec. Hic prius, ingeminat ubi lecto murmure Cives,
 Pastori Parana suo; sacrata iuuentus
 Musis & plausu Patris solemnia ducit
 Fetta choris, hilares cœtu sistamus, & vna
 Præsidis æterno cantu celebremus honores. (bē.
Euel. Quid moror? alternis vos ludite verbis am-
 Fallite vos lætè hic tempus, mora plausibus istis
 Importuna mihi; celerem sola explico pennam,
 Et velox per inane volo; clangore sonanti
 Astra ferire libet; sacri memoranda triumphans
 Concepit mens facta Patris, moror ista; Valetē.
Euf. Silte moras Eucleia tuas, tecum ibimus ambæ;
 Sed cantu Adriacas iuuet ante laceffere Nymphas,
Euel. Incipe, te docto cantu Alethra sequatur,
 Lætior excipiam prolusum certia carmen
Euf. Pande serenatam felix nunc Adria frontem
 En vigil æthereæ cælorum ad pascua ducit
 Pastor oves, magnus peragit sacra liba Sacerdos
 Theupolus; ille, Polus qui nomina, & omina certis
 Inscriptis discretæ notis, cui symbola cæli
 Indidit exornans stellanti sydere mentem
 Ipse Deus, Cælum fausto qui nomine gaudet,
 Et resonasse Deum, Quid non portendit Olympus?
 Quid non despondet celsi molitor Olympi?
 Nomine quid Pastor nō spōdet THEUPOLY herge
 Plaudite, si quādo, Adriacæ nūc plaudite Nymphæ;
 Concessere piūm celestia numina Patrem,
Alec. Scilicet hunc Pietas diuicis suscepit in vlnis,
 Cum primūm querulo vagitu percussit auras;
 Cum primūm cepit risu cognoscere matrem;
 Hæc lusit secum, hæc teneris adoleuit ab annis,
 Incrementa animo sumens maiora, resedit
 Pectore dein toto; magnæ nutrimina flammæ
 Sufficiens Di; cælestia flamina Amoris
 Subdidit, & stimulis totam perflauit ad actis
 Mentem,

Mentem, quæ solùm suspirat numine Cælum ;
 Plena Dei : ò lætos , felici hoc Præsides, Ciues,
 Plaudite, si quâdo, Adriacæ nûc plaudite Nymphæ ;
 Concessere pium cælestia numina Patrem

Incl. Scilicet egregias augusto pectore curas,
 Inclyta concipiens animis ardentibus acta,
 Magnanimus fouit ; mansuram nomine famam
 Excelsum versat pectus, per & ardua semper
 Virtutis metitur iter, molimina laudis

Omnia mens voluit generoso concita nisu .
 Defuit hæud Virtus laudatis inclyta captis ,
 Dum mentem format Pallas, Cyllenius ipse
 Plectrâ mouet doctæ dum dulci murmure linguæ .
 Adria quàm felix celebrabere Præsides tanto ?

Plaudite, si quâdo, Adriacæ nûc plaudite Nymphæ ;
 Concessere pium cælestia numina Patrem .

Inso. Instruet hic populos monitis, cui copia fandi
 Plurimâ, qui mentem studijs ditauit honestis ,
 Consilio , ingenioque potens, qui pandere mentis
 Sacra arcana potest , & sese intundere sensim
 Ingens Eloquio secretis mentibus vnus.

Et lenire animos, pariter percellere dictis
 Pectora demulcens , dulcique adamantina corda
 Arte trahens , quòcunque libet depellere sensus
 Ille potis : doctè quoties sacra templa canoro
 Insonuere sono, sparsit dum semina cæli .

Plaudite, si quâdo, Adriacæ nûc plaudite Nymphæ ;
 Concessere pium cælestia numina Patrem .

Alor. Imbribus æthereis, cælesti & nectare pascet
 Doctrinæ Ambrosia Ciues; hic scilicet vnus
 Libauit puros quino de Itygmate fontes,
 Et rores hausit Domini ; quæ dulcia stipet
 Mella animus; plenos diluini Pneumatis haustus
 Pectore dum toto exhaustit, mensq; Enthea cælo
 Se extulit, hic docto potuit depromere sensu ;
 Sinceros libare fauos, decerpere flores ,

Et

Et violis variare rofas, vaga lilia fertis
Nectere monstrabit per lecta rosaria Cæli.

Plaudite, si quâdo, Adriacę nûc plaudite Nymphę;

Concessere pium cęlestia numina Patrem.

Eucl. I nunc, i felix plaudentibus Adria palmis;

Te totam compone Deo; te Pastor ab alto

THEVPOLVS immissus Cęlesti sorte beabit.

Puniceum iam cerne iubar, venerare decoro

Vertice fulgentes sacro diademate vittas.

Vt nouus inspirat Cęlestes Entheus ore

Iam totus flammis? dotales indue vultus

Grex deuote Deo, laudem mediteris auitam

Aethereum regale genus; te Pastor obarmat,

Et vires addit, cęlestique imbuuit imbre.

Plaudite, si quâdo, Adriacę nûc plaudite Nymphę;

Concessere pium cęlestia numina Patrem.

Euse. O quâm sydereo fulgebunt Tempa decore.

Alet. O quâm sacra pijs resonabunt pulpita verbis.

Eucl. O quâm cęlestis clarescet mentibus ignis.

Euse. Iam cerno æthereos huc labi turbine rores.

Alet. Iam cerno Dios huc Cælo irrumperè Amores.

Eucl. Cerno rosę Charitem violis intexere flores.

Euse. Vellere purpureo variantem 'cernin' amictus?

Alet. Velleris hunc rosei cingentem cernin' honore?

Eucl. Audin' Pastori Arx magno tonet Aelia plausu?

Imus, & Adriacis cedamus gaudiâ Nymphis.

Plaudite, si quâdo, Adriacę nûc plaudite Nymphę;

Concessere pium cęlestia numina Patrem.

GENETHLIACVM

B. Virginis Marię.

A Via Bethlemij colitis quę florida montis,
Quęq. inter ripas canitis Iordanis amenas

Car-

Carmina dulcifonæ Musæ terræ decus aureum;
 Virginis ad cunas tenerum date carmen, & inter
 Vagitus Diuæ, dulcis modulamina cantus
 Pangite, festiuo traducite gaudia plausu.
 En etiam cæli modulantur carmina Musæ,
 Diuinumq; agitant plaudenti pollice plectrum
 Sydereos inter cætus; atq; æthere lapsæ,
 Pupæ, cælesti modulato carmine, plaudunt.
 Diuinos sacra factus enicitur alio
 Anna parens, sterilis tandem sacra pondera ventris
 Degrauat, & multam compensat pignore prolem.
 Audin, pupa vagos vagitus fundit, vt auram
 Pectore mortalem captans, pia pneumata spiret,
 Vt cæli radios conceptos ventilet ore?
 Qualis purpureo cum primum lumine surgit,
 Et solis roseos referat Pallantias ortus,
 Et fugat aurato lucentia sydera amictu,
 Punicea cælum depingens luce colorat.
 Talis Virgineo Mariæ color emicat ore,
 Purpureas suffusa genas ceu stella serenat.
 Illa renidentem describens ore colorem.
 En tenero primos iam format lumine risus
 Diuinum fundens numen, senis inter amatos
 Amplexus patris excipitur. Quæ dulcia libat
 Bassa? vt in lacrimas, dulci distoluitur imbres,
 Latitiam corde exundantem vt, concipit ille,
 Vt sobolem stupet ipse suam Ioachimus amatam?
 Haud satiare potest spectantia lumina, & vsque
 Aspicit, & tacitos obrepere corde lepores
 Sentit, virgineos artus dum fascia stringit.
 Sed Mariam nutrix compositis sedula cunis
 Credidit, & cantu somnum iam prouocat alto.
 Virginis ad cunas tu fusos exere cantus
 Mens pia, Bethlemix quos effudere camenæ.
 Mulcose hæ vitrei Iordanis margine ripæ
 Umbrosas inter coryles, platanosq; virentes
 Dulcem

Dulcem captabant auram, placidumq. canebant
 Optatæ primos pulchre Rachelis amores,
 Ecce inopina vident miracula surgere rerum
 Insolitum viruit florum decus : altior vndis
 It fluuius, placidæq. crient noua murmura lymphæ;
 Nare per & vitreas conspecti fluminis vndas
 Pisces, & varios lusus simulare natatu.
 Parte alia spumate auro, gemmasq. nitentes,
 Eiectare præcul sinuosa ad littora flumen;
 Atq. improuiso reuirescere lilia flore.
 Attonitis hærent animis, dumq. omnia tanta
 Suspensa mente euoluunt; micat aura rubore
 Flammea, & effusis radijs lux circinat arcum;
 Inter quam resonant dulcis modulamina cantus.
 Tollit tum celeres Anthæa moras cita saltu
 Herboso sublata toro: vox a sonat, inquit,
 Cælestis, focix: cæsi nosce omnia, nosce;
 Virginis Isacidæ recinant natalia Diuæ.
 Surgite iam focix grandi date carmina plectro.
 Hæc effata, viam carpit, quæ florida prata
 Nazarethæ iacent; clarè symphonia cæli
 Scilicet huc placido resonare per auiæ cantu
 Audita, illa ducem sequitur, quæ plenius auri
 Insonat, & tandem detexit carmine cunas.
 Quò postquam ventum: violas, yaga lilia spargunt;
 Virginis & magnum plaudentes nuncen adorant;
 Mutua tum Diuos ad carmina prouocat, ipsa
 Incipiens Anthæa melos: contendere versu
 Audet, & æthereas cantu inuitare camenas
 Tangere docta chelim, genialia nablia palstra.
 Tantus amor Musam, diuinæ & gratia Natæ
 Allicit ad numeros, alternos dicere versus:
 Vt licet ætheræ concertent carmine Musæ,
 Ausa tamen tentet pugnam; mox incipit ipsa,
 Et focix excipiunt vario modulamine cantum,
 Nascere Daudis proles, paritura verendum

Numer.

78 GENETHLIACVM B. VIRG. MARIAE.

Numen, fœmineosq; inter pulcherrima cœtus
 Iam tibi molitur milleno sydere sedem
 Fulgentem cœlum: plantis tibi Cynthia luce
 Subditur, & radijs Phoebus iam textit amictum
 Sceptra Poli dudum designant regia Divi
 Ut tibi nunc adplaudit Amor? Charis aurea quantis
 Te ditat donis? cunas viden illa volatu
 Ut circumludat, cœliq; Philœdia plaudet,
 Atque omnes secum Charites, & candida pennis
 Pax cœli niueos induta & Gloria amictus
 Iam tremefacta erebo reprimunt ferale venenum
 Tartara, & emeritas horrent fera monstra ruinas
 Cresce puella, Nurus inter pulcherrima, cresce
 Ifacidum tu sola genus super æthera tollis
 Tu Saræ prolem, sacra Rachelis honores
 Iam superas, sœcunda Nurus sine labe puellæ
 Cresce puella, Nurus inter pulcherrimas, cresce
 Dix te sobolis designant numina Matrem
 Tu Deæes, & paritura Deum sine semine Virgo
 Cresce puella, Nurus inter pulcherrima, cresce
 Non tua mortalis curat cinabulari nutritrix
 Vbera cœlestes Charites reddolentibus aquis
 Prima dabunt, ælium præbebunt ætheræ nectariis
 Cresce puella, Nurus inter pulcherrimas, cresce
 Virginei flos alme chori: en vaga filia curis
 Assident affusa tuis reddolentia myrrham,
 En teneras lambuntq; genas violæq;, rosæq;
 Cresce puella, Nurus inter pulcherrima, cresce
 Cresce puella, Nurus inter pulcherrima Virgo
 Hæc Anthæa canit, resonant concentibus aure
 Tum cœli musæ incipiunt nova carmina cantu
 Ast age, diuinum ad carmen, cane Musa receptum
 Illa pari haud poteris modulari carmina auena.

P V E R P E R I V M

B. Virginis Deiparæ.

A Vrea Virginei renouantur sæcula partus,
 Dum nouus æquali moderatur sydera lance
 Cynthius, & paribus cælum spatiatur habenis,
 Lucentes imitata faces, vaga Cynthia, fratris,
 Clara serenata diffundit lumina, nocte:
 Annus diuinum memorat bene conscius ortum,
 Mutatæ natura stupet miracula legis,
 Hinc iterum memori resolens natalia mente
 Dia, nouis iterum gestic concentibus, ather,
 Vndique panchæis fumant simul ignibus aræ,
 En age, magne puer, diuino numine mentem
 Irradia; grauiora canam, si concutis æstro,
 Qui superas patrij liquisti numinis oras,
 Nate Patris summi, Summi Patris vnica Proles;
 Occidui spes vna Orbis, reparator & xui.
 Adsis; felici cedant vt carmina cantu,
 Regia diuini celebri cunabula Nati
 Virgineo ah liceat digna ò sanctissima, tellus
 Facta puerperio, cœlestis & hospita Regis,
 Diuino de fonte sacros haurire liquores.
 Delia iam nouies, nocturna per aua cœli,
 Lucentes radiata comas, pulchroque decore
 Lumina concipiens solis, compleuerat orbem,
 Purpureis, & vecta rotis traiecerat axem
 Æthereum, & nouies, menso defecerat axe.
 Ex quo pernici cælos translapsa volatu
 Nuntia cælicolum volucris mandata Tonantis
 Attulerat Mariæ secreta Virginis æde:
 Virgineo & pudibunda sinu Dauidica Virgo
 Diuinam sobolem sacra conceperat aluo.
 Ergo saluiferi felicia tempora partus

Gasta

Casta novenniali glomerabat Cynthia cursum
 Ipsa puellari cultu, sacra pondera ventris
 Enixura patens, diuinum senserat ortum
 Diua Deum paritura, piz benedicticia sedis,
 Quæ natum excipiet, diuinos Regis & ortus;
 Mandatum relegebat iter, per amena locorum
 Aula Bethlemij quæ surgunt vertere colles. **A**
 Interea dudum viduatus Principe Olympus
 Cara morabatur diuina signora sponsa
 Haud visus solito decurrens Cynthia orbem
 Lumine, nec lætas radiantis sidera noctes
 Sincera duxisse Ecce, & fuisse tantum
 Quin ipse est coens solitis concentibus æther
 Donec diuinum conferant viscera pondus
 Virginis, & pura seuis conerulit in alio.
 Proxima sensit vbi verum natalis Regis,
 Induit in solitum cæli lætata decorum
 Aula, vagant pandunt inopina & sidera lumen
 Clams illa polo, millena lampades, noceant
 Irradiare iubet præses Diuina serenam
 Ipsa colorato vehit tota aurea curru
 Ambrosiam dulcem torantes nectata toris
 Vrger equos nunciis, paritura & duncta Puella
 Astra tenere iubet, roseos Pallantias ore
 Nuncia felicitis, saturos præfaga æther,
 Præparat & stabulo retinere læta iugales,
 Æthere dispellens nimbos, ac sidera gaudent
 Largius è cælo, placido guttantis lapsus
 Depuere in terras Ladantum, discessere ramus
 Melle nouo, dulci sudare & manna liquore
 Tristis hyems, quamuis rigeant & tempora
 Sed pexicrines radijs rutilantibus Aethon
 Atque Phlegon, Pyrois, & pando hinc Heous
 Hinnitu innitant lucem, cupidèq. morantur
 Mandere fræna ore: ipse nouo sed Phœbus amictu
 Conspicuis, meliore parat splendescere, luce,
 Postera

Postera stellatam cum noctem Aurora fugarit,
 Inducunt sic astra novos latata decores
 At Pater hæc folio summus dum spectat ab alto,
 Et nutrit seras immenso pectore curas,
 Omnia, quæ statuit ventura & fata recurfat,
 Secreto excepit ferientis spicula amoris,
 Scilicet ille iterum contorquet missile; pergit
 Vsq. vibrare faces & flectere, corda Tonantis;
 Quid non cogit Amor? quæ non victoria Amoris?
 Illicet at sensit ferientis flamina Amoris
 Altitonans, placido demulcet pectus ab igne
 Atque abit in flammæ totus, Genitiq. recurrit
 Incluta Bethlemico in stabulo natalia mente;
 Hinc animo blandus conceptam degrauiat iram,
 Quam meruit mortale genus, statuitq. catenis,
 Tanarioq. homines exoluere ab hoste rebelles;
 Protinus, in carum Natum conuersus amore,
 Conuocat æthereas cæli ad conuexa phalanges;
 Aurea seu feruent propius subsellia Regis;
 Seu vigil excubitor stellatis postibus adster;
 Tuque etiam properate venis, qui regna pererras
 Custos, assiduoq. foveas munimine gentes;
 Et quæ purpureis radijs assurgit eous
 Cynthius, occiduum quæ mergit & æquore curram.
 Adsunt ætherei proceres; interlita gemmis
 Aegida pars effert; varijs redimita coronis
 Pars nitet, & grandes palmis tenet altera thyrsos,
 Pars peltata humeris pendentem ponderat hastam.
 Qualis milleno feruet cum milite campus,
 Et sub vexillis acies disposita moratur,
 Et Ducis imperium expectat; lecto ordine Diui
 Iussa alacres summi obseruant, nutumq. Tonantis,
 Talibus accepit sed tum Pater ore serenus:
 Calicolæ mihi certa manet sententia menti
 Aethereas reparare plagas: stygiumq. venenum,
 Quo languet mortalis homo, dispellere terris,

Imprudens carpsit vetitos dum stipite fructus,
 Et vesanus amans, sociatæ coniugis aures
 Admouit dictis; diuinæ numina mentis
 Adfectans, sibi clausit iter malè cætus olympi:
 Consilium insanum, mortalis cæca cupido:
 Usq. ne Tænarius miseris fera vincula at hostis
 Intentat, diro cælum belloq. laceffit?
 Et ducit sæuus tenebrosa in tartara prædas?
 Usque adeo ne manent viduata sedilia cæli?
 Non ita tartareo concedet adorea regno:
 Iam duxisse satis, iam tela inimica retundo,
 Exoluo mortale iugum: quia tangor amore,
 Tangor enim: pendet Læso pro numine pænas
 En Genitus Summi Lumen, Sapiencia Patris,
 Iam factus mortalis Homo Deus ipse rependet
 Crimen, damna luens vetiti temeraria morsus:
 Virginis Isacidæ cultus, pudibundus & oris
 Exarsit decor: illa sinu conseruat Amoris
 Pignus, & eniti sacra nunc præparat aluo.
 Ergo agite electi proceres, nunc pandite cælum;
 Nunc famulam præstare manum; cunabula Nati,
 Atque humilis celeres lustrate mapalia tecti:
 Dum puerum fouet illa vlnis; atq; vberè pleno
 Lactat: dum cari miratur pignoris ora:
 Discursu per inane leui date nuncia Pacis,
 Nuncia lætitiæ iustis, noctemque silentem
 Plausibus, & vario resonantes rumpite cantu.
 Hæc ait, & tacitum Diuis affiauit amorem.

Nec mora; composito discedunt agmine Diui.
 Confusum cælo it murmur, data quisquis anhelat
 Ardenti studio mandata capescere Patris,
 Inq; suas se quisque acies certo ordine fudit.
 Qualis saepe nitens, cælo cum nocte serena
 Stella cadit, liquidisq; cadens intermicat auris;
 Multiplices trahit illa faces, celeriq. rotatu
 Fernix obtutum, radiantis imagine formæ,

Ver-

Verberat, vt dicas millenæ lumina flammæ ;
 Cælica sic acies nimbo fulgente per auras ;
 Cinctâ volat, magnam iaculatur splendida lucem ;
 Quâ quâ diuisus se se discriminat Orbis,
 Ianua terna iacet cæli ; quâ Cynthius ortu
 Nectara rorantes summo quatit axe iugales ;
 Occiduo curru fessus quâ fudat Aethon ;
 Quâ mediū Phœbus cæli metitur & axem,
 Quâq. gelu rigidam cursu præteruolat Arcton.
 Aurati his strident gemmato cardine postes,
 Marmore nidenti ferunt splendentia visum
 Limina, quæ variæ pulchræq. parastades ornant,
 Multis insignis gemmis, nitidisq. columnis.
 Hæ, postquam ciuit primus fera bella superbus
 Lucifer, & totum temeravit crimine mundum,
 Occlusis foribus siluere diu, obuia nulli
 Atria cesserunt aditum splendentia cæli :
 Tunc patuere ; simul conuulsi & cardine postes.
 Accelerat cum sede Patris stipata luuentus,
 Cælicolum generosa cohors candentibus alis,
 (Namq. pati nequit illa moras) Custodia pernox
 Limina concessit diuinę ad aperta phalangi :
 Egreditur velox acies, pernicius Euro ;
 Egrediens dulci & sonitu quatefecit olympum.
 Stant Patris ad solium geminę super astra sorores,
 Mente satę eterna ; queis sola est cura Deorum
 Oblectare animum, curisq. auertere mentem ;
 Harum vnam cæli iussit descendere ab axe,
 Lætitiâ dixere Patres : Volat illa per auras
 Nectare sparsa comas nitido, sed candida vultus,
 Sed radiata caput plaudentibus insonat alis :
 Quâq. volat mundum, discussa nube, serenat ;
 Iucundum volitans rebus partitur amorem ;
 Iam celeri penna totum circumuolat orbem,
 Iam voluptis grata terras aspergine rorat.
 Discursum lætę senserunt omnia Diuz,

Protinus æquatis sternit malacia flabris,
 Aequor : hyperborei conclusi carcere venti,
 Irrepat tacitus cunctis secreta voluptas,
 Læti discurrunt pisces, celeriq; natatu
 Ludere per liquidas gaudent tum lætiùs undas,
 Quin etiam, oceanus nutrit quæ plurima vastus,
 Diuq; fenserunt motus immania monstra,
 Ingentes Phocæ, procero & corpore Pistris,
 Nunc subter ludunt fluctus; nunc equore præstant
 Pube tenus, conchas, & rubra coralia vellunt
 Largiùs afflatu genitabilis aura fauoni,
 In media ludit bruma : sic florida vbique,
 Quà volitant zephiri iucundi flamina venti
 Vernat hyems, gemmis turget fœcundaq; tellus,
 Ecce renidenti florescunt gramina vultu;
 Lætior hinc vernat tellus, ridentibus astris
 Aemula, sydereos florendo sumit amictus,
 Florigenaq; insignit acu. mirabile dictu,
 Non ignota cano, rigidus cum flamine Caurus,
 Et Boreas, sæuitq; Notus; gratissima Veris
 Enituit facies; zephyrus nam roscidus alis
 Nectare perfusas brumales irrigat herbas,
 In venas sparsus fœcundo & rore maritat.

Est locus, apricis quàm se pulcherrima campis
 Extollit, latè & circum spatiatun Idume,
 Undique stagnantis Ponti circumfluis undæ;
 Engaddum dixerè Patres, vbi vinea fœtis
 Vitibus exultans, fœcundo palmite gemmat,
 Vineæ, delicijs cedunt cui roscida Tempe,
 Cedit odoratis florens Panchaia syluis;
 Arbor vbi sudat vernis opobalsama ramis.
 Dum volat hæc, valido concussit verbere pennas
 Largiùs effusus & roris perpluit iimbres,
 Demulcens cælum, terramq; Fauonius aura;
 Illicet excepit tellus, enascitur altus
 Pampinus, & multo florescit vimine vitis,

Gemmat

Gemmat item subito pendet matura rademo
 Vva rubens; hyemem & suam vindemia riste
 Sic passim florescit humus; miniatq; decoro
 Picta nouo renitens inopinis floribus arua
 Sed iam sydereos excusserat Hesperus ignes;
 Cynthia quin medio currum iam verterat axes;
 Cum noua splendens celo nitidissima lampas
 Affulsit; magno similisq. hyperionis orbi
 Aethera lustrauit circum radiantibus auris;
 Illicet insolito fulserunt sydera gyro
 Dixeris esse diem clarum vel nocte serenam
 Iesum Virgo patit; quid nō radiantia solis
 Spicula sol vincat Christus; lux aurea mundi
 Salue nox teli; felicitis munitia Pacis;
 Qua lethi reparata salus mortalibus ægris
 Qua clausis dudum nobis reseratur olympus
 Aurea telluris lampas penetrat; hiatis bibuloq;
 Quin etiam; & nigritie tenuis se immisit innotum;
 Insolitus fulgor occidit; squalentibus umbris
 Qualis ubi fractos; aduersa ob nubila Phœbus
 Euibrat radios; tentem post tregantorem
 Linqvit; & occiduis vel cam se immergit in æquor.
 Hanc hausit tenebrosa cohors; sed nescia lucis
 Frenduit; impatiens damnata auertit & ora
 Ter quater ignita concussit sede catenas
 Tartareus Pluto; saeuusq; exasperat iras
 Vertens aduerso torpentia lumina celo
 At læti heroum curas animaq; piorum
 Optatum venisse diem; quo tartara linquam
 Lenibus & vacuent celo pia pectora curis;
 Aetherea agnoscunt flamma; sic voce præcæces
 Nūncia venturæ lucis; lux aurea salue;
 Salue iterum lux alma polo nunc orta sereno;
 Nascenti arride puero; quo soluesse nexum
 Et nitidis dabitur volitare licentiis astris;
 Nascente iam tandem; cæli iam nascere profes;

Aeterni splendor Patris, reparator olympi.
 Hæc Erebi detenta loco pia turba canebat.
 At dum maiori splendescit lumine cælum;
 Insignes glomerans flammæ noua sydera ducit:
 Sollicita excurrens & dia Philedia mundum,
 Præpetibus velox diuerberat æra pennis.
 Bethlemiam Virgo Isacides peruenit ad urbem;
 Hospitio ast omni turba illa exclusa frequenti.
 Vix humili, instantis sub prima crepuscula noctis;
 Languida cum socio potuit requiescere in antro.
 Vile antrum, cultuq; intus palearia agresti;
 Hospitio tamen illa Dei non æmula cælo;
 Non ita gemmati splendent laquearia tecti
 Regia multiplici circum variata corymbo.
 Siue laborato niteant cypressina quadro,
 Cedrina seu luxu surgant instructa superbo;
 Splendidiùs fulget tyrija non aula tapetis.
 Aethereus famulatur honos, tibi militat vni
 Omne decus cæli, quamuis sis vile mapale.
 Hic Virgo dulci turbari viscera motu,
 Et circum-gestire Deum præcordia sensit.
 Exortum rimatur amor, concitur amore;
 Nempe Deus, gaudet vagire atque ocyus auris;
 Diffinit, en sensu, maturo pondere, Virgo,
 Numine plena Dei, paritura, è numine numen,
 Olli scintillant radianti lumine crines;
 Latitia, in dulces liquuntur lumina rores;
 Permissus candore genis color aureus errat:
 Induit æthereum vultu pudibunda decorem,
 Qualis cum roseæ nectens redimicula fronti
 Auricomum solem inuitat Tithonia lampas.
 Stramineum parat ante torum, tum lintea supra
 Candida componit; teneros ne stramina ladant
 Artus, fasciolas nascenti & prouida adaptat.
 Prona genu, precibus supplex inuitat amantem
 Inde Deum Virgo, ferturq; ad sydera mente:

Desere claustra puer, qui nullo clauderis Orbe;
 Dic Puer, Puer, alme veni, Puer auree Matris
 Linque vterum; natum tandem te sentiat Orbis;
 Incipe vagitu terras, puer; incipe risu
 Tranquillare polum: nam te diuinus adegit
 Cælesti è folio in terras Amor: incipe Amantis,
 Exuijs hominum tectus, tandem incipe, lusus.
 Ah rapior; tacitis vibrata en sentio venis
 Tela meis; rapior, liquuntur viscera partu
 Me ne petit dij vis ista potentior ignis?
 Ah rapior, te Nate petit dij ardor amoris.

Dum loquitur, dulcore nouo dum liquitur illa;
 Mira cano, sed vera cano; Deus editus aluo est:
 Peruadunt infracta velut specularia solis
 Spicula, non læsa sinceræ Virginis, aluo,
 Protinus & resonis sociantes carmina neruis
 Cælicolæ cecinere melos, modulifq; canoris
 Aethera permulcent. Celeri Concordia penna
 Aurea turbatis indicit sæcula terris.
 Incipit ipse Puer lachrymis cognoscere matrem,
 Vagitu & primo summum testatur amorem.
 Risit victor Amor, bis lætus plausit & alis;
 Rursus & in tenerum collimans missile pectus
 Euibrat, repetit celsum digressus olympum.

PARTHENIA.

De Dormitione, & Assumptione

B. V. M. in Cælum.

Sydereæ pompam turbæ; deuicta triumpho
 Qua cæli Regina potens subit æthera, sacrum
 Coniugium aspirans sponsi, carosq; hymenæus;

Festiuo libeat moliri in carmina cantu:
 Dum roseum iubet ire diem, crinemq. repexos
 Purpureo flectit phœbus remone iuga les,
 Clariùs efflantes, frenis spumantibus ignes,
 Sedulus atq. quatit lucenti terga flagello,
 Stellanti inuectus curru, quo luce colorat
 Astra super, nitidis hùc vibrat lumina flammis:
 Puniceis & mane rosis clara atria cœli
 Insuper solito maior Tithonia lampas;
 Aduentu gauisa Deæ, stellata refulsit
 Scilicet, & multo cœlum insigniuit honore,
 Tã, quæ cœlesti perfundis numine mentes,
 Et sacra diuino modularis carmina plectro
 Sydereos inter vates, perq. æthera gaudens
 Musa volas, diuinum & fundis mentibus oestrum;
 In numeros descende meos, facilisq. canenti
 Annue: Virgineos cœlo meditamur amores
 Victor, olympicâs Christus traiecerat arces
 Lætus tartareis captiua redemerat ymbris
 Colla Patrum, dirumq; Erebi contuderat hostem;
 Iam vacuum glaciale chaos; iam limina olympi
 Libera; mortales dederat iam surgere cœlo
 At Virgo Ifacides, cœlum dum pignora seruat,
 Virgineo cultu caros ardebat amores.
 NATVM mente fouet, cœlum suspirat; & vnum
 Illa die; roseos cum primum Cynthius ortus
 Pandit; cum medium feruens metitur & axem;
 Siue etiam occidua sub sera crepuscula lucis,
 Diuinum secum cœli medita tur amantem.
 Illa renidenti, milleno lumine, nocte
 Cœlestes agitat, flammis tota enthea sensus:
 Ah quoties incenta Deo, violauit, oborto
 Rore genas, riguoq; infecit lumina fletu.
 Sæpius & quamquam NATI datur ora tueri,
 Diuinoq. frui amplexu, est tamen anxia corde.
 Illa oculos tandem cœli ad conuexa retorquens,
 Talia,

Talia, virgineo suspirans corde, precatur
 Vos en, vos video superi sacra tecta Tonantis
 Feruere stellanti flamma, quæ luce decoras
 NATE tua, & referas patefacto cardine iustis;
 Et quando te NATE sequar? me me insere celo
 Eripe me tecum; liceat per sydera ferri
 Mortali exemptam fato; quid nam oscula celo,
 Amplexus caros differens? dissoluat inertem
 Carcere, cælesti tecum fruitura triumpho.
 Hæc ait: & riguo rorarunt nectare vultus,
 Flammeus hos ignis variauit murice cordis
 Per nives sparsus malas; mittere pudoris
 Ardentes oculisq. faces: Deus vritur istis;
 Virgineis votis, caroq. indulget amori.

Protinus acciuit geminas super astra sorores
 Alma quibus Charis, & diuini grata Leporis
 Delicias, dulces impertit Gratia risus:
 Hæ placidè mulcent animos, mentiq. labanti
 Læta serenatis ponunt obliuia curis,
 Et lacrymas abigunt; rigidi tritissima lethi
 Spectra procul remouët, nulla his merentis oberra
 Tristitiæ facies, vacuant at corda querelis:
 Mos vnus, color vnus, & vna est forma Dearum;
 Hyblæis vox mista fauis, qua sibila serpens
 Ponit, & irati nequeunt sœuire Leonès.
 Has PATER affatur summus: Diuæ ite sorores,
 Florenti campos qua vestit gramine Idume;
 Ifacides viduos vbi Virgo transfigit annos:
 Debita iam cælo, mortalibus exulet oris.
 Ergo Virgineos dum mors euulnerat artus
 Stamina rescindens vitæ, seruate decorem,
 Virgineum seruate decus; non noxia tabo
 Pectora, non capiant vilem pia corda timorem,
 Lætus at illæso decedat spiritus ore.
 Sponte sua; dolor omnis eat, non nubilus erret
 Pallor; tranquilli, claudet dum lumina, risus

Formosam

Formosam decorent faciem, Diuæq. per artus
 Fissus amæna lepos morientis, mulceat ora.
 Quidquid lætitiæ spirat stellatus olympus;
 Quidquid, dum celeri percurritis astra, volatu,
 Funditis ætherei, diuum per corda leporis,
 Dilectæ donate meæ. Vix dixerat; illæ
 Fronte serenata celeres mandata capessunt;

Protinus at totum spectas hilarescere cælum;
 Dum vaga sponsa venit, maiori lampade lucis
 Astra micant, cupiuntq. nouo gestire nitore;
 Illæ hilares geminas plaudenti verberare pennas
 Exponunt zephyris lenibus per inane vocatis,
 Obiectas findunt auras, atq. æthera tranant,
 Lactea sydereo quâ panditur orbita tractu,
 Et nitidas sedes aperit rutilantis olympi:
 Quæq; volant, vario linquunt vestigia cultu.
 Qualis vbi leuibus per roscida nubila guttis
 Multicolorem arcum deflectens circinat Iris;
 Sic illæ cæli tractus, aurasq. colorant,
 Lætanti leuiter librantes remige pennas.
 At geminæ medio micuerunt æthere flammæ;
 Ardentes veluti cum lucent orbe cometes,
 Quâ radios oriens lampas phœbea nitentes
 Eumbrat, panditq. diem festiua serenam.
 Salue sed felix omen; non dira minaris;
 Prospera sed cerno radijs; felicius vnquam
 Aere, vel cælo, visum rutilare nitenti
 Prodigiale iubar; despondes omnia sceptri
 Mitis, & æthereæ connubia candida sponsæ.
 Illa humili tecto, iam blandi præscia somni,
 Cælestes thalamos, cæli laquearia mente
 Sola legens, sponsi & cupidos meditata lepores;
 Candidæ anhelanti, carnis sine pondere, cælum
 Lætitia languens animæ laxauerat artus:
 Languerat, & dulcem dederat libare soporem
 Sensibus, æthereos animo dum versat amores.

Ad

Ad niueos , humilesq. Nurus delapsa penates
 Vtraq; missa soror dissoluit pectore cestum,
 Quo lati risus, blandi iucunda leporis
 Copia, & æterni mixta est dulcedo soporis,
 Prætinus è pharetra, medicatas melle sagittas
 Aptarunt, Mortiq. oculis flammantibus hærenta,
 Utq. vident lunare arcus, vt missile flecti,
 Ocyus exturbant ferituram; spicula at ipsa
 Euibrant, leni ferunt & vulnere pectus
 Virginis: Illa pijs actutum faucia telis,
 Attollit gaudens radiantia lumina celo:
 Lumina, sydereas quæ vincunt lampade flammæ;
 Et niueas rorata genas compellat AMANTEM,
 Has roseo datq; ore preces: quid NATE moraris
 Quid mihi sydereæ differs tua gaudia sede?
 Tolle animam, me redde mihi; tibi redde Parætem.
 Nescit Amor, celo qui me tibi mancipat; vni,
 Nectere amore moras, validoq. exostuat igne:
 Tolle moras, me tolle polo: dum sydera spectas
 Impatiens animus se se infert entheus in te.
 En soluo, cæli quàm corda liquantur amore;
 Dixerat, at celo Natus, fulgente per auras
 Nimbo cinctus adest, iucundum & fulsit in eede.
 Plurima quem circum nitidis rutilantibus alis
 Flantes radiata comas, stat cælica Pubes,
 Soluitur aspectu Nati Virgo; estuat igne.
 Aestuat, & totos se se fundente per artus
 Lætitia exundante labat, dulcedine languet
 Sensus, & egressus animæ patefecit amanti.
 Libera in amplexus venit, quæ candida NATI
 Et se fassa Deam, solis splendore refulsit,
 Virgineum interea dulcore, cubantis ad instar
 Torpet diuino viduatum lumine corpus.
 Pulcrius occidui at nident miracula vultus;
 Largior effusus niueo decor errat in ore;
 Gratius & faciem totam gelafinus adornat;

Ridee

Ridet fronte lepos; ludit Charis aurea criste .
 Interea NATVS cinctam Thaumantida nimbis
 Iusserat è cælo cunctos accersere Divos.
 Illa coloratis zephitho perniciosæ asis
 Ierat; & celeres adsunt, lecto agmine, Diui,
 Regnamq; cæli facta stipantq; corona.
 At primos inter fulget nubilante Michael
 Cyclade; & insigni galeatus fulgurat hasta
 Hic postquam Matrem NATVS complexus Iesus
 Oscula libavit gaudens; & vestijt aureo
 Svrmate; gemmataq; dedit splendere corona;
 Aethereum componit iter; deflexus adorans
 Et Mariæ timmen, resonanti carmine ad astra
 Intuitat; cæli & manibus vaga sceptrâ resignat.
 Diua veni, Vaga sponsa veni, Regina polorum.
 Ducite vos cælo, facta numina, ducite Diuam;
 Torpuit immotus tantis meditatibus aether,
 Et timidi siluere noti, siluere procellæ,
 Incendit & risit geminatis cantibus aëra.
 Dumq; iter ingressi, placido super aëthera passu
 Diua Parens fertur; pergit Melopeia cantum,
 Instauratq; nouo exoptum modulamine carmen;
 Diua veni, roseis ubi lucet Cynthia flammis,
 Hoc decus adde tibi, Virgo; viden aurea gaudet
 Lambere signa pedis; nitidas tibi cedere flammâs?
 Tu Dictynna nouo post hæc lucebis amictu,
 Pulchrior attactus terris exosa viriles.
 Ducite vos cælo, sacra numina, ducite Diuam.
 Diua veni en radijs splendens Cyllenius orbi,
 Inuitat te Virgo polo; tu sydera scande.
 Incipe, stellantem capiti redimita coronam,
 Quæ nuncios puro seruasti pectore sensus,
 Iam fulgere nouo terris fax alma nitore.
 Candida cælestes Virgo pete sponsa Hymenæos.
 Ducite vos cælo, sacra numina; ducite Diuam.
 Inuitat cælestis Hymen., quæ lucida crines

Casta

Casta Venus ternio radijs spatatur in Orbe;
 Coniugio gaudia tuo; veneratur amorem
 Pectoris intacti, & genialia gaudia cæli,
 I pete cælestes Virgo sacra sponfa Hymenæos,
 Ducite vos cælo, sacra numina, ducite Diuam.
 En tibi mille rosas venienti roscaida sternit,
 Puniceosq. parat gaudens Aurora nitores;
 Spicula vbi nitidi vibrantur lucida Phœbi
 Indue nidentem splendenti lumine vestem;
 Pulchrior aurato nam sole vagaris olympo,
 Pulchrior Auroræ vincis redimicula frontis,
 Ducite vos cælo, sacra numina, ducite Diuam.
 Per te compositis volitat Concordia pennis,
 Per te tranquillo rutilant vaga sydera cæloni,
 Diua veni, plaudunt concessa sydera paco
 Cessit Hyems; gratæ vox turturis insonat auri,
 Vestit Acidalios ridenti gramine flores
 Tellus, verhanti florescunt lilia campo;
 Tu pete cælestes Virgo sacra sponfa Hymenæos,
 Ducite vos cælo, sacra Numina, ducite Diuam.
 Aspice vt incedis, roseos imitata decore
 Auroræ? vt cessit donorum copia? tantis
 Diuitijs ditata venis? te Gratia adornat
 Tanta ne desertis venientem ad sydera terris?
 Sponfa veni; cumules cælo iam gaudia Diuis.
 Ducite vos cælo, sacra numina, ducite Diuam.
 Quàm vaga cælesti blandiris lumine sponso.
 Lilia vos, Diui, & redolentes spargite nardos,
 Mistaq; puniceis fragrantia balsama malis.
 Purpureis stipate rosis; nam languet amore
 Languet; dilectum cælo petit anxia sponsum
 Ducite vos cælo, sacra numina, ducite Diuam.
 Diua veni, varijs hic nident sydera flammis;
 Bis feno hic nectent Virgo tibi lumine sertum
 Virgineas concede comas, concede decori
 Aethereo speciosa caput, tibi militat æther.

Iam pete dotales cælo Virgo aurea sedes :
 Ducite vos cælo , sacra numina , ducite Diuam
 Hic vbi maiori splendent crySTALLINA luce
 Tecta , Parens , crines ferto præcinge comantes .
 Incipe iam splendere nouo vaga , sponsa decore .
 Nil mortalis habes , te profer numine Diuam
 Regia sydereos referat tibi ianua postes .
 Ducite vos cælo , sacra numina , ducite Diuam

Hæc dulci cantu geminarunt carmina olores ,
 Cælesti curru Virgo dum sydera scandit ,
 Diuorum stipata choris . emensa sed omnes
 Tractus æthereos primo stetit orbita cælo :
 Ingreditur : renouant Diuè noua gaudia plausu .
 At Christi interea proceres , nutantia somno
 Candida Gethsemani cõponūt membra sepulchro .

De eiusdem in cælis triumpho .

Annua Virginei redeunt solennia fastus :
 Musa age , pinge diem cantu , quo regia cæli
 Aurato ascendit Virgo capitolia curru :
 Lumine maiori splendens en Cynthius orbe
 Vt solito nitidos iaculatur purius ignes ?
 Mane rosas redimita comas , & roscida largè
 Visa Aurora polo ; quæ tantæ nuntia lucis
 Præuia , purpureos emisit ab axe iugales ,
 Clariùs efflantes ignes : en æmula cæli
 Terra suum multo fecundum rore coronat ,
 Floribus omnigenis , zephiri stimolata vigore ,
 Vndique panchæos florenti caudice olores
 Spirat , muscosoq. virent violaria fonte .
 Latiùs umbriferis attemperat organa syluis
 Dulcis auis , variaq. argutat carmina voce :
 Scilicet atherei renouatur pompa triumphi ,
 Luce noua Isacida redeunt solennia sponsæ .

Quid

Quid tu Pieridum pubes, certissima signa
 Lætitie dum tanta polo, cæloq. feruntur?
 Picta suam pompam tellus dum germine pandit;
 Dum cæli radiant maiori lampade flammæ,
 Virgineum recolunt vario splendore triumphum,
 Lætior haud sponsæ gratos modulabere cantus?
 Infer te æthereos inter iam carminis olores,
 Et licet, & fausto conspirant numine Musæ,
 In numeros veniuntq. tuos; aude æthera cantu
 Dulcisono complere libens, quæ Tybris amœnus
 Contorquet flauos vndantis vortice fluctus;
 Nunc age vernanti præcincta & tempora lauro
 Instrue læta choros: vires tibi sufficit ipsa
 Cælorum Regina; pio tibi numine pectus
 Implet, & optatos inspirat carminis ignes,
 Mens cæli meditetur iter; dum nubila tranat,
 Regali & curru Diuum capitolia scandit,
 Incipe iam memori mihi pandere carmine, Musa,
 Quid, dum lucentis graditur per concava Lunæ,
 Apparet aduentu gaudens Latonia lampas,
 Dum Phæbi cyclum verrit; sedemq. nitentem
 Gradini, placidiq. Iouis; quam sternat & omnis
 Pompam Reginæ læti plaga lucida cæli.
 Ardua molimur cantu: tamen excipe Pubes,
 Virginis vt festo Diuæ lætetur olympus.
 Nuntia vix, celeri nubes transgressa volatu,
 Reginam aduentare poli, sponsamq. Tonantis
 Fama tulit Mariam; subito cum venit ab aula
 Aetherea, & thalamis cæli quæ pronuba Diua
 Excipit æthereas sponsas; Quæ pectora risu
 Et complet Diuum, diuinos spirat & lignes.
 Vtraque cincta humeros stellanti candida Palla;
 Ocyus excurrunt cælos: hæc vibrat amœnæ
 Tela voluptatis volitans, & cuncta serenat,
 Cælestes perflando auras, curasq. repellit;
 Illa iubet cæli componi stromate sedes,
 Disponiq.

Disponiq. vias omnes, quæ lactea certum
 Semita signat iter: lætoq. per æthera lapsu
 Vtraq. Idumæas tandem peruenit ad oras.
 Mandata accelerant subito; se lumine cæli
 Exornant. vario sternunt celeresq. decore
 Quique suas sedes studio sed primus anhelat
 Aereꝝ regionis apex. Hic protinus arcus
 Erigitur, pictum vacuis quem nubibus aura
 Solis ad oppositum conceptis vndique flammis
 Circinat æquali flexu, qui mille colores,
 Mille trahit sparsus splendenti luce decores
 Qualis cum pluvium post cælum pingitur aura
 Ad claros Phæbi radios Thaumantias Iris,
 Hæc ingressus erit, Terras cum sponsa relinquet
 Astra petens; primum Isacides hæc Virgo videbit,
 Aethereis excepta plagis yaga lumine pompam:
 Insolito hic primum incipiet splendescere amictu;
 Nil mortale sonans; rarefcent nubila plantis;
 Diffugient venti; zephirus mulcebit euntem,
 Leniter & ducet quo purior aeris aura
 Contactu lambit tractum motabilis ignis,
 Lemnius excudit varias hic ære figuras,
 Atq. triumphalem studiosius instruit arcum.
 Stat moles excelsa micans fabricata metallo:
 Materiz decernat opus, quod fulgurat auro,
 Multipliciq. micans gemma non invidet astris.
 Ornat gemma bases; surgunt hinc inde columnæ,
 Has inter, statuas nidenti marmore cernes:
 Dixeris ore loqui. candentia lilia virgo
 Dex tra parte gerens ridenti visitur ore:
 At læua simili finxit simul arte Pudorem,
 Reginaꝝ sponsæ dignoq. allusit honori:
 Circumducta nitens operosa adamante coronis,
 Complicat aurata vtrinque epistyllia virga.
 Huius & è medio in conum se, tollit vterq.
 Vertex sublimis, venienti atque area quadro
Aureolis

Aureolis incisa notis hæc carmina præfert axis
 Desere tellurem cælesti debita sedi;
 Scande polû tandem summi sponsa aethra Tonantis,
 Incipe festiuis & lambere sycdera plantis;
 Igneus ecce tibi plaudens prostrornitur axis.
 Quæ phœbea micat nocturno lumine lampas,
 Ianuâ spectatur simili radiata decore.
 Erecta stat celsa basi gemmata columna;
 Vertice sed summo se se pulcherrima fornix
 Arcuat, ostentans quadrato in peggmate carmen:
 Maxima Diurum diuino numine Cælos
 Ingredere; incipient fulgère nitentiûs astra
 Luce tua, pergent meliore & lampade terris
 Influxus afferre nouos, lata omnia mundo
 Altera pars solido depictum marmore pandit
 Elogium, similiq. applaudit carmine Diuræ
 Aethereas vaga sponsa plagas, Regina postribus
 Ingredere, æterni Regni doralia sceptrâ
 Virginea quassas dextra; tibi subditur axis,
 Lumine ubi fulget nitida inter sycdera Phæbe.
 At, quæ se media diffindit parte coronis,
 Gemmatas literis incisum hoc schema renidet:
 Aduentu festiua tuo, ter Maxima Diua,
 Concedit nitidam sedem tibi subdita phœbe.
 Tu noua, sincerâs iaculabere Cynthia flammâs,
 Atque tuo hic autu posthac motabitur axis.
 Talis erat portæ facies, Latonia Lampas
 Quam Diuræ erexit: redolentia gramina campo
 Strauit; depicto vestitur stromate cælum,
 Ipsa cui insigniuit acu natale Puellæ.
 Depictam hic sterilem cernes, humilemq. ferentem
 Annam votâ Deo; mæstus Ioachimus oberrat
 Montibus, illacrymans vetitæ dispendia prolis:
 Illum sed cælo solatur nuntius ales,
 Insignem spondens veraci carmine Natam.
 Auratis vagit paruis vaga pupula cunis,

Enixa lætante Nuru; constringitur artibus
 Fascioli illic; primis petit vbera labris.
 Talis erat pompæ facies ubi Cynthia luces
 Lætius applaudit nitido Cyllenius Orbe,
 Hic mirum molitus opus; mira extruit arte
 Ante triumphalem portam, regalia sternit
 Atria, exdaleo non concessura labori,
 Aspice vt assurgit moles operosa: columnas
 Offentat dextra geminas: non marmora cælo
 Phidiaco tam culta nitent. Adamante resident
 Plinthe, diradiantq. tori splendentius auro
 Aurea tum surgit medio speciosa parentis
 Euz serpentem pedibus quassantis imago,
 Iaspide dein fulua, descripta hæc carmina cernit:
 Vixitrix, quæ pedibus pressisti colla Draconis
 Tænarij dirum miseris vibrantia virus;
 Infer te cælo meritos age Virgo triumphos,
 Parte sed aduersa solido de marmore fulget
 Auulsi referens latè viridantia pomi
 Serta manu delusus Adam: lege symbola Diuæ:
 En tu me regnis, Virgo inelyta, reddis anitis,
 Depulit vnde meæ, male sana infania mentis:
 I felix Virgo, cælesti credula Verbo
 Cælorum molire viam; tibi panditur æther,
 Ocyus effracto referantur cardine postes
 Zophoro at in medio portæ sublimia pendent
 Schemata multiplices inter lucentia gemmas.
 Regia sed supra insistens formosa Virago
 Quassat scepra manu, niueam diademata frontem
 Augustant. legitur cælato in marmore carmen:
 Ecce sui fasces cedit Cyllenius Orbis,
 Diua, polo veniens felix dominere secundo;
 Auspicij quid mota tuis non regna nitentis
 Aetheris expectant? meliori lumine lucem,
 Diuitis eloquij fontes hæc mentibus indent.
 In podio dextro, stellanti candida palla
 Virginis

Virginis effigies hoc carmen pandit ab vrna:
 Te Duce distindam meliores mentibus imbres .
 At fidei laua describit carmen imago :
 In corrupta fides regnabit nescia fraudis ,
 Eritet & medio portæ formosa columba ,
 Serta oleæ gestans paruo viridantia rostro ,
 Semita quin etiam vario splendescit honore :
 Vndique panthæis campus nam floribus halat .
 Exornant geminas depicta & stromata partes ,
 Infantem Mariam , mirisq. loquentia signis .
 Scilicet ostendunt annis quæ Pupula primis .
 Incluta condidit , quas & despexerit artes .
 Inter virgineas illic studiosa puellas
 Picta sedens , spectante Nuru , discrimina telæ
 Pingere discit acu : sacros hic sedula libros
 Imprimit addiscens menti ; spectatur ad aram
 Carmina diuino modulatu fundere templi .
 Quid cum congressus omnes exosa viriles
 Virgo Deo niueum pectus pia deuouet aris ?
 Integra virgineos & totos transigit annos ,
 Quamuis sponsa viro ? celi post nuncius ales
 Diuinam spondet sobolem ; perterrita at illa
 Urino heret : voces sed mox complexa mentis ,
 Pneumate diuino sensit sacra pondera ventris ;
 Hinc festina volat montana per aua passu ,
 Atq. hilaris sacras cognatæ fertur ad ades :
 Opportuna fesi , gratisque amplexibus heret .
 Sed me festiuè Veneris spectacula pompæ
 Magna vocant . Surgit facies speciosa theatri
 Huius in ingressu . statuis nitet area miris ,
 Quæ Diuè referunt venientis symbola sponsæ .
 Ore nitens , latere in dextro , vt se se alma luuentus
 Effert , & decorat descripto carmine marmor ?
 Haud cedis Pharix nascensio calica Phenix .
 Hoc ludit laua monogrammate laeta voluptas :
 Gratior vna , rogo stellatum scandis olympum .

Vertice sed summo spectatur Adorea, palmam
 Vernantem dextra descripto carmine gestat:
 Eripe te felix Virgo super æthera penna:
 Iam pia Tanarij pedibus fera colla Draconis
 Pressisti; nobis occlusum saporibus hortum,
 Ut victrix, referas? flauoq. virentia ramo
 Aurea poma legens manibus decerpis amicis?
 Cætera quis referat? nescit mens plura videre,
 Nec satiare queunt cupidum spectacula visum,
 Interior pompæ ornatus maiora reseruat.
 Aurea læsciuit passim quin semita oultu,
 Purpureis conspersa resis; & mitis amomi,
 Et nardi spirat redolenti stipite odorem.
 Nil nisi festiuum depascunt lumina, fulget
 Ornatus paries, sponsæq. effingit amores.
 Hic Puerum lunantem arcus, telisq. tonantem
 Virgineum in pectus cernes; exæstuat illa
 Pupula adhuc, solumq. Dei suspirat amorem.
 Aspice vt in niueum pectus diuina Columba
 Labitur, excelsam lapsu fecundat & aluum?
 Post enixa parens illæta puerpera vili
 Pondera deponit, cælo latante, mapali.
 Pingere quis posset celsos Hyperionis arcus?
 Et pompam, erectæ & magnæ miracula molis?
 Extulit hic etiam venienti pegmata sponsæ.
 Stat primum magno in spatio generosa Virago
 Nobilitas, gratoq. alludit carmine Diuz:
 Et cedant fasces, & cedant Regia sceptrâ.
 Ponè Honor opposito respõdet grammate quadro:
 Par nitor est formæ, niueo par forma nitore.
 Ast vbi se portæ tollunt fastigia celsæ,
 Vt geminas inter decisas arte columnas,
 Pulcra comas, formosa armos Constantia virtus
 Spectantes oculos; descripto carmine, pascit?
 Quam benè docta dolos eludère sola Draconis,
 Et niueum seruare linum; succedis olympo:
 I decus

I decus, i cęli splendor, fortissima Virgo .
 Sunt sparsa assris circum redolentia costis
 Segmina, depictis fulgent aulęa figuris,
 Virgineo & visa effingunt insignia partu
 Ostenta : ah video, video radiantia solem
 Spicula vibrantem triplici lucentiüs orbe

Hic rigida florens reuirescit vinea bruma
 Balsama odora ferens Engaddeat diuite fontem
 Currere vena olei miratur Roma : Sabeos
 Euocat & Reges rutilanti lampade sydus
 Matris & in gremio submisso poplite adorant
 En Puerum donis : quatiuntur marmora templi,
 Quod posuit Paci miranda mole Quirinus
 Plura leges oculis partes conuersus in omnes

Quid si Gradiui spectes miracula sedis ?
 Mirando ex opere assurgit pulcherrima moles,
 Vértice sublimi, quassantem fulmina dextra
 Lucentem spectro descripto carmine Martem :

Quę tam felici veheris super æthera passu
 Aegide diuina armata ? en noua Pallas olympi,
 Pacis amans, placido lucentia sydera nutu
 Martis, sponsa Dei, post hac moderabere, Virgo;
 Vt tibi blanditur niueis Victoria pennis,
 Auxilio iam parta tuo non tristis Erinnye
 Effera sanguinea miscebit prælia patta,
 Ipsa aderis cęlo accurres si numine fausto
 Proh viden vt niteat speculo Prudentia dextra ?
 A læua Diuę Constantia laudet honorem ?
 Quàm yaga se niueo monstrat Concordia amictu
 Quà latè lucens adamantina parte coronis
 Arcum præcingit, dextraq. hoc carmine plaudit.
 Te duce quàm felix Concordia concolor alis,
 Tuta volans, animis auras inspirat amicas ?
 Stat iuxtà effigies Pacis, pulcherrima ramos,
 Carmine descripto gestans vernantis oliuę
 Te duce contractis volitat tranquillior armis

Pax, secunda quies, mentis Fax alma serenæ.
 Post Honor; & lituo depicta est fama sonanti,
 Arca quæ geminas fœdit spatiosa columnas:
 Mirus & ornatus campi; nam stromata muro
 Pulchra nitent, referuntq. p. certamina Iesu;
 Tartareo ex hoste & palmas, & parta trophæa,
 Quæ pia subtili discrevit vellere Pallas.
 Inter doctores leges enodat ephebus,
 Diuina & vero depromit dogmata sensu:
 Aspice cum sæuo miscentein bella Satana
 Horridâ ubi feruent resqua Hiericontina monstris:
 Ter valido aggressum fortis conamine pellit,
 Ter vincit, squalens torpenti pallida vultu
 Mors deuicta iacet. Diuino hic impete posses
 Concussiq. Erebi: dura ceruice catenas
 Excudit, & toruo despectat lumine prædam
 Tartareus Pluto educi, caloq. locari.
 Sic depicta leges Nati, Diuæq. parentis
 Parta trophæa, nitent ubi celsi tegmina muri
 Donec ad auratam lucenti lumine Sedem
 Peruenies Iouis, & medio spatiaberis axe.
 Hic noua consurgit moles; operosius ille
 Ponit opus, inuat hic omni contendere fastu,
 Et positos superare arcus, maioraq. pompæ
 Signa efferre polo, latè inuat ampla videre
 Atria, & exællis pingi monumenta figuris.
 Scilicet hic miro formatur machina fastu:
 Non benè materiam nosces; nam lumina fallunt
 In solito splendore bases, & fulgor obumbrat.
 In quadrum effigies portæ se se eleuat altè,
 Visitur ingressu primum speciosa Virago,
 Expandens leuibus candentia carbasa ventis,
 Fortuna in summo portæ latissima quadro.
 Carmine descripto Diuæq. applaudit ouanti:
 Quam benè cælestis lauit tibi Gratia, Virgo, (tis
 Quam felix, quam grata polo, quam pulchra Tonan
 Vifa

Visa oculis, facti vel prima ab origine cæli
 Diuitias omnes, vno tu sola recondis
 Virgo sine Partu inter caput exeris omnes.
 Pyramis utrinque erigitur memphitica, gemmis
 Incrustata vagis, rotum crystallina planum
 Partis supremæ cingit deducta coronis.
 Emicat aut inter geminas excepta columnas
 Gratia: & à Jacta ridenti dulcior ore,
 Et placidum spirans mihi Clementia nutu.
 Inelyta tum simili in spatio se Gloria tollit,
 Aureolis incisa notis hæc carmina pandens:
 Gloria te cælo niueis complectitur alis,
 O summè dilecta Deo, per sæcula nomen
 Gratum, dulce, piwm, sanctum, venerabile viuet.
 Instituet tibi templa solum, disponet & aras,
 Et tua perpetuis celebrabit numina votis.
 E regione nitet, regali splendida luxu
 Maxima virtutum Charitas, hoc lemmate plaudes,
 Jam noua succedas cælo Charis alma nitenti,
 Prodigæ tu magno ditabilis munere terram;
 Nubibus effusis rorantes ebibet imbres
 Illa tuos, grato reuiescet roscida fetu.

Talis erat portæ facies. sed semita ridet
 Discolor; & varijs mirè decorata lapillis
 Serica dispositis aptantur vellera muris.
 Hæc arguta Charis cari referentia Nati
 Gaudia pinxit acu. Puerum pius excipit vlnis
 Hic Simeon templo: diuina oracula pandit
 Anna senex. Victor vacuato Acheronte refurgit,
 Aethereas repetitq. plagas. Crux alma triumphum
 Explicat, & fædi purgata piacula mundi.

Interea senior proprio Saturnus & axe
 Apparat ingressum; non vlla vincitur arte:
 Inclyta sed magno spectatur machina campo.
 Præno in prospectu plaudis venerabilis ore
 Simplicitas, geminos inter pulcherrima scapos

Programma & niveo declarat symbola plano:
 Pulchra oculos, formosa genas, pulcherrima mentē;
 Filia, sponsa, Parensq. Dei sine labe nivalis
 Pectoris, æthereas infer te candida sedes,
 Inter cœlestes inter speciosa puellas.
 Huic humili à læva placidoq. Modestia vultu
 Respondet; similiq. adgaudet carmine Divæ:
 Adsis, sponsa Dei, cœlestibus addita sceptris:
 In sceptris demissa tamen, quæ regia mater
 Summi electa Dei, tanto te munere dignam
 Esse negas; cœlo tandem cape debita sceptrâ.
 Vertice vbi summo portæ fastigia nident
 Prominet insigni facie speciosa Virago.
 Dia Charis, circum pharetrata & plurima amorum
 Turba adstat, descripta & pangit carmina sponsæ:
 Ingredere en tantùm summo dilecta Tonanti,
 Quem rapuit vultus, sinceri cordis & ardor
 En tibi declinat, diuino captus amore,
 Sceptrâ Deus, digno & cinget diademate crines;
 Nec minor interius sublimat limina fastus.
 Hic etiam depicta nitent aula decore
 Serica: sed variæ memorant discrimina vitæ,
 Et maestos recolunt casus, renouantq. dolores.
 Inter lætitiâ nè iuuat meminisse dolorum?
 Per Pharias profuga hic terras depingitur errans,
 Exiliumq. pati, fugiens Herodis iniqui,
 Ferales iras: Puerum viden anxia Iesum
 Inter Doctores quarit quæ facta dolore?
 Sed iam stellatus pompam molitur & axis
 Ipse triumphales venienti haud erigit arcus,
 Sed noua disponit Dominæ dare munera: currum
 Stellantem: vineunt radiantis lumina solis
 Ornamenta rotæ; vincti temone iugales
 Candentes efflant ignes; Auriga lupatis
 Frenat Amor: currum stellarum turba coronat,
 Hac pompa expectat Diuam, ad Crystallina cœta
 Præparat

Præparat exceptam lucenti, ducere plaustro,
 Sed quid supremi memorem spectacula cæli:
 Ah teneam fallunt, oculos hebetantia visum
 Lumina; mortalis nescit sublime volatum
 Ferre super cælum; victus deluditur ausu.
 Euolat, at magno trepidat consistere nisu.
 Ah video, video spatiosa per auras cæli
 Agmina: mortali sensim sed lumine labor.
 Comprimo iam cantum; Festino ad sidera curru
 Aethereum moliris iter, Virgo, incluta sponsa,
 Cæli Reginam teque excipit aula triumpho.

*Eiusdem in cælum assumptæ
 Epithalamium.*

M Vsa; quæ Maris comites per sidera passu
 Dulcia virgineo traducitis ora iusu,
 Grandiùs & canitis diuino carmina casu;
 Mecum agite en tacito discedite ab æthere lapsu,
 Dulce melos, carmenq; nouum inspirate canenti;
 Vt festiua nouis indulserit plausibus aula,
 Aurea cælesti reuocate in carmina aera,
 Et celebrata Deæ toto sponsalia cælo.
 Sydereas vbi sponsa plagas euasit, & inter
 Aethereos proceres folio subnixâ relesit,
 Accensura nouo sponsi sacra pectora amore
 Optatos complexa sinus, atq; oscula sponsi
 Virgineo libavit amans ore, aurea amoris
 Oscula, & ardentis testantia pectora amanti.
 Tum Pater imposuit capiti diadema conuulsum:
 Cui medio grandis fulgenti luce smaragdus
 Emicat & varijs hebetat splendoribus auras,
 Arte laboratus multa quem fecerat illi.

Alma

Alma parens Natura : hæc prima ab origine cælesti
 Sedula regalem vestem diferenerat auro,
 Quam vestit, magnoq. augustat tyrmate cælestis
 Regali in folio fulgens Regina politissima ;

Alit Amor interea ; plaudenti sidera passu
 Perlustrans arch iaculatur sæpe sagittas,
 Cordaq. demulcet læta dulcedine Divum ;
 Et celeres cælo factantior explicat alas,
 Itque, reditq. nova Divos & prouocat artes ;
 Excitans dextraq. faces, sponsalia Divæ
 Aspectu festinus auet, cogitq. lepore
 Jam totum gestire polum. iubet oculus omnes
 Plectere dulce melos, genjalia carmina sponsæ,
 Atque novis Divos cælo indutgere choreis ;
 Et plausu, & fastu crebro diuertilat auri
 Cæsariem ; candensq. oculis flammantibus ardet.

Sed iam, sinceris vbi vernat floribus æther,
 Purus odoratas spiratq. fauonius auras ;
 Diuinæ incipiunt Charites modulamina cantus.

Mons est, vernanti quæ cespite plurima obumbrat
 Arbor, panchæos & guttant gramina rores ;
 Leniter irrigno manans nam labitur alueo
 Muscosis fons clarus aquis, hic irrigat arua
 Rore leni, flores æterno & ditat honore
 Incampum se pandit apex, quem pulchra coronat
 Et munit circum frondenti vimine sepes ;
 Intus prata virent grato redolentia odore,
 Perpetuo & rident vernantia germina flore ;
 Sed quæ declinis se flectit vertice vallis
 Non inculta iacet, nemoroso stipite diues.
 Hanc facies iucunda beat, peramænaq. culta
 Planicies vario ; spirat feliciter aura ;
 Perpetui veris mulcent spectacula mentem,
 Pubescunt virgulta vago reuirementia fœtu
 Nil nisi odoriferum, & grato spectabile visu.
 Enolat hinc illuc pubes pennata volucrum,

Et docto varios argutat gutturo cantus.
 Sed gemini & lambunt fontes gemmantibus undis,
 Iucundo flexu rorantes, arbute sylvas;
 Per placidum indulgent frigus; nitidique lapilli
 Intus aquam decorant; dulci errabunda susurro
 Unda strepit, cursu modulos imitata canoros:
 Gustatu dulces lymphæ, quibus abdita cedunt
 Nectara, & Ambrosiæ liquor omnis: fontis & haustu
 Doctos concipiunt cantus; & carmina Diui.
 Hos sacer exhaurit David; dum carmina Vates
 Concinit, & sponsæ Salomon modulatur amores.
 Mons ubi cælestes Musæ modulatibus auras
 Sæpe cient, choreas sociato & carmine ducunt.
 Huc Diuinus Hymen cælo cui munitis amantes
 Cælestes dotare toro, genialia Diuis.
 Diuina è pharetra partiri gaudia Amoris;
 Accersit cæli Vates. Speciosa iuuentus
 Nectere docta modos, numerisq. impellere chordas
 Aduolat, & feruens studio noua carmina sponsæ
 Præparat, ac dulcem variare choreummate cantum.
 Ipse chori plectro insignis resplendet eburneo
 Dux Raphael, viridi cinctus vaga tempora lauro;
 Quem millena cohors sequitur lato ordine Diuum,
 Innumeris instructa modis: pars nablia palmis
 Vertere docta: leui pars consona tympana sistro
 Iungere: pars pulsare chelym: pars docta canoras
 Ad cantus varijs modulis inflectere voces:
 Candida pars flatu lituos animare chorales;
 Huic varium collucet opus testudinis: illi
 Barbitos: huic distincta vagis lyra pèdula gemmis,
 Bis senz hos inter, forma præstante sorores
 Excellunt cæli Musæ; Charitesque, Deæq.
 Docta magistra Chori placido Melopeia virtus,
 Sponsalis thalami Pudor, illibata Voluptas,
 Euphrosyne, infemerata fides, cæli Ardor amorum,
 Et spes alma parens, niueis eandentibus alis
 Lætitia;

Lætitia; atq. oculis, risuq. Modestia lato.
 Omnibus vna ætas, vultus decor omnibus vnus,
 Quas circum, senium excludens, volat aurea pennis
 Pubertas speciosa genas, frontemq. Iuuenta.
 Regius hic etiam, redimitus tempora sero,
 Est Vates Cithara insignis; lectissima Proles,
 Olim diuinum sponsæ modulata decorem.
 Qui Nil o profugus, diuisis æquoris undis,
 Dux Israelem, fatalis munere virgæ,
 Incolumem traiecit aquis; doctissima cantu
 Pulchra soror; sueta & m. licis concentibus Anna,
 Vatum turba omnis. Quò postquam æcita iuuctus,
 Imperiosus Hymen genialia gaudia Diuz
 Indicit, sponsæ caelestis carmine tedas
 Et celebrare iubet: cum capis pectine eburneo
 Isacides pulsare chelym, numerisq. canoris
 Primus dilecta recinit sponsalia Neptis.
 Diua veni, formosa veni, Virgo aurea sponsa,
 Sponsa veni, Regina veni dilecta Tonanti.
 Adstitit, incepto, tenuitq. silentia cantu
 Tum Chorus, & tacitè præludia carminis hausit;
 Ille iterum, celeri percurrens verberè plectrum,
 Incipit, associans ludibus vaga carmina latis.
 Qualis purpureo fulgens Pallantias ortu
 Stellantem depicta sinum designat amentem
 Luce diem, sensim patefacta & lampade, celo
 Respondet, claro venturum lumine solem.
 Sic Virgo effulges, solique propinquior affers
 Vna diem, pandisq. iubar stellata serenum.
 Ludite vos hilares, si quando ludite Diui.
 Oscula sincerum designant cordis amorem
 Sponsa tuum; caro iam libes oscula sponso;
 Tota lepos, & tota Charis, tibi copia Amorum
 Militat: & quamuis culti violauerit oris
 Sol picto nigrore genas; tamen aurea sponsa es,
 Pulchra tamen sponsa es, rutilisq. nitentior astris.
Ludite

Ludite vos hilares, si quando, ludite Diui,
 Qualia vernanti nident argentea campo
 Lilia, odoratos procero candice crines
 Exponunt, pulchrèq. inter vepreta virescunt;
 Sic omnes inter fulges tu sponsa puellas;
 Vna puellari cultu dilecta Tonanti
 Virgineas effundis opes, sic gratior vna
 Cœlestes superasq. Nurus, vincisq. puellas.
 Ludite vos hilares; si quando, ludite Diui.
 Effundis vaga sponsa fauos, permixtaq. melle
 Nectara depromis. quid te non ardeat vnam:
 Mille inter sponsus? quid non & donet honores,
 Diuitiasve polio? quàm faucia corda liquantur?
 Subtrahesponsa facès; en totus vt æstuat igne
 Sponsus amans, feruèq. oculorum faucibus ictu.
 Ludite vos hilares, si quando, ludite Diui, (re?)
 Quàm vaga, quàm pulchra es specioso spòsa deco-
 Nulla notat labes pectus, tota aurea sponsa es.
 Tota places, vno diuini luminis ictu
 Vulnere pectus hiat, sic sponsus languet, & ardet.
 Cincinno vincisq. vno; qui colla pererrans,
 Mille illi intentat nodos, & vincula Amoris.
 Ludite vos hilares, si quando, ludite Diui.
 Qualia purpureis vallantur punica granis
 Mala; genis sic sponsa tuis rosa pulchra renidet.
 Florida iam sponsa vernanti stipite ferta
 Nectite, quæ dudum cœli est populata decorem;
 Purpureis stipate rosis, vaga lilia circum
 Spargite, vos sponsam feruentem cingite malis;
 Cingite; diuino nam languet faucia Amore.
 Regius hæc Vates. Gemiant sed carmina Diui,
 Instaurantq. melos: resonat concentibus æther
 Dulcius, alternantq. choris sponsalia plenis.
 Quid mihi, sed fusa caligant lumina nube?
 Voluor humo; fugiunt cœlestia spèstra triumphii.

210
IN DIE FESTO SANCTI

Io. Baptiste

Genethliacum Carmen.

NVnc age plaudēti recinas mihi carmina pleæto
Musa age sydereas inuites blanda camenas;
Si libeat, diuina canam; tu me infere Diuis,
Dumq. nono celebrant testi solennia plausu
Cælicolæ, festiua canam natalia Diui.
Eripe ad æthereos tecum me, Nate, triumphos,
Et superis admitte choris; vel numine mentem
Irradia, segnis soluens retinacula linguæ.
Diue faue, facilisq. pijs illabere votis:
Qui nondum teneris poterās vagitibus auras
Demulcere; Patris, clausæ tamen obice vocis
Excusso, formare sonos, modulamina cantus
Fundere donasti Vatem, præfagia vitæ.
Pupule, dum tenui meditamur arundinè carmen,
Instrue, cælesti & facilem da numine cantum.
Quæ primum? Quæ deinde sequar? tibi regia Diuum
Maxime cælorum Regis Præcursor ouanti
Tota fauet, grato celebrat tua gaudia plausu,
Scilicet æthereo qualis sol emicat orbe
Purpureos vibrans radios, & sydera vincit
Clara; vbi puniceo primum patefecerit ortu
Cælestes Aurora fores, & plena rosarum,
Pinxerit ornatu vario nitida atria cæli:
Talis Diue nites cælorum vertice; lucem,
Solis inardescens radijs melioribus vnus
Diuinam vibras, maior super æthera tollis
Sydereas inter proceres caput, amplior vni
Stellatus collucet apex, gemmisq; coronant
Inelyta centenis niueam diademata frontem.

Et

Et cur non maior, cælisq. augustior vnus;
 Purius æternum diuinos concipis haustus;
 Quæ nulla infecit labe? qui clarior altris,
 Mortales hausisti auras; vteriq. parentis
 Conceptus dij sensisti flamma Amoris?
 O Amor, o pietas diuini spiritus? alio
 Te Matris, diuina illæsum gratia seruat
 Qualis vbi primùm cæso Titania lampas
 Fulserit, & radijs sinceris pandere ortus
 Ros cadit, & flores fecundat largiùs imbre,
 Ambrosium infundens succum; quo mellea dona
 Sedula stipat apis, cupido, dum nectara morsu
 Lambit; odoratasq. sinu flos ventilat auras;
 Sic tibi vix nato cælestis gratia risit
 Diue, Deoq. animam Matris sacrauit in alio;
 Dumque lates vtero veneraris numen Iesu
 Et Regem cæli, clausis, sine voce, salutaris;
 Virginis, ad voces, dum mutua basia libat,
 Et fouet amplexu Elisabet, tu numen adors
 Iam tum diuinos afflatus excipis, auram
 Cælestem captans propioris numinis haustu:
 Quin sacra materni perumpere vincula ventris:
 Veller amor; viso decedere carcere Iesu. (las
 Duram in amore mora est: vtero quàm clausus anhe-
 An nè tuos videor pueriles cernere plausus?
 Vt ferias partus leni sacra viscera pulli,
 Natalis damnesq. moras; obstacula palma
 Tollere coneris nimia dulcedine tactus?
 Et cur non properas nonum yaga Cynthia cursum?
 Cur non maturas partum? tibi Natus honorem,
 Et lucem luci iunget; decus adde decori
 Orbem sydereum complendo, vt prodeat alio
 Maximus è sacra, melioris nuncius æui,
 Et teneris mulcere doce vagitibus auras:
 Aspice vt effractis tentet decedere vinculis,
 Linquere maturo nondum sacra viscera partu.

Ast ubi præsensit fecundo pondera fœtu
 Elisabet Mater, felici nititur aluo.
 Felicem sobolem: Quæ gaudia concepit ante
 Infantis præfaga sui: cui gratia cæli
 Plena fauet, superum Regis qui nuntiat ortus.
 Quàm benè cœlesti hoc puero solata senectam
 Non sterilis passura notam; non vltima tandem
 Fœmineos inter cœtus; cui tarda, sed inde
 Grator affluxit cælo tamen aura Tonantis:
 Exere faciatur pondus, monituq. supremo
 Excelsum promas nomen, quo maius habere
 Vlli hominum nato nondum contingit, ut vna
 Munere diuino soboles tua gaudeat: ecce
 Omen habet, dum nomen habet cœleste Ioannes.
 Felix sorte tua Elisabeth: iam coniugis ori,
 Angelico iussu iam verba negata redibunt.
 Prome Pater dudum religatæ vincula linguæ,
 Fare Dei mandata tibi; dum sacra litares,
 Sanctas panchæis adoleres thuribus aras:
 Nuntius æthereis oris quæ detulit ales
 Ancipiti dubius mitas dum mente, ministro
 Nec credis cæli, ridens: Sed fare; quid obstat?
 Datus ut amissæ tibi temperat organa vocis;
 Dulcibus ut modulis Vates prædicere possis
 Angelicæ euentus vitæ; iam dulciâ foluas
 Verba modis, geniti & promas oracula Diui.
 Vix senior pinxisse notas, quæ nomina Papi
 Designant, potuit, cum fudit pneumate carmen.
 Maxime cælorum Rector, quem cura Nepotum
 Israelis habet, summæ tibi laudis honores
 Mente sero gratus, superis qui respicis astris
 Affictas gentes, & diræ vincula mortis
 Fregisti, fortem nostram miseratus acerbam.
 Ecce salutifera nobis tua cornua dextræ
 Erigis in pueri serie Dauidis auita;
 Scilicet hoc olim cecinisti pectore Vatum,
 Præmissi

Promissi æterni memor, vt sæuo hõste receptis
 Optatam tandem facerès miserate salutem,
 Antiquis nostris Patribus tua munera donans,
 Non sacrae oblitus concepto fœdere legis,
 Sancitum iurando Patri irremocabile fœdus.
 Promissis standum nobis; quò nube timoris,
 Atq. hõste ereptis, seruire libentiùs vni,
 Labe procul, iusti moderato examine cordis
 Contingat longæ per stamina dulcia vitæ.
 Tu Puer interea diuinæ conscius aura
 Fata canes; Domino siquidem prænuicius ibis;
 Vt doceas ignota homines documenta salutis,
 Criminis vt pœnæ dimisso labe ltuantur.
 Hæc Domini per te pietatis viscera, æclo
 Qua lapsus visit sauo nos finire meritos:
 Cæca serenando dispulsas nubila mentis
 Vt pacis rectos adducat semita gressus.
 Hæc senior; tacitos recinens afflabat & ignes,
 Sed quò nunc maior me surripit impeto motus?
 Ante oculos speciem referunt obiecta verendam
 Pupe tuam. Quid enim? vitalibus editus auris
 Dona laboratæ Cereris, gratiq. Lyçi
 Dulcia vina fugis; primis puerilibus annis,
 Annosis stipans tibi mella liquantia ramis,
 Rustica sudat apis. Pretiosa haud vellera lanæ
 Lydia, nec tyrio qua femina tinxerit ostro
 Membra tegunt: duri sed seta retorta cameli
 Conuestit nudos humeros, perq. aua opaci
 Ducis inoffensam nemoris sine crimine vitam.
 Quin etiam niuei qua labitur vnda fluentis
 Jordanis, sacra irrotas aspergine sordes
 Humanas, populum sanctis & diluis vndis.
 Proh quali superam terris dignatus honore es?
 Vt cæli lustraret aquis tua dextera Regem:
 Dextera sed pauitât, numen venerata verendum
 Diue tua: hinc puris Dominû vix tangere Lymphis

Ausa Deum, subito insonuit cum fulmine cælum;
 Discolor è cælo depinxit & aera nubes;
 Astitit & velox nitidas argentea pennas
 Alba columba super iucundè infedit & alis.
 Tum Pater insonuit fulgenti è turbine, veram
 Esse Dei sobolem. Hæc inter monita alma salutis
 Diue dabas Iudæ populis. Sed vera monenti
 Impius exarsit furiosa mente tyrannus;
 Cui nigras accincta faces, redimita colubris,
 Torua oculis, iramq. animosq. ministrat Erinny;
 Nec puduit diris solùm detrudere vinclis:
 Ille Deoq., hominiq. inuisus demetit ense
 Excelsum caput, vt sæua conuiuia cæde
 Incæstet saltantis amor. Tu Diue triumphas
 Cælesti in folio triplici redimite tyara,
 Virgineos inter cætus, cui candida ludit
 Circum palla pedes; niueum sine labe decorem
 Nam seruas, syluz cultor, ter maxime Vates,
 Et Martyr roseo fudisti sanguine vitam.
 Num mihi iam gratos fingunt spectacula visus?
 Scilicet irradias cælo; comitatur ouantem
 Virginei te turba chori, Vatumq. corona
 Ponè sequens graditur, rubeis accincta manipulis;
 Sacra cohors meritos concedit carmine plausus.
 Ergo age nos tecum superis admitte choreis;
 Vt tua qui memori renouamus gaudia mente,
 Dum cælo stellatus ouas, & plaudere coram
 Possimus cælo, gestire & perpete plausu.

IN DIE FESTO SERAPHICI

Francisci Assisianatis.

Quis nouus inuadit me sacri carminis ardor?
 Sentio diuino conciri pectus ab oestro,
 Et

Et validas per corda faces : quis suscitatur ignes ?
 Tu qui cælesti ferues Seraphinus amore,
 Et cælo pharetratus ouas, me tollis olympo,
 Me FRANCISCE tua inuitas ad carmina luce.
 Scilicet externæ referam spectacula noctis,
 Dum me somnus habet lauri cõceptus ad vmbra.
 Concipe cælestis, pectus, iam numinis auras;
 Delius aspirat maior : Parnassia musa,
 Non Helicon perflant cantum: tibi sacra camenzæ
 Carmina cælestes dictant, afflantq. canenti.

Hesperus æthereo iam clavis fulferat axe,
 Cum placido lapsu per prata virentia rores
 Occidui sudant sub sera crepuscula solis:
 Lenis perflabat Zephyrus fragrantia flabra,
 Et virides lambens quatit leniter herbas,
 Tum me lethæa somnus per amæna vagantem
 Sub densa lauro asperfit viridaria virga;
 Lumina vix oculis hæserè natantia clausis,
 Illicet hæc vigili patefacta infomnia menti.
 Pandere se empyrei video rutilantia cæli
 Tecta mihi: fulsitq. oculis splendentior aura
 Quàm iucunda meis? ò quàm mulcentia pectus
 Visa soporatos pulsant spectacula sensus:
 Atria dædaleo latè vaga schemate lucent;
 Cælatus paries sincero fulgurat auro;
 Limina ter quatuor latè præstantia gressus
 Ampla patent, blandè & ducunt ad gaudia Diuos.
 Trinaq; quæ sæuis aquilonibus asperat vndas
 Eolus, excitos torquetq. per æquora fluctus;
 Purpureos quæ Phæbus equos attollit eoo
 Trina patent; totidemq. iacent, vbi frigidus Auster
 Præcipites agit nimbos, atq. ingruit vndis;
 Et quæ fluctuagum roseus se Phæbus in æquor
 Immergens, cælum stellis humentibus vmbra.
 Hæc adamantineis fulgent vallata columnis,
 Grandes ostentant aurato & cardine postes.

Marmora centenis circum fulgentia gemmis,
 Obtutum mulcent, varios signantia honores;
 Et modò chrysolithi facie; modò imagine ludunt
 Fulgoris rosei, nitidumq. Amethyston adumbrant.
 Hæc, geminæ occludunt radiantî lumine valvæ.
 Dum feror hûc oculis se se mihi rosçida Tempe:
 Occurrunt, lati patuere rosaria Pesti:
 Purior electro labens argenteus vndis
 Currere visus humi resonanti mirmure riuus,
 Plurima quem circum cingit fragrantior arbor
 Hyblæis frondosa rosis, & margine ripæ
 Milleni vernant redolenti caudice flores,
 Perpete quos recreat fatu iucunda virentes,
 Intonsos motatq. apices leuis aura fauoni.
 Ecce mihi verò, dum præta virentia dultro,
 Ante oculos speciosa cohors, formosa Inuentus
 Ludit plaudenti per rosçida gramina pãssu,
 Plaudit ouans, distincta choris, redimita corollis,
 Sustentat dextra palmas: at colla flagellant
 Neglectæ post terga comæ: vaga sydera fronte
 Sparsa micat: operit, pro cyclade, splendor & armos.
 Incipiunt alij latantî carmine cantus:
 Cerno alios dulci cyrbara, fidibusq. canoris
 Dulcisonos formare modos, animare sonantes
 Hunc testudineos; dum pulsat pollice, nertios:
 Verberat ille chelym, cantumq. sono excipit; illi
 Tympana cum fistris, arguta monaulia pleçtris
 Concordant; pulsat pars læta Magadia palma.
 Hæreo; & attentus bibula contentius aure
 Excipio modulor; variz & discrimina vocis.
FRANCISCI insonuit nomen; solemnîa Diu
 Festa canunt, meritos terris celebrantq. triumphos.
 Gratius hos inter cecinit Melopeia carmen
 Dulcisonæ comitante chely modulamina vocis
 Contiguerè chori, doctæ & plausere canenti.
 Sume triumphalè (cecinit) FRANCISCE coronam

Con-

Conscende auraturum currum, radijsq; nitentem
 Tu nouus en Seraphin diuino flammens igne;
 Totus amor, totusq; ignis flammantior ardes,
 Et cælo pharetratus abis: spreuissæ fugacem
 Mundum, diuitias, carnem domuisse rebellem,
 Deliciæ, tibi ludus erat, tibi trita facenna,
 Et vilis restis molli pro uellere seram,
 Vnumspirares cupido cum pectore Iesum,
 Spicula quæ cordi seruasti antentia pectus,
 Non te concussit tetri trons dira Tyranni
 Odrysi: non pruna ardens; non flammens ignis:
 Vltrò ardere paras; cari modo dogmata Christi
 Barbarus affectet; diuino scilicet igne
 Totus hias, solumq; fouent pia pectora Iesum:
 O amor, ô seraphin cælo pharetrate triumphans.

Hæc cantrix: plausere chori, plausere theatra
 Omnia cælituum Diui testantia amorem.
 Respondet, resonatq; nouis concentibus æther.

Ecce autem venit curru FRANCISCVS uanti:
 Hunc rutilæ lambunt flammæ, radijsq; coruscat
 Purpureis stellata rota: ille idem aureis alto
 Auricomos franatq; sedens temone iugales:
 Mille pharetrati circum comitantur Amores.
 At geminis similes manibus splendore smaragdis
 Inspexi fulgere notas; radiantia plantis
 Sydera purpureas iaculari stigmatæ flammæ;
 Pectoris & medio nitidum rutilare pyropum.
 Hæc prius, Assisæ iacent ubi saxea tesqua,
 Oranti Seraphin, rigido defixerat antro,
 Vulnere dilecti summè morientis Iesu;
 Nunc cælo feriunt radijs splendentia visum.
 O nimium dilectæ Deo, quæ pignora Amoris
 Conseruas, FRANCISCE, tui quæ laurea amanti
 Ista nitet? quos en diuinus pectoris ardor
 Est cælo, FRANCISCE, tibi mercatus honores!
 Discite, mortales, cæli lucrariet almas

Diuitias; veros prædari, discite, honores.
 Est solus mercator Amor; donantur Amori
 Omnia, nec fallunt verum cælestia Amantem.
 Ipse suo arridet blandè festiuus honori,
 Atq. triumphali curru spectacula Diuum
 Lustrat, eunt Charites secum, sacriq. lepores:
 Aureus in terras quâ pergunt depluit imber;
 Spicula torquentur niueis ardentia flammis,
 Et dulci medicata fauo, iucundaq. philtra
 Effundunt manibus grato vitalia succo,
 Corda quibus vincunt; ignis, facta ebria, flammæ,
 Equuleis inmotæ hærent, horrentia spernunt
 Stagna gelu, ridentq. minas, gladiumq. tyranni.
 Grata sitis, dulcisque fames, sudore fatisci,
 Insomnis precibus longas traducere noctes,
 Et saxo recubare graui, durare labore
 Membra, cauis, horrore, situ, squalentibus antris
 Degere, & in summa noctuq. dieq. columna;
 Hoc ludus, iucunda quies, & sola voluptas.
 Scilicet hæc hausit FRANCISCVS pocula Amoris,
 Largiùs & fundunt inter solemnia Diui
 Ista solo Charites, effundunt largiùs imbres.
 Pande sinum ò anime effusos & concipe rores;
 Ebrius his strenuus sudes, & prælia tandem
 Spretor opum, terræq. osor cælestia miles.
 Dum specto, dilapsa oculis me liquit imago.
 Excitor: igniuomo læduntur lumina curru,
 Et fugiunt cupidæ iucunda insomnia menti,

Ad Sanctam Tereſam.

ERipe me cælo tecum Teresa Virago,
 Hispani laus magna soli, sanctissima Mater
 Carmeli, nutrix eadem, & spes maxima cætus:
 Eripe me tecum, nostrisq. assueſce vocari
Cantibus

Cantibus, assurgo tantis & si ausibus altè
 Icarus, atq; audax magno me accingo labori.
 Discute, magna Nurus tenebras, cęli accola felix;
 Robore firma animos ad prima incępta labantes.
 Tuq. dies felix obitus; cęloq. triumphi
 Inclyte spectator memores mihi dia canenti.
 Porpureos Phębus iam duxerat axe iugales
 Splendidior solito, maiori & lampadę cęlum
 Lustrarat, cęli Seraphin quo maxima Diuis
 Annua Francisci reparant solemnia festi
 Aurea cęlestes cum magno stamine Parca
 Ducta colentes Teresę sæcula Diuz
 Vltima fila trahunt, finemq. imponere vitę
 Instituunt; illam tum cęli ad regna vocari
 Aliger interea superum persensit Amorum:
 Ille, polo lapsus qui quondam torserat aurea
 E pharetra in pectus diuinę spicula flammę,
 Ictā quibus Teresa nurus diuinitus hausit
 Corde faces, & cęli exinde incanduit æstu;
 Ocyus imponens lateri prius ecce pharetram,
 Arcum componens manibus, mandata nocendi
 Quam lethi acciperet fatalis dura ministra;
 Labitur è cęlo tacitè, latè explicat alas,
 Oppositos finditq; notos, quā tecta renident
 Aluz Urbis: thalamo & magna cum luce refulsit
 Teresę Matris, iuueniq. simillimus ore
 Talibus alloquitur dictis; Teresa moraris
 Quid dudum terris? nitidi ne sedilia cęli
 Iam pridem te celsa vocant? illa aurea tecta,
 Illa poli millenis collucentia flammis,
 Quę tua suspirant torrentia pectora amore?
 Macete animo præclara Nurus, quos numinis haustus
 Pectore concipies? Quali potiere beata
 Lumine Virgo Dei? Quantum saturabis amantem
 Mentem? diuino æternūm iungeris amanti.
 Si cupis erumpi terreni vincula nexus

Sublime ad cælumq. animam tranare volatu
 Et Christo iungi, cuius tam pectus amore
 Aestuat, & suspirat amans; compage laboras
 Irrequieta graui tristis dum corporis ipse
 Ipse modo complebo tuæ suspiria mentis,
 Et dabo felici cælum percurrere penna.
 Agnoscis vultus ne meos, chlamydemq.;, Virago,
 Inclyta? cælestes ego non postremus Amores
 Inter, qui pridem, pharetratus cuspide multa,
 Molle latus, diu iaculatus tela iacerto,
 Traieci, Teresa, tuum; dulcedine mistus
 Vnde dolor defauit adhuc: tua vota, precesq.
 Ipse implebo libens: solum nunc annue, Virgo
 Dixit, & è roseo perflauit pectore odorem,
 Ardentem quassansq. facem inflammavit amore.
 Virgo solo fixos oculos deiecta tenebat
 Aligeri, verita aspectus, vix ille locutus,
 Talibus excepit dictis: cæli inclyte miles,
 Aethereum cognosco decus: iam nota nitentis
 Oris imago tui. Sed quid dignaris honore
 Seruam humilè, immeritâ? cæli quid sidera spòdes?
 O vtinam dissoluat humò, coniungar amato
 Et sponso; isto vtinam eriperes me carcere, & astris
 Inferres nitidis cæli diuine Cupido.
 Quid potius sperare licet? quid pectus anhelat
 Gratius? & mens quid nam optare libentiùs auißt?
 O me felicem: lateri quæ spicula pendent
 Illa tuo, & dudum pharetra conduntur in aurea,
 Si in me vibrares, iaculator maxime cæli;
 En quàm vulnus hiat medicata cuspide teli,
 Quod fixum lateri referato vulnere gaudes
 Aliger, hoc iterum renoua, iaculare lacertis
 Tam validè, vt superis mens libera deuolet astris.
 Hoc iterum confige latus, confige, retorque
 Spicula, & ardenti me vulnere dia cruentent.
 Ah veniam, veniam, cælo quid gratius optem

Subtrahe

Subtrahere me vinculis, me tolle, Amor inclyte, celo.
 Talibus orabat precibus Teresa Virago:
 Diuinasq; faces imo sic pectoris hausit,
 Ut cælum suspiret amans, cælum ardeat vnum,
 Iamq; moræ impatiens diuino pectus antori
 Apparat ipsa vltro, veteriq; in vulnere vulnus
 Esse cupit, cæli iam fracta, & faucia Amore
 Flanguet, tenues vix spiritus tergit artus,
 Et moribunda velut flammantia lumina claudit.
 Cum celer auratum cæli Aliger arripit arcum,
 Missile tum dextra è pharetra penetrabile sumit,
 Protinus & lunans arcum, componit, & altum
 In vulnus collinat idem: volat impete velox
 Missile, languentiq; aperit sub pectore vulnus.
 Hæc dulcore labat, leni cubat ebria somno,
 Felicemq; animam mortali è carcere soluit.
 Ille triumphanti cælestem vr conuocet aulam,
 In cælum velox paribus se sustulit alio.

*Satyra in Maledicos veteratores, in
 gratiam amici scripta in
 Iuuentute.*

NUmquid ego impunis taceo, meritūve rependo?
 Mordaci haud dudsi, dolituro carmine, Miluo?
 Obstrepero rostro, rauca quid voce crocitas
 Corue, Venusini haud manantia felle Chelidri
 Tela times? numquid satyrarum scriptor abundo
 Mossibus? An fæda detergo labe pudenda?
 Temporibus nostris & norunt esse poetæ,
 Qui valeat validum manibus dstringere thyrsum.
 Heus hie tu, qui magna sonas, & turpia doctor
 Castigas; fædant quid si te obscena vicissim?

Vah

Vah medicum? numquid fallunt albertia gypso,
 Post nasum offendunt tetro p̄dore sepulchra?
 Quanta, papæ, grauitas verbis, dum turpia crispans
 Frontem vituperas, rigidoq; in iurgia vultu
 Indicis penas, secreti & vindicis iras;
 Post maledicta tonas, & feda tonitrua iactas?
 Grandia quid morali de virtute locutis
 Clunem agitas? laqueis nostris deprendimus eho?
 Te ne etiam? quales dicas mouisse cachinnos,
 Et nimio geminum risu doluisse molarem?
 Quis non in bilem rictum ter surriget, ira,
 Dum cernit Curium verbis, factis sycophantam?
 Qui damnet fures; & surdiscerpat amici
 Famam: accuset qui iurgia, iurgia dicat?
 Ast iterum ride: Cythereæ spicula Diuæ
 Tectè bellus homo venatur, sponte p̄rosor?
 Ille idem, qui iam paulo ante Cupidinis ignes,
 Vritur; at distans: faciet quid proximus igni?
 Quàm volupe est verò mordendo fundere versus;
 Quos neq. comēdus Dauus mastigia laudet;
 Vt scurræ audierint, subito vt ludibria damnent?
 Heus nullam nē vocas meritò tibi numine Musam?
 Sic etenim metro nullus fauisset Apollo,
 Fictiloquo, obsceno, insulso f̄dèq; pudendo.
 Musa nē dispersit raucum tua stridula carmen,
 Dum caneres, famæ prædo mendacia versu?
 Et quoniam obtusa est cuspis, se se illa retorquet
 In te; disstringunt prauum maledicta canentem,
 Heus hùc, hùc age qui bellè bone carpis, amice
 Et naso suspendis: qua tentigine ludis?
 Quove ioco rides? nulli ridendus & ipse?
 Num prius & se ipsum fas est exploret, ad vnguem,
 Qui vitæ mores, alienaq. crimina culpat?
 Inspeculo primùm te contempleris amice;
 Hinc alios ridebis, formosum mage dum te
 Conspicies, nulla vt condemnent menda decorem.

An mihi certa notant, vultus in imagine mentem
 Argumenta, tuam, & tacitùs mala signa figuris?
 Prælongis inarata cauis frons, sylua pilorum
 Hinc, inde insistens geminum malè lumen obùbrans,
 Secreta te mente loqui nonnè arguit index
 Illa frequens oculi tecum reuolutio, fraudes?
 Nec fallit, si facta puto; nihil ipse volutas,
 Niluè agitas animo, quod non malè vertat amico;
 Anguilla & tamen es, calido & sinuosior angue.
 Ridendum in catu est: tenuem das ipse cachinnum,
 Et rictum tollis: tamen hæc haud signa modesti;
 Sed fictum damnant animum, quòd deinde latenter
 Ore notas, non hic quòd pectore risus anhelet:
 Non ea quæ loqueris, sentis; mihi dicis, & illi
 Protinus hoc narras, animorum perfida cuspis:
 Sed mellita caue tu verba minantia fraudem,
 Intendit laqueos verbis facundus, amator,
 Lucundusq. comes donec deprænderis: ecce
 Accusas aliquem primus, maledicta recondit
 Accusans; laudas primus, benedicta reponit:
 Vsq. adeo vaser alterius se vertit in ora.
 Quòd si hunc inuitas lauta ad postcœnia, habebis
 Haustum quem faciat vinum, sermone disertum:
 Dulcia composito permiscet bella lepore;
 Sed factis melior; quem mensa platonica secum
 Nollit, & acciret mollis mala turba Epicuri.
 Sed quid? pulmento post deficiente, peribit
 Protinus appositæ quantum dat gratia cœnæ.
 Obgannit, damnatq. coquum, labrumq. fufurrat
 Lambendo, condita super conuiuia amici.
 Ah fugito hinc lurco, turbis miscere popinam,
 Nidorem eructans vini potis? ò mala pestis,
 Atq. vorans syrtim nūquam benè palta Charybdis.
 Hic num deuicit Dauum, Apiciosq; gulosos?
 Auferte hinc cyathos, positamq. extrudite mappâ.
 Ridet, compresso demulcet pollice barbam,
Festiujs

Festiuis scitè tacitus blanditus uocellis,
 Ipse caue tamen, Ardeat nani maximè uisus,
 Iam nosti, nec plura; canos post tergus habebis,
 Intimiùs qui te mordenti lancinet ore,
 Et carnem morsu nociturus ad ossa renudet.
 Quid? Dormit vulpes, patulas protendit & aure,
 Et tacitus cordi stulterò tua verba recondit,
 Post monet: est astutus, garrulus, ore bilinguis,
 Cœnosis stagnis ranarum more coaxat.
 Tu fuge dum noris pestem, digitoq; sodali
 Tabificum cautus fugiendum dicito monstrum,
 Monstrum naturæ; quòd si farialis Erinny
 Sparsa comas rabie, sanieq; hunc destinet orco
 Arreptum manibus, sæuoq; ad iudicet igni,
 Vulture dissoluens Titivum, te, sisyphe, saxo:
 Nil potuit fecisse uiris, quod gratius optent.

In insulos Poetas.

O Diui hinc fugiam? pedibus num puluere pulso
 Alteriusve solum vertam? vel inhospita cuiq;
 Arua petam, ut degam fugiturum in glorius æuum
 Solus? quandoquidem nostris consistere terris
 Haud facile est, vilis tot vulgi inhiantibus auram,
 Nullæ & sufficiunt iam doctis ciuibus vrbes,
 Et nos turba humilis, victi concedimus illis
 Sponte locum, viridis sua quos sapientia laudat;
 Dudum at nostrâ senex vilescit lurida vultu,
 Anne ita? vah! damnum: leuibus pallefcere cartis.
 Nocturna; manu libros versare diurna
 Quid vates clamas? tardè quid cudere carmen,
 Nec nisi tornatum benè nonum prodere ad annum?
 Frustra; cum nostra iam tempestate camœnæ
 Et vigeant, & viuat plurimâ copia; vatium,

Qui

Qui versus fundunt numeris venientibus aptos:
 Non hos cura premit, digitis calamumque moratur,
 Suspensi atque animo meditantur carminibus vim
 Indere, sed properat docto sententia scripto.
 Quidnam aliud dicam? non imploratus Apollo
 Ipse fauet, iungens omnes in carmina sensus.
 An vos pegaseos sincero, è fonte liquores
 Vsq. adeò exhaustisse putem, quòd prodeat apto,
 Et compto, & facili, & docto de carmine vena?
 Credo equidè, p' amœnas sylvarum heliconidos umbras
 Ad properantis aquæ murmur, quæ lucidus amnis
 Vicinos humectat colles, fons Aganippes,
 Cum Nymphis fuit ire datum vobis, mihi nûquam.
 Quale agmen vatum Permessi nascitur oris?
 Aut ego Mœonidem lituo, tragicoq. cothurno
 Euripidem, Cytharæve fides agitare sonoras
 Pindarum & esse reat potilis, vel docta Maronem
 Fundere dulcisono diuinum carmina cantu;
 Hæc me vera docet sophiæ si magnus amicus
 Ille senex famius: quis enim hæc insomnia dicat;
 Cum tot iam videat rursus rediisse poetas,
 Et qui Mœonidi similes, æquentq. Maronem?
 Non credo hæc; vrsæ non lambunt pignora, & vno
 Conficiunt, ternouæ die, multisq. lituris
 Turpata ostendit tornatum pagina carmen.
 Quam verè is clamet variato carmina sensu,
 Frangam miser calamos, vigilataq. prælia dele
 Qui facis in parua sublimia carmina cella;
 Nam veniunt meliore nota, venaq. poetæ,
 Qui versus, stantes pede in vno mille citabunt:
 Non valet in longa delabens clepsydra scena
 Concessura locum chorago delapsa futuro;
 Nescit enim adducta opportunum fabula plaude,
 Tantum adeo creuit. Sed quid retinere citatum
 Torrentem, celeresve moretur equos? sua quæque
 Poscit res episodia, dein episodica carmen,

Vt hnis leges haud præfinire poetis
 His valeas, fundunt qui carmen, diuite vena;
 Heus quæ vos ergo gignat ditissima tellus
 Pallentes hederæ? sapitis si adstricta corymbis
 Arctiùs hærentes admitti te brachia muro
 Non conuellendæ, quando, cingendo coronis
 Tot vates par nulla foret: properate iugales,
 Atq. triumphales iam dudum ducite plauftris;
 Laurus deci duos demittat delphica crines
 Stipite nudato cirros cinctura comantes.
 Sed dudum lusisse fatis lepidos vos omnes,
 Quoscumq. incessu video volitare poetæ,
 Nunc celeri, nunc tardo, elata ad sydera fronte,
 Atq. supercilio contracto, somnia rerum
 Fingere vos, motu capitis, peruoluere mente:
 Num genus ementiri hoc est? quid vos cacouates
 Aut pallenti hedera, vel cedri stipite dignum,
 Vel lauro? credo hoc vnum certè, aut nihil, arte
 Quod mimi, faciem, gressum, gestumq; poetæ
 Fingitis, at nullo commendat nomine musa.
 Hos ego, nulla quibus sordescat publica vena,
 Aut nihil expositum scribunt, triuialeq; vulgo
 Componunt carmen venerorq; coloq;, nec illum
 Cautus amo, vulgarem qui sermone monetam
 Prodit, vel solum quid futile fundit ad aures;
 Quiq; palimpsestum multis turpare lituris
 Ducunt indignum, odi: Pierioque sub antro
 Non illos cantare puto, vel Apolline dextro,
 Qui hinc illinc aliquid carpunt, prauum pecus istos
 Eæ puto; cum se tamen illi magna sonare
 Dicant, & placeant sibi: tanta philautia quænam
 Obrepfisse animis potuit? qua nam arte poesim
 Venalem produnt? Quæ vos tenet ambitiosos
 Scribendi versus, quæ, dicite, tanta cupido?
 Annè etiam meretrix Euterpe, Melpomeneque,
 Musarum & chorus omnis? credo, prostituitis,

Et castum collem inuit fecisse Iupanar;
 Sic faciles aditus, vt quisquis montis ad vmbra[m]
 Parnassi musarum aliquam sermone loquatur:
 Cum prius & salebras, diruptaq; saxa viarum,
 Et colles præfractos deberet superasse,
 Stillæ nec nisi manarent, atq; vndique sudor,
 Hisceret alternis auris & pectus anhelans,
 Pierio nulli licitum recubare sub astro;
 Siue caua liquidas libare paropside lymphas.
 Censeo, si petitis donum sylvestre Mineræ,
 Sponte pedo vt ducatis oues ad pascua, sumpto
 Postea si libeat superate Epimenida somno.
 Quod si fortè sopor vos somni deserat altus,
 Tunc legite, & veniam do, vestra poemata lippi:
 Tunc laudate modos linguæ, laudate colores,
 Et quæ prorepat sensim descriptio syluæ;
 Garrula vbi cantus iterat Philomela canoros,
 Et riuus subsultat aquæ, laudetur amico
 Aspectu frontis, magno vocisque boatu
 Grandia dicta sonent & sesquipedalia verba,
 Et bis, teruè legatur pulchri pagina versus.
 Non etenim nisi quis sit lippus talia amat.
 Adsta, dum legitur docto sententia dicto,
 Annue, demissæ caperataque frontis imago
 In dorsum, propria commendet laude poetam;
 Hoc sed qui, digni sunt laude poemate morsus
 Quæ cecidit lepido sententia commoda versu?
 Qui lepor, & falso medicatus acuminè thyrsus?
 Nullus, ais; fateor: tamen isthæc non & amamus,
 Vt facitis vos, quos tantum lasciuia versus
 Prurit, ridendi nostro meliore cachinno.
 Audaces nimium; vani, insulsique poetæ.
 Et quid nam sapiunt hæc vestra poemata, vates,
 Oestro quæ faciles, & funditis vberè vena?
 Sylvas, rorifluos calè Thaumantidos arcus,
 Aut fugientis aquæ riuos, colles & apricos,

Umbrosas valles, varios fontisq. reflexus,
 Et gemmare rosas, tacitis colludere guttis
 Rores, & quidquid simile his lasciuia verbi
 Ementita parit. Quid si vectigal & istis
 Princeps imponat Maro, vel venalia haberi
 Carò contingat? posthac num. parcior vsus?
 Frigeat, & tanta nudaum laude poema?
 Ite alacres, viridi nunc scribite carmina cedro,
 Purpureis depicta rosas, miniataq. calthis.
 An non doctorum subito splendore fatiscunt
 Ceulradij solis? Sed quid tam crebra notatur
 Carmine vel prati, & syluæ florentis imago?
 Aereo tractu tollentem verberare pennam
 Quid Iouis enarratis auem? atq. imponitis omni
 Carmine perpetuo quod veris vernat honore?
 Attonitus repeto resonantia verba Timæum,
 Et cum se metro tam pondere miscet Araxes
 Si sapias, absiste, Harpocratemq. imitare disertant.

Ex Poemate Italiae liberatæ Io. Georgij

Trissini cultissimi poetæ.

Lib. 9.

Hæc fatus densæ soluit velamina nubis,
 Crimina quæ nostris primi patrata Parentis
 Obduxere oculis; dextra circumspicio parte,
 Qua cælo digressæ animæ, magno impete; currunt
 Ad læuam, nostras repetunt & curibus oras;
 Hi sunt, qui vitæ veniunt mortalis ad auras,
 E gemina bolum quisquis sed sumit ab vna,
 Quam, manibus portæ Iuuenes duo limine vtrinque
 Firmè sustentant; dulci plena vna liquore

Est

Est degustanti, succo scatet altera amaro.
 Ante nec exceptit vitalem luminis auram
 Vllus, quàm geminum libauerit ore liquorem:
 Hunc viden? à dextra sumentem largiùs vna
 Affectum ingenti primum dulcedine bolum,
 Inde hilaris totus, iucunda fronte, secundum
 Appetit, & simili medicatum nectare ratur
 Accedens cupidis maiorem dentibus aufert.
 Sed gustu heu nimium succi turbatus amari,
 Faucibus inuitus vix illum degulat imis.
 Istum mandentem ex alio prius aspice vase;
 Dein animo vt pavidus, tardis & passibus hærens
 Vertitur ad dextrum; primi fastigia labri
 Admouet, oppletum non grato felle quòd intus
 Censeat, Ambrosiam seruat tamen vrnula dulcem.
 Hinc mista humana hac vita sunt dulcia amaro;
 Dulce minus tamen est illi sed semper amaris.

Finis exametrorum carminum.

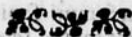

Et deinde, si deo scilicet alicuius
 Auctoritate excepta, videretur huiusmodi
 Vires, quae generantur, haberi ex
 Naturis, et deinde huiusmodi
 Affectiones, quae sunt, aut debent
 esse huiusmodi, et huiusmodi
 Appetit, et huiusmodi, necesse est
 Accedere, quibus, motum dentibus
 Sed quia huiusmodi, huiusmodi
 Partibus, huiusmodi, vixitiam
 huiusmodi, ex his, huiusmodi
 Deum animo, et huiusmodi, huiusmodi
 Verum, et huiusmodi, huiusmodi
 Admodum, huiusmodi, huiusmodi
 Content, huiusmodi, huiusmodi
 Huiusmodi, huiusmodi, huiusmodi
 Huiusmodi, huiusmodi, huiusmodi

FINIS EXAMINATIONIS

ELEGIACA
 CARMINA.

IN NATALI DIE DOMINI.

Elegia prima.

Alma puerperij redeunt solemnia Diuæ,
 Dum recolo, linguis candida turba faue;
 Tu tellus renouere sinu, iâ pande colores,
 Lætus & omnigeno flore nitescat ager:
 Virginis en sacra prodit puer editus aluo,
 En sacri partus sancta dies redijt.
 Nunc age, vocales impellere pollice chordas,
 Nunc iuuet innumeris concinuisse modis.
 Candida sydereis elabere turba maniplis,
 Labere cælestes irradiatâ faces:
 Et dulci cælo resonent noua carmina cantu,
 Occinere angelicum tam benè docta melos.
 Te puer, hic Deus, excelsi te gloria cæli,
 Dulces inuitat flectere voce sonos,
 Mortales summo celebrênt noua gaudia plausus,
 Omnibus hæc cedit candida, sancta dios.

Et tu, quæ cælo delaberis, aurea proles,
 Incipe sydereis irradiare genis :
 Qualis cum roseo renitescit lucifer ortu ;
 Qualis cum fulget lucida stella polo .
 Stellati video vacuata sedilia cæli ,
 Angelicos cælum deseruisse choros .
 Quid ni ? parue puer, superum tibi militat aula,
 Atq. inhiat pæpo, candida virgo, tuo .
 Jam mihi designant dotales sydera sedes,
 Quæ mihi restituit dona secundus Adam ;
 Rideo tartareum, hoc puero nescente, venenum
 Rideo securus tænariasq. minas .
 Nascere, sed tandem summi sapientia Patris ;
 Omnibus hæc œdat fausta, serena dies .
 Concipite interea mortalia pectora plausum,
 Et iuuet hoc pupo concinuisse metos :
 Natus adest, seruator adest, puer ore serenat ;
 Atq. homines natus numine, luce beat .

Puerulo Iesu Nenia .

Elegia secunda .

Pupule Diue meus, caram complectere Matrem,
 Inq. meos propera, pupule Diue, sinus,
 Bellule pupæ meus, caras cape, lassule, mammas,
 Blandule pupæ meus, bellule pupæ meus .
 Stringe, puer, mammas, sed fuge animiq; medullas,
 Sugere ni fatis est vbera, pupæ meus .
 Blandule pupæ meus, caræ fuge vbera Matris ;
 Tecum, dum lallas, pupule, lallat amor .
 Imprithe basiolis redolentia balsama mammis,
 Labris exugas vbera, pupæ meus .
 Belle puer, mellite puer, ne Nenia non ne
 Grata tibi Nate est Nenia neniola ?
 Non fugis, mi scite puer, mea nectara lactans ?
 Stringe, puer, mammas, nectara fuge, puer .

Post

Post mihi basiolum da mixtum nectare pupae,
 Da, capiam mistum suaviolum ambrosia.
 Ingemina sed pupae meus, mihi basia centum,
 Ingemino centum basia, pupae, tibi.
 En se anima ipsa, in labra infundit, meq; relicta;
 Ad te dilectum, pupule, transfilije.
 Belle puer, mellite puer, ne Nenia nonne
 Grata tibi, Nate est nenia neniola?
 Redde animam ereptam mihi, blandule pupule, redde,
 Incipe suaviolum dulcius ingeminans;
 Ut mea dum grato perfundis labra liquore,
 Pupule belle meus, transeat ad me anima.
 Subdole, quid rides, placido blandiris & ore?
 Subdole lude puer, bellule, lude, puer.
 Et mea, dum rides, latantia pectora rident,
 Bellule pupae meus, blandule pupae meus.
 Scite puer, mellite puer, ne Nenia nonne
 Grata tibi Nate est nenia neniola?
 Alme puer, quam bellus Io, quam blandus ocellis
 Quam vagus & roseis es, puer alme, genis.
 Blandule, purpureis fulgent tua labra corallis,
 Quam vagus es blando, molliculoq; sinu.
 Lumina conde, puer; vibrant tua lumina flammæ:
 Lumen pande, puer; lumine blande rapis.
 Mi roseis rideq; genis, puer alme, rubesce,
 Sint hilaresq; oculi, sint hilaresq; genæ.
 Scite puer, mellite puer ne Nenia nonne
 Grata tibi nate est nenia neniola?
 Care puer risu dulcem iacularis amorem,
 Mi ride, ut carus spicula figat amor.
 Num iam sydereis somno blandiris ocellis?
 Lumina num somno semisopita natant?
 Somne veni, dulcem præbe somne alme soporem,
 Blanda soporifero lumina rore fluant.
 Scite puer, mellite puer ne Nenia nonne
 Grata tibi, nate, est nenia neniola?

Incipe iam clausis abscondere lampadas hirtquis,
 Erret & in roseo lumine blanda quies.
 Ecce natant niueis rorantia lumina guttis,
 Tu pater en pupo care soporis ades.
 Te puer ihuitat, properes iam, blandule somne,
 Dormiat at quamuis, num tamen ille vigilat.
 Deliciose puer Matrem tu siccine ludis,
 Dormites dulci, blandule pupae, sono.
 Iam dormi; & longos nox occupet aurea somnos,
 Alma quies dulci detineatq. mora.

Alia Nenia eidem.

Elegia tertia.

Concipe, belle puer, cuius iam concipe somnum,
 Lumina languidulo blanda sopore natent.
 Comprime, belle puer, pter auree, cōptime ocellos,
 Nenia dum canitur Nenia neniola.
 Ne vagi, ah lacrymas ne fundant lumina; fient
 Turgiduliq; oculi, turgidulæq. genæ.
 En tibi cara parens cantillat carmina, iam tu
 Dulcia, iam cantu somnia carpe, puer.
 Prouocat ad dulces somnos num carmen ocellos
 Carpe, puer, somnos, lumina conde, puer.
 Incipis, & blandos leni das ore susutros,
 Dormi, belle puer, blande, quiesce, puer.
 Incipe, belle puer placido indulgere sopori:
 Cantillo interea carmine neniolam.
 Incipe, pater puer, placido iam stertere somno,
 Ipsa tibi interea carmina bella canam;
 Incipe, luminibus clausis, te te obrue somno,
 Dulcius ut fiat, Neniolam ipsa canam.
 Neniolam tibi blande canam; ne Nenia ne ne,
 Prouocat ad somnum nenia neniola.
 Sollicitant auras mordentia frigora Cauri,
 Et vestit gelidum cana pruina solum,

Arbo-

Arboribus cessere comæ, decor omnia abluit,
 Et viduos crines flos habet aridulos;
 Conclufum est Aquilone fatum, diuerberat auras
 Auster, cuncta gelu frigida cogit hyems.
 Securus tu membra foue, mi paruule pupe,
 Lumina languidulis blandula conde genis.
 Næniolam tibi blanda canam; ne Nænia neq;
 Prouocat ad fomnum neq; Næniola.
 Perfurit hybernis diro nunc flamine ventus,
 Dutaq; sub rigida nocte rigescit hyems,
 Nox tamen ipsa flet, suadentq; silentia fomnum,
 Hybernâ vt placeat, non violenta quies.
 Ipse toto recubas, nitua & te fascia stringit,
 Et calita expello frigora sæua tibi.
 Bellule parue puer, gemmantia lamina conde,
 Lumina languidulis blandula conde genis
 Næniolam tibi, pupe, cano; ne Nænia neq;
 Prouocat ad fomnum Nænia Næniola.
 Tu ne Deus meus, atq; anima es, mea vita, mei comæ
 Tu ne Decusq; meum, sydus es & ne meum
 Ntum mihi tu cor furtipuiſti animæq; medullas?
 Tota ne & ipsa tui, totus & ipse mei?
 Vhâ animusq; meus viget in te, tutatus in me,
 Ni tuus extiterit, nec meus esse potest.
 Viuo tibi caræ ſuauiſſima corcula matris,
 Viuo tibi, & ſine te nil mea vita potest:
 Næniolam tibi blanda canam; ne Nænia neq;
 Prouocat ad fomnum Nænia Næniola.
 Alme puer, radiantia ſi in me lumina vertis,
 Cor figis; præbes oscula, figis item.
 Ore premis grauidas refluentes nectare matrum,
 Cor fugis; donas baſia, fugis item.
 Dum roſeis errare genis ego lilia cerno,
 Surripis, alme puer, me mihi, & immanior.
 Dum placidum hiebo vultu componis amorem,
 Mi mea ſollicitus pectora torquet amor.

Quam magis mi formosus eris, iaculabere flammam
 Fortius; hinc, ut amem fortius, ire magis.
 Naniolam tibi blanda cano; ne Nenia ne ne
 Prouocat ad somnum Nenia Neniola.
 Paruule, qui paruis retines hic membrula cunis,
 Aetherea magnus numine sede manes.
 Te paruis stringit, puer auree, fascia cunis,
 Maximus aethereas cum moderere plagas.
 Paruulus in cunis, puer auree, summus olympo,
 Paruulus? ah reuoco, summus ubiq. puer.
 Naniolam tibi blanda cano; ne Nenia ne ne;
 Prouocat ad somnum Nenia Neniola.
 Cui canto graciles modulos ego tinnula Mater,
 Occinit angelicus dulcius ore chorus.
 Hic stas obscura, puer auree, noctis in umbra,
 Aetheream lucem lumina cuius alunt.
 Sed tamen hac nostra quassas quae lumina nocte,
 Certum diuini numinis omen habent.
 Naniolam tibi blanda cano; ne Nenia ne ne,
 Prouocat ad somnum Nenia Neniola.
 Rubra capillicij crispata crine renident
 Tempora, sydereas luce imitata faces.
 Mirus & è niuea stellatae margine frontis
 Maior apollinea lampade surgit honos.
 Hinc laeva, hinc dextra duplex Thaumantidos arcus
 Circinat aurato discolor orbe oculos.
 Tum geminae lucet geminis bene lampades hircus,
 Quas pupilla tegit paruula clausa oculis
 Naniolam tibi blanda cano; ne Nenia ne ne.
 Prouocat ad somnum Nenia Neniola.
 Ut desor in teneris decertat lilia malis,
 Pingere & idalias fufus in ora rosas?
 Labia puniceo sident miniata colore,
 His patet ad morsus, ista papilla tuos.
 Rirus & angelicus roseo componitur ore,
 Indum, qui latitat dens ibi, yncit ebur.

Os aperis, gelasinus adest interpres amoris,
 Os claudis index risus amoris adest.
 Si gemis, in gemitu miscetur amaror amore,
 Si vagis, gratos concinis inde modos.
 Nēniolam tibi blanda cano; nē Nēnia nē nē
 Prouocat ad somnum Nēnia Nēniola,
 Bellule belle puer, risit tibi gratia cęli,
 Et Pater, & Genitrix, & tibi ridet Amor.
 Ridet Amor; facilisq. tibi sua munera donat;
 At parat ipse necem, non tibi ridet amor.
 Quid niuea cerno digitos assurgere palma?
 Parua manus, sed quas prodiga pandis opes?
 Ista manus vario distinxit sydere cęlum;
 Hęc dedit auratas & tibi, Phębe, comas:
 Ista manus vacuo determinat aere terram;
 Hęc manus æquoreas numine fręnat aquas.
 Imperiosa manus concessit femina terrę,
 Et dedit assiduo flore virere solum
 Nēniolam tibi belle cano; nē Nēnia nē nē,
 Prouocat ad somnum Nēnia Nēniola.
 Vt lenis placidas ore afflat anhelitus auras,
 Sparsa soporifero lumina rore madent?
 Desine Nēniola: obrepfit vis arctior aurum
 Iam somni puerum, desine Nēniola.
 Altos carpe puer somnos, dum murmura ponunt
 Omnia; nox abeat tota quiete, puer.
 Qua non dormites, non sit tibi gratior hora;
 Ni longa est, nulla & sit tibi visa quies.
 Desine Nēniola, elanguent si lumina somno,
 Profuimus multum, desine Nēniola.

In Natali Domini.

Elegia quarta.

MVsa faue, sed Diua, faue mihi numine cęli;
 Natalis Christi iam mihi festus adest.

Ah iurat ætherea pro me discedere sede,
 Ah iurat in sacrum Virginis iste sinum?
 En placido cælo spirat felicior aura,
 Et roseo nimbo Gratia cincta volat.
 Nascenti pueroque atridet germine tellus,
 Aemula sydereas flore imitatur opes.
 Aurea nam tristi redierunt sæcula mundo,
 Latior & facie iam iuuehescit humus.
 Sic non culta virent herbis gemmantibus ana,
 Et sudant quercus mellea dona catiis.
 An non fingo mihi iunioris tempora sæcli?
 Annè resuscitentis, tempora & orbis erunt?
 Aurea tranquillæ gestans insignia pacis
 Summus ab ætherea labitur arce Deus.
 Hinc video vernare rosas, vernare comantem
 Caudice purpureis lilia mista rosis.
 Premit odoratas reuereudo plurima frondes
 Pinus, & annoso crine cupressus hiat.
 Ut cum pæt primum terræ promittit honores,
 Cum viridii surgunt florida ferta solo. (brat,
 Germinat hinc viola, hinc violas amarathus adum-
 Premicat hinc viridi lutea caltha coma:
 Hinc vario cultu surgunt in nuscula florum,
 Vernantem & cernit florida terra sinum.
 Spõnte sua dæues distillat germine hardus,
 Arboribus sudant balsama odora nouis:
 Sic speciem primi referunt noua munera cultus,
 Hortus quo viruist deliciosus Adæ.
 Non mitum hæc iterum reuiescere flore ferta,
 Et præbere nouam gaudia tanta diem;
 Virginis, è cælo lapsus Deus editur aluo,
 (Ah potuist sedes deseruisse poli?)
 An tenero format vagitus paruulus ore,
 Quos diuina Venus, quos bene format Amor?
 Irrigat ah lacrymans rostantia lumina fletu,
 Hinc tamen à tenero lumine tergit Amor.

I felix.

I felix Virgo celfo deducere olympo
 Quæ pot' s, æthereo numine; plena Deum.
 Incipe tu rifu caratti cognoscere matrem,
 De genitrice puer, de Genitore Deus.
 Interea factis vrantur plurima templis,
 Atq. coronatis thurea dona focis:
 Dum noua fax Reges primo deducet eos,
 Pastorum & caulis candida turba venit.

In die festo Assumptionis

B. M. V.

Elegia quinta.

QVæ terris euecta Parens vaga sydera scandis,
 Quæ Dominæ es cæli candida turba comes,
 Pandite Victricis vexilla pet auia cæli,
 Atq. triumphales sollicitate vias.
 Ecce serenatus pedibus subternitur aer;
 Aurea quadrigæ reddere signa cupit.
 Eia age cælestes victrix conscende quadrigas,
 Te super Angelicos infere Diua choros.
 Ecce ardet cælum lætos spectare triumphos,
 Atque tuas cupiunt astra videte faces.
 Iam pete Diua polum, celebres sponsalia, Virgo,
 Pulchra Dei facta es filia, sponsa, Parens.
 Iam tibi promeritas posuerunt sydera sedes,
 Iam polus ad nutus paret vterq. tuos.
 Diuinus volitat geminis amor aureus alis,
 Concipe diuinas pectore, Diua faces.
 Flammeolis redis iam totus fulgurat æther,
 Præparat & sponsæ facta hymenæa suæ.
 Aethera per liquidum cogunt noua flamma nubem;
 Ad cælum quæ te, candida Virgo, feret.
 Insolitam fundunt venienti sydera lucem,
 Insolitaq. hominès hinc beate parant.

Regia

Regia olympiacos referat tibi ianua postes ,
 Aptati in amplexus se Deus ecce tuos.
 Iam Domina æthereos superas Regina dynastas ,
 Inter es æthereas pulchrior vna Deas .
 Præcingunt bis sena tuos vaga sydera crines ,
 Isto nobilius quis diadema feret ?
 Diuina elucet niueo quàm Gratia vultu ?
 Virgineo lucet pectore quale decus ?
 Sol eris in sole, & nitidis lucentior astris ,
 Es Dea supremo conspicienda polo .
 Sub pedibus prostrata iacet tibi Cynthia luce,
 Virgineosq. cupit lambere serua pedes .
 Eia age cælestes victrix conscende quadrigas,
 Virgo sydereis excipienda choris .
 Dum loquor en niueum nitidis caput inferis astris,
 Comprimis & celeri nubila densa pede .
 I, dea, dilecti dextram pete candida Nati ,
 Te super angelicos insere , Diua , choros .
 I, dea, spõsa Dei, meritum cape, Virgo, triumphum .
 Inter es æthereas pulchrior vna Deas .

In obitu. Amici somnium.

Elegia sexta.

NOx erat, & medio rutilabant sydera cælo,
 Cynthia iam nitidos clara regebat equos:
 Languida iam grato torpebant pectora somno,
 Et fessius dederat corpora quisq. toro.
 Nec me somnus adhuc blanda conspererat vnda,
 Errabat sed mens irrequieta vagè,
 Atque intus tacitas agitabat cura querelas,
 Ah cura, ah lacrymis largius ora rigans.
 Tandem cum summo roseis aurora quadrigis,
 Eduxit cæli candida ab axe diem,

Grata

Grata quies somno fessos occlusit ocellos ;
 Concipiunt sensus sed noua spectra mei ;
 Nam iuuenis sacra redimitus tempora lauro
 Visus odoratos figere in æde pedes .
 Formosus iuuenis , quo non præstantior alter ;
 Non erat humani pectoris illud opus ;
 Olli sincerus ludebat vertice fulgor ,
 Illita oronteo lucida odore coma ;
 Colla flagellabant intonsi candida erines ,
 Vernabantq; genis lilia mista rosis ;
 Vincebant celi radiantia lumina flammæ ,
 Fronte serenata sidera vultu mihi .
 Splendebant tereti bacchata monilia collo ,
 Quæ circum repens aurea vitis erat .
 In gyrum corpus fulgor sed maximus ambit ,
 Et decor , & decorans ora serena rubor ;
 Qualis purpureos orbi cum disijcit ignes
 Cynthius , & rutila pingitur aura face .
 Ima videbatur talos circumdare palla
 Aurea purpureas eiaculata faces ,
 Diuidulæ partes fuluo tornatilis auro
 Mordebat geminas fibula sola togæ .
 Talia tum roseo fudit mihi proximus ore ;
 O nostri salue maxima cura NN :
 Ille ego , quem mæsto suspiras pectore cassum
 Luminibus , tristis iam vacet ille dolor ;
 Me iuuat æthereis errare licentiùs auris ,
 Me meq; angelicis inseruisse choris :
 Candida iam nostro concessit ad ora bello ;
 En micat in niueo nobile stemma sinu .
 Aspice quàm rutilans præcingat tempora laurus .
 Desine iam lacrymis ora rigare tuis .
 Dixit & in tenues euasit protinus auras :
 Et leuis à læto pectore somnus abijt .

Est locus, aereis qui montibus eminent,
 Et late in medio concava vallis hiat;
 Huius iter variū, dirupta per auia præceps;
 Solum constanti fit via plana loci;
 Et titubat, primo mens ilicet anxia gressu;
 Ardor agit; retrahit turbida cura gradum,
 Ardua sed, postquam superata cacumina passit
 Hæc dederis; spectans tutus amœna sede,
 Hic ingens saxum exesæ de vertice rupis,
 Natura artificis, mira theatra facit.
 Planities tum grata iacet, post antra profunda;
 Clarè fatidicus Delius vnde sonat.
 Ambigeres rapiat ne loco natura decorem,
 An donet largo munere diuitias.
 Nam spectare iuuat per gramina currere fontem,
 Mœandris vitreas ludere fontis aquas:
 Perpetuo vernant halantes tempore flores,
 Gemmat perpetuo florida terra sinu:
 Non ibi flauentes incendit srius agros,
 Lenior at Zephiri temperat aura dies.
 Non ibi crudescunt Cauri mordentia flabra,
 Mitis sed verno sole tepescit hyems.
 Vda nec effundunt prægrandia vèllera nubes,
 Ros leuis at placido surbine spargit humum.
 Purior & circum longo Parnassia tractu,
 Ambit fons labens ex Helicone iuga.
 Sed prope lauriterum cingens recto ordine ripas,
 Stat nemus, & viridi murmurat vnda sole.
 Plurima sic cernes grati irritamina veris,
 Iucundas Floræ surgere delicias.
 Florenti hinc diues reuirefcit caudice nardus;
 Attollit vernas myrrha & odora comas.

Quid

Quid referam fœcis guttantia balsama ramis
 Syriaco haud cedit prodiga terra solo,
 Hic & iulais demulcet cantibus auras
 Phœnix pegaseum flectere docta melos;
 Sacra tibi Phœnix instantis conscia fati,
 Quæ sola arcani est conscia, Phœbe, tui,
 Dulcius hic mœtos cantus insectile aedon
 Qua recinente vagis ictibus aura sonat,
 Mille cohors volucrum modulis attemperat æthra,
 Et secum cantus dulcia bella cient
 Rupe præcul, riuus quæ fons delabitur alueo,
 Et bifidi assurgit tramite montis iter;
 Ad Phœbi sacras aditus fit vatibus ædes;
 sed nisi apollineis vatibus antra patent
 Ante adyta at sacris tollit se delphica ramis
 Laurus humo, & virides explicat alta comas.
 Molle solum crinitur ibi pallentibus herbis,
 Et sternit placidum flore virente torum;
 Dumq; leues tenui frondes moventur ab aura,
 Instrepit & saliens candida lympa tubis;
 Fœte sitim recreant; æstum umbra, murmure & yndæ
 Concipiunt somnum corpora fessa grauem;
 Dum iuga, dum scæbras, disruptaq; saxa, viasque
 Iuuit constanti transilisse animo,
 Ebibit hæc vatum diuinas turba furores,
 Concipit & doctos enthea facta modos,
 Istos Mœnides, Musis præsentibus, hausit
 Fœcundas latices, Pindarus, Euripides;
 Hos Maro libauit; tenerorum cantor amorum
 Hæstisti his labris, docte Catulle, tuis;
 Qui lituo sonuit; tragico fleuitq; cothurno;
 Aut risit læcco; vel Venerem cecinit;
 Aut læuo rigidum distinxit carminæ thyrsus;
 Aut tenui in fyluis concinuit calamo.
 Namq; ubi concessit languentia membra sopori,
 Atque animo vidit sermania multa suo

Fontis fecundos haustus tunc Musa propinans
 In varijs pateris prompta ministrat aquas:
 Post Phœbi ex adytis spirat violentior aura,
 Quæ magno vatium corda calore quatit:
 Hinc vario ad varios cantus agitantur ab œstro,
 Atq. vt quisq; bibit carmina docta canit.
 Et tamén æternant laudatam infomnia famam,
 Atq. ætas vatium carmina sera canit.
 Ovtinam liceat iucundo hoc vertice sisti,
 Largius & lymphis labra rigare sacris.
 Qui me sublimem tollat super æthera cantu;
 Mons Parnassus erit sudor, & ingenium.

Irene Cardinalis Petri Aldobrandini.

Elegia octaua.

Candida merenti confecerat ora colore
 Discordi triftis Pax superata Dea:
 Tempora non splendent flauo gemmantia crini,
 Pandit at incomptas irreligata comas:
 Non puerum niueis & Plutum sustiner vlnis;
 Non vernant tereti spicea ferta manu.
 Ibat pullatis errando vestibus orbe,
 Effugiens socias per fera tesqua Deas:
 Tundebat gemitu candentia pectora anhele
 Effundens tales turbida ab ore sonos.
 Ergo ne funestis poterit Discordia tedis
 Gliscere, & infano Marte agitare Duces?
 Num furijs bacchata feris miscebit & orbem?
 Quassabit nigras sœua per æthra taces?
 Et cedit Nemesis? regnat Discordia terris,
 Et patitur? dedet victa ne forte manus?
 Ipsa ne per scythicos errabo pallida campos?
 Lurida ego obscuros cogar adire specus?
 Ibo: fero tandem squallens nox ingruat orbi,
 Iuberea armatus lampade Terror eat:

Incipient

Incipiant conferre manus; Discordia regnet;
 Ferales quatiat dira Megea faces.
 Nil moror infandi commota incendia belli;
 Me iuuat hyrcanæ quarere resqua fera.
 Hæc largo suffusa genas effuderat imbre;
 Dum querulis mærens vocibus astra ferit.
 Ecce serenato pelluntur nubila olympo;
 Iucundum resonans in tonitruo, polliis
 Protinus & niueo Nemesis circumdata nimbo
 Accurrit mæta sydere lapsa Deæ:
 Talibus arridens dictis compellat amantem,
 Et mulcet dulci tristitia corda sono.
 Virgo, decus casti, muez quid nubila fronti
 Inducis? largo lumina & imbre madent?
 Pax alijs læta infano merore tabescis?
 Tu tibi sollicitas anxia corda sinu?
 Pone tuis finem lacrymis; frontemq; serena;
 Et iuuet hæc flentem verba dedisse notis
 Si phlegethontæas vrget Bellona sorores,
 Educit stygio si fera monstra specu;
 Quid iuuat errantem tanto indulgere dolori,
 Aegraq; anhelanti perdere corda metui?
 Mitte queri: vigili sub Præside ponet Enyo
 Prælia sæua, licet tartarus vsque siemat:
 Sydera dum sacra radiabunt fena tiara,
 Dum pendent orbi Lactea signa faces;
 Ridebit placido mitis Clementia vultu,
 Sumere dediscet miles & arma manu.
 Præsule CLEMENTI saturnia sæcula cernes;
 Alecto quamuis concitet a tra animos.
 Lilia mitescent proprio florentia campo;
 Ostendet placidas & Leo sponte iubas:
 Depositis telis calo iouis ales aperto
 Excurret rostro mitis, & vngue pius.
 Dixit: & innectens candentia brachia collo
 Libauit Nemesis balia blanda Deæ

Illa hilari niueos vultus, frontemq. serenat,
 Luminibus proprium restituitq. decus:
 Atq. animos collegit ouans, merentia mulcet
 Pectora, & expellit corde serena metum.
 Vnde oculos tollens, rutilantia sydera cernit,
 Sydera quæ pandunt lumine amica polum.
 Felix illa omen noscitur, gressuq. citato
 Aldobrandinos appetit alma sinus.

147
L Y R I C A

CARMINA.

Ad Deiparam Virginem.

Ode Anacreontia.

STROPHE.

Nive, Virgo tam nitescis,
Face, Diua tam serenas;
Niueo sinu lilia,
Nitida fronte radios
Concipiens nitentes:

Nil vt mihi tam nitescat;

Nil vt mihi tam serenet;

Omnibus nitentius fit

Syderibus, candidius

Lacte licet fit omni.

Tua, Virgo, nix nitescat

Tua, Diua, fax serenet

Radijs par hæc Cynthis

Hæc Libani par niuibus

Fronte, sinu, decora es.

ANTISTROPHE.

Mihi nulla iam nitescat;

Mihi nulla iam serenety

Niue, Virgo, nix præ tua

Tua præq; fax nunc face:

Nix mihi, faxq. sola es.

Age, Virgo, mi nitescet,

Age Diua mi serena,

K 2

Nitida

Nitida nitens & pulchrior,
 Clarior & sideribus
 Omnia sola vincis.

In Natali Virginis. Nenia
Ode Anacreontica.

Age, Musa iam puella
 Cane dormienti calicæ
 Marix vagam Neniã
 Et modulis cælituum
 Sidereoq. plectro
 Charis ecce iam beatas

Viden? ipsa ponè cunas
 Modulata cœlettibus
 Tinnula, cantat modulis
 Neniolam puella.

Amor entheus en Etabello
 Abigit leui volucres,
 Niueis genis volantes,
 Atq. leues artificio
 Verbere diffat auras.

Age dormit en Puella,
 Cubat ore iam tenello,
 Age canticum dulcissimum,
 Neniolam Musa, cane
 Tinnula voce longam
Vaga dormias Puella,
 Mea sterte iam Puella
 Lepidam cano neniã;
 Somniculum Pupa oculis
 Sume tuis profundum.

In eiusdem Natali die. Ode.

Puella nata amabilis ne Virgines?
 Venite, lilijis sinum & vagis rosas

Citè

Citæ polire candidum : Polum beatum
 Nitente pectoris decore paruuli.
 Senilis edat alius aridæ senile
 Licet : beatior tamen Puellula
 Nurus adæquat vna , siue cælites
 Nitore , siue flentis accolas soli.
 Beata sydus aureum implicat comis :
 Deum face & potente num incipit polo
 Amoris artifex , Puella candidi
 Ferire ? Tota cælitum , vident phalanx
 Ruit ; vident ? fores patere ; cardines
 Reuoluiet , teriq. tramitem ætheris ;
 Amat Deus ; Puella dede protinus
 Amata candidum & vagum Deo sinum ,
 Citæ venite Vitgines , citæ rofas ,
 Decenter huc odora feste lilia .

In eiusdem Natali die.

Ode.

P Hæc radio nitens
 Luce hæc lux nitidissima
 Festiuium retulit diem .
 Pulchri luminis ortu :
 Non sic crediderim nouum
 Prima Cynthium origine
 Fuluisse , aut similes faces
 Vifas pubero in Orbe .
 Quamquam viuudulis recens
 Vestiret tenerum comis
 Dorsum sylua , virentibus
 Herbis prata niterent .
 Ridet clara nitentibus
 Affulgens radijs dies ,
 Primæ lucis & æmula
 Aurea luce superbit ,

Quo quo lumine clarior
 Quo quo sydere grandior
 Natalis Mariæ est, dies;
 Cur non fulgeat aurea
 Tam pacata, vel aurea,
 Tam iucunda, vel inclyta
 Tam tranquilla, serenior
 Numquam fulserit orbi.

Ad nascentem Virginem.

Ode.

Virgo cælestis noua Diua Pubis:
 Virgo, diuini noua sponsa Regis:
 Virgo, stellantis noua stella cæli,
 Nascere terris.

Virgo tu mundi paries satorem:
 Virgo te sponsus decorat, supremus:
 Astra te cæli rutilant serena,
 Nascere Virgo.

Terra fecundis inarata campis
 Sponte florescit reuigente arista,
 Cultu ceu primo renouata scælo:
 Nascere Virgo.

Mella frondosa per amæna quercu
 Sponte defudant, riguiq. riui
 Lactè decurrunt; renouatur orbis:
 Nascere Virgo.

Fronte diuina iaculata flammæ
 Incipe excelsò renitere vultu;
 Incipe & risu, niueq. & decore
 Noscere Matrem.

In eiusdem Natali die.

Decora pubes syderum,
 Ornata crines aureos,
 Alas

Alas reuincta candidas
 Sumas sonantem barbiton,
 Festina plectra & percutite:
 Regina cæli nascitur.
 Inter choros cælestium
 Latè canoram fistulam
 Dulci iuuet nunc cantico
 Inflare doctis labijs:
 Iam sponsa Regis nascitur;
 Cælo tonantis filia,
 Iessæ nitens virguncula
 Solimæq. sydereæ decus.
 Libanique cedrus florida;
 Regina nascitur soli
 Citæ decoræ Virgines
 Afferte cana lilia
 Rosas virentes spargite
 Venite cæli Gratia;
 Vagire cepit pupula:
 Ornate cunas floribus.

In Assumptione B. M. V.

O Diuini Heliconis alma Musa,
 Permessi ætherei canora firen;
 Huc læta, huc roseo reuincta socco,
 Huc gressu cita, candidum pedemque
 Infer, Virgineum canes triumphum,
 Illi plectro modulata canticum, num
 Cælestem recines sacra puellæ,
 Sponsæ, Virginis aureæ triumphum?
 Huc fertis redimita, amœna, læta.
 Sed sternas violis plagas polorum,
 Myrrha, purpureis rosis, amomo,
 Vt passiu vaga quolibet lepores
 Spiret, sydereæ via polorum
 Sponsa: Huc, huc glomerate mi camœna

Gressus, pangite mi melos canorum
 Sponsæ Virgineum decus, pudorem,
 Sponsæ delicias, vagos amores,
 Sponsæ diuitias, sacros lepores;
 Mi lætè resonent canora pleetra:
 Virgo, en candida sponsa, quæ Dearam
 Vincit munere pectoris niualis
 Illibata decus, polo triumphat.
 Sponso delicias facit puella,
 Sponsi iam fruitur potita amore.
 Huc ergo, huc roseo reuincta socco
 Permessi ætherei canora siren
 O diuini Heliconis alma Musa.

*Ad Angelos in eodem die
 Assumptionis.*

Decora pubes cælitum,
 Palmis reuincta myrteis;
 Crinem decora candidum,
 Veni precor, tecum & simul
 Aulam polorum feruidam
 Deduc triumphos ad Dæ.
 Quam mille lambunt flammula,
 Quam mille cingunt gratiæ,
 Quam mille formant & sales,
 Venus venustat cælica;
 Sponsum petit nam languida,
 Stellata crinem candidum.
 Abire sponsam languidam,
 Amore dudum feruidam,
 Permite pubes cælitum.
 Nequit moras hæc neçtere
 Namq; impotente flammula,
 Languet puella saucia,
 Abire sponsam languidam.

Permitte

Permitte pubes virginum,
 Decora pubes cælitum
 Deduc triumphos ad Dei.

Ex Canticis. Adiuro vos filia Ierusalem ne suscitatis : Iambicum.

PVella dormit, ore candido, & natant
 Sopore, Virgines, adhuc suaviter
 Ocelli, adhuc sopore turgidæ genæ,
 Madent : polum puella dormiens beat.
 Lepore sudat aureo ne pupula ?
 Ne stertit incitans puella somnulum ?
 Ut inclytum canit puella dormiens
 Melos ? sed oris incitum susurrulum
 Ciet suavis aura, voxq; tinnula
 Leporem : Ut oris aptat alma gratiam ?
 Locatur, & serena risu amabili
 Soporat ora rore sparsa roscido.
 Rogo ergo, Virgines, puella dormiat
 Diu, vel ipsa Virgo somnulum ut velit.

Ad Innocentes pueros Martyres.

Felices animæ, factantia tingite rore
 Pectora purpureo
 Implete & blandè quæxulis vagitibus auras,
 Ore gemente polum,
 O vos felices, tenui quam fenore magna
 Munera concipitis.
 Ibit id in duplum; & fuso quæ sanguine rorant
 Saucia vulneribus,
 Protinus ætherea radiabunt pectora luce,
 Stemmâibusq; comæ;
 Ut matutinus græcum pullulat imbre
 Et reuifescit humi

CLASO

Laxat,

Laxat, odoriferos viridi flos germine rores,
 Sole calente comas;
 Sic vos purpureo pueri maduistis ab imbre,
 Candidulæ rosulæ,
 O quam vernantes niueo nunc pectore, flores
 Sole nitente datis?

In die Natalis Domini.

Astra dum cælo renitent sereno,
 Dumq. nox curni volitat silenti,
 Et colorato variat nitore

Aera Vesper,
 Diua cælorum paritura solem,
 Gaudium terris paritura Virgo,
 Exere intacti pudibunda terris
 Pignora ventris.

Tu Puer claros radios deinde
 Incipe excelso referare vultu,
 Incipe & risu niueam puellam
 Nescere Matrem.

Ah quid exponens gelidis in antris
 Membra vagitus teneros ad auras
 Fundis? annè isto reparas olympi
 Gaudia fletu?

Ecte pelluntur mala monstra terris,
 Tenarus quamquam fremuit minaci
 Fauce, stridenti minitetur antro

Quidquid Erinnyss
 Ecce pacatis noua sæcla terris
 Aurea æternæ noua signa Pacis
 Nate supremo veniens olympo
 Numine præbes.

O poli excelsum decus, ò Parentis
 Gloria, optatam reparans salutem;
 O nouo rursus recinenda cantu
 Aurea sæcla,

Clara

Clara nox , sacras operata flammæ,
 Coge stellato glomerare cælo
 Ergo lucentes geminare Phœbem
 Lampados ignes.

De Præsepio Domini.

Ode Anacrœontia.

SI sunt stramina agrestia
 Cur pius hæc suadet Amor?
 Si pius hæc iubet Amor
 Cur duriora strata?
 An imperat Amori
 Quæ Pietas suavior,
 Rutilantibus exprimit
 En imbres ex ocellis?
 Quòd in tuos ocellos
 In ora , pectus , corda
 Se insinuans triumphet?

Scintillantia lumina
 Cur lætus humectat Amor?
 Si lætus humectat Amor
 Et cur tristia corda?
 An imperat Amori
 Quæ lætior Pietas,
 Scintillantibus elicit
 Has lachrimas oculis?
 Quòd in tuos oculos,
 In corda , pectus , ora
 Se se influens triumphet?

*D. Magdaleneæ Epicedium in defun-
 ctum Iesum.*

Osculor roseum , dolor?
 Sanguine en madidum caput ,

Osculor

Osculor rigido tibi
 Fixa tempora sente
 Osculor niueas genas :
 Ater ah color inficit
 Mistra nam sanies cuti
 Turpat impia vultum.

In Decore volo decus
 Quæro ne in facie mei
 Pallida faciem Dei ?
 Fædat omnia sanguis.

O Decus superum, ò iubar,
 Magna progenies Patris,
 Infimi genitor globi,
 Orbiumq. nitentium.

Hæc dolentis & oscula
 Sume amans tamulæ tuæ,
 Libat incita funeris
 Namq. vulnere diri.

Hos dolor gemitus ciet,
 Has dolor querimonias,
 Has dolor lacrymas, quibus
 Mæsta soluor amare.

*Nenia D. lo. Apostoli ad sepulchrum
 Virginis.*

Syrge sydere pulchrior,
 Nitentiaque lumina
 Ne conde tam diu mihi;
 Ne nocte fleam,
 Ne luce fleam.

Languentes oculi viden
 Cient flumina lacrymis?
 Soluor riguis flectibus.
 O miser, miser
 O dolor, dolor.

- Me ne funere languidum
 Diua relinques tuo
 Omnium Virgo amabilis,
 Diuarum Charis,
 Diuorum Lepor?
- Sordent terrea mi sine
 Te Virgo; valent gaudia;
 Mæror tristis & aduolat;
 Mi furda òmnia,
 Mi muta omnia.
- Incidam niueo dolens
 Carnien querulum marmore
 Amissam lacrymis amans
 Luget amantem,
 Quærit amantem.
- Surge svdere pulchrior,
 Ocellos referes vagos,
 Humore litos calico,
 Vt nocte gaudeam,
 Vt luce gaudeam.
- Dormis ficcine, ficcine
 Dormis? languidulo & finis
 CARVM lumine commori,
 Diuorum Charis
 Diuarum Lepor?
- Annè Iesus amabili
 Nostra moriens pius
 Pectora iunxit vinculo
 Me sine fugis
 Et Diua polo?
- Non sic occidua face
 Condit diem crepusculum
 Vt tu candida lumina,
 Diuarum amor
 Diuorum honor.

- Non sic & rosea face
 Pandit diem crepusculum
 Vt tu si referes vagos
 Ah mihi oculos
 Ah tibi oculos .
- Surge sydere pulchrior ;
 Condas ne mihi lumina,
 Neges ne mihi sydera ,
 Quæ nocte beent
 Quæ luce beent .
- Marmor funereum obice
 Ne tu subtrahe mi amplius
 Caræ lumina Virginis ;
 Mi redde Deam ,
 Mi redde meam .
- Soluas ilicet , & libens ,
 Durum sis licet , vincula ,
 Duram rumpe crepidinem ;
 Mi pande sydus ,
 Mi pande decus .
- Gemmam quam retines sinu
 Frigenti libens anream
 Promas ocyus , ocyus ,
 Vt læta omnia
 Vrcara omnia .
- Surge sydere pulchrior ;
 Ne mi sydereas faces ,
 Orisque nitentis decus
 Tam diu condas ,
 Tam diu neges .
- En tu me mihi surripis ;
 Pectus tu mihi saucias ;
 Sugis dimidium animi ;
 Ede lumina ;
 Pande sydera .

Mrens pectore languido
Iacebo ne amans faucibus?
Mrens ad, tumulum moriar

Dilectæ mez,
Parentis mez;

Ah durus amor, ah dolor
Tristis, rigida ah mors mihi,
Virgo ah carior amore:

O amor amor
O dolor dolor.

*Ad Franciscū Vendraminum Patriarcham Venetiarum Purpurei Galerii
insignibus à Paulo V. P. M.
decoratum.*

Carmen Anacreontium.

Honos age, quate faces
Quate hilarior quate faces.
Cito pede, nitentior
Agè honos, veni honos.

Cito vago, cito pede,
Huc vernulis age rosis,
Non violis pallidulis;
Rosz nitent, rosz virent.

Suum exerunt hæ muricem,
Crino rubent purpureo
Jam mollibus in folijs;
Lege rofas, carpe rofas.

Tyberinis pomarijs
 Hæ purpurascunt vernulæ,
 Tyberinis viridarijs
 Illæ nirent, illæ virent.

Cur non tenello pollice
 De more ludibundulus
 Vngue legis mihi rosas
 Viuidulas, viridulas?

Ne mi lege, ne mi violas,
 Purpureas sed mi rosas
 Vngue carpe mi paruulo
 Purpureas, viridulas.

Viragini Vendrameniz
 Cui mille ludunt Charites,
 Candidulæ, venustulæ
 Has illi, illi lepusculæ,

Lectas honos dona rosas;
 Huic vagulas cinge comas,
 Orna rosis huic sinulum
 Candidulum, viridulum.

En vt aperit candidulum,
 Odoriferum illa sinum,
 Mille, comas & fertulis
 Candidulas viridulas.

Mille inter vna gratior
 Mille inter vna carior
 Inter Adriæ Virgines
 Lepidior, festinior.

Alas quate, quate huc Honos
 Tyberinis è saltibus,
 Viraginem Vendrameniam
 Cinge rosis, orna rosas.

De assertionibus Philosophicis.

Quas Io. Baptista Robertus defenden-
das proposuit Auspicijs Ferdinandi
Gonzaga Mantuae, & Mon-
tisferrati Ducis &c.

ANquã Castalijs perennat vndis
Virtus, quã nitidi liquoris hauitus
Musæ perpetuos sacrae propinant
Audax instituis Roberte pugnam?
Hermathena sacrat vigil ve campum
Isto quo, inclyte, cõseris lacertos?
Gonzagam video nitente parma
Fulgentem; video rotante lympa
Hic, hic Mincium; amena vorticosis
Audin dulcisonos ciere Olores
Riuus carmina? cernin vt salubri
Assultet Pegasus pede? vt canorum
Agmen conueniat; canena & omnis?
Gonzagæ ò bene Cæsaris vocasse
Numen; quem Charites sequuntur omnes,
Musæ Pierides colunt sequaces,
Princeps Pieridum, & canens Apollo.
Cui virtus tyrio colore crines
Ornare, extimuit fuisse paruum;
Sceptrum sed populi dicat potentis.
Cui Pallas niueas Polo papillas
Admouit puero; cui & sagacem
Mentem præcoluit nepos Atlantis;
Aeternos statuit decus triumphos,
Aetati & celebrat canenda seræ
Eupheme lituo sonante facta.

L

Pergas

Pergas Palladios Roberte ludos :
 Haustos hic generosa mens profundat,
 Carrara Duce, Palladis liquores :
 Dum Gonzaga præest, præest Apollo ;
 Dum Cæsar præerit, nihil timendum.

*Ad Hieronymum Bossium eloquentia
 in Palatina Scola primarium interpre-
 tem cum iurisprudentia Laurea Ti-
 cini inauguraretur. Hendeca syllabi.*

Sic lucas Sophiæ reuincte ferto,
 Bossi, Pieridum decus sororum,
 Quem cantu docuit ciere Apollo
 Musarum litui chorum sonantis,
 Quem sparsit roseo suada rore,
 Lactantique dedit Charis papillas :
 Sic fulges sophiæ reuincte lauro,
 Bossi, carminibus latina siren;
 Bossi, quem Charites colunt sequaces ;
 Bossi, quem decorat Camæna quæque
 Doctores redimitus inter omnes,
 Crinitus medio sedens Apollo
 Qualis dulcisonum lyra sonante
 Inter Pierides canit sorores .
 Crine hæc laurea sed minor diferto :
 Maiorem capiti parat corollam,
 Quæ nunquam senio fatiscet zui,
 Aureis fama tuis dicata scriptis :
 Iam fulge sophiæ decore ferto,
 Bossi, Pieridum iubar sororum.

*Ad Episcopum Nouo-Comensem
Lazarum Carrasinum.*

Ode.

Anacreontia.

Quid barbiton non mea capio
 Canora Musa blandula?
 Pindi canas per florida
 Vireta, Musa, corculum
 Et Palladis suauium,
 Lazarum cane mi Præsulem
 Comi nitentem firmate:
 Hic flosculus Dialium
 Virtute nullus clarior:
 Hoc cultior nemo fide
 Parnassijs resonat iugis,
 Apollini ve gratior
 Cape Musa dulcem barbiton
 Musa age cape sonantem chelim
 Lazarum cane mi Præsulem
 Cane orbis, Urbis corculum.

Ad eundem eiusdem metri.

AN, Musa, Pindi vertice
 Vides nitere sydera,
 Nouo decora lumine,
 Ternis reuincta & crinibus
 Diu quid ipsa restitas?
 Haud dulce pandis & melos?
 Hic flaminum magnum decus,
 Hic clara lux: Dialium
 Hic Lazarus præest rosa,
 Age dulcius pangas melos:

L 2

Age

Age Musa carmen barbito :
 Dic læta Pindi, dic iuga :
 Illic nitenti vertice
 Lazarus amico sydere,
 Corona Magna Præsulum,
 Cleriq. gemma candidi,
 Virtute Mystra clarior,
 Dum tam serenus fulgurat.

Ad Saulum cui libellus consecrabitur.

Q Vis te benignè nuper ab aureo
 Fonte editum, quis candide floscule
 Vernantem, amica quis manu te
 Occiduos leget ante hiatus?

Inter virentes gratior exeris,
 Flores comarum nunc decora, & vagos
 Festivus expromis colores
 Vertice quam maculosus omni.

Tu Saule; Permessi nemoris decus,
 Tu propter almos qui sophiæ, haud secus
 Hybla ac dum apes stipant virenti
 Mel liquidum, expatiaris hortos.

Adsis, humo se floridus exerit :
 Ultro recidas vngue; coma ntia
 Ultro tibi nam colla clinat,
 Et facilis patitur recidi.

O quam beatum diuite si solo
 Quo Præsta Sauli condecorant finum
 Ornata milleno colore,
 Floridulo libeat reponi.

Quamquam nitenti lilia vertice
 Iactent ibi, vel puniceæ rosæ
 Et mille flores virentes
 Mellifluusq. thymus decorem :

Non hic tamen gemmantibus occulet
 Se se comis, quin aura fauonij

Iucundior,

Iucundior, Saulo fauente,
 Egelidas abiget pruinas.
 Quàm se beatum caudice sentiet?
 Quàm lucis ortum grandius efferet,
 Miratus occasum ve flebit
 Languidus illacrymatus orbis.
 Decerpe, Saule, atque insinua tuis
 Hunc floribus, quos tu sophia penu
 Lectos habes: illic deinde
 Qui timuerit boreæ ruinas.

*De Templo D. Gaudentij Nouariæ
 magnificentius restaurato.*

*Ad Bernardinum Pinskium Canonicum
 Cath. Nouariæ.*

Cernò nitenti marmore limina
 Templi sacra, cerno micantia
 Aure sacella intus politis
 Clarius irradiare signis:
 Gaudentio Nouaria Præfidi
 Magno sacrat donaria scilicet,
 Diuoq. grates his Penatum
 Incolumis toties rependit.
 Pergas; piarum maxima ciuitas,
 Martis sinistri fulmina sæpius
 Perpeffa; bellorum ruinis
 Sæpius eruderata magnis.
 Pergas; coronis fulgeat aurea
 Deducta sublimi vndiq. fornice:
 Gaudentij templum laboratum
 Dedaleo rutillet lacerto.
 Iste beatas exunias pia
 Deflexo adoret turba genu, timent

Quas Dæmones tristes auerni;
 Protinus effugiuntq; visis,
 Isto secundas sentiat & preces
 Fufas precator pectore ab intimo:
 Vrbi fit vsq; isto benignum
 Numine, propitiumq; cælum;
 Votiuâ præcelso rutilet tholo
 Suspensa pendens, arbor & aurea,
 Virgata milleno colore
 Bractea diradiet quocunq; annis.
 Isto Dialis de folio sedens
 Primum eoruscanti populum pedo
 Lustret nouus; frontem serenam
 Et cidari religet micanti.
 Ingens olimpo machina verticem
 Tollat, patenti surgat & area.
 Tu liba mythes hinc hinc
 Thuribus ara frequens vaporet.

Ad Theses rationalis Philosophiæ.

METRVM I.

Ad dissertationem de utilitate & necessitate
 Logicæ.

Quam densa semper densa nube
 Heu mens caligat lumine, veri
 Dum sacros aditus quærere tentat,
 Nec tantum falsa ludit imagine
 Diuersas doctus fingere formas,
 Fatidicus custos æquore ouilis
 Tam vana obiectans spectra terarum,
 In liquidas versus labilis vndas
 In magnum versus stabilis vrsum:
 Ah quantum varia ludere forma
 Attentat veri; subdola falsi

Effugio

Effigies ò quæ lyncea certum
 Discissa nube lumine pandis
 Mens? quæque arietat machina falsum?
 An tu Chrysippi filia docti?
 Effigies prensas versi colores
 Dirigis, implexos sola reflexus
 Laruatæ & prodens Palladis ora
 Tu præfers vero splendida lumen?

METRUM II.

Ad dissertationem de varijs muneribus, qualitatibus, & contemplationibus Logicæ.

AD veri radios dum flecto lumina mentis,
 Occuluere iubar nubila densa mihi
 Explicat inde suum dum mox sine nube decorem,
 En mentis magno lumine lumen habet;
 Aut fugit, aut falsi confundit, larua decorem,
 Et mentita oculis ludicra, imago subit.
 Discindis nubem sed Chrysippæ virago,
 Atque tua firmas lumina, mentis ope;
 Haud acies nutat, falsi non ludit imago;
 Verum sinceræ exerit atque faces.

METRUM III.

Ad dissertationem, De natura & munere entium rationis ut obiectum formale Logicæ sunt.

SI quæ iam profugum Iouem
 Dyctæo nutriit specu,
 Nunc stellata comantibus,
 Octauo renitens globo
 Vibrat lumina crinibus;
 Tu quæ semina mentium
 Fætum ducis ad optimum,
 Et partum refoues sinu
 Nutrix sedula Palladis,
 Quo te munere prædicem?

Te te Palladium modis
Iunonem recinam meis.

METRVM · IIII.

Ad dissertationem de tribus operationibus intellectu, & de quinque vniuersalibus.

CLara, lucentes operata flammæ
Lampas aurato venies eop.
Lucidos ignes iaculatur Orbi;
Vnde nocturnæ fugiunt tenebræ,
Purior fulget radijs & aura,
Luce rotantes redimita crines,
Sic libet mundi varios colores,
Sic iuuat Cæli rapidum rotarum.
Cernere, & certo penetrare visu
Quidquid aspectu renitet creatum,
Almo mens vibrat radios nitentes
Haud secus, rerum speculata sensus;
Quæq; sensati referunt colores
Luce collustrat niuei nitoris.
Ista sic demum faciem perosa
Sensilem, mentis tenebris fugatis,
Purius flectunt speciem, serenas
Atque cælestes imitata mentes.
Inde securos oculus sagacis
Firmat obtutus animi, latentis
In sacros veri medios recessus,
Quidquid indagat latitans profundo.

METRVM · V.

Ad dissertationem de formalitate & definitione vniuersalium.

Seuera Porticus tulit,
Quod sensiles imagines
In mentem volitent leues
Extimis è corporibus,
Certasque

Certasque notas imprimant

Ceu stylo aratur pagina .

At illa contorpet quidem

Ni , in se reclusa , vigili

Motu excitetur sensuum ;

Sed mota rerum species

In illa , terso veluti

Speculo , nitent imagines .

O animi quantum vigor ;

O animi præstantia ;

Notio mentis viuida ,

Lyncea , pernix , sagax .

Quæ summa scandit volitans ,

Infima acutum prospicit ,

Verique larvas detegit .

METRUM VI.

Ad dissertationem de decem Prædicamentis .

Incipe felicitis iam viuida lumina mentis ,

Per rerum formas flectere , Alumne , tuæ ,

Pande oculos , vno obtutu lege cuncta bibaci ,

Singula deinde loco cernere disce suo :

Quam fecunda tibi sunt hæc compendia rerum ,

Omnia , & implicita hic , & reuoluta legis .

METRUM VII.

Ad dissertationem de vocibus , & de secunda

Intellectus operatione .

EN necit insoluto ,

Vero fædere iuncta ,

Disiungit en perenni ,

Et que disita tractu ,

Mens intimo recessu

Verum promere decta .

Incipe

Incipe sonora cantu
 Linguae solvere plectrum
 O pectoris loquacis
 Tu vox nuncia fida.
 Numerisq; iam canoris
 Mulce blandius auras
 Animi comes suavis :
 Fidis Mentis Achates
 Dialecticæ en alumnus :
 Fatur mente sagaci.
 Echo ipsa nunc sonora
 Reddas carmine voces .

METRUM VIII.

Ad dissertationem de tertia Intellectus operatione,
 figuris syllogismorum & demonstratione.

Dum mens ingenuis icta volatibus
 Tranat sydera pennis,
 Cælestes superat vitiosa mentium
 Euris œcyor auras,
 Et velox relegit cuncta meatibus,
 Celsi lumina olympi.
 At mœx deprimitur motibus incita
 Imæ ad viscera terræ,
 Vastos Oceani permeat hinc sinus,
 Plexo vortice pulso :
 Pernici aereas tum repetit plagas
 Cursum, sequæ coercet,
 In se se referens, cuncta legit, sagax,
 Vero & falsa retorquet.
 O mentis vigor, ô dia potentia
 O lux enthea mundi.

FRANCISCI
RUGERII

C. R.

CONGREGATIONIS
SOMASCHÆ.

EPIGRAMMATVM.

LIBRI TRES.

DE MUSA AVCTORIS.

Epigramma.

R. P. ALEXII LEONIS

*Lusitani C. R. Congregationis
Somaschæ Concionatoris.*

Am dulci cantu mulcet Regerius auras,
Seu lituo resonent carmina, sine lyras;
Ut noua cum cecidit Parnassi in vertice
Musa

Huius sic summo docti recepta choro
Delius at geminis redimiuit tempora fertis,
Insolito & totum plausit honore iugum;
Scilicet is miro facundæ lumine mentis,
Cum Cicerone tonat cumque Martine canit.

SACRORVM
EPIGRAMMATVM.

Liber Primus.

DE NATALIBUS DOMINI.

Diva, Deumque casto utero, sine semine
condis,

Pectore de sacro, pignora cede parens.
En Polus, & Tellus inhiant sacra mu-
nera ventris;

Natum cede parens; & Dea cede Deum,
Sic, ubi virginea fuerit Deus editus alio,
Et Dea tu cælis; Et puer ille solo.

De eodem.
Aurea purpuro Pallantias exit amictu,
Et texit primo, candida manè rosas.

Lucida dum rosea nectit redimicula fronte;
Inuitat roseum, sole oriente, diem.

Integra manè rosis rutilat dum pectore virgo;
Ecce parit solem, luce oriente, Deum.

De eodem.
Solus amor dominum, diuina ut deserat astra,
Solus amor, veniat cogit ab arce Poli.

Cogit in herbofo, dum sæuit frigore bruma,
Blandula frigidulo, membra fouere toro.

Quid non vellet amor, quid non dare vellet amor?
Non benè victorabit, nec benè victus abit.

De fanili Prasæpe in quo iacuit Iesus.
Fænili in stabulo, miraris, Terra, iacentem,
& stramineumque torum composuisse Deum.

Pone

Pone metum; te celsa beant en munera, Tellus;
 Cælum es, iam summi regia facta Dei.
 Quin etiam hoc vno virgo felicio; Ecce,
 Quem cæli haud capiunt, prouida ventre capis.

De puero adblandiente Matri.

Dum puer in cunis, languentia brachia matri
 Tendere blandus auet, fascia stricta vetat:
 Indolet, & querulo vagitu concitat auras,
 Expressis lacrymis immaduere genæ;
 Impatiensque, manus puerili (n explicat arte:
 Sic vincire Deum non puduisset, Amor?

De ead. sugente matris ubera.

Dum peteret matris roseo puer ore papillas,
 Obtulit hæc niueum, sponte decora sinum.
 Sic heret, tacitisque premit puer vbera labris,
 Vbere nectareas virgo profundit opes.
 Dices, purpureis fulgere labella corallis,
 Et candere sinu lactea dona niuis.
 Sed puerum regem lactas Virgo, vbere pleno,
 Atque offers, cælum quas tibi donat opes.

Ad præsæpe Domini.

Contextum duro concedis stramine lectum,
 Parua domus; sed non munere parua Dei.
 Quid rear? an tibi sorte datum, vel munere cæli,
 Ut profugum exciperes in tua tecta Deum?
 Sit quod quamq; libet; quatum hæc fuit optio felix?
 Es cælum, & cæli regia facta Dei.

De lacrymis pueri.

Alme puer, roseos dum tristi aspergine vultus
 Irroras, niueo turget & ore tumor.
 In teneris lacrymis quam multus defilit ignis?
 Quam roseis labris mixtus amaror inest?
 Scilicet & lacrymas diu ciet ardor amoris?
 Tristis & in rigido frigore amaror inest.

De

De iisdem.

Bellule, quid querulis complex vagitib. auras?
Et lacryma assiduas, lumine, stillat aquas?

Ponat, adorato, flammam tibi, Numine, Cauris,
Et Zephyrus spiret dulcia flabra sinu.

Hinc hilaris risus lætantiâ temperet ora;
Lumina scintillent: vndique spiret Amor.

De iisdem.

Quid, puer, irato torques qui fulmina cælo,
Vili, parue, iaces irrequietus humo?

Quid pia dispergis frigentia fletibus ora?
Et tenera in duro stramine corda pauent?

Ah scio; diuini sunt hæc miracula Amoris:
Causa doloris Amor, causa timoris Amor.

De vagis istibus pueri.

Vt sensit puerum teneris vagire querelis,
Indolet, heu, cælum, nobile pignus ait:

Inuida, syderibus Tellus caput inseris ergo?
Et traxisse vales in tua iura Deum?

Cælum ego? quid tantum affectas tibi nomen Olympi,
Aequa annè esse potest, regia, terra Deo?

Ah tamen, ah quantum, multo felicior; ecce
Seruas vna Deam, surripis vna Deum.

De puero Iesu & Matre.

Virginis in gremio subridet paruulus infans:
Purpureæ vt medio, lutea caltha rosa:

Illæ verecundum roseo trahit ore colorem:
Duplicat æthereas, sed puer ore faces.

Ambigo, cui potius, rosei fluat aura decoris;
Tu iace, Virgo, rosas, tu, Puer, adde faces.

De nocte Natiuitatis.

Aeternas accincta faces, nox ætheris ortus
Pande; omnis mundi militat ora tibi;

Exere sydereos, radianti lampadè vultus,
Omnis & æthereus iam lamuletur honos.

Sic

Sic benè, nocte diem fingas , dum nascitur in te
Lux, fies orbi nox , sinè nocte, dies.

De eadem.

Nox, tibi sydereos depingas lucida vultus,
Obnuatque suos inuidiosa dies.
Præque tuis facib. cedant nutantia solis
Spicula, cimmerijs, lucida Nox, tenebris.
In te nimirum conspirant lumina cæli,
Es nox, sed orta hac luce: decora dies.

De partu Virginis.

Exere diuinum, felix iam femina, partum;
Et fluat, illæso munere, ventris onus.
Diuæ, diu cæli tenuisti femina prolis;
Iam reddas nitidi pignora cara poli;
Virgo redde libens, ex te dum nascitur ipse
En Deus, vna creas omnia, & vna beas.

De conceptione Christi pueri.

Quæ sacra virginei se ventris claustra recludunt,
Sydereo è folio tu, Deus, ecce lates.
Nec tamen ah latuisse pudet; victoria Amoris
Hæc est, qui validus surgit in arma magis,
Vincere quærit Amor: quid cedere posset Amori?
Non silet, nisi te tu mihi, Christe dabis.

Aliud.

Virgo, diuini quam se tibi muneris aura
Adspirat facilis, numen, & omen habes.
Namque vbi corripuit genitabilis impetus artus,
Quem non orbis habet, paruula vt alius habet?
Alit hæc cælestis, Virgo, miracula Amoris,
Immensum paruo continuisse sinu.

Aliud.

Mortales supera Deus aspectabat ab arce,
Sufficit huic subito vulnera dius Amor.
Deperit vno oculi intuitu: tum spicula cordi
Hic quatit, in tera deperit ille magis.

Ignem

Ignem nutrit Amor, Deus ac indulget Amori:
Vulnere crescit amor: vulnere crescit amans.

Porrò quid pergit? num est aptus amatus amanti?
Aptus erit: geminat spicula, fiet homo.

Natalis Christi diuini amoris pignus.

Victor Amor, partæ dum quærit præmia palmæ
Victus Amore Deus munera multa parat.

Parua sed ille negat, minitatus spicula dextra.
(Vires ah quantas imperiosus habet)

Cælû offert, soliumq; negat. Quid maius haberes?
Nec cælum, & solium; me tibi dono, cape.

Aliud.

Vt cælestis Amor dextræ suæ robora iactet,
Prouocat ad luctam subdolis arte Deum.

Aptat ad assultum, parili vi, brachia vterque,
Et iungit nexu pectora pectoribus,

Cælica tota silet, geminis luctantibus, aula;
Nunc dixere Deum vincere, nunc puerum;

Dumque diu multis clinant se flexibus ambo,
Crus dextrum, admoto poplite, pressit Amor.

Is demum eiectus substrauit pectora terris:
Atque, Deum vincens, omnia vincit Amor.

Aliud.

Dius Amor summo iaculatus spicula cælo,
Aeternum arripuit protinus igne Deum.

Ast vbi corripuit diuinas flamma medullas,
Vltorem metuens, labitur ille polo:

Insequitur, cælum linquens Deus ipse fugacem;
Is fugit ingremium Virginis, hic sequitur.

Sed certasse satis: pugnam iam dirime, Virgo,
Prodeat, humano victus amore, Deus.

Aliud.

O Decus, æternæ moderator Cynthius aulæ,
Tela per æthereos qui iacis, orbe, plagas;

Siste faces, & tela premas: noua lumina iactans,
Ecce serenato lux micat alma solo.

M

Dum

Dum fulgent veri rutilantia spicula solis;
 Nil moror, æthereas quas iaculere faces.

Affectum Virginis in puerum natum.

Vror, dum placidum formant tua lumina risum;
 Vror, dum lacrymas lumina & ipsa cient.
 Sic est, sic mi nate, meum cor auree flectis,
 Nam mihi tu flammæ, pectore, belle, seris.
 Flamma amor est; placidus risus si spirat amorem;
 Largius ah ride in corde, puelle, meo.

Aliud.

Indicunt rosea vt dulcem tua lumina risum?
 Tum quasi mi dicis, basia fige parens.
 Oscula delibo; tu reddens, gignis amorem,
 Atque meum pectus Dius adurit amor.
 Sed, dulcis fili, addo decem, do millia centum;
 Ni me iterum inuitas, oscula nulla dedi.

Lusum Pueri lesu in brachijs Matris.

Virginis in niueis residet Puer aureus vlnis,
 Et rosea è roseis sustinet ora genis:
 Ore Parens ridet; ridet Puer aureus ore,
 Ore Parens mæret, mæret & ore Puer:
 Et libare Parens Puer cupit oscula centum;
 Et geminare infans oscula mille cupit:
 Implicat hæc tenero languentia brachia collo,
 Vellet & is, si non brachia vincta forent.
 O gratus lusus, carum certamen Amoris,
 Deliciosa Puer, deliciosa Parens.

In die Natali B. M. V.

Quæ noua sinceris rutilant radiantia flammis
 Sydera? quam faciem sumit & alma dies?
 Auguror, ætherei peragunt Marialia ciues,
 Sydera & exponunt inde tonantis opes.
 Dum se natalem Mariæ lux indicat almæ,
 Ire vna incipiunt aurea sæcla die.

Aethereo lapsu galileæ Virginis ades

Aliger ingressus cælica verba tonat,

Coniugium spondetq; Dei. Pudibunda virago

Hæret : at is soluit turbida corda metu.

Se fassa hinc famulam, vt dio cor vouiuit amori,

Numine plena Dei, concipit alma Deum.

De Dormitione eiusdem Virginis.

Occiduo defuncta iacet sacra lumine Virgo

Olli sed tamen est gratior ore color.

Vt rosa, pubentes dum ponit languida crines,

Purpureo ridet flore, decora magis.

Dignum non perijsse decus. Dij parcite Diæ,

Vt Dea prima soli, sit Dea prima Poli.

Aliud eiusdem argumenti.

Occiduo vidit languentem lumine Matrem,

Pallent dum niuæ Virginis ora, Deus.

Ergo ait intactæ violauit pectora Diæ,

Nec tenuit diras impia Parca manus.

Quam nollem fecisse obitum, aut nil iuris haberes,

Ne posset tantum Mors temerare decus;

Quicquid erit mortale adimam, cæloque locabo;

Vt noua sit cælo gratior illa Dea.

Aliud.

Tristia Mors ducto lunauit cornua neruo,

Credidit & Virgo candida colla tero;

Vt vidit perijsse; Deæ mox stringit imago,

Pœnitet, & damnat noxia tela manus;

Anxia diuino detraxit pectore telum;

Et gaudet Cælo reddere posse Deam,

Aliud.

Exceptit mortis placidum cum Virgo soporem,

Dimicat ecce Polus, dimicat ecce solum.

Vndique praualido surgunt certamina nisu;

Alter lætitiæ; hoc arma doloris habet:

Hoc queritur demptum ; partum petit ille decorem,
 Non necis esse ream, sed sibi velle Deam.
 At, doleas licet, hæc Cælum sibi pignora seruat,
 Nec quidquam Terra in Virgine iuris habet.

Aliud.

Defunctæ similis vultus, similisque sopitæ ;
 Virgine tantus inest in moriente color,
 Nam leuis, illæso decessit spiritus ore,
 Nec vitiatuſ item, nec variatuſ honoſ
 Sed rubor in niuea benè ludit imagine, Quid ni ?
 Integra quæ vixit, ſi ſpecioſa cubet.

Proſopopæia Mortis in dormitione B. M. V.

Pallida mors dirum componit miſſile neruo :
 Nec via concepti vulneris vlla patet ;
 Vndique diuini ſpirat nam numinis auram,
 Vndique virgineuſ nam benè furgit honoſ .
 Quid faciat? plantæ remanet pars ſola ſuperſteſ,
 Hanc partem, ducta cuſpide, lene ferit .

Enantiuſ dormitionis B. M. V.

Virginæ Matri metitæ tempora Parcæ
 Cæleſteſ, nebant aurea fila colo ;
 Aſt vbi Virgineum compleverunt ſtamina penſum,
 Scindere, fatali pollice, fila parant .
 Haud tamè hoc audent, geminari & tempora Diuæ,
 Et longas vellent conſeruiſſe moras .
 Dum ſecum, & dubio mentis certamine, nutant ;
 En tacito lapſu penſa retorta cadunt .

Aliud.

Armata telis pharetra, Mors aduolat atrox,
 Virginis vt Mariæ candida fila ſecet,
 At retinet mirata, manus ; & lumine amoſem
 Depaſcens, nollet tollere tela decuſ ;
 Pròtinuſ & leniſ contorquens tela ſoporis,
 Dirigit in niueoſ illa retorta ſinuſ,
 Sic placidè Diuæ ſenſuſ prædatur, & iſta
 E moritur, nec ſcit, quid fuit inde mori .

In eiusdem dormitione B. Ioannes Evangelista

Virginem allucitur.

Nil cari, te cura subit, quem, Virgo, relinquis?
 Vita, anima, heu, mihi lux, te moriente, fugit:
 Te redeunte, redit, mea lux, mea vita, meum cor,
 Tecum est, & sine te iam mea vita fugit,
 Ergo mane: Cælo tecum vel suscipe natum;
 Non poterit, moriens sic, mea vita mori.

De eiusdem Virginis Assumptione.

Culta genas, fertisque comas redimita, rosisque
 Scandis olympicas, Virgo decora, plagas,
 Et vaga, sydereo diffidens Aethera gressu,
 Indignata, solum linquis, amica Poli:
 Ah, Dea, quàm benè cauta fugis. sed linquis amâtes.
 Siste moras, Virgo; aut nos tibi iungat amor.

Aliud.

Quàm benè stellato Dea Virgo vagaris Olympo,
 Virginibusque alijs præuia pandis iten,
 Nam seu cælestes inter caput exeris orbes,
 En facis, vt nitido fulgeat Orbe dies,
 Sive hauris nitidi rutilantia spicula Phœbi,
 En noua cælorum vertice flamma nites,
 Seu cælo quassas concepti lampada amoris,
 Non homines solum, numina, Diua, beas.

Aliud Io. ad Virginem.

Siccinè, Virgo, tui cari carissima amanti,
 Trans æthereas sic fugitiua plagas,
 Siccinè, Virgo, tuum terris dimittis amantem?
 Sum pars ipse tui, pars es & ipsa mei.
 Dimidium iam tolle mei, non didimur; inde
 Tu pete sydereas iam fugitiua plagas.

Aliud.

Aurea scintillat Dea Virgo puerpera flammis,
 Dum iacet obscuro semisepulta toro,

Qualis cum tenuis describit sydera flamma
Hesperus, & roseis ignibus aura micat.

Quid cum squalenti tumulo rediuita resurget?
Effinget, nitida luce, & corusca diem.

Aliud.
Nobile sydereis cælum, decus addidit oris:

Ereptum tellus sed viduata gemit.

Inuida quam nimium, rapiunt tibi sydera pignus:
Syderibus tantos quis putet esse dolos?

Aliud.
Dum tumulo surgit, vultu rediuita sereno,

Didis, & athereas luce corusca plagas:

Procumbat nitido fulgens tibi Cynthia axe;

Ponit, adorato lumine, Luna facès,

Ante, Virgo, libens; donant duo lumina flammis:

Te, Dea, sed tamen est lumine utrumq; minus.

Aliud.

Si Dea, quæ patrum non adiuvat aurea cælum?

Digna ne sydereis æmula Terra Deis?

Si sydus, rosei scintillent lumine crines,

Opprimet athereas inuida terra facès?

Vt Dea hinc solum, & cæli dominere per astra;

Vt sydus, vario lumine pinget Polum.

Aliud.

Quas tibi delicias spondet Charis aurea? quantas

In cælo Diuis numine spondet Amor?

Sed mage iucundos Charis das alma lepores,

Illa tuos Diuos Numine læta beat,

Quid rear, o Virgo, Charis, annè amor, aurea cælo

Hoc, & amore, Dea, maior es, & Charite.

Aliud.

Delicijs Cæli Tellus ditata superbit;

Inde Dei iactat numina, & inde Deæ.

Dum tumida hoc fastu sordent & sydera, Cælum

Surripit ex valida seditione Deum.

Vix

Vix cedit malè cauta; Deæ sed numina iactat:
Tum demum cælum surripit Ecce Deam.

Aliud.

Delicias inter cæli iustusque, iocosque
Ludit virginis Virgo decora genis,
Viuida languentis solum hic sed restat imago,
Quæ dium, frontis margine, spirat adhuc,
At etiam tumulto fas est ò parcere, Diuis,
Exuias Diuæ sydera digna locant.

Aliud.

En quàm blandidulos componit lumine vultus,
Et sponsi tentat vincere corda face,
Sæpius & benè docta suum iam fallere amantem,
Fertur in amplexus regia sponsa suos:
O felix iusus, felicia, & oscula Amoris?
Quæ parat inde Deus, quæ parat inde Dea.
Miranda Antithesis Conceptionis & Dormitionis
B. M. V.
Undique, Virgo, fauet cælestis Numinis aura,
Milleno & ditat munere, Diua sinum.
Nasceris illaso concepta vt semine fçtu,
Vitales auras & sine labe trahis.
Dum bibis çterni moriens obliuia fomni,
Sydera, cælesti munere, Diua, petis;
Quàm facilis, quàm blâdus amâs Deus vndiq; Virgòe
Tunc negat esse ream, nunc dedit esse Deam.

Ex facræ Scripturæ locis varijs.

*De eiusdem Virginis dormitione tumulto & Assumptio-
ne petita argumenta.*

Fulcise me floribus.

Sydereo rosei quàm vernant vertice flores
Nectite, virginæ florida ferta Deæ;

M +

Purpureis

Purpureis fulcite rosis, quas candida cingant
 Circum puniceo lilia mista croco;
 Quicquid odoratis, cæloque enascitur, Hortis,
 Texite virgineis, in mea dona, comis;
 Talis odoratos vt cum finis afflat honores,
 Optet Cælestis sponsus habere suam.

Scipate me malis.

Florida cælestis dum vernat floribus Hybla,
 Explicat, & tonsas Pomus odora comas;
 Carpite vos, Diuæ, furtiua dulcia dextra
 Poma manu, rores hic ybi fudat Amor.
 His stipate Deam, cari vt legat oscula sponsi,
 Flagret odoratus dulcia poma sinus.

Quia Amore languo.

In me conspirant nunc omnes Aetheris ignes,
 In me nunc vacuat Diuus Amor pharetram;
 Et sensim dulci languent mea corda lepore,
 En mea dum sponsus lumina anhelat amans:
 Languo, & in dulces soluuntur viscera flammæ,
 Qui facis, & fanes vulnera facta, Deus.

Dum esset Rex in Accubitu suo.

Dum spectat nitidi thalami laquearia luce,
 Cælesti inque aula Rex spatatur amans;
 En mea vernantes benè crines explicat, auris,
 Reflat odoriferos Nardus odora sinus.
 Gratus odor Regi: ipsa at gratior, vndique odoris
 Nunc Amor in cælis, attrahit inde mei.

Speciosa facta es.

Inter virgineas Virgo speciosa puellas,
 Cælo delicias, mira decora, facis;
 Cælo diuinas dum iactas aurea dotes,
 Cælestes, tanto numine, Diua, beas.
 Quid ni, Virgo, sinus maiores spondet honores?
 Tùm mage Diua nites, quàm mage diua beas.

Quasi

Quasi Aurora consurgens.

Postquam dotales Virgo subit aurea sedes,
Candida sydereo stella recepta sinu;
Aspice quam rigui stillent aspergine rores,
Circinet insigni faxque colore Polum.
Tatis cæruleas cum linquit Tethydos vndas
Aurora, argutat clara per altra faces.

Vulnerasti cor meum in uno crine.

Dum Maria ingreditur cælum noua spõsa triùphãs,
Euolat exultans æthere totus Amor;
Euolat, & crebris collimat spicula signis,
Feruudus & gestit corda ferire Dei:
Dum volat, in sponsæ crines, quos ventilat aura;
Incidit, & se se crinibus implicuit.
Nec potis exolui: ah felicia retia, dixit;
Certiùs in sponsum hinc tela retorta cadent.

Mihi viuere Christus est. Et mori lucrum.

De D. Francisco.

Quo viuo, æthereis viuens & perfitor auris,
Est cor: verum illi tectus Iesus inest.
Hic tenet imperium, vel solus flectit habenas,
Inde mihi quod erit viuere, Christus erit;
Si me surpuerit totum, quid nam amplius optem?
Gloria cordis erit viuere posse Deo.

Nolite me considerare & ras.

Non fuscum mirere mea nigrescere fronte,
Depictum namq. est sole calente, decus.
Lilia sic violis ludunt argentea vernis;
Sic nitet in rubea lutea caltha rosa.
Et si candenti viduatur mala colore,
Nil moror; & nigra fronte superbit Amor.

Aliud.

Ora quòd à nigro tingantur nostra colore
Mittite mirari, nam mihi tinxit Amor;

Spicula

Spicula qui veluti sol vibrans, ardet Amantem:
Huic niger in niueo est gratior ore color
Nam dum subrubens niueo color ore vagatur,
Dilectum blandus fortius arctat Amor.

Nigra sum sed formosa.

Nigra genas, oculos, plana q. in margine frontem,
Et niger in tereti gutture ludit honos
Ebibit inde tamen placidos Dilectus amores,
Qui fit? alit flammam & niger ore color
Nam parit ille decus, ferientia spicula quatit;
Nigrorem inducunt scilicet, Ardor, Amor.

Ad sepulchrum Virginis.

Quæ nam vos montes felicia marmoræ? Venæ
Aurea quàm verè marmoris illa fuit
Quæ manus artificis felicem finxit ad usum
Hinc quæ sculptoribus tanta calorum
Fortunate lapis, quæ pignora condis? habere
Gratus hanc potestas fore ministrerim.

Ad idem.

Virginis exuias quæ marmora conditis vna
Vel vos delicia, vel date delicias
Annè nefas saxi latitare crepidine gemmam
Non pretiosa illa est, quæ spiculis latebat
Hanc si non terras, calor vel recubita iungit
Proferis falcem hoc, vos tenuissis Deam.

De Morte in Virginem M.

In Mariam litare parat dum pallidâ neruum
Mors, videt æthereum splendere ab ore decus.
Audaces damnatq. manus, & spicula, & arcum,
Mutuat à somni spicula mox pharetra
Quàm mira ars Mortis? fatei non extipit: atque,
Cum non hanc possit tollere, lenè ferit.

Ad Virginem M. in calum assumptam.

Horti delicias primi, quas perdidit Eva,
Restituis, Virgo, dum petis, a Ima polum
Atq.

Atque iterum vetitis donas spatiarier agris
 Carpere latanti dulcia poma manu,
 Vnum restat adhuc, iterum ne sibilus anguis
 Pallat: tu tectos detege, Diua, dolos

Ad eandem.

Inter cælestes radianti luce maniplos
 Dum luces, Virgo, dic agè qualis eris?
 An quæ purpureo Pallantias emicat ore?
 Aut quæ nocturna Cynthia luce nitet?
 Aut medio clarus qui lucet Cynthius axe?
 Aut quæ milleno lumine & astra nitent?
 Nil magis est pulchrum cælo; simul omnia iunge;
 Aurora, atque Astrum, Cynthia, Phœbus eris.

Decor Virginis M. in obitu.

Occiduo langues defuncta en lumine, Virgo,
 Attamen est niuèi vultus epheba genæ,
 Concolor illæso depingitur ore Venustas,
 Dulce micant oculi, viuida labra rubent,
 Quin etiam circum iucundè adsibilat aura
 Rosmaris effusi plurimus halat odor.
 Surge, serenatam cingens, Dea, s' videre frontem:
 Es vaga dum moriens, quid facies oriens?

Affectus ad Virginem in cælum assumptam.

Quàm velox gressus moliris ad æthera, Virgo,
 Tam velox sacro penna ab Amore veritæ
 Sed dum, Virgo, tuum terris diuitis amantem,
 Diuidit in partes pectora, corda & Amor
 Optasim geminæ ad cælum mihi carbasa pennæ
 Ergo, Amor, adde tuas, vel mihi, Diua, tuas.

D. 10. ad sepulchrum Virg.

Ah, quid vitales non affiat spiritus auras?
 Candida marmoreo Virgo sepulta toro?
 Virgo iaces, caro & moriens tua lumina, amanti
 Aurea tu Nato siccinè, Virgo, negas?
 Sic langues ergonitidi noue floscule cæli;
 Ceu rosa decidua languida facta coma

Quid

Quid mihi restat adhuc, tumulo nisi ponere carmen?
Obrutus & tumulo Natus obit lacrymis.

Tumulus B. M. V.

Virginis ad tumulum manibus date lilia plenis,
Spargite rorantes & benè rore rosas,
Et violas virides, bene olentes caudice nardos,
Hos inter vireas flos amarante comis:
Aeternum carmen tumulo superaddite, Diuæ:
Hoc tumulo latitant aurea templa Dei.

Logogryphos. De B. M. Virgine.

Intorquet tumidas, Vates si corripis, vndas;
Produc, virgineum ludet imago decus:
Incipe, milleno te prodiga munere donat;
Si pergis, primo grammate cerne Deum:
Tum medio claudit peccantis gramma supremum,
Scilicet illa reos, vindicat esse reos.

De fermenti D. Francisci amore.

Languet amâs Franciscus, sed dū languor amantem
Urget, tum magis hinc acrius urget amor;
Serpit is exertans dulci nam tela veneno,
Atque animus languens excipit illa libens:
Res amor hinc dulcis, dulcis res languor amanti;
Sic languere quies, sic & amare quies.

Dialogismus dum se abdicat paternis bonis.

Audebo? tacitè reuocat me cura parentis,
Absistam? repetit sed pia vota Deus.
Defero? at immani damnabor nomine tigris.
Restabo? hoc nequeunt faucia corda pati.
Ah capiunt geminum flagrantia corda timorem;
Dum quatit ille faces, suppressit iste faces:
Ast aude, Francisce, Deo hæc victoria cedat;
En curam cura pellis, amore odium.

De stigmatibus eiusdem.

Francisci cernens pectus, palmasq., pedesque,
Imbre madere vides vulnera sanguineo.

At.

At rosa purpureum seruat si verna colorem ;
 Dixeris esse rosas , quas ibi pinxit Amor.
 Ecce sinu teretes distillat purpura guttas ,
 Roreq. odorato pectora sacra madent .
 Prouida res Amor est igitur , si vulnere cædit ,
 Et facit esse rosas post , vbi vulnus hiat .

De iisdem .

Diuinas agitat Francisci in pectore flammæ ,
 Nec satis hoc , seruat imperiosus amor ;
 Flammæ ille impatiens cuperet dissoluiet igne ,
 Et dare corda auidæ sic moribunda faci :
 Iste negat , lætus gaudet languentis & æstu ;
 Duplicat ille preces , duplicat iste faces .
 Maxima sed tandem iaculatus spicula , fixit
 Corde notas pacis commiseratus Amor .

Aliud .

Æstuat æthereis Franciscus ab ignibus , illi
 Spicula cælestis quina Cupido iacit .
 Infurgunt quini manantes vulnere fontes ;
 Roscida purpureo membraq. rore madent .
 Hoc tamen , ah , modicè feruens dissoluitur æstu :
 Vt valeat , toto corpore , gutta fluat .

Εἶκον D. Francisci in Stigmatibus .

Languidus effusis lacrymis spectabat ocellis
 Franciscus Christum , quem sibi vinxit amor ;
 Sanguine & irriguum labi per vulnera rorem
 Dum videt , hæc secum collacrymatus ait :
 Vt quid ego tales patior non corde dolores ?
 Sentit Amor , secum hæc exhilaratus , ait :
 Mox patiæ aliquos . Valida tum spicula dextra
 Quinque iacit , quino hinc vulnere victor Amor .

Affectus Amoris & doloris D. Francisci .

Indoluit Christi Franciscus imagine vi sa ,
 Et circum pectus tristis amaror abit :

Tran-

Transfixa hinc rigidis cernit nam tempora dumis,
 Sanguineo hinc niveas imbre maderè genas;
 Suspirat, mēstas & perflat anhelitus auras,
 Has tamen educit pectore solus Amor.

Perit à Jesu stigmatè.

Langues, & niveas protendis stipite palmas
 Heu, Domine, adstringunt ferrea tela pedes:
 Sanguinis effundunt magnum sacra pectora riuum:
 Vulnèra quàm durus terre coegit Amor?
 Ast, mea qui dudum vinxisti compede corda,
 Non fugiant: signum mancipis addat Amor.

Affectus eiusdem dum expellit pauperem.

Amandas poscentem inopem sine munere scæus,
 Atque immota fero stat tibi corde silex;
 Cedit inops, magnum lacrymarū fundit & imbrem,
 Et geminato ictu pectora dura quatit.
 Res mira, ad gemitus adamantina corda fatiscunt;
 Franciscè in lacrymis mollia corda geris.

Cupio dissolui & esse cum Christo.

Vellè animū, atq. animā te propter fundere amatè:
 Verūm animū, atq. animam fundere nescit Amor.
 Ergo animi, atq. animæ quid adurit flāma medullas?
 Dum negat illa obitum, subtrahat iste focum.
 Namq; mihi dulcè est languere; at dulcius inde esse
 Atq. animum, atq. animam viuere posse tibi.

Eikwv D. Francisci.

Franciscum quæris vera mihi pingere formam,
 Has mihi pinge notas, quas benè dictat Amor.
 Crudescat macies, & squalens pallor in ore,
 Exerat articulos lurida facta cutis;
 Tum castigatam rugis in margine frontem
 Addes, & lacrymis lumina dissoluant.
 Aegraq. suspirent è pectore labra querelas,
 Plurimus & circum teter amaror eat:

Cætera

Cætera membra tegant duris velamina letis,
 Adstringat pectus palma supina piùm.
 Ipse tibi vera Franciscus imagine surget:
 Adde notas, vestes exue, Christus erit.

Ad D. Franciscum Crucem contemplantem.

Miraris clauos, & diri pondera ligni
 Christo funereum composuisse rogam:
 Hinc Amor intus alit succensas igne fauillas:
 Francisce, accenso est feruida flamma rogo.
 Ah scio quid cupias, dare pectora amanti Iesu;
 Vt tua, qui Christum, corda cruentet Amor.

Franciscus Christo.

Viuo tibi dulcis deuoto pectore Iesu
 Et cum sim seruus, non fugitiuus ero.
 Colla iugo suppono tuo, tibi mancipor vnus;
 Ni fidis, signum mancipis adde tui;
 Imprime, quæ nostris es passus, vulnera, membris;
 Signa hæc cum Domini, qui fugitiuus ero?

Cor D. Francisci in cruce Christi viuens.

Quid quæris vera Franciscum pingere forma?
 Languidus in tristi surgat vt ore color?
 Languentis frontem castiget margine mæror,
 Atq. oculi teneris dissoluantur aquis,
 Vt macies sulcetq. genas, vitietq. decorem
 Vultus, & expressam pingat amariciem?
 Infanum moliris opus; non surget imago,
 Fingere diuinæ quam voluere manus.
 Exprime ligna crucis, quibus adde ardentia corda,
 Francisci effigiem quod tibi tingat, erit.

De Diuo Blasio.

*Ex illis verbis; audiui vocem cytharæ dorum cythari.
 x. antium in cytharis suis.*

Pectinibus toto laceraris corpore, Blasi;
 Sanguineo rori nempe satelles hiat:
 Quid

Quid tamen ah præstat? teheros dum lancinat artus.

Es cælo, Blasi, facta candora chelis :

In dulces incisa fides cutis inclyta versa ;

Aeterno recinit carmina digna Deo .

De Divo Donato .

Aurea stellato fulsisti lampas olympo ,

Areti & visa es lux speciosa solo ;

Viuida diuinæ pandis dum lumina mentis ,

Et Christum toto pectore voce sonas :

O donum, Donate, Dei; sunt symbola vera

Nominis ; es cæli munere, Diue , datus .

De insigni eiusdem miraculo .

Irruit in sacros feralis turba ministros,

Offert Donatus dum sacra liba Deo ,

Et furit , & turbat sacras violentior aras

Vitrea contundens pocula frangit humi ;

O palmare nefas ; sacro haud tamen abstinet ille ;

Victima libatur sacra sed vsque Deo :

Glutine nam verbi necuntur fragmina vasis :

Res mira ad nutum Præsulis illa volant .

De illis verbis D. Francisci Xaverij

sat Domine sat est .

Soluitur æthereo totus Xaverius æstu ,

Cælica dum cordi spicula vibrat Amor;

Impatiens & amans, lat clamat, supprime telum;

Haud capiunt tantas pectora nostra faces ;

Quid, Frâcisce, satis ? num plenos negligis haustus?

Sat, clamas, noui, quid mihi dius Amor.

De Magdalena lacrymis .

Miraris riuos manare è marmore, Iesu

Magdalis ante pedes dum lacrymatur amans?

Quæ prius obdurans adamantina corda referret,

Esletq. in duro pectore dura silex ?

Non mirere , Dei quatiuntur verbere corda ,

Protinus irriguis illa liquefcit aquis .

Sic

Sic adamas adamante, leui contunditur ictu:

Disrumpi gemma non nisi gemma potis.

Magdala, quas oculis lacrymarum discutis vndas,

Quam matutini symbola roris habent?

Hic abis in nitidam delapsus in æquora gemmam,

Gemma fit ex oculis singula gutta tuis.

De Santa Teresa.

Æthereis Seraphin phæretratis deuolat oris,

Enthea dum cælo, mente, Teresa cubat;

Nobile lunato contorquens missile cornu

Molli trajecto pectore corda ferit

Hæc subito cordis magno labat icta dolore:

Pectora sed gliscens dius adurit Amor:

Quam potis ætherei conceptum flamen Amoris?

Incipiunt geminæ bella cedere faces:

Hinc dolet, hinc amat: exuri tamen ambit Amore;

Quod ni tota dolor, sit modo tota & Amor?

De Diui Pias Martyrio apud Tornacum.

Sanguine Tornacum maduit, vruitq. repenti

Læta Deo soboles, inclyte Piate, tuo:

Hæc tibi sed multis communis adorea, Iesa

Diris tormentis exeruisse crucem.

Ista tua est solùm; maior dum sæuit Enyo

Christi maiores exhibuisse faces.

De Diuo Philippo Nerio.

Tædia dissimulans vitæ pulcherrima pellex;

Retia, vt illaqueet, Diue Philippe, parat,

Et formæ confisa suæ discincta triumphum

Occurrens iuueni fæda referre putat,

Tu fugis aspectum tetri velut aspидis; illa

Dum truculenta furit, tu mage tecta fugis;

Sed scio cur fugias; intus tibi cælica amatrix

Cordi maiores intulit, ante faces.

De B. Felivi à Consalicio.

Emeritus non vis exolui munere, Felix;
 Quin cupis ut crescat pondera Agaso seni;
 Mars bellatorem perimit, sua sarcina Asellum;
 Mi, inquis, Christe, necem sarcina sola dabit;
 Quæ tibi sed senio, Felix, tam viuida virtus;
 Diuinus vires sufficit intus amor.

*De Hieronymo Lacuna Societatis Iesu in Angliapro
 Catholica fidei propugnatione laqueo suspensio.*

Hieronymus forti dum Iezabelis iniquæ
 Anglæ contemnit iussa Lacuna animo;
 Facundum guttur laqueo supponit acerbo.
 Non nisi vi dira lingua repressa tacet;
 Doctius at loquitur confractò gutture Christum,
 Cælicus atque illo est futiere factus olor.

*De Gregorio Lacuna in Iaponia dum concionan-
 retur gladio transuerberato.*

Victima Gregorius cælo sincera litatur,
 Et moritur, sua cæde Lacuna Deo;
 Dum tonat eloquio, dum vibrat fulmina linguæ
 Excipit in niueo ferrea tela sinu;
 Cæditur; at multo quàm fufus fenore Sanguis;
 Namque animas cælo singula gutta parit.

**De B. Iacobo Piceno Ordinis S. Frãncisci
 strictioris obseruantia.**

*Quem Trissinus noster Mediolani in Ecclesia
 S. Angeli laudauit.*

TRissine Piceni laudas dum facta IACOBI,
 Cælestes pandis mente disertus opes;
 Inclÿta nestorea promiss miracula lingua,
 Mirus & eloquio, mirus & ingenio;

Quàm

Quàm benè concordant fusæ sic omnia laudi,
Is quia mira facit, tu quia mira canis.

*De mira in Deum confidentia Hieronymi Aemilianæ
Congregationis Somaſcha fundatoris mi-
raculo comprobata.*

Horrida fœvit hyems, pluvijq. ex æthere nimbi
Præcipiti lapſu nocte, dieque cadunt:
Infantes premit atra fames, & fragmina tectis
Aemiliane, tuis pauca manent Cereris;
At licet obſiſtant imbres, ventiq. præcellæ,
Tu tamen infantes, Aemiliane, fones.
Quo pane pab. Chriſti in ſermo fiducia; creſcit
En ſponte in palmis obſequioſa Ceres.

*De Ven. viro Caſare de Buis Doct. Chriſtiana in Gallia
fundatore. dum eſſet orbatuſ oculis.*

Haud metret gemino viduatus lumine Caſar,
Magnanimo humanam corde reſuſat opem,
Nec mirum, dias perſenſit lampadas intus:
Menti maiores exhibuiſſe faces:
Clariùs æthereas oculatioꝝ aſpicit auras,
Quid ſibi non igitur lumina adempta neget?

*De B. Io. Marinonio. B. Andrea Auellino Tyrveſinij
ſpiritualis inſtitutore.*

Qui Chriſti docuit Marinonius inclyta Ieſu
Bella, in militia conſtituitque Duces.
Adgreſſus claros duri certaminis auſus,
Laudi haud eſſe ſatis parta trophæa putat,
Maxima ſed ceſſit virtutis laurea ſummæ,
Induperatores exhibuiſſe polo.

*De B. Andrea Auellino quem Neapolis octauum
ſibi Protectorem elegit.*

Inclyta Parthenope Dijs tutelaribus addit,
Andrea cleri te noua ſtella; ſuis;

Quàm pia, tam voto facta hoc est prouida ciuica
 Tam benè, quàm coluit, consuluitque sibi.
 Laus tua quòd patriæ celebreris numen amicum:
 Maior at octauo quòd numerere loco.

*De B. Alexandro Saulo à Congregatione C.R. Sancti
 Pauli & Papiæ Episcopo.*

Saulus, Alexander, tibi dant vera omina, Præsul,
 Illud Maiorum, nominis istud erit:
 Sed dum terrenus sacro coniungitur Heros,
 Egregijs factis reddis vtrumque sacrum:
 Prælia Alexandri cerno, certamina Saulis,
 Inclyta sed solum parta trophæa Polo.

*Pijs S. Savina Triffina precibus mel è ligneo vase in quo
 martyrū Naboris, & Felicis corpora contegebantur
 miraculosè effluxit.*

Sistitur excubijs, dum fert sacra busta SAVINA,
 Cogitur & vasis pandere furta fui
 Mel ait: ò mirum, refluunt manantia mella,
 Miles vbi terebrat peruicus ora cadi,
 Dum stipem portant, cerealia munera, visa
 Elisabeth, Thomas, Sita, Casilda, rosa.
 Mira; sed an mirum magis est, dicente SAVINA,
 Protinus occultis mella liquasse rosas.

*De eadem sanctissima Matrona, qua arcano quodam my-
 serio, Savina, quod apud Latinos, & Italos,
 Cretica Cupressi, nomen est; appellata fuit.*

Sicut cypressus in monte Sion
 Militibus Christi studiosa SAVINA parentas,
 Manibus atque pijs soluere iusta paras;
 Vsq̄ue orans tumulo vitalia lumina claudis,
 Incipis & meliùs viuere nata Polo.
 Quis neget excelsam Cupressum monte Syonis,
 Pundere odoriferam fronde virente comam?

Hæc

Hæc nescit senium, & nunquam corrupta fatiscit:
Incorrupta tibi mortua membra vigent.

De eadem ad Trissinum.

In silice immensos latitantes elicis ignes,
Et toto, Gaspar, orbe Sauina micat.
Gloria Trissinez gentis, diuinaq; lampas,
Fulgurat ecce stylo splendida facta tuo.
Icare, ô musis, cingat te delphica laurus,
Quæ sunt cognoscis, quæque fuere tenes.

*De Dino Alexio proprijs in laribus sub scalis
latente.*

Sub scalis latitans obscurus Alexius, aulæ
Ignotus Patris sub lare sponte cubat:
Qualis at Isacides cælestes cernit olympo
Præsidio promptos ire, redire procos.

*De B. Veronica moniali in Monasterio S. Martha
Mediol. ab Angelo edocta psalterium
legere, & scribere.*

Et legis, & scribis, Cæli dictante magistro,
Ante tamen nullas Rustica docta notas:
Vnica quàm multis præstas, Veronica virgo,
Rustica quàm multos vincis & vna sophos?
Calicus, ô mirum, calamum tibi temperat ales,
Et pandit summi mystica sensa Dei,
Scilicet assueta en Cælo mens Enthea, habere
Doctorem solùm debuit æthereum.

De eadem saepe à Damone flagris casa.

Flagris te dirus cædit Veronica Dæmon
Et pergit niueum tundere sæpe la tus;
Scilicet inuidit candori pectoris almo,
Hostis ferre nequit virgineumq; decus: (las;
Quid tamen ah præstat? geminat tibi, Virgo, corol,
Liliolis gratas associatque rosas.

*De eadem ab Angela dum lateros callosi
pane recreata.*

Aufugis, ut vites vanæ præconia laudis,
Et toto latitas, candida Virgo, die?
Inuisit tenebris latitantem at cælicus ales,
Prouidus & custos cælica farra tulit:
O bene: sic homini dum vis obscurior esse,
Facta es calituum notior inde procis.

*De Archangela Panicarola Ascetorij eiusdem
Sanctimonialis.*

Vnum suspirans dum corde, Archangela, Iesum
Viuis & in sponso, Panicarola, tuo
Indica, quæ pingit Christi feralia mortis
Instrumenta, mihi num Granadila vites?
Quid ni? par vtrinque decor, par vndique virtus
Christi florentes, fronde, referre typos;
Hoc tamen at differs maior discrimine, sentis
Pectore mærenti flore quod illa gerit.

*De estasi venerab. Dei famula Catharina Brugora mo-
nialis in Monasterio S. Margaritæ Mediol. dum
mensa sororibus ministrat.*

Dum famulæ pensum peragis, pia Brugora, mensæ,
Et fers conuiujs, cara ministra, dapes;
Enthea diuina raperis super æthera mente,
Hæres, immoto corpore, cum dapibus;
Nimirum allicitur Cæli ad conuiuia pectus,
Et quid ni rapta es nescia Virgo soli?
Dulcius impastis saturant at spectra sorores;
Non immota negas sexcila, sed varias.

*De eadem qua, ut fama est, Iesum signantibus
fuit insignita.*

Brugora, transfigit Christus tibi tempora sertis;
Serta dedit sponsæ sed sua ferre comis.

Ille

Ille idem geminis infigit vulnera palmis;
 Hoc dedit at sponsæ terre monile suæ.
 Si magno niueum terebrat tibi vulnere pectus,
 Hoc facit ut cordi lucida gemma micet:
 In teneras demum dum vibrat spicula plantas,
 In se se sponsam vertit amore suam.

*De B. Catharina à Palanxa institutrice Monialium
 sacri Montis apud Varisium.*

Sola Deo Catharina vacans, horrentia montis,
 Inculta, & dumis obsita tesqua colit.
 Illa dein mutat cari in viridaria Iesu,
 Huc isti & sponsas pronuba facta vocat:
 Edomat hic carnem menti ieiuna rebellem,
 Et viuit terris emaciata Polo.
 Quid mihi Thebaidæ laudas spelæ? Virago
 Incluta in Insubriam transtulit illa suam.

*De Beata Iuliana B. Catherina discipula à Parentibus
 verberata quod nubere nollat.*

Verberibus contusa genas Iuliana profani
 Persistit tedas spernere firma tori;
 Sponsa Dei æthereum sed querit flammae pepulum,
 Virgineo & capiti synthesis atra placet.
 Prudens dilecto seruat sic lilia Iesu:
 Nec prius illa effert, quam pia Virgo rosas.

*De Cornelia Lantagnana Rhandensique Mediolanæ
 fama sanctitatis cbijs.*

Spicula Diuina sentis, Cornelia, flammæ,
 Quæ lateri, & cordi diu adegit amor,
 Sentis, sydereus dum sensus eliquat ardor,
 Impete præualido & calica flamina, rapit:
 Ah nequeo, nequeo perferre hæc flamina, clamas,
 Sentio discindi, pectora corda face:

Quàm tamen ardentē fouisti hanc pectore flammam?
 Quàm fuit hocq; tibi dulce sed igne mori?

Aliud.

Præparet vt lautas epulas Cornelia egenis:
 Ieiunia agrestes deligit ipsa dapes.
 Vtque illos pascat proprij fit prodiga census:
 Vestiat vt, vestes exiit ipsa suas;
 Serica sic mutat cum vili tegmina panno,
 Cum tenui panis farreq; delicias:
 Neglecto sed culta magis splendescit amictu,
 Suauius vilo vnquam non epulata cibo:
 Ist hæc quàm verè lucrosa impendia cælo:
 Prodiga quantum alijs, tam benè parca sibi.

201

EPIGRAMMATVM

Liber Secundus.

AD PRINCIPES,
& Amicos.

*Ad Pium V. Pontif. Max. quod Aloysium Baldonium
nostra Congregationis Oratorem benignus audie-
rit, concessaque solemnium votorum nuncu-
pandi facultate exaudierit.*

Anno Sal. 1568.

Vix, Pie, te pastor supplex Baldonius orat,
Cū compos voti est Æmiliana phalanx;
Erigit hæc inter Christi vexilla cohortes,
Militat, auspicio, tessera facta, tuo.

Quàm magna utrisque accessit sed gloria? quisnam
Illum oratorem, te neget esse Pium?

*Ad Clementem VIII. nouum in Vrbe Collegium insti-
tuentem ab eiusdem nomine Clementinum, quod
Patribus nostra Congregationis
tradidit.*

Palladio exornant, Clemens, tua sydera Romam,
Auspicio instruitur lecta iuuenta tuo:

Hoc etiam donas monumentum scilicet Vrbi,
Ut piaste, Clemens, Principe Pallas ouet.

Diruta Palladia fuit olim Troia cohorte:
At Clementina Pallade Roma viget.

*De Ruthenis eodem Clemente VIII. Pont. Max schisma
eiurantibus.*

Blandà oculis, mitis vultu, Clementia, Clemens,
Ridenti pingi blandior ore solet,

Picta

Picta sed in viua vt videatur imagine viuena
 In faciem, Clemens, irruit illa tuam,
 Sic vitæ pietate moues, sic allicis ore,
 Hoc vincit, victos soluit & illa sibi.
 Haud igitur mirer, pedibus prostrata Ruthena
 Eiuret dirum Natio schisma suum.

*De insigni Mausoleo Clementi VIII. à Paulo V.
 Pontif. Max. erecto.*

Marmorea extruxit Paulus tibi pegmata, Clemens,
 Virtuti pietas hæc monumenta dedit:
 Scripta velut libro tua cerno marmore facta,
 Virtutis cerno & schemata picta tuæ.
 Coclida Traianus, cedant, Aurelius; Vrbe
 Maiora haud magnis visa trophæa viris.

Ad Paulum V. P. M.

Roma nouos sumit vultus, seu verius illa
 Ad propriam faciem pene reducta redit,
 Urbis & antiquas pompas exponit; & orbis,
 Caput & ornatu læta nitere suo:
 Aspice vt augusta ostentat palatia forma,
 Et fontes, hortos, templa, facella, vias.
 Hoc tibi sed debet sanctissime Paule, iuuentam,
 Principe te, sentit Roma redire suam.

*Omen Pontificatus Pauli V. Pontif. Max. Cum Aquila
 Ducts ab Altemp. sede vacante Marmoreo
 draconi longo intervallo temporis
 insedit.*

Dum te Pontificem, pie Paule, Senatus adorat
 Intra Conclauis septa verenda sacri;
 Omine designat populo te nuncius ales,
 Quæ tonat Arx velox Ælia magna volans:
 Scilicet insedit sculpto prius yngue Draconi,
 Et Diui Pauli vertice tum statuæ.
 Stemma noui hinc signati Pastoris præsciis ales:
 Quis neget à vero te Ioue, Paule, datum?

*Ferdinandus II. Rom. Imp. de Boemia & Hungaria
perduellibus victor.*

Hactenus haud vlli benè fida Boemia Regi
Fernandi excussit colla superba iugo;
Concita perfidia mox Austria tota tumultus
Auget, in Hungaricum est didita fama solum.
Tu tamen hæc, Cæsar, disperdis flamina: seruat
Cæsareumque Deus, qui tibi syrma dedit.

*De excitata à Gregorio XV. ad Fidam propagandam
Congregatione.*

In sterili ponat qui culta noualia campo,
Ponat & inuictæ celsa trophæa crucis,
Siue sit emenso penetrandus & æquore Bactros,
Siue ferax Indus, vel truculentus Arabs,
Gregori, in erecta sacrausti magne, phalange
Hos vehet heros qualis & Argos erit?

*De aera statua à Mystis Lateranensis Ecclesia Magna
Henrico IV. Gallia & Nauara Regi posita.*

Hac spirat statua Henricus Mauortius heros
Quàm magna hæc Magni sunt monumenta viri?
Hic belli terror, sacræ reparator & aræ,
Illustrat pietas, martia mensque virum.
Ditarunt Regis sacrum donaria Templum;
Agalma hoc Regi mysta sacer posuit.

*Ludouicus XII. Magni Henrici filius Regnorum & pie-
tatis heres perditos Calvinianos domat.*

Infernos sternis, cælesti Marte, Ceraastas,
Inuicta elidens impia monstra manu.
Te Regem Alcidem renouata en Gallia iactat,
Quæ sumit prisca te, Ludouice, vices;
Iam minor est, pergas, Herois gloria, Princeps;
Hærescos magnum est perdomuisse feram.

Idem

*Idem Rex religiosissimus Patribus nostra Congregationis
Diploma concessit condendi in toto suo Regno
Collegia.*

Stipite inocciduo vernabunt Lilia, Princeps,
Spectabis Regni nec, Ludouice, vices:
Maeste colas Cæli diuinos Orbe satores;
Istis sunt solum viuuda Regna soli.
Dum diadema tibi hoc tuto munimine firmas;
Mutabis prudens aurea scepra Polo.

Ad Hispaniarum Dynastas.

In funere Philippi III.

Quam faustè infausto mutauit funere Regis,
Infelix felix Natio Ibera vices:
Indolet occiduo sua tristia funera Rege;
Quòd putet extinctas Principis esse faces,
Illum Relligio cælestibus intulit astris,
Aeternum Pietas & Diadema dedit;
Numen habet pro Rege nouù hinc ergo illa, nec esse
Hac magis infausta sorte beata potest?

Ad Hispaniarum Regna

In funere eiusdem.

Extinctum mæsto quid tristis Iberia vultu
Regem, quid crines dilaniata gemis?
Amissum ne doles iuopino turbine fati
Heroem excelsum pectore, mente pium?
Mærorem mulce, hinc sublatus promicat astris;
Aucto tu Cæli lumine, Numen habes.

Præuincia Regni vestigales.

Funeris defuncti Regis Præfica lacrymantur.

Mediolanum.

Funus ego videor funesto in funere Regis,
Mærore & lacrymis obrmor in tumulo,
Dum

Dum latio Bellona ferox saeva intulit arma,
 Excussitque feras dira Megea faces;
 Illius enituit niuæ fax candida mentis,
 Principis ingentes tum nituere faces;
 Redditur Vrbs hosti magno cum sanguine parca,
 Quantum in excelsso pectore pacis amor?

Parthenope.

Funeræ pullata ad sum mæstissima moli
 Parthenope, tristes soluo & in lacrymas.
 Religio hic, Pietas, palla Pax assidet atra,
 Crinibus & passis congeminant gemitus.
 Regalem mirata rogam mea funera cerno,
 Esse mei videor Regis & in tumulo.

Sicilia.

Funeris vt ferijt tristes mihi nuncijs aures,
 Heu Regem luxi terra sicana meum;
 Lugeo adhuc, lacrymis Arethusa fit auctior undis,
 Et penè extinxit flammeus Aetha faces;
 Excipiant sed mæsta, pios quod sidera manes,
 Posthac dein cælo hum mihi Numenerit

Batica.

Deploro funus dum tristis Batica, telas
 Tu mihi funereas, orbis Ibere, para,
 Tu circa templi medium funalia pande,
 Instrue pullato stromate mæsta pyram;
 Scilicet vt fidei magno à me depulit ausu
 Hostes, securum te dedit esse polo.

Lusitania.

Concedis diadema meum vix ficcinè Nato,
 Et tristem me, Rex inolyte, morte facis;
 Siccinè funestas illius funere plausus
 Siccinè permisces gaudia cum lacrymis?
 Deseris at quamuis, non cælo deferet vsquam
 Magni vis præsens Numinis illa tui

2 insigniores

Insigniores Insubria Verbes eiusdem funeris præfica.

Papia.

Inter funereas lacrymæ mæstissima tedas,
 Nec tua sat lacrymis vnda, Ticine, meis,
 Illa ego clarorum sedes latissima Regum,
 Mæreo millena iam viduata face;
 Tristius hoc vnum Regis sed funus acerbat,
 Funera tot mæstis; cernere sueta oculis;
 Scilicet hoc lacrymis tam diro vulnere vincor,
 Quam vicit Reges hic pietate alios.

Nonaria.

Inter funereas etiam Nonaria tedas
 Non minus occasum Principis atra dolet.
 Præfica & hoc alijs obitu lacrymôsior, intra
 Quod ciet ah lacrymas pectoris ima dolor.

Laus Pompeiana.

Latus ego, sed querulo nunc mixta encomia, luctu
 Tota dolens tristes ah feror in lacrymas,
 Principis excelsi funus dum lugeo, mutor;
 Et quæ laus fueram nomine, luctus ero.

Nomo Commis.

Squalida tænarijs facibus contermina Enyo
 Quæ tulerat fidei tristia damna lui,
 Occulit hydræos crines te Rege Philippe
 Nigrantes Orco condidit atra faces,
 Ah functus fato Princeps, rediuiua venenum
 Si vomet vltorius, quis dabit arma pius?

Dersbona.

Principis occasu prædatur sensus amaror;
 Sed fantur lacrymæ, si pia lingua tacet.
 Scilicet haud vno viduat me lampade funus;
 Principis hoc omnes dum nituere faces.

Sigismundus Polonia Rex Moscos subigit.

Martius in Moscos, Polono milite, bellum
 Rex Sigismundus, Marte furente, mouet:
 Vincit,

Vincit, & expugnat; domitos Moscouia fasces
Cedit victori victa repente suos.

Vt sceptri noua iura tamen clementia sensit;
Quam fausta & victæ numina Martis ait.

*Idem parua equitum manu Turcarum ingentem
exercitum trucidat.*

Vt furit, vt gliscit Polonus miles, in hostem
Omne felici Thracas vt arma rotat,

Sanguine vt arua fluunt hostili, fluminis instar
Dat millena phalanx agmina parua neci;

Rex Sigismundus pugnat; sat; scilicet hostes
Numine profligat, nomine quosque fugat.

*Vladislaus eius filius Polonia Princeps Romanæ
seculari 1625. inuissit.*

Procumbit deuota tibi Vrbs inclyta Roma;
Præsulis Urbani vota secuta sui;

Tu pietate pari sacram veneraris & Urbem;
Pontificis figens oscula sacra pedi;

Ipsa sed en tecum visa est Polonia Romæ,
Petro, quæ vouit, reddere vota suo.

*Antonij Priuli Venetiarum Ducis dignitatis virtute
parua.*

Trophæa duodecim.

Propugnata Salaminis.

Trophæum I.

CAndentes vix prima genas lanuga colorat,

Vestijt & primum verna iuuenta decus;

Pectore magnanimo gliscit cum martius ardor,

Inter & odrysijs irruis ense trabes;

Sensit.

Sensit in extremis Salamis tua numina rebus,
 Cyprus & incubuit iam fere capta tibi.
 Ausibus egregijs cessisset adorea palmam,
 Vti Gradiuo si meliore potis;
 Vicisti; haud vincens tamen: hæc victoria, classem
 Ingentem parua sustinuisse manu.

Urbanorum munerum, & dignitatum.

Troph. II.

Urbani decorant, Heros ter maxime, fasces,
 Vna nec splendes, Clare Priule, toga,
 Inclyta nam virtus glomerat tua munere minus,
 Pondere nec sentit pectora anhela graui;
 En tibi procumbit Romæ nunc gloria, iactat
 Ipsa etiam Decios Adria habere suos.
Insignis integritatis laus in dæcemuiratus maiestate.

Troph. III.

Ecce etiam Nemesi fræno insignita, Trophæis
 Ludit in excelsis, Alme Priule, tuis;
 Ludit, & Astræam gaudet retinere sequacem,
 Gaudet, te Adriaco posse Catona solo.
 Dispare laude tamen; rigidum nequit ille tenorem
 Flectere; tu mites scis variare viçes.

Singularis prudentia fama in Consularij dignitate.

Troph. IIII.

Cordatæ mentis dum scita Oracula promit
 Inter purpureum lingua disertæ chorum,
 Hæsit, consilijs cessit sæpe Adria, prudens
 In dubijs rebus facta, Priule, tuis;
 Scilicet alta sapientis, rerum discrimina pandis,
 Noscis in incerta pergere mente via.
 In nunc, & Patrum solio consistis supremo,
 Semideum hiç renite qualis Apollo choro,

Vigilantia,

*Vigilantia, iustitia, & Clementia praconia in
Patanina Praefectura.*

Troph. V.

Mente potens vigili, legum munimine Turres,
Inclvte, Medoaci dum patria arte tegis,
Aurea dispensas niueæ pius otia pacis,
Et florere facis mania Palladio;
Iam geminum felix hinc Vrbs Antenora iactat,
Prædicat inde ortum, prædicat inde decus.

Equestris dignitatis laurea in Gallica legatione.

Troph. VI.

Hocce tuis etiam egregijs Dux laudibus addis,
Ut Reges iungas, Magne Priule, Toro.
Pronubus applaudis tedis, quibus aula renidet
Gallicæ, & Ausonius quas iaculatur Amor.
Quæ tam felici nascetur at auspice proles?
Alter, ut Alcides, qui fera Monstra domet.

*Praefantium actionum commendatio in latè
reclavi purpura.*

Troph. VII.

Fulisti, Antoni, Venetos Dux inter Atlantas,
Laus magna Adriacum sustinuisse polum.
Antea at alternans humeros supponere moli
Laus erat, atque oneris te variare vices:
Maxima nunc verò tibi totum incumbere pòdas,
Maximus ex multis, ut videaris Atlas.

*Solers diligentia, & vigilantia in Reformatore
Patanini Gymnasij munere.*

Troph. VIII.

Ipsa etiam, Princeps, ornat tibi tempora Pallas,
Et lauro, & flauas ægide cincta comas;
Scilicet

270 EPIGRAMMATA

Scilicet Adriacis, vigilite Præfide, Athenis
 Persenuisse suos vidit Aristoteles;
 En memores Musæ quæ nunc donaria sacrant,
 Haud vllò sunt hæc interitura die.

Fortitudo, & dexteritas in Præfide generalis Provin-
cia totius continentis.

Troph. IX.

Dum furit infestus, parmato milite, Mauros,
 Hostica, & intentat classis Ibera minas,
 Tu velut hesperidum custos vigil inclytus hotti
 Mæribus euigilas, Magne Priule, Draco.
 Hinc seruat gladijs illæscos Adria Ciues,
 Hesperij seruans aurea poma soli.

Victoria insignibus prælijs in paludamento
Imperatoris parca.

Troph. X.

Qualis Alexander fulget Pellæus eo,
 Talis in hostiles ense Priulus agros:
 Qualis Cunctator ludit Pæna arma Quirinus,
 Talis Germanas sustinet iste acies,
 Ense volat, stabilique animo cunctatur; vtrinque
 Cessit Victori gloria summa Duci:
 Hæc paludata est laus, hæc est bellica virtus:
 Noscere cunctatam præcipitare moram?

Facundia in componendis externorum hostium
dissidijs.

Troph. XI.

Et placidus medijs sistis caducifer armis
 Hermes facundo Mæximus eloquio.
 O virtus, o magni laus heroica Ciuis,
 O vigor, o Venetum Dux, decus, & columen.

En

En quasceumque vices Patriæ fortuna repositat,
 Virtutum diues, clare Priule, subis

Aureum Principatus Patria Syria.

Troph. XII.

Gemmea iam ludant cano diademata crini,
 Tempora sera licet, Magne Priule, grauent,
 Patria, fors, Virtus concordi incide laborum,
 Industres niuea composuere manu.

Sors Patriæ, Virtus sorti famulata, verendo
 Struxit opus Genio sed Dea trina tuo.
 Vosque plausissent olim flagrantia scepro,
 Longas sed seruit fors inimica moras.

*Ad Bonifacium Card. Beuil aquam qui Torquato Tassa
 marmoreum sepulchrum Roma in Ecclesia*

S. Honuphrij excisauit.

Torquato ponis, Princeps Generose sepulchrum
 Qui lituo cecinit carmina mæonio:

Officium, yates tumulo, Beuil aqua, rependit:
 Concelebrant laudet muta vel ossa tuas:
 Nescit olor moriens cantum dediscere, Fama
 Vatis & ignorant ossa negare sonum?

De Collegio Gallia à Ptolemæo Gallio S. R. E. Card.

*Nono-Comi erotto & parum nostra Con-
 gregationis cura commissis.*

Palladis instituis Comi, Ptolemæe, palestram,
 Et reuocas Musas ex Helicone bonas:

Dicere iam patriæ cultor, diuinus & Heros:
 Concedit fasces inuida facta Pharos,
 Muszum instruxit Rex nempe Aegyptius: ipse
 Instituis Comi nobile Palladium.

*Ad Antonium Mariam S. R. E. Card. Gallum qui Ulyri-
 orum Collegium Clementino nostra Con-*

gregationis adiecit.

Dalmatiæ Pallas tibi debet plurima, Galle,
 Dum Clementino est iucta vt alumna Choro;

Sena videt fulgere sibi nam sydera faustè,
 Aduersa intello nulla Leone timet:
 Lætior auspicijs Pallas iam reddita tantis,
 Dalmaticum sperat se reparare decus

*Ad Scipionem S. R. E. Card. Burghesium eiusdem Colla-
 gij post obitum Card. Galli electum
 Protectorem.*

Burghesi sacrat tibi Pallas Dalmata alumnos;
 Auspicijs, noscit prospera cuncta, tuis;
 Namque tuo cernit sua symbola stemmate picta,
 Despondet nosler faulta, ait, annè Draco?

*Ad Benedictum S. R. E. Card. Iustinianum qui Græci
 Collegij alumnos Patribus nostra Congrega-
 tionis Roma instruendos com-
 misit.*

Quos Romam mittit bona Palladis Ellas alumnos,
 Auspicio, mittit, Iustiniane, tuo;
 Nam faulta vt speret tanto sub principe, Virtus
 Quam sæpe experta est, Iustiniana facit.

*Ad Ludouicum S. R. E. Card. Madruciium nostræ
 Somaſchenſis Congregationis
 Protectorem.*

Auspicio defensa tuo, Ludouice, beata
 Non timet aduersas Tessera nostra vices;
 Virtute inuicta auersus deluditur hostis,
 Hæc facit vna vices lætiùs esse bonas.
 Stemmata portendant nobis Madruccia fausta,
 Re tamen hæc præstas sed, Ludouice, magis.

*Ad Ludouicum de Torres S. R. E. Card. Montis Regalis
 eiusd. Protectorem.*

Tessera quàm felix Ludouicis nostra duobus;
 Auspicij nescit deseruisse vicem;

Par

Par virtus, mores, simili fortuna tenore
 Heroe in gemino prospera cuncta facit:
 Vno sed distas tantum discrimine, Torres;
 Ille vssit, torres corde sed igne, magis.

*Ad Lanfranchum Margotium S. R. E. Card. eiusd.
 Protectorem.*

Omina Margoti, portendis stemmate fausta;
 Clarum magnanimo nempe Leone nitet.
 Virtutem hinc menti impressit generosa propago,
 Hæc tibi purpureum sed dedit vna decus.
 Dum quætit herculei radiantia terga Leonis,
 Tela iacit Phæbus viuidiora Polo:
 Ergo te gaudet dum tessera nostra Leone,
 Sentiet influxus & mage læta suos.

*Ad Robertum S. R. E. Card. Bellarminium anglicana
 scommata eludentem.*

In te cerbereus fera scommata detonat Anglus;
 Gloria purpurei magna, Roberte, Chori.
 Nec tamen ipse taces, impura vel illa retorques,
 Quid facis? hoc solum; despuis, illa cadunt.

*Ad Alexandrum S. R. E. Card. Montalium cum augu-
 stissimum S. Andrea Templum, Clericis Reg.
 qui Theatini nuncupantur, Roma
 erigeret.*

Largius incenso redolent altaria thure
 Rex cum Pellæus regia sacra litat.
 Egregio cedunt iuueni mox Regna Sabæa,
 Et pendunt aris thura litata Dij.
 Verius at vastæ molis dum splendida Tempa
 Ponit Alexander, fænerat illa Deo.
 Prodigè thesauros effusor maxime Princeps,
 Prodigæ non donat, mutat ista manus.

Ad De. Idrium Sculeam S. R. Ecclesia Cardinalem
de Cremona.

Hæreses sternis dum; Scælae magne, chelydros,
 Alcides cedit clauam, & Apollo faces;
 Pythona horrificum ferro nempe edomat ille,
 Hydra hic septenum proterit igne caput:
 Plurimus & sacro quatitur te vindice Python,
 Virtuti cæssit plurima & hydra tua.

Ad Cardinalem Ludouisium, quod primus S. Ignatii
Loyola templum Roma posuerit.

Sacra adscriptas Fastis Ignatius amplo
 Excipit in templo thura litata Deo:
 Prima illi sacros indicit Roma triumphos,
 Prima illi solido marmore templa sacrata
 Hæc tua sed laus, Ludouisi, nobile templum
 Poni, at impensas fecerat ille polo.

Ad Io. Ruiz de Lacuna Senatorum Mediol. de

Maregribus sua familia.

Dum geminos Christo genelli & stipite flores
 Surgere vernantes cerno Lacuna tuos,
 Largius hos vero cælesti murice tinctos
 Contemplor geminas & redolere rosas
 Dicere, quid dubitem non nobile stemma Lacuna;
 Calicæ sed Tempe, diaq: Pasta gerat,

Ad Landinium Zacchiam Cardinalem S. Sicæ.

Purpurea incingit, Zacchias, caussa crines,
 Inclyta quam virtus est operata, tuos;
 Isti tu solùm sudabas alme labores,
 Satq: tibi summo facta dicasse Deo;
 Hinc serò, at sponte infecit sacra purpura vittam;
 Dumq: alium inducis, sit color en roseus.

Ad

Ad Federicum Cornelium Cardinalem.

Purpureo ornauit virtus vbi stemmate crines,
 Capilli & sacro luce nitere choro,
 Corneli, fortuna tuum mirata decorem,
 Hæsit, vibrato è lumine prorsus hebes,
 Condemnans moremque suum, sibi carbasa pandit,
 Indoluit tantas continuasse moras.

*Ad Franciscum S. R. E. Card. Barberinum ad Reges
 Gallia, & Hispaniarum legatum à Latere*

proficiscentem.

Incita tartareis gliscit feralis Envo,
 Et volitat sparsa crine Megæra canis.
 Aegide terribili sæuit Bellona per Orbem,
 Undique bacchantis Martis & æra sonant,
 Sarmata, Turca, Cilix, Gallus, Germanus, Iberus,
 Argenti excitur toto Aquilone, phalanx
 Ast vbi Atlantides virga minitabitur aurea
 Franciscus, ponent classica & æra sonum.

*Ad Marcum Antonium Burgbesium Magistrum Hi
 spaniensem & Sulmona Principem, quod primus
 D. Isidoro Agricola templum in Pœncijs*

Roma posuisset.

Prodigis ingentes, Antoni maxime, gazas
 Agricolæ Diuo vt munera sacra dices;
 Illustris surgit constructi hinc machina templi,
 Incipit & Diuo Roma litare tuo.
 O cautus largitor opum; quæ sa nora pendent
 Rura? tuos cæli scindit arator agros.

*Ad Federicum Ribarium, nauali Classi Ducem
 Oxuna Præsidentem.*

Inclyte dux soluis tyreno è littore classem,
 driacas ingentæ & renige ventis aquas;

Diri piratæ , truculenti terror & hostis
 Pugnans parmato milite vtrumq. fugas ;
 Ter te victorem clamat Brundisina tellus,
 Terq. triumphantem , magne Ribera, videt;
 His ducibus Reges quis non commendet Iberos ?
 Quis formidandos hostibus esse neget ?

*A Excellentissimum Oratorem Venetum & apud Sum-
 mum Pontificem Clementem Octavum
 Franciscum Vendramenum.*

De eiusdem stemmate.

Qualis vernanti depingit prata colore,
 Et miniat varium dedala terra sinum,
 Talis multiplici distinguit discolor orbis
 Et variat pictum stemma colore Domus
 Aspice namque Croci diuisum flore Hyacinthum,
 Subtus lasciuuit sed Cytherea rosis.
 Quid ni tam viridi comis de stemmate crines,
 Vendramene, parant hæc tibi ferta decus ?
 Scilicet omen habes, tyrios despondet honores
 Ut rosa, siue crocus, siue Hyacinthus auent.

*Ad eundem electum Patriarcham Venetiarum ante-
 quam sacri purpurei Galeri insignibus
 decoraretur.*

Inclyte, puniceos dum dignè cingit amictus
 Relligio, & capiti dat diadema tuo,
 Franciscè, hæc tacito ridens obmurmurat ore,
 Eblandita aliud spondet & alna tibi.
 Indue puniceos, cælo iam debite, amictus;
 Purpureo forsan tinget honore Charis.

Aliud.

Hic nitor in violis, quo, Vendramene, renides,
 Hæc quæ præcingit sacra Tiara caput.
 Annulus hic, circum digitos, qui gemmeus errat,
 An non virtutis pramia digna tuæ ?

Deposcit

Deposcit Patria hæc tibi, Rôma & contulit, effere
Et Romæ studium tu, & Patriæ officium.

Aliud.

Florida per nitidi gradiens viridaria cæli
Ornat Relligio floribus alma sinum,
Mox violas studiosa legens, medicamine vestes
Francisci hoc pingam, sic ait illa, mei,
Donec vernanti nascentur stipite Vere
Gratiùs efflantes, purpureæ ve Rosæ.

Aliud.

Roma sibi laudi, te Vendramene, quod ornet
Virtuti emerito ducit honore fore,
Vrbs mage sed Veneta hoc tibi Ciuem cõtulit, Orbi
Dignum muneribus cum genuisse ferat,
Gloria num maior Venetæ confurget? honore
An meritum parere est, quam decorare magis.

Aliud.

Si quot de viridi vernant tibi stemmate flores,
Tot Francisce vago Comis honore sinum;
Purpureo, ni fallor, eris visendus in ostro;
Tâm nitet in claro stemmate grata Rosa
Fiore vno inficitur fulgens Hyacinthina vestis,
Quid non & viridi purpurei illa Rosa.

Aliud.

Accipe vernantem Permessi colle corollam,
Læticia effusa hæc quam legit alma cohors:
Dum tacitus miratur opes, animique nitentem
Inde facem, hac laudes est imitata tuas,
Interea viridis calamos Heliconis ad umbram
Aptans, præcingis dum caput, illa canet.

*Ad Sevenissimum Ferdinandum Gonzagam Mantuae,
& Montisferrati Ducem.*

*In Philosophia disputatione quam sustinuit Io. Baptistæ
Robertus eodem duce auspice.*

Auspicijs, Gonzaga, tuis, Dux inclyte, miles
Maxima Palladius præliâ inire parat.

Signa

Signa hinc auspicias vidtricia ventilat aura,
 Quæ vexilla tuo stemmate picta gerunt,
 Tanto proueniet numquid sub Apolline iaurus?
 A tanto numquid Cæsare fausta cadent?

Aliud.

Magno Hermathenam Gonzagæ Palladis acer
 Miles, signa velut classica, & arma, dicat;
 Palladio instituit campo generosus & agmen;
 Principis auspicijs prælia tanta parat?
 O factum bene: iam concedit adorea palinam;
 Pugna, Gonzaga & Cæsar, Apollo fauet.

*De Manibus Comitum Vitaliani Vicecomitis [Borromæi]
 Archiep. Andrinopolitani, & apud Cæsarem
 Apost. Nuntij.*

Occidit sanguis primæque vere iuuentutis
 Qualis sub rigido flos aquilone perit;
 At lacrymis decorat mæstis Insubria, mæret
 Patria, vt amisso lumine Roma dolet.
 Languet honos tumulo, circumstat pallida fama,
 Demissis alis gloria mæsta iacet;
 Scilicet hoc vno senserunt funere funus,
 Dum peris ipse, suum, Procomes alme, decus.

Aliud.

Quid tua præcidit florentis stammina vitæ,
 Parca breui & demit Vitaliane decus?
 Anno ibant roseo felicia vellere pensa
 Cur torquere diu noluit illa colo?
 En langues, errore manus, non stamine; vitam
 Tardius illa fuit nescia nere tuam.
 Cur ita prædata est sensus renitentis imago
 Velleris, & propera hinc officiosa manus.

De Stammate Fabricij Landriani Episcopi Papien.

Quid mihi portendit sublimi vertice Turris,
 Circum & puniceus plurimus errat honos.

Explicat

EPIGRAMMATAE

xxx

Explicat infissens alas, Iouis ales Olympo
 Pulchrior atque astris, aurea margo nitore
 Demissum agnosce minus, te Præsule, celo
 Hæc sunt cerno meæ, symbola cæq; Phæros

Aliud.

Insignis pistor, dum quod mite fessima colorat,
 Et quæ subscribit nomina celsa yugo,
 Magnanimos demitor aulos, qui fortibus ausis
 Tam bene conveniens nomen, Scipimen habent
 At tua dum virtus se se offert incluta menti,
 Hæc non Maiorum symbula, divozum

Aliud.

Idem hæc iuvenem, celeremque mixta volucribus
 Adstat, ad æthereas vexit amica plagas.
 Fabula, sed non non luditur elite, Præsule,
 Ad verum dicit vis tita dia Iouem
 At cur non celo diuinos demorer haustus
 Mens præcælestes ecce ministrat opes.

Ad Petrum Paternum, qui Pauli Imperio parvum
 Congregationis Somaschæ habitum suscepit
 Strigoniensis Ecclesia inauguratur
 Episcopus.

Te miseram geminis, Pannonia, concutit hostis,
 Dogmate Caluani, milite Turca petit
 Indue sed lætos tandem, Pannonia, vultus,
 Præsule, Patzmano, nil fera tela time
 Vtranque Antistes Petrus disflabit Erynnim,
 Facundo met hæc ore, sed ista prece.
 Magna fodalitij Somaschæ hic gloria sacra
 Est Heros: maior gloria sed cidaris.

Ad Paulum Aresum Derthon. Antistitem.

In Paulo cernis Paulum Derthona latentem,
 Istius en facies, illius ore micat.

Sed

Sed facies animi, verborum fulmina; pectus
 Ingens, & zelus, relligioque micant.
 Felix si Paulo totam te dedis Areso;
 Num Paulo poteris, cælica facta, frui?

*Ad Carolum Emanuel Madruccium Tridentinae
 Urbis electum Episcopum, & Principem.*
 Sceptra, sacrum cydarim sumit Madruccius heros,
 Pallade conspicuus Carolus Emanuel;
 Auratum torquem dicas fulgere Tridentum,
 Quem finxit vates carmine Mæonius:
 Cum regit implicito nexu Madruccia proles,
 Te Cæli aurato sydera torque beant.

Ad Clementem Geram Laudensis Urbis Episcopum.
 In te contempler quicquid sunt omina, Præsul,
 Nomen & agnomen symbola magna, ferunt,
 Et dum specto animû, quem celso pectore claudis,
 En cerno geminas hic rutilare faces
 Inclyta te virtus ornat Clementia Clemens,
 At Geræ in forti pectore robur inest.

*De Lazaro Carrasino Nono Comensis Urbis Antistite,
 & stemmate eiusdem.*
 Dum videt optati Comum pia Præsulis ora
 Et lucere sibi sydera terna face;
 Iam sensit rediisse sibi vaga tempora Veris,
 Templaque flammanti luce nitere nova.

*Ad Excellentissimum Principem Patrum de Giron
 Oxunensium Ducem Neapolis Proregem
 Maria instructa classe excurrentem.*
 Soluit victrices Aquilas, Oxunius heros,
 Atque effert toto, signa timenda mari;
 Protinus Odruxiæ sternuntur littore puppes,
 Infensus Christi victus & hostis hebet.

Macte

Maeste animo, hec vera est, Dux inolyte, adorea ; cę-
 Qui pius armatus militat, ille feret. (lum,

*Ad Excellētiſſimum Gomezium Soarezium de Figueroa
 Fera Duceſſem apud Inſubres regium
 Gubernatorem.*

Quis neget Inſubres, Figueroa principe, Ixtos?
 Annē omen Fera Fera nomen habet?
 Librat vt æquatæ Aſtræa examina Iancie
 Et volitat toto lex benè tuta foro?
 Exulat Italico Caluini, hoc auſpice, labes,
 E Volturēna valle fugata ſolo.
 Conſona num veris, & nomina, & omina factis
 Inſubria auſpicio eſt num feriata bono?

*De Reuerendiſſimi Serrani Triffini obitu, qui anno ſal-
 milleſimo ſexcenteſimo vigefimo tertio, ipſo B. V.
 Natiuitatis die contigit.*

Aurea diſcindunt Serrano ſtamina Parcæ,
 Quo nata eſt terris cælica Virgo die ;
 Debut haud aliter, caſto qui pectore, vixit,
 Viueret vt Cælo, decubiſſe ſolo:
 Diſce obitu mutare vices, natalia, lector;
 Non fato hic functus, ſed rediuiuus abit.
*In funere Adm. Reu. P. Andrea Stella inſignis noſtra
 Congregationis Theol. & Oratoris.*

Auricomus radios cum vibrat Cynthius axe,
 Effulgent nitido ſydera nulla polo.
 At vāga nocturnos peragit cum Cynthia curſus,
 Depingunt radijs ſydera mille Polum.
 Fulgebas nobis lucenti lampade, Stella,
 Præclaræ & mentis lumina mille dabas,
 Amplius haud miros virtutis fundis honores,
 Heu fuga dilecti luminis, heu tenebræ?
 Nox erat, incæpit ſurgens aurora nitere :
 Non fulgent? Cælo eſt iam tibi clara dies.

Ad

Ad Academicos Humoristas Roma.
 Dum quos ingenij fundit mens aurea rores
 (Phæbi docta cohors) auris amica bibit,
 Ambigo num pictor nubem bene finxerit arte
 Oceano exceptas quæ ciet imbris aquas,
 Pegaseas Heliconis aquas sapit effluus humor,
 An pro pegaseis, finxerit ille maris?
 Nam fonte è dulci redit agmine dulcior imber,
 Cur non extinguunt pectora anhela sitim?

Ad eodem.

Ambigerem Oceano, fecundo an vellere nubes,
 Et ara acceptas funderet imbris aquas,
 Ni dulcore salem eliceret mens cauta soluta
 Carminis & docti perciperet veneres;
 Quid dicam? è falsis nubes attollitur undis,
 Vos in pegasei vertitis amnis aquas.

Ad Academicos olympicos Vincentis.

Vicentina cohors certamina olympica præfert,
 Iam sunt Castalia Bacchilionis aquæ,
 Gloria peruvigili sudatur clara labore,
 Virtus & summo vertice montis hæc;
 Hoc opus, hic labor, hic ferue generosa iuventus,
 Non alia est Cælo magna terenda via.

Ad Academicos Generosos Venetorum.

Cum drama tragicomicum in scenam producerent.

Dramata mirans tragico festiva cothurno
 Quid spectasse oculis si libuisset, erat?
 Hic velut in Circo scenæ tibi linge Theatrum,
 Odeum, stadium, num machinamq. vides?
 Acta hæc sunt ludis Generosi dramata cæcis,
 Syrmatæ sed nunquam nobilitate, & ope.

In effigiem lo. Georgii Triffini pœ. & oratoris
 celeberrimi.

Triffinus hic ille est, maiestas regia in ore
 Cuius naturæ picta colore, nitet
 Pitho hunc conceptum excepit, Charitesq; dederunt
 Vbera; Apollo dedit, Pallas & ingenium
 Hic Iatio multas docuit renitere cothurno,
 Primus & heroum dicere gesta Ducum.
 Hoc scena Sophonisba dolet, Belisarius armis
 Liberat Hesperiam: Quam calamo, ore potens,

In effigiem Francisci Tridenti Aëolia & ventiductum
 auctoris.

Heros effigie hac spirans micat ille Tridentus,
 Ingenium enius Pallas, Apollo timent,
 Ventorum primus non nota hic arte coegit
 Ire per angustos cuneata flabra tubos;
 Vana ne ventorum decantet fabula Regem,
 Qui frænat ventos Aëolus iste fuit.

Ad Excellentissimum Poëtam Democritum Facundum
 de suo Idillio Aréthusa

arminibus depicta tuis Aréthusa precacem
 Dum fugit Alphæum, Parthenopæa lyra
 Iam benè culta nitet, liquidas mutatur in undas,
 Ut mea prædetur pectora, picta licet:
 Si simili Alphæus cecinisset cæcurne, Amanti
 Hæssisset plantis firma Aréthusa suis.

Ad Bartholomeum Gauantum C. R. S. Pauli

Facundissimum concionatorem.

Dum, Gauante, iacis diuini femina verbi,
 Et, grandi eloquio, calica verba tonas,
 Spicula sunt cordi, sunt iacta tonitrua caelo
 Fulgura sunt, vero & fulmina missa Louæ

sic

Sic te miramur fundentem flumina linguæ,
Vibrantem cæli tela timemus item.

*Ad Io. Baptistam Rugerium fratrem societatis
Iesu. Præstantissimum concionatorem.*

Mellifloui eloquij num fundis flumina, lingua,
Rugeri anne minas cælitus ore tonas?
Et timet, atque amat auditor facunda loquentem,
Mens mutat varias protea facta vices:
Etsi age præstigias facias sed calica Circe;
Ex hædo auditor cælica balet ovis.

In funere Pompei Iustiniani.

Pompeios fortuna duos iam sæua peremit;
Illum ensis, glans hunc plumbea iacta ferit:
Illum dira Pharos, hunc hospes & Adria, vtrumque
Insidijs, medio Marte, sed arma necant.
Par fuit ingenium, sors æqua, & gloria, dispar
Fumus, nam tumulo hic, littore at ille iacet.

In eodem.

Pallas vt extinctum Pompeium vidit inermem,
Quem glans hostilis ferrea adegit humo,
Increpitans Veneri turbato hæc lumine fatur;
Hæc ne est herois sedula cura tui?
I, solito mercare alijs ancilia amore,
In sæuo fortes desere Marte Duces.

*Ad R.P. Io. Baptistam e Modæcia ordinis Capucinarum
Concionatorem qui in sacro monte apud Varsivum
facella Sanctissimi Rosarij instituit.*

Deuia per montis diuina rosaria ponis,
Oranti vt donet cælica Virgo rosas;
Montis & hoc etiam sacri fit sanctior ara,
Vepreti & mutant pulchra rosæta vices.
Non ego Thebaidæ lucos, spelæque quarum;
Aegypcie an quod habes hæc mihi tesqua dabunt.

Ad

Ad Alexandrum Crassum Senatorem Mediolanensem Amplissimum.

Si mitis Nemesis, placido blandissima vultu,
 Constanti fortis pectore, mente sagax:
 Inclyte Alexander, tu lati gloria clavi,
 Hanc vnus præfers corde, vel ore geris:
 Mitem animo, constantem pectore, mente disertum,
 Te cerno Nemesis fræna tenere manu.

*Ad Io. Baptistam Coccinum Sacra Romana Rota Audi-
 torem Decanum de Panegirico Vincentij
 Tasca Congregationis Somaeschenfis
 Concionatoris.*

Doctrinam Caroli docto Vincentius ore,
 Fæcundi exponit lumina & ingenij:
 Hoc tibi sed donatur opus Coccine, diserto,
 Quàm doctè laudat, doctiùs atq. sacrat:
 Scilicet an Diuo doctõris laurea cedat,
 Iuris vt interpres censeat, ille petit.

Ad Ioannem Ciampolicum Urbano Pont. à Secretis.
 Tres Diuæ summis Parnassi in montibus vna
 Ciampole decertant vt tibi ferta parent,
 Pallas diuinæ celebrat miracula mentis,
 Aurea dulcisonæ carmina Musa lyræ,
 Pitho facundæ dilaudat fulmina linguæ:
 Quæ ferta cinget nobiliore comas?
 Vnam contextent, concordi fronde, corollam;
 Purpurea vt velet causia digna caput.

Ad Iosephum Laurentium de sua Polimathia.
 Floribus é tantis delibas doctè liquores
 Laurenti; & stipas tot studiose fauos:
 Vt mira aspiciam cultis aluearia scriptis
 Fundere doctrinæ mella liquata mihi.
 Parnassi, I, cedit, Laurenti, laurea crini;
 Sedula vel sola hic expatiaris apis.

L

Ad

*Ad R. P. Angelum Gallum Monachum Cassinensem
cum Catherina M. Brugora precibus morbo*

Brugora restituit precibus tibi, Galle, salutem,
Mufarum & nobis, Angele, delicias
Nam musis carus vitiis, doctissime, cælo:
Has decorans sudas prælia multa Deo,
Carior ut nobis, tibi maior adorea cedat:
Viuere, Galle, diu Brugora te voluit.

Ad Comitem Federicum Nogarolam de suo Phrenoschemate apud Camillum de Camillis.

Pingitur in tabula reuolubilis astula, filo
Tracto componit continuoque glomum
Hac, Federice, tuos pingis lectissime sensus,
Et Nogarolæ pectora celsa domus.
Aurea connectunt vitæ dum stamina Parcæ,
Virtutis glomerans inclyta fila tuæ.

Ad Io. Baptistam Saccum Senatui Mediol.

à secretis.
Sacce, tibi docto cum Pitho fessitet ori,
Crederis & firen, Musa latina, Charis:
Dictum olim, humana in facie sermone Platonis;
Vti facundo non nisi velle Deos
Verius hoc celebrat de te vir fama diserte,
Aeternis scribit Calliöpeque notis,
Tullius ad superos si demigraret ab orco;
Ore tuo vellet non nisi, Sacce, loqui.

*Ad R. Antonium Olgiatum Ambrosiana
bibliotheca Praefectum.*

Hic, vbi collectas Federicus Palladis vrbi
Prodigus ingenti munere seruat opes:
Præses deliciarum Musarum, Olgiate, serenus
Magno in Parnasso qualis Apollo sedes;
Librorum pandens regali & fœnore gazas,
Docti depromis diuitias animi:

Nobile

Nobile Musæum facit ingens copia libri;
Ipse facis custos nobile Palladium.

*Ad Abbatem Casarem Platum de sua Prævinciarum
orbis multarum lustratione.*

Circuit errando terras facundus Vlyffes:
Hoc, Cæsar, varia conditione facis,
Et mores hominum, studia & contraria discis,
Multiplici variæ gentis & ore loqui:
Consilij hinc plenum, sapientis pectus & effers;
Pectore prudenti corda quot inde geris?

*Ad Baldasarem Platum dum Ticini laurea doctoratus
insigniretur an. 1608.*

Soluisti nexus legum, dubiosq. reflexus,
Baldasar, ac visus Palladis ore loqui;
Admirans hæsit doctorum cuncta corona,
Par siquidem menti lingua diserta fuit:
I, dixit, cingens meritis tibi tempora fertis;
Soluere non leges, condere iam poteris.

Ad Horatium Villam Natalem V. M. celebrantem.

Concelebrat Mariæ natalia Horatius almæ,
Festiuus toto thura litatq. die,
Prouocat ad templum turbam, volat illa, frequensq.
Offert Nascenti munera, liba, preces:
Hinc licet angusto peragat pia vota sacello,
Grandiùs angusto concipit illa polo.

Ad Flauiam Mariam sororem Autoris sanctimonialem.

Humanas spernis quàm prudens, Flauia, tedas,
Te sponsamq. sibi sponsus Iesus habet.
Exue fascium casto de pectore peplum,
Nec tegat intonsas synthetis vlla comas:
Cingas quem donat celo Charis enthea cestum,
Et tonios crines linea vela tegant;

Cælesti placitura magis pulcherrima Regi ,
His speres festum connubiale poli.

Ad Maximilianum Homatum Medicum Excellentissimum Mediolanensem .

Crebrò Pæonio studio dum tentat Homatus
Vitales artus reddere femineci,
Et dispolta colo cernunt noua stamina Parcæ,
Scindere cum vitæ pensa retorta , parant :
Ludimur, inclamant, vis iura potentior ecce
Hæc violare potest , perpetuare dies .
Viue diu felix, viuunt nam millia , Homate ,
Te viuente hominum, te moriente cadent.

Ad Excellentissimum pharmacopolam.

Quàm benè simplicium vires contemperat arte
Pæonia, & miscet pharmaca docta manus .
En natura tibi cedens pudibunda resignat
Iura , & virtuti deuouet illa tuz.
Vt iurant nocitura prius, Mitridatis, amicum
Industri in fædus corpora mista , manu .

*Ad Fabianum Iustinianum è Congregatione Oratorij
S. Philippi concionatorem disertissimum
& Episcopum.*

Dulcia diuinis quæ libas mella viretis ,
Diuini & verbi , Iustiniæ, fauos,
Si facer Orator ruptis aluearibus ipsis ,
Acriùs ardenti mente liquata leget.
Quos non celestes fundet sacra lingua liquores ,
Auribus è cælo dulcève manna fluet ?
Ah video Christi sacro dulcore solutas
Quam facer Orator , te duce, reddet oues.

*Ad eloquentissimum concionatorem Dominicanæ fami-
lyæ Hyppolitum Camillum Mutinensem .*

Semina Diuini verbi dum cordibus inters ,
Et tua diffundit lingua diserta faces,

Ipsa

Ipsa etiam verbis adamantina corda fatiscunt,
 Calestem & rorem pectora anhela bibunt,
 Namque rapis mentem, sensus prædaris & omnes,
 Inuiti tacitus qui in tua vincla ruunt:
 At mihi cum Cæli pinxisti in fulgure Thomam,
 Nectareum flumen, dum loquereris, eras.

De vehementia in dicendo miraque elegantia R. P. Andrea Fossa monasterij S. Theodori Genue. Can. Reg. Lateran. Abbatis & Concionatoris celeberrimi.

Audit facundum Fossam Vrbs cum tota loquentem,
 Ictia repercusso pectore, corde, stupet.
 Scilicet attendit voces bibit aure disertas,
 Atque immota velut pendet ab ore filex.
 Sed stupet hoc unum, sentit cum mellea verba,
 Pectore magna tamen, fulmina, tela sonent.

Ad eruditissimum virum Marcum Velsereum qui librum à se italica lingua scriptum & proprio supresso nomine editum, Auctori dono miserat.

Quid mihi, supresso misisti nomine Librum?
 Exerit ille tuas, Velsere docte, faces.
 Ut bene cognosti mentitæ virginis ora,
 Annè stylus potuit me latuisse tuus?
 Velsere, pierios latices tibi musa propinat,
 Mnemosineq; hominum singula facta docet.

Ad R. P. Constantinum de Rubeis Somaschensis Congregationis concionatorem, de eius Panegyrico in laudem S. Caroli.

In Carolo vietas, triplici candore, virentes,
 Constantine, doces enituisse sacras,
 Pingis & hinc pectus millenis floribus, unum
 Et Carolum pratum lingua diserta facit.

Vt flores totus ? millena vt lumina florum,
 Constantine, tuum promit & ingenium ?
 In violis miror violas; duo pectora, prata;
 Illæ animo flagrant, ingenio hæ redolent.

*Ad Io. Petrum Bimium iurisprudentia inter-
 pretem eximium.*

Explicat implexos Bimij mens enthea nodos,
 Siftit & in tuto per vada cæca gradum,
 Dixeris hæc sacro deprompta oracula Phæbo;
 Non legum interpres, conditor est Bimius.

*Ad R. Fr. Franciscum Pisentum de nouo Ambro.
 Calepini dictionario hebraicis lexibus
 locupletato.*

Dum latias voces Calepinus colligit vnus,
 Romano eloquio, iam dedit ore loqui.
 Doctus Iesæ nodans vocabula lingue
 Pisentus sacro nunc sonat eloquio.
 Par labor, & patria est; non par sed gloria vtrique.
 Ille hominum linguam, nos docet iste Dei.

Ad Petrum Musæum Dalmatam.

Quàm benè Francisco donas, Musæe, corollas,
 Texuit in viridi quas Helicone cohors;
 Musarum nam perpes honos, non sole fatiscet,
 Sertaque Franciscum non peritura decent.
 Dum musas, Musæe, offers, nil gratius offers.
 Nil mæge te dignum, nil mæge amabilius.

*Ad Philippum Casonum Genuensem
 I.C. celeberrimum.*

Dum videt implicitas Casonum vincere lites,
 Ius quodque eximio soluere & ingenio.
 Mors, ait, haud quidquam conabor tendere contra,
 Falx hebet, & rigida spicula nigra, manu.

Quid

Quid ni ergo æternum viues, inuicte Philippe?
Virtuti cedit, mors feritura tuæ.

Ad eruditum & nob. virum Octavianum

Piccinardum.

Dum priscos animas scriptis, Piccinarde, parentes,
Et gentilitiæ stemmata auita domus,
Insignes demiror auos, stupeoque loquentem,
Et te inter proceres, cerno nitere tuos.
Sic seriem egregiam censes, & facta; sed ipse,
Te sede en positum, nobiliore lego.

Ad Clarissimum Leonardum Mocenicum

Patritium Venetum.

Excelsis cum natus auis, Leonarde, nitescas,
Incluta, & erecto pectore corda geras,
Diuitijs animum dices, quas aurea virtus,
Hauris dum tota mente lycæa, parit;
Quid Domus egregij, quid sperat Patria honoris?
Quid spectat patria de Pietate Deus?
Ominor, excellum dant omen nomina: factis
Es leo, virtutis Nardus odora vires.

Ad eundem.

Cum *Theses* Roma ex *Aristotelis* placitis defenderes,
Tam gratis doctas mulces concentibus aures
Pingere dum verbis docta Lycæa paras,
Expressa vt verè sapientis spiret imago,
Atque animata oculis viuat *Aristotelis*,
Vel Natura tibi, aut Pallas fuit ergo magistra;
Fallor, *Aristoteles* ora diferta mouet.

Ad Hieronymum Trissinum utriusque signaturæ

Referendarium.

Hieronyme, excelsæ spectans miracula mentis
Aemilia vt votis se tibi magna dicat,
Stemmata Trissinæ gentis speciosa coruscant,
His tibi quàm studijs grata Rauenna fauet:

Te Musæ, Nemesisq; colunt, celebraris in Vrbe;
 Quid superest? cingat causa digna comas.

*Ad Erycium Puteanum qui Olympiadas sola manu
 computatas edito libro declarat.*

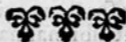
Scribit Olympiadas Mundi Puteanus, & annos,
 Sola, sed docta, computat atque, manu.
 Tempora distinguens vt visus ἐλύμπιος esse
 Igne Prømethæi sic ἐλόλαμπος erit.

*Ad Henricum Chifellium de suo ad Senecam
 supplemento.*

Induis vt similem, Chifelli docte, cothurnum,
 Vt Senecæ lacrymas drammate parq; cies,
 Fragmina non cerno, scitè minus addita nosco;
 Melpomene vtrisque est vna, nec vna dolens.
 Si tua Tragædus legeret rediuiuus, & ipse
 Non imitata stylum, diceret esse sua.

*Ad Laurentium Frisonum Musicum Theoricum
 excellentissimum.*

Illa nè Parnasso qua cingis laurea crines
 Inter apollineos emodulete choros;
 Infanti primùm lustralis purior vnda
 An tibi, Laurenti, nomina ponit aui?
 Hoc puto; cū magnum at claudat Laurentius òmen,
 Ingenio partum nomen habere iuuat.
 Dicere, Laurenti, laurum redimite virentem
 Musa det hoc victrix emoduleta melos.

233

EPIGRAMMATVM

Liber Tertius.

ARGUMENTI

Promiscui.

De Diaconia S. Casarij in Palatio à Clem. VIII.

P. M. Roma restaurata.

Vrea quę ridet structi laquearia Templi,
Quęq; operis circū, ludit imago decus.
Casarij arrident, cęlo dū regnat, honori;
Et fidei, Clemens, sunt monumenta tuę.

Quid ni, dum diuis statuis de marmore templa,
Interea cęlis hi tibi templa locant?

*De laqueari eiusd. Templi Aldobrandina gentis
insignibus exornato.*

Aspice, quām circum radiant laquearia, & astris,
Lumine non cedant ęmula tecta poli.
Lactea purpureo scribit via tramite, cęli
Limen, & in fena lampade, signat iter.
Lucida vt augustant auratum sydera Templum,
Vndique vibrato lumine, candet opus.
Casarium hoc Templo pietas Clementis honorat,
Descriptum cordi, sic imitatur opus.

De eod.

Cernis vt aurato discurrant sydera tecto,
Qualia cum pingunt, nocte corusca polum:
Quām varia intuitum fallant in imagine tectę,
Defluus atque auri splendor adumbret opus.
Casarij

Cæsarij Templum est, quid ni cęlestia finges,
 Diuis ubi vitę sede perennat iter?
 Haud fallor, prudens posuit cum talia Clemens,
 Dic esse. Is cęlo corde figurat opus.

De eod

Hęc noua, quę Templi specie blanditur imago,
 Et tantum ludunt stemmata pulchra decus.
 Diuitias telluris habet, lita marmora, & aurum,
 Gemmas, artificis ligna resecta manu.

Quę cum distinxit formato ars dędala templo;
 Thęsaurum hic dicās composuisse solum.

Fallor: tanto operi stellatus & inuidet æther,
 Ne sola & tellus, sydera sęna locat.

De eod. Templo & estulo restituto.

Arte laboratum, sectoque ę marmore Templum,
 Et titulum Clemens, innouat ecce Pater.

Hoc posita at cęlo diues sic ara litabit,
 Purpureo hic patri, nomina ponet item.
 Cæsarius (tamen ambigua haud est optio) Templi.
 Sacri syluester, nominis hæres erit.

De prodigiosa Tyberis alluione in reditu Clementis

VIII. Ferraria in Urbem;

Anno saculari appetente 1600.

Roma reuertentem Clementem amplecteris Urbę,

Et sacularis proximus Annus adest.

Atq; tollit rorantia cornua Tybris,

Turgidus atque omni pergit abire via.

Non mirum; geminę fluuio dant gaudia sortes,

Lętitię inde suę nescit habere modum.

De pace ę Petro Card. Aldabrandino impetrata.

Ingeminabat aquis Auster ferus æquore fluctus,

Et ventis nautę carbasa nulla dabant.

Dulcis pacato nunc stat pellacia ponto,

Et soluunt nautę lintea tuta ratis;

Nil

Nil mirum, gemini iam lucent, Sydere amico,
Sequana quâ, Rhenus longiùs amne fluunt.

Humilis pagi & heremi Somascha descriptio.

Frugi læta solo, florenti in valle Somaschæ,
Abdua quam lambit, villula parua, iaces.
Nobile, sed multis illustrior vrbibus effers,
Astra super cæli, villula parua, caput.
Reddita dumoso Aemiliani illustris eremo,
Nempe magis, quàm si, Roma superba fores.
Tesqua Palestinæ solùm, hoc te nòmine, vincunt;
Tu serui, domini hæc facta beata pede.

Inscriptio saxeo cubili Hierony. Aemilia. apposita.

Hic iacuit fessus curis, duroque labore,
Dum somno recubans Aemilianus hiat.
Discite, quàm cæli recubet nunc molliter atris,
Intrauit rigidum cui metançæ torum.

Alia prarupta spelunca in qua orabat apposita.

Exesa hæc sub rripe Deum Aemilianus anhelans,
Entheus effudit, nocte, dieque, preces.
Qui venis, horrentem saxo venerare recessum,
Et circumspèctans horrida, tesqua cole.

*De Eremitio Camaldulensium Heremitarum Tusculæ
Paulo V. annuente, & fauente adificato.*

In cellas distincta suas pia fabrica monte
Assurgit, per te, Paule, & Eremitus erit.
Sola Deoque, sibi que vacet Camaldula proles,
Nullus eremicolæ hoc cultior Orbe locus;
Paule, Palestinam reuocas vt prouide Romam,
Tellus Auspicio, & Tuscula facta, tuo.

Victoria

Victoria Maximiliani Boiorum Ducis.

*De Federico Co. Palatino parta Dom 22. post Pent. quo
die Euangelium Reddite qua sunt Caesaris*

Cas. &c. Romana legit Ecclesia.

Caesaris, aggreditur Dux Boioarius hostes
Inclutus, auspicio sed prius arma capit;

Felix & niueis concessit ad orea pennis,
Raptaque restituit regna Boema duci:

Quæris quàm fausto conceperit omne palmam?
Hoc mysta intonuit dum sacra liba litat.

*Legatus à Rege Congi Romam ad Paulum V.
missus biduo moritur.*

Immensos terræ tractus emensus, & æquor,
Conganus flauum siltitur ad Tyberim,

Excipit hunc Paulus romana in mænia Quintus,
Vix sacra felix Vrbe triumphat, obit:

O mirum omen; eras addicta en victima cælo,
Hoc, Congum totum, funere, Roma sacrat.

*De Munimento ad arcendos è limine Italiae barbaros
tutissimo à Petro Enriquez Azuedio Fontium*

*Comite ad Larium lacum extructo quod
vulgo Forte Fuentes dicitur.*

Fortia barbaricis opponit mænia monstris,
Larius in Rhætos quàm patet amne lacus,

Azuedius Fontis Comes hostes inclutus arcet,
Extructa forti longius arce, feros:

Rhætia vincita gemit; Tellus hinc Italia gaudet,
Egregio sospes libera facta Duce.

*De portentosa Piuri Vallis-Clauena oppidi
euerfione.*

Horribili sonitu tellus concussa Piuri
Hiscit, & illius mænia lapsa ruunt

Æthere

Æthere mille volant concussi fragmina montis,
 Horrendum Vallis mota fragore sonat;
 Oportentum immane; solum succumbit hiatu,
 Hæresis & pressum pondere stare nequit;
 Tu tamen admonita haud dediscis, Rhetia, mores,
 Et contra Cælum durior arma paras?

*Vallis Tellina pro aris & focis contra Rhetos arma
 cepessit.*

Quam pia, tam fortis rigida ceruice repellit
 Volturena potens hæresis alma iugum,
 Se se tartaream, vt contra post armet Erinny
 Romano iuri deuouet arma, solum.
 Gregori at ista tibi Pastor laus Maxime restat:
 In decimi & quinti nomine vt omen habes?

Infelix exitus matrona Rhetica prostituta.

Anguiferi dum iuncta fui Ducis vna cubili,
 Vixi inter Bromium casta, pudica, tamen.
 Rheticus at postquam decepit amasius, omni
 Inuita heu proster, iam Lupa facta, duci.
 Ferali dum namque toro discedere conor,
 Me male perdendam perfidus ille trahit:
 Mascula qui potero post hac progignere atlantas?
 Heu miseram vexat gallica dira lues.

Regis Persarum legatus ad Gregorium XV.

Barbarica pompa, facundo at perficus ore,
 Romana Orator concitat Vrbe faces;
 Excitat & segnes Othomanica in agmina ciues,
 Inque feros hostes fœdus inire parat,
 Gregorius Summus Pastor m. ratur, & hæret;
 Barbara nam Pitho cæli ca visa loqui.

Maximilianus

Maximilianus Boiorum Dux.

*Victoris de hostibus Imperij parta Elector & Dapifer
Cæsaris electus legationem ad eundem
decernit.*

Inclyte pugnanti tibi cessit adorea, princeps ;
Hostes Imperij dum tua dextra domat ,
Máxima victori donatur laurea summo ;
Elector , Dapifer Cæsaris esse datur.
Tu tamen à summo vis Præsule præmia ; namque
Calica, qui cælo militat, esse cupit.

*De columna à Paulo Quinto ad Præsepe Christi
Domini translata.*

Virginis effigiem sublimi vertice sacram
Deiecto è templo magna columna gerit :
Quam benè perpurgas ruderati marmora templi
Quæq. fuere diu, Paule, profana sacras ;
Aeterni fregit, deluso Dæmone, templi
Iessetis, nascens virgine, fata puer :
Huius vis sacris famulari fragmina cunis,
Palladis & veræ, Paule, trophæa locas.

*Gonzaga Niuernensium Dux equestrem ordinem
conceptionis B.V. auspice Urbano Octavo
Pont. Max. instruit.*

In sætos hostes concitur Tessera Turchas ,
Fortis & equoreas remige verrit aquas,
Emicat in Labaro cæli sine labe Virago ,
Læta Deo soboles quæ paritura Deum ;
Gonzagæ hanc gentis Niuers Dux instruit heros ,
Auspice & Urbano Præsule in arma ruit :
Omne quid tanto non speres, inclyte miles ?
Bellonæ an tantæ, numine, tutus eris ?

Eodem

*Eodem Pontif. Max. fautores Catholica Fides in Voltu-
rena elufis Calvinifmi propugnatoribus
Rhatif feruatur illa fa.*

Vulturena, luem Caluini pellis acerbam,
Ingeminare faces dira Megera parat;
Hoftibus illaxfam fœuis fed vindicat vnus
Vrbanus Præful, Vrbis, & Orbis amor:
Sic licet infrendat Caluini impurus athleta,
Vera tamen Chrifti dogmata corde tenes.

*De eod. Pontif. Max. facras faculares expiationes, quas
Iubilaum dicimus, Anno à Chrifto nato
1625. indidente.*

Vrbanus referat diuina aluearia cæli,
Vt sæcularis latior Annus eat,
Clauibus hinc Petri magno fuper æthra volatu
Largius Vrbani, mellificatis apes.

*De victoria inuictiffimi Ducis Tillij. De Dania Rege
calefti figno pranunciata an. 1626.*

Germano parmata acies fremit inclyta campo,
Quam pius ætherea Tillius armat ope;
Peltatæ ex alia regis ftant parte phalanges:
Alea Gradiui nutat vtrinq; feri;
Aethere fed fudo, pro mirum, flammeus enfis,
Obuerfa in cimbros cuspide, nocte micat:
Clasfica mane fonant: pugnatur; Danica cedit:
Scilicet à cælo Tillius arma capit.

*Obitus Bartholomæi Georgij Abbatis S. Barbara dum
facrum operaturus orat in ado S. Sylueftri in
monte Quirinali ann 1613.*

Orans effundis fragrantia corda, Georgi,
Vr facra deuotus liba litare pares;
Aeftu diuino fed protinus illa liquantur;
Hinc anima ad cælos libera facta volat:

Non

Non igitur vitæ fecuerunt stamina Parcæ;
Icit cælestis fulmine pectus amor.

*De admirabili fonte qui D. Aemiliani Congregationis
Somafcha fundatoris precibus erupit.*

Plena Deo, & sitibunda Dei dum concipit haustus
Vertice mens montis, Aemiliane, tua.
Sicca 'siti arescunt etiam pia pectora, at vndæ,
Opportuna nequit pocula ferre filex;
Sed tamen hæc precibus dulces distillat in vndas
Et fluit in guttas, fonte repente, tuis.
Sic mens ne æthereos latices sitibunda relinquat,
Ori ficca filex ipsa ministrat aquam.

De Sacro Monte Varalli.

Qui sæuum dulcis meditaris funus Iesu,
Quæ Solimø ingrata passus & vrbe Deus:
Sacri consistas sublimi, hoc vertice, montis,
Hic oculis casus, hic lege corde feros.
Mons tibi dum pingit crudelia facta Varalli,
Hoc ne Palestina est terra beata iugo?

De Augustino Conturbio Pratore.

Candidus exponit leges Conturbius, illo
Astræam nullus candidiùsve colit;
Castiùs aut librans æquatæ examina lancis
Iura sui seruat candidiora fori;
Omen si præfert igitur Conturbius vllum;
Conturbat iusto non nisi iure malos.

*De obitu Francisci Franchetti Bergo. Cler. R. Congrega-
tionis Som. qui Roma obiit fama sanctitatis.*

Fixa tenens vibrata obitu cælestia cordi
Spicula Franchettus pectore languet amans;
Alt ardens tormenta sitit, pro nomine Iesu
Exuri & stygio fortiùs igne cupit.

Sic

Sic pia dum cæli torrentur corda calore;
Ignea facta Deo victima tota obijt.

De Pio viro Ludouico Maxenta patricio Mediol.

Vt viuat Mazenta Deo, sibi spectra secantis
Proponit Parcæ stamina vbiq. feræ.
Illa hinc diuini iaculantur spicula amoris,
Et cogunt toto spernere corde solum.
Continuo & viuens moritur, moriendoq. viuuit:
Vita sed hæc demum discere vera mori.

*Tumulus Ven. Sacerdotis Bartholomæi Homati Patricij
Mediol. qui sanctitatis opinione obijt.*

Qui cælo vixit, funebri hoc marmore Homatus
In cælo viuens ossa reposta tenet:
Purpureas disperge rosas tu largiùs hospes,
Candida plaudenti lilia sparge manu:
Sensibus edomitis huic fulget adorea duplex,
Purpurat hinc sensu; candidat inde animo.

*De Pio viro Alexandro Luzago Brixienfè Patricio
D. Caroli Borromæi hospite.*

Cælestes Luzage coquis corde entheus ignes,
Concipis & sensus Pectore mente pios;
Hinc stupet ardentem cælum te Brixia tota,
Pectoris ingentes & pietate faces.
Ebrius à Caroli hospitio conuiuia recedis;
Philtia propinantis scilicet alta bibis.

De Pia famina Angela Mericia Salodiensf.

Angela cum socijs dum Virgo meridiat alma,
Conditum & mensæ dum pia cernit olus,
Vernanti sentit redolentes caudice odores,
Excita hinc cupidam plurima orexis habet:

Fræna gulæ at ponit, mirum? dum feruet orëxis
 Pulvere & aspersum conficit oxibaphium
 A sapido tibi sat fuit abstinuïsse Polëmon;
 Tam malè quid sapidum sustinuïsse fuit?

*De Venerabili viro Gellio Ghelino Vicentina Urbis
 Religiosissimo Sacerdote.*

Procumbit, Cheline, tibi Vicentia tota;
 Istud Virtutis dant monumenta tuæ,
 Acceptum venerata decus nam reddit honores,
 Magno quos patriæ penderet illa Patri;
 Igneq. diuino vt vidit flagrantia corda,
 Deuoto illa itidem flagrat amore tui.

*De Ven. Sacerdote Vincentio Trotto C.R. Congreg.
 Somase. dono lacrymarum insigni.*

Soluitur æthereo dum orat Vincentius oestro,
 Assiduèq. oculis purior vnda cadit:
 Cordis apes imò caelles nectara stipant,
 Scilicet & flammæ sufficit intus amor;
 Igne hinc diuino sensim calefacta liquantur,
 Exprimit æthereum singula gutta fauum.

*De Ven. Sacerdote Io. Scotto Congregationis Somasche
 cuius in obitu fama est, ara campana sponte miro
 portento Cremona insonuisse.*

Carcere dimissus Scotti dum spiritus, astra
 Præpes conatu liberiore petit;
 Sponte sua campana sonant plaudentiùs æra,
 Aethrâ per, alterno verbere, pulsa fremunt:
 Hæres quid miro portento quatefacta, Cremona,
 Sensere angelicum scilicet illa melos.

ELOGIA

ELOGIA NOVEM ORDINVM

Clericorum Regularium, qui à Pijs
viris instituti sunt.

Ad R. P. Mauritium de Domis Præp.
Generalem Congregat. O. S. B.
Somaschæ.

*De Congregatione Clericorum Regularium Boni Iesu,
Ravenna instituta anno 1504.*

IN clero quæ prima Phalanx cælestia adornat
Castra, Bono, & Iesu candida signa notat,
Militat, æthereis inhians certamine palmis,
Et sudat terris præmia digna polo:
Quàm benè, dum cordi inscribit pia nomina Iesu,
Sentit militiæ dulce in agone iugum.

*De Congregatione Clericorum Regularium, qui Thien-
sini dicuntur auctore Caietano Thienao
anno 1524.*

Mira, Thienço duce, cælo militat armis
Iustitiæ, & fidei caside tuta Phalanx;
Fisa Deo despectat opes, & terrea spernit,
Et nitet in clero lucida gemma sacro:
Nobilis exudat varix certamina arenæ,
Et calamo, & factis, ore diserta, docet.

*De Congregatione Clericorum regularium S. Pauli aui-
toribus Francisco Maria Zaccharia Francisco
Morigia, & Bartholomeo Ferraris
anno sal. 1526.*

Vexillum Pauli erexit Tharsensis, Iesu
Milletet in castris vt clypeata phalanx;

Q 3

Hinc

Hinc in suggestu, flagranti à milite, sæpe
 Diuini verbi fulgura, tela, tonant.
 Hinc Pectus, zelusq; Ducis viget ardor in ista,
 Et clerus Paulos viuere gaudet adhuc.

*Societas Iesu auctore S. Ignatio de Lolola
 an. sal. 1540.*

Militiam cælo feruens Ignatius armat,
 Quæ Christum inscriptum, pectore, corde, gerit
 Cernimus inde Deo feruere ardentia corda,
 Sacra à militibus classica vbique cani.
 Heroum cætus, quòcunque vt portet Iesum,
 Missa velut calis enthea flamma volat.

*De Congregatione Clericorum Regularium Somscha
 auctore Hieronymo Aemiliano Patrisio
 Veneto an. sal. 1532.*

Militia in sacra vario certamine sudat
 Vires exertans Aemiliana cohors.
 Vilia nec spernit, nec grandia munia vitat,
 Omni in conflictu, milite prompta, micat:
 Omnia pensa tamen peragens dulcissima Iesu
 Pondera in infracto læta labore putat.

*Congregatio Clericorum Regularium ministrantium
 infirmis auctore Camillo de Lellis an. sal. 1586.*

Infirmis vernas diuino flammeus æstu
 Christi in militia, magne Camille, paras:
 Tèrrea non solum hi; sed cælica philtia propinant;
 Præbetur medica bina salusq; manu.
 Non hos pzoniam docet Aesculapius artem,
 Cælica sed diætat pharmaca dia Charis

*Congregatio Clericorum Regularium minimorum Aucto-
ritoribus Augustino Adorno, Augustino, & Haullino
Caraciolis an. sal. 1588*

Ex minimæ titulo discas quàm grandia celo,
Militia hac ponat parta trophæa, phalanx;
Sive acie in prima sæuum confligat in hostem,
Bellantum stipans vltima siue latus,
Hinc clerus minimæ debet sed multa cohorti:
Cur minima & factis maxima si egregijs

*Congregatio Clericorum regularium Matris Dei Auct.
Ioanne de Leonardis, Io. Baptista Leone, &
Casare Franciotto an. sal. 1595*

Quæ Matri deuota Dei pia pectora sacrata,
Milite quàm forti, tessera lecta micat?
Reginæ famulatamians, sponsæq. Tonantis,
Gratam militum, quis neget esse Deo?
Numine cælesti dux illi cælica Pallas,
Quis telis, armis, fortia castra neget?

*Congregatio Clericorum Regularium Scholarum pi-
rum auct. Iosepho Calasanea, & Petro
Casanea an. sal. 1616*

Militat hæc Christo, cælestis Palladis, armis,
Doctrina, plebis dum colit ingenia:
Exedram erexit Pietas, sapientia largè
Doctoriq. pio dia profundit opes.
Hinc regit vnus Amor cæli gymnasia præses,
Exedraq. sedet cælicus vnus Amor

*De obitu Marci Angeli Gambarana Societatis Congre-
gationis Præpositi Generalis.*

Viribus elanguens; animo sed viuendus orat,
Gambarana polum pectore, mente, sitit,
Et pia sydereos dum mens depascitur haustus,
Nectara & æthereus dia propinat Amor,

Se se anima effudit nimio dulcore soluta,
 Et libuit Parcas anticipasse suas.
 O felix obitus: laudi qui vixit, & astris,
 Non alio poterat decubuisse toro.

*De Vincentio Gambarana Sacerdote Congregationis
 Somasca, quo hortante claudus inter sacra
 la sum flexit genu.*

Hortatur cæli plenus Vincentius œstro
 Inflectat claudus, mente precante, genu;
 Flecterē caufanti vitinū mox imperat, ille
 Paret: fit, mirūm, flexile sponte genu:
 O pieas, ò magna Deo fiducia, disce,
 Possit in ardenti quid pia corde fides.

*Ad Evangelistam Auratum Præpositum Generalium
 Congregationis Som.*

Deducis lucenti, Aurate, agnomen ab auro;
 Non gentile tamen, dixeris esse tuum.
 Fulgurat elucens, nihil est pretiosius illo;
 Et probat esse aurum malleus, ignis edax;
 Quàm benè concordant, Aurate, & symbola rebus;
 Aurea in aurato pectore corda geris.

*De obitu Casaris Card. Baronii quem pluribus
 prædixit.*

Dum tua, Baroni, bis fena volumina compleris,
 Doctus & excurrit sæcula multa stylus;
 Ipse dees sæclo, cui postera secula debent
 Cuius virtuti secula nulla satis;
 Quàm malè rescindit vitæ fera flamina Parca,
 Vita cui nunquam longior vlla satis;
 Inclyte Baroni, tamen omnia secula vives;
 Tam benè qui cecinit, non morietur olon.

*De obitu Roberti Card. Bellarmini festo die Stigmatum
Seraphici B. P. Francisci ut prädixerat.*

Suspirat languens cum Bellarminis I E S V M,
Et pertaxa soli mens cupit alta Polum;
Ut cupit, emoritur, quo Christi faucia quino
Stigmate F R A N C I S C I corda luere die
Dicere quis dubitet diuino vulnere Iesu
Confossum pectus decubuisse pium
Hunc etiam Cali pharetratus vulnerat ales,
Intorquens ergo spicula dia manu:
Et vita hoc meruit, meruerunt aurea scripta;
Debit an I E S V non nisi amore mori

*De Aggere Mobili, quem Dichum Belga appellant seu
machinam bellicam, quas Salscietas vocant à Com.
M. Antonio Trissino in obsidione Ostendæ*

Haud satis est Batauo Hispanos depellere Marte
Mœnibus Ostendæ, sed ciet Oceanum,
Neptunumque vocat, Nerei mouet agmina contra,
Sæpius obruitur miles Iberus aquis:
Itala sed virtus, quid non potes inclyta; quid non
Et magnum gentis Trissinæ ingenium?
Mobilis, en, contra Pontum stat machina, Dichus,
Cogitur hinc tumidas vertere fractus aquas.

De flore Granadila ex India in Italiam deuesso

Floscule, qui Domini seruas monumenta doloris?
Ferre potes tantas, qui Granadila notas?
Tanta ne natiuo pinxit natura colore?
Monstra ne naturæ dira colorat acus?
Angelicæ ne manus? An Cynthius, ora
Auertit Solyma cum gemebunda fera?
Ut libet: at scribens mea crimina frondibus, inquis,
Corde hæc debueras, fronde notata lege.

*De Bibliotheca Ambrosiana, à Federico Card. Borromæo
immensis opibus Mediolani extracta.*

Immensas effundis opes, quin prodigis, Orbe
Toto, conquiras vt Federice, libros.

Quàm benè sed læta surgit sapientia fronte,
Et Mediolano, Cælica Pallas ouat.

Iam cedit, Bibliotheca Phari, Bizantia cedit,
Nec meliùs colitur sacra Minerua loco.

Hæc tua sed laus, reparas, Federice, Studitas,
Extinxit Cæsar quicquid & igne Leo.

*De Heidelbergens. Bibliotheca Federici Com. Palatini,
in Vaticanum post victoriam à Casare
partim translata.*

In Vaticanum victore à Cæsare fertur,
Heidelbergensis Bibliotheca sacrum;

Non expulsa petit Romanam sedibus Urbem,
Pallas, demigrat nec peregrina loco:

A custode malo repetens sed prouida gazas,
Cedit, qui seruet sanctiùs, illa suas.

*De D. Caroli Colosso in monte Arona à Federico Card.
Borromæo erecto.*

Aspice vt excelsa Caroli sub mole laborat,
Sultinet & felix pondus Arona pium.

Cede Rhodos palmam, Federico, machina maior
Quàm tuus, hoc celsò monte, Colossus, ouat.

Quàm Caroli effigies Cælo est, & clarior Orbe,
Quàm fama maior, vincet Arona Rhodum.

*De eiusdem Colossi architecto qui Ludouicus nomine
cognomento Farina nuncupatur.*

In Caroli spoliū succensò puluere tentat
Perhdus, ærata glande, Farina necem:

Vita, restituis mirando agalmate, cassum,
Aeternum faxcis, & Ludouice facis;

Di-

Diffimili, similes certatis stemmate, mente,
 Vnum diuersos & facit esse genus;
 Cur non euentus dispar? Nequit ille quod audet,
 Magna tuum pietas forte secundat opus.

*De Arona monte, in quo D. Caroli utraque vita varq̃
 in sacellis, elegantissimis imaginibus, adum-
 brata visitur.*

Hoc in secessu Caroli mens enthea Cælo
 Sæpe tui rapta est vertice, Arona, iugi:
 Picta colorato visuntur pegmate facta,
 Ter desortanti fortia dia viri;
 Illicet exesis scateas solùm vndique saxis,
 Sentibus & referas horrida tesqua tuis,
 Attamen Alcinoi cedunt tibi culta vireta,
 Mons mihi, præcunctis delitiosus eris.

*Rex Abassinorum nouus opera R. P. Societatis Iesu cir-
 so schismate fidem Catholicam amplectitur.*

Spicula in Aetyopas Ignatius ignea vibrat;
 Pectora iam gemini Sole peralta putes,
 Cynthius hos vrit, feruentiar vrit, Iesus,
 Hoc sobole Ignati; climate & illud habent
 Sic puros animo Cæli depascitur ignes
 Nigricat inde solo, candicat inde polo.

*In Iaponia multi Catholici lento igne martyrium
 alacri animo subeunt.*

Crudelis Chritti in sobolem Iaponia Izuit,
 Corpora subiecto martyris igne cremat,
 Et sensim lento torreri cernit ab igne,
 Audit & in flammis carmina dia cani
 Grata ò quàm geminæ præbes spectacula turbae,
 Iapones spectant, indeque Calicolz.
 Dispar spectandi tamen est vtrinque voluptas;
 Hi rabiem fatiant, gaudia calicolz.

De fa-

*De sacello Desipara Virgini propè Fontem Felicem à Fr.
Dominico Aragonen. Carmelita ex alreante ob
victoriam Boemam An. 1621. erecto.*

Hosibus hoc victis exultat adorea Templo,
Et pendent magno signa boheina tholo,
Quàm benè, Virgo, sacra ponit tibi victor, & Aram,
Et vexilla aræ capta inimica sacrat,
Intulit impurus miles tibi bella Boemus,
Effigiem effodit qui ferus ense tuam.
En tetros hostes vicisti, cælica Pallas,
Cur non hic vltrix & tua dextra micet?

*Osmani Turcharum Imper. Mahometis sepulchrum in
uisera cupientia elusa superstizio cum a suis
prætorianis militibus An. eod. strangulatur.*

Ambultos cineres, feralis fulcra sepulchri
Visere vesani dum Mahometis auet,
Turcharum princeps Osmanus, sortis iniquæ
Milite in insontem; fata furente subit.
Infelix Osmane cadis sic hostia, talis
Quemque casis Vati victima facta litas.

*De poemate Heroi-Comico Alexandri Tassoni
Sisula Raptâ inscripto.*

Quæ situla exciuit tantas direpta ruinas,
Prælia & incendit qualia Troia tulit;
Par Helena canitur Tassoni carmine Vatis,
Festiuo & lituo, prælia tanta sonant.
Ridibunda iocans, sic miscet seriâ ludis,
Inducit foccum Calliopeque granis.
L gemina Vates præcinctus tempora lauro,
Par ludis Plauto, digna Marone canis.

Ad

*Ad Carolum Rossium Nobilem Mediolan. equitem
Hierosolym. Mediol. in Collegio Congregationis
S. Pauli, Bibliothecam Alexandrinam
instruentem.*

Dum, Carole, exornas libris conclavia Patrum,
Quos ornant pietas, diaque Pallas amat,
Quid facis? Hoc senior quod iusserat Atticus, illis
Palladium sacras, Pallada qui sapiunt,
Qui Musis fecere sacrum, Charitum litantur,
Quam benè sunt patribus consona dona tuis.

*De Vanlio Sinarum Rege, qui nascentem in eo Regno
Christianam Religionem perdere nitobatur.*

Trudit Christicolas dimit Rex Vanlius aris,
Ut litet impuro thura, Bagode, tibi
Quid facis, infelix, vnum non credis Iesum,
Quam teneas aris, quem venerere, viam
Syllaba dematur, falso quod numen adoras,
Quem tu vera colas, nunquid Iesus odos?

*De Rege eod. qui longævus relicto hæreda Tai-Kamo,
quod nomen Calum apertum significat moritur.*

Sinarum senio confectus Vanlius, Orcum
Rex, fraus, sua morte furente, petit
Sceptra capit natus, sed & hæc bimestria, fatum
Hæredis Regnum haud longius esse finit
Symbola qui gestat Cæli Tai-Kamus aperti,
Post cepit, felix omine, sceptra nepos;
Illius auspicio Regis trux aures nempè
Recludit finis clavis amica. Polum

*De plagis quas persequente Vanlio Ecclesiam Aegyptiacis
permissilibus finicum Regnum expertum est.*

Define sanguineis mirari flumina lymphis,
Ostento ditis currere fæda nequos
Agmine

Agmine conferto, suas volitare locustas,
 Aethere, milleno & carpere dente fata;
 Soricis infeltri dirè bachando phalangem,
 Morsibus innumeram cuncta vorare feris;
 Nubibus & densis Cælum tenebrescere sudum;
 In medio noctem vel nigrescere die;
 Persequitur Christi fertios Rex Vanlius, ista
 Annè nouus meruit cælica tela Pharo
*Sub eiusdem Regni Cælo duo per æra dracones pugnan-
 tes cernuntur cum illud sarmata armis
 inuadunt.*
 Aethere Sinenses cernunt pugnare dracones,
 Sanguineum hic tergo, cæruleum alter habet.
 Omina portendit seruo sub Principe Cælum;
 Sed Christi miles postulat illa Deo
 Impius armata grassatur Sarmata dextra,
 Proque suis seruis dimicat inde Deus
*Rex cum ab eorundem armis impeteretur Christianis
 postliminio restituta Barbaros coercet.*
 Dum ferus in Sinas bacchatur Sarmata miles,
 Omnia quæque volat bellica flamma, voratque
 Vltricem denum tum Christo vindice dextram
 Sensit Rex summi tela retorta Dei;
 Regno pulsa Crucis reuocat vexilla, subinde
 Barbaris, & mirum, protinus ecce fugit.
*Resp. Genuensis alterum Italica libertatis deus Gallis
 rum caterorumque federatorum principum mem-
 oppressa D. Bernardum natione Gallum
 suscalarem sibi deposcit Anno
 (seculari 1625.*
 Irruit in Ligures, armato milite, Gallus,
 Aurea quaque volant lilia, & arma volant:
 Quid

Quid facient? nimium dispar est alea martis,
 Fortior & Ligura Gallica Pallas adest.
 Vota pio, Bernarde, uouent tibi pectore; mirum
 Protinus in Ligures Gallica cuspis hebet.

*De quodam Gallorum Duce à Pontenalaſchie in
 ſinu amafia capto.*

Dulcia dum Liguris ſudat ſub prælia Gallus,
 Cæcus, ut illaqueet, retia tendit Amor:
 Improuiſus adest, conferto milite, Mauors,
 Aeris & horribili terra fragore ſonat.
 Retibus implicitum vincit Graduius amantem,
 Hoſti captiuum prodidit atque ſuo.
 Lemnia (quid ſæuit?) ſubeunt num retia menti.
 Fallor, Zelotypus cum Venere eſſe putat.

*Bredana Vrbiſ in Belgio munitiſſima Ambroſio Spinola
 obſidente deditio.*

Vſus Mercurio Bredanam intercipit urbem,
 Haud græca Auriacus mente Sinone minor;
 Cingit at hanc Heros, iuſto, nunc Spinola, Marte,
 Milite milleno mænia, & ære, quatit;
 Tota Europa licet ſed contra ſe armet Iberum,
 Obſeſſa ille potens vrbe potitus onat.
 O lauro, o cedro dignus mauortius heros,
 Non laus fraude hoſtes, Marte, domare ſua.

*Vrbaniſ VIII. Palatium Pontificium Quirinale
 in arcem dirigit An. 1625.*

Paſto r, dum fortes Palatia vertis in arces,
 Arx tota, Urbane, haud, reddita Roma timet,
 Hinc tonat horrendum conſurgens Aelia moles,
 Hoſtiles temnunt mænia & inde minas.
 Arx noua nunc celſo minitatur monte Quirini,
 Romana auſpicijs pectora tuta uis;

Hoc

Hoc magnum, maius minimè, te auspice Rôma
Læta tuæ, præful, sed pietatis habet.

*Franciscus Card. Barberinus Leoni III. Pontif. Max.
sepulchrum in Basilica Lateran. ob Imperium ab
eo Pontif. ad Europæos Principes
translatum posuit.*

Ornas, & renouas Magni monumenta Leonis,
Qui pius in Gallos transtulit imperium:
En bina in posito miror benefacta sepulchro,
Vtrinque & magnum stat pietatis opus.
Quàm iustè diadema sacrum mala perdidit Ellas,
Tam iustè pendit Gallia Pontifici;
Ista duo instauras, Francisce, hoc pegmate facta,
Debit hæc Heros maximus erigere.

*Respublica Lucensis in bellico tumultu mania
munis anno 1625.*

Cimerijs excita cauis, crebriq. profundo
Instrèpuit rauca dira Megæra tuba,
Tum furit Ausonia, & totas Mars concitat vrbes,
Et volat armata Pallas iniqua face.
Cautè fedes Lucensis ciuis, mania munis,
Nil curas, liber dum moriari, pati.

In Prædones Olandes in Brasiliam excursos.

Incestat scdus Batauis prædator amænam
Brasiliæ Baiam, diripit, atque capit.
Sacrilegus positas templis euertit & aras,
Impius incendit quidquid in Vrbe sacri.
Classis vbi aduentat parmato at milite lbera,
Incèpit timida vertere terga fuga.
Harpyæ tædant sic caræ schemata sponsæ
Christi; restituit protinus ista decus,

De

*De Coniugio Ersilia Dada Borromæ cum
Victorio Madruccio.*

Excelfo Heroi iucunda Ersilia nubit,
Madrucci, est vobis pronuba dia Charis;
Pectore, Graduum præfert, ore, alter amorem;
Pectore at hæc niueo est Pallas, & ore, Venus:
Heros spirat aënos animo: Heroïna parentes:
Coniugio hos grato quàm benè iungit Hymen.
Solum Alcida marem pãries Ersilia prolem
Si ibi sit partu femina, sola Charis.

*De admirabili inuento R. P. Modesti vicacomisii Ordinis
Capucinatorum, quo salicibus phrigit opera
contaxit.*

Immutas falices pretiosa in vellera serum,
Illis & vario schemate ducis acum,
Dædale, quæ pandis diuinæ lumina mentis,
Ingenij quantas, Magne Modeste, faces,
Pallas arachnos inuidit victa labores;
Ut visa hæreret Gorgone fracta tuis.

*De conspicio ductu Galilæi Mathematici
Excellentissimi.*

Per crytalla oculis longè traiecta fit absens
Præfens dædaleo visus imago tubo.
Non Galilæe mihi iam lyncea lumina quaram;
Feceris ingenio cum meliora tuo.

*De Horologio hydro in villa Plinianna apud Iavium
lacum.*

Lympha per exesum delabitur incita montem,
Area quam paruo colligit arcta loco:
Naturæ, non artis opus miracula pandit,
Nam fluxu motum solis amica notat.
Phæbi mentitor vates dixisset amantem;
Arcanum, Plini, quod mihi dexte aperis?

De Comite

*De Comite Ioanne Serbellonio Mapalia ad Ripam
Clauena lacus defendente.*

Vulturena, tuus miles te deserit, hosti
Et sæuo infelix diripienda iaces:
Vna at in Augusto solum spes licita Mapali,
Quo incolumi renoues libera facta decus.
Seruat id inuictus tibi Serbellonius heros,
Vnus & hostiles dissipat ille minas;
Prompta nec aduersis Naumachia proficit vndis,
Sæpe etiam armatas terruit ille rates.
Proh virtus inuicta Ducis, quid mænia, & arces,
Tanto stat tutum si paleare Duce?

*De coniugio Hieronymi Plati Comitis Carpignan
& equitis S. Iacobi à Spatha cum lectissima
Heroïna Lucretia Capaccina.
Galeota.*

Hieronymo nubit præstans Lucretia forma,
Platorum genio carmine plaudit Hymen.
Sponsa Dionæos vincit pulcherrima vultus
Regales animos pectore sponsus habet
Sponso Parthenope, gaudetq. Insubria sponsæ
Coniugio heroas vtraq. tollit auos:
Iungite concordés animos, erit incluta proles;
Nam vobis cælo est pronuba facta Chæris.

*De Venerab. viro Antonio Pagnio Pescinienfi, qui vna
cum sacro à se instituto in patria sodalizio, Cleric.
Reg. S. Pauli adscribitur, obiit
sanctissime.*

E duce sis miles, Pagni, lectamque cohortem
Sub Pauli prudens cælica signa trahis;
Quàm benè; maior enim tibi cedit adorea Cælo;
Vincere sub signis, quàm dare signa ducem.
Fers tamen en victor, Pagni, geminata trophæa,
Vtrinque inuicti militis, atque ducis.

In obitu

EPIGRAMMATAS

257

In obitu Panusitij Adolescentis Virginitatis

domo insignis
 Hortis viuentum dum mors spatiatur amænis,
 Floridulum cernit surgere hliolum :
 Et teneras mirata comas , niueumq. nitorem,
 Protinus est tantæ tacta decore niuis.
 Atque ait, haud dignus terris es, floscule, Diuum,
 Te poscunt superi sola vireta poli :
 Hæc effata , vagum decerpit caudice florem
 Pafnutum & propero pollicis vngue metit.

De Theatro ab Academicis Olympicia exadificato.

Nobilis affurgens emicyclo fulget arena :
 Sæpius hanc ludens, socce, Cothurne teris :
 Extruere at poterat luctator Olympicus, atque
 Hoc solum Eudoxus fingere Palladius ;
 Spectatrix fruieris sed cum Vincentia sola ;
 Dramata tu solum Roma secunda dabis.

De Theatro à Ciuibus Veronensibus reparato.

Nobilis antiquum reparat Verona theatrum,
 Urbis & illustri surgit arena loco.
 Egregio hoc facto, quam præstas æmula Romæ,
 Diruit illa suum, perpolis ipsa tuum.
 Natiua viuit facie sic cana, vetustas ;
 Area virtutis ciuibus, ampla patet.

*De obitu Bernardini Bonfadij Sac. Congregationis
 Somaſcha viri eruditissimi.*

Vitæ discindunt, Bonfadi, stamina Parcæ
 Quam properè euh nimium, cãdida dum fluerent ;
 Ingemuit cythara fatum pullatus Apollo,
 Indoluit mærens atque Helicone chorus :

R

Omnibus

Omnibus hoc vno at visum mage fuisse acerbum;
 Docta simul tumulo quod tua scripta iacent.

Perdita et al.

Hic vident ut primo rident rorantia mane
 Aemula pæltanis lilia mista rosis?
 Ut circum Tempe depingunt gramina risu,
 Et miniant pictum florida prata solum?
 Languida vernantem deponunt lilia honorem
 Protinus & claro sole fariscet humus.
 Ridet primæuo vernans sic flore iuuentus,
 Mox jacet enormi cana senecta situ.

*De aenea statua Alexandro Farnesio Duci d
 Placentinis creta.*

Magnus Alexander spirat Farnesius Heros
 Gradiuo hac similis viuis in effigie.
 Bellator quem Belga timet; cui Roma parentat;
 Subdidit hic fasces; credidit ista suos.
 Stant celsi monumenta Ducis; Placentia ponit;
 Virtuti, & Patriæ consecrat illa Patri.

De Palatio Abbatis Gallij à Museo Pauli Iouij.

Aedes Musarum reparat dum Gallius Abbas,
 Musis delicias, blanditias ve facit.
 Struxerat has doctus peramæna Iouius ora,
 Incita quam placidi verberat vnda Iacus.
 Pegaseæ incipiunt fieri dum largius vnde
 Hic Musæ, hic dulci Phæbus adesse lyra;
 Expulit has bello latium dum fædat Enyo;
 Diruta Musæ & tecta steterè diu:
 Gallius at reuocat, meliores pandit & ædes;
 Musæo maius restituitque decus.

De statua

De statua marmorea quam in Foro mercatorum Mediolani I. C. Collegium, pro Iustitia simulachro, Magno Philippo 1. Hispaniarum Regi posuit.

Effigie eniteas quod Magni, Astrea, Philippi
Regis, per celebri conspicienda Foro;
An tuus hoc prudens effecit iure Senatus,
Erexit Regi cum monumenta suo,
Vixisti in Magno, dum viveret ipse, Philippo,
In tua & is viuit mortuus effigie.

De altera statua marmorea equestri à Rep. Mediolanen. Oldrado Trifino ob exustos Hæreticos Catharos in eod. Foro Anno ab hinc nonaginta tribus supra trecentos erecta.

Expellis Catharos, ornas cumulatiùs Urbem,
Oldrade, his pulsis, mundior ista niter:
Scilicet *κατάρατος* Catharus, totam inquinat; ergo
Urbis Catharo exacto, te Duce, fit *Κάρατη*.
Aeternum, Fidei Vindex, iam viue per æuum,
Trifin e, & hæc laudis sint monumenta tuæ.

In Pasquilli statuam.

Inclyte cum superes Momos, Pasquille, dicaces
Cur tot membra, fero vulnere, trunca geris?
Invidit fortuna tamen non improba sortem,
Cum linguam liquit, cum vigiles oculos;
Vel sine naso etiam benè, Pasquille, olfacis omne,
Collimas manibus vel sine tela tuis.

In funere cuiusdam Rhadamantai doctorculi.

Euolat aereo, disrupto carcere, cliuo,
En, Zaleuce, tuus, vir studiose, animus;

Pascitur & puro diuini nectaris haullu,
 Atque Polo felix expatiatur ouans :
 Quòd tua si lacrimis decoramus funera nullis,
 Haud mirum, cupimus, mens tua quòd cupijt.

Eiusdem Argumenti.

Pallida, Zaleuci, metita est tempora vitæ,
 Atropos, vt stamen desijt esse colo,
 Ah nimium properè Lachesis sed vellera neuit,
 Lentiùs an poterat ducere fila manu?
 Non poterat, Ditis distante hoc numine, duras
 Mutet vt in fontes cum Rhadamante vices.

Eiusdem argumenti.

Forte, virum Momus dum nerent stamina Parcís
 Morsibus assistens verba iocosa dabat;
 Ille cæcæ salibus dum segniùs illa rerorquent,
 Zaleuci ecce fluunt, pensa relapsa colo:
 Ille obit, at constans stygijs vbi constitit umbris,
 In ius mox Parcas ad Rhadamanta vocat.

In Atheo-politi.

Zanclæum perpeffa est olim vrbs clara Pachini,
 Et qui mortales sperneret, atque Deos:
 Nuper canosa manauit & Ægeos vnda,
 Ophiuchus, lingua, dira venena vomens.

*In Federicum Comitem Palatinum sacrum Christi
 cruci affixi imaginem iridentem.*

Irides Christi, Federice, agalmata fannis,
 Atque etiam mimis pergis inire iocis.

Quòd

Quod nuda, & pluuioſ exceptent largiùs imbres,
 Δετροκος infami perfidus ore vocas.
 Non càm enoſciſ? pàna vel vindice, diſce,
 Error quid à regno pulſe vagariſ inopſ?

Ad Clarifſ. Leonardum Mozenicum
 Nob. Venetum.

Anagrammatifmuſ.

LEONARDVS MOZENICVS
 Patritiuſ Venetuf.

Tu leo eſ inuictuſ, duranſ omen,
 viſ Patriæ.

EGregioſ foſieaſ excelſo vt pectore ſenſuſ,
 Quid Leonarde, tuoſ iam tibi fingiſ auoſ?
 Tetibi ſinge animo, generoſo è nomine, honoriſ
 Tu tibi vibrabiſ ſpicula, tela, faceſ.
 Magnum omen Patriæ eſ, Duranſ tu gloria in eum.
 Viſ tuta, Inuictuſ pectore, corde Leo.

De Bruſchina Catella in partu Mollita
 Catella defuncta.

Bruſchina quid ſæua negat Lucina Catellæ,
 Dum parit, vt pateant pondera ventriſ, opem?
 Pulchrior hac nulla, hac nulla & feſtiuior vnquam
 Aut Domino, & Dominae gratior eſſe potiſ.
 Inuidiæ in cauſa eſt: cæleſti hæc æmula partum
 Sic catulo ſimilem, quod paritura, necat.

De eadem in partu Mellisa Catella defuncta.

Fæta parente parens partum Bruschina catella
 Vita enixa grauem protinus occubuit.
 An quia deposcat commissi criminis vltrix
 Irata has penas effera parca necat?
 Non ita: sed natura fugans contraria demit:
 Si Mellita oritur, Brusca superstes erit?

*In effigiem Mercurij & Palladis se complectentium cum
 hoc græco programme Μακάριος ὁς Δίς ὕστατον
 καὶ ἄνδρ' ἔχειν.*

Nuncius hic resident Hermes, atque innuba Pallas;
 Amplexu & cingunt mutua colla manu:
 Anguibus implicitis, geminisque volucris alis-
 ta Læta, prudentis symbola vera gerit;
 Hæc viridem pandit rimum vernantis oliuæ,
 Quòd Dea telluris prodiga donet opes.
 Iungantur, vitæ cursus donentq. secundos:
 Omnes nimirum mens opulenta beat.

*De Muliere qua elegit mori, quàm abortum medicamen-
 tis procurares, dnm grauius partu laborares.*

Si dare non possunt sine funere viscera partum;
 Vita sine & partu ni potis esse mihi.
 Deligo, quod malim, cum sit reparabile damnum;
 Viuere dulce mihi, ni sine morte, foret.
 Dimidium iam vade animi, ò anime, exero partum,
 Funeris, hoc pretium, viuere posse, mei.

Spei simulacrum.

Elpidos effigies hæc est, quid languida mæret?
 Annè virens olim pinxerat ora decor?

Anxia

Anxia spes agitat mentem, iungatur amaror,
 Et spes inficiet tristis amara, genas.
 Desidiosa sedet, cur nam? sitibunda futuri
 Illa animum pascit, sic dubiosa sedet.

Malorum societas vitanda.

Reprat humi, lemos, tecti bene pronida gressus
 Testudo, tactas occultit atque manus;
 Concaua busta gerens & spernit tuta clientes,
 Noxia non alijs, & bene fida sibi.
 Quid tibi cum socijs pravis? si solus oberres
 Non tibi societas noxia damna feret.

Abstinendum à muneribus.

Incautus piscis placidis lasciuit in undis,
 Et captat fructus effugientis aquæ,
 Blanda dolo demersa capit medicata veneno
 Fercula, nil lethi conscius, amne, sui.
 Ut quid tu dextram mentiti muneris auro
 Spondes? quàm donis saepe venena latent.

In Hypocritam.

Cui facies vultu pallenti decolor errat,
 In formis macies extenuatque cutem;
 Aspice quàm recti mentitur imagine vultum,
 Fallit & atrita fronte lupinus oves?
 Quò vultu incedet virtus velamine recti,
 Si improbitas tecta ludit in effigie?

*In tabulam Veneris & Martis excellentissimi Pictoris
 Iosephi nuncupati à schiopo.*

Martis ut in tabula amplexu pulcherrima pictam
 Se forte æthereo vidit ab axe Venus.

Et roseos noscens vultus, & lumina frontis,
 Et cæstum niueo diradiare sinu,
 Adstitit, obrutusq. sui, pictæq. tabellæ
 Sæpiùs ancipiti fallitur acta oculo.
 Ars si mentitum motum daret ipsa colori;
 Se rete hoc iterum crederet implicitam.

*De Febronia Trissina ordinis S. Benedicti, qua omnium præ
 ma auctoritate Clem. VII. sanctimoniales ad
 anachoreticam vitam traduxit.*

Linquens claustra petit tacitum Febronia Eremum,
 Et sylvas prudens anachoreta colit:
 Cælica facta sacrat flagrantia pectora Iesu,
 Et cælo hic viuit nescia Virgo soli:
 Grandia virgineo claudit, quam pectore cordæ
 Flammas diuinus quam ciet intus amor?
 Dicere, romuleæ similis, Febronia, Paulæ;
 Vtrisque est pietas par generosa animi:
 Maior at hoc vno: hæc solymæ quæsiuit eremos;
 Mascula, in hos patrios, femina, vertis agros.

*De Sulpitia Trissina, qua nobili viro Raynonia gentis
 nupta felicem peperit Martyrem Vicentinum.*

Martyris inuicti genitrix Sulpitia felix
 Felicis tollit Trissineum alma genus:
 Candida laudatæ cælo dant lilia tedæ;
 Quid cum purpureas donet & ista rosas?

*De Victoria Trissina ordinis S. Dominici, cuius corpus
 post annos multos à funere, exhumatum integrum
 repertum odorem suauissimum
 exhalabat.*

Illecebras sensus Victoria Trissina vincens
 Acidibus in celsis paruula tecta colit.

Sola

Sola Deo viuens cælo ad connubia Iesu
 Vsq̄ue sui cordis lampada adornat amans;
 Quæris an æthereas quatiat nunc inclyta tedas?
 Fragrant, exuujs lilia mista rosis.

De corde rapto à Iesu D. Catharina Senensib.

Cor mihi non est, qui mihi me ipsam surripit, illud
 Qui terebrat pectus, dulcis Iesus habet.
 Hæc ipolia à victa dices, an pignora prædæ,
 O victor cordis, vel mage prædo mei.
 Si victor, vinci; si prædo, surripe totam;
 Victa colam, furem non sine corde meum.

Ad Stigmata Iesu,

Auræ quæ nam, Christe, tuo flant pectoris antro,
 Quæ Zephiri à plantis sentio flabra tuis.
 O vtinam propiùs possem rimarier, illo
 Quæq̄. latent sacro dona notare specu,
 Cælica apis fierem, crebro studiosa volatu,
 Quàm docta à tantis sugere mella fauis.

In obitu Philippi Ferrarij seruorum B. M. Virg.

Vicarij Generalis.

Vitali doctus viduatur luce Philippus,
 Funerea & visum corpus inane pyra:
 Cum mærens lacrymis doleat quæ præfica funus,
 Lis inter multos orta repente grauis:
 Quam coluit pullata obitu Tritonia Iuger,
 Atratis musis Cytraque mæsta gemit.
 Descriptus radio, & calamo luxisset & orbis,
 Religio lacrymas visa ciere piæ;
 Quia cæli proceres, cælo post fata triumphus,
 Iugere & prompti, ni retuisset, erant.

*Ad Io. Baptistam Dardanonum Medicum
peritissimum.*

PHOEBI, Dardanone, rapis doctissime ab orco?
 Quot vitæ efflantes reddis & arte animas?
 Scindere completo dura dum vellera Parca
 Aevi ducta colo pollice fila parant,
 Vnde nocent iterum renouato flamine pensum,
 Teque implent rursus, nere iubente, colum?
 Sæpe graui positus vario vt discrimine morbi,
 Sensit se Acolidem, sensit & Hyppolitum?
 Mors sæpe & duram vibraret pallida talem,
 Inferretq; necem; sed tua philtia timet.

Forma corporis sine animi pulchritudine, nihil.

Finge genis vernare rosas, vbi lilia certent;
 Aridulis labris rubra coralla micent;
 Hac mihi componat iucunda modestia & oris;
 In mentilæna fac gelasius hiet;
 Ponat & in pilohra facie Venus æmula natum;
 Paruus tibi intenta cuspide sistat amor;
 Albo oculi in medio stellatus nigricet orbis,
 Inq; supercilium gratior Iris eat;
 Frontem castiget iucundus margine lauor;
 Et spirent flauis balsama odora comis.
 Corporis à tereti collo procera venustas;
 Forma mihi assurgens vna sit & Charitum;
 Sordeat aut animus: Zenone haud iudice pulchra;
 Sed deformis erit dira Megera mihi.

De Thrace puero ex Græc.

Non bene hyperboreû glaciale sternxerat Hebrumq;
 Frigus, cum gelidas Thrax puer intrat aquas,
 Dum sulit incautus per vitrea marmora plantis,
 Decidit, & scindit lactea colla gelu.

Hæc

Hæc dedit inferijs genitrix lacrymosior, igni
Ista dedi, dixit, cætera flumen habe.

Aliud.

Dum super egelidum marmor Thrax ludit in Hebrø
Non benè compactas frigore rupit aquas,
Gurgitis hinc collum fluitantia frustra rescindunt,
Pectus mox imis præcipitatur aquis;
Tum lacrymosa parens crudeli in funere, dixit:
Tu, caput, in flamma: Pectus, in amne flue.

Aliud.

In glaciem nondum brumis vrgentibus Hebrus
Iuerat, incautus cum puer intrat aquas;
Marmore sed rupto, fertur male pectus in ima,
Frustra caput scindunt irrequieta gelu.
Hoc tumulo queribunda parens dum condit, amaro
Quæd fletu, dixit, flumina flamma nocent?

Aliud.

Non hyemalis adhuc benè bruma coegerat Hebrū,
Cum puer impressit tristia signa pede,
Alueus hinc pectus traxit diuisus in imum,
Frustra secant niueim congelata caput,
Inuentū igne cremat Genitrix, lacrymisq; parētans
Cur, ait, oppositis mors geminata venis?

Aliud.

Non tam dirigit glaciato marmore flumen
Vt puer immotas experiatur aquas:
Pectore at infelix fluitij petit ima, reuulsum
Insistit dorso gurgitis atque caput.
Dum tumulo hoc condit Mater, nunc ardeat, inquis
Igne caput, pectus dum populantur æquæ.

Aliud.

Aliud.

Dum puer infirmas oneri determinat vndas,
 Quas nondum solidas bruma gelata dedit;
 Præcipiti pectus fracto diffiditur amne,
 Et scindit durum candida colla gelu:
 Hæc intentata rogo Genitrix componit, & inquit;
 Ah pereant, flamma, quæ negat vnda sibi.

De puero Tyberis submerso.

Feruebat cælo torrenti luminis igne
 Cynthius, herculeus cum Leo adurit agros;
 Cum puer incautus Tybris se immittit in vndas:
 Non bene doctus adhuc credere membra vadis.
 Mergitur heu fluij fundum reuolutus in imum;
 Præproperam infelix & bibit amne necem.
 Vt Genitrix nouit, lacrymata hæc præfica funus;
 Vt quid, ait, Tybri pignora cara dedi?

*De puero Tibri, dum immergeretur portentoso
 aquis erepro.*

Tybris in vndanti fluctu deuoluitur Infans;
 Mergitur, hunc reuocat sed pia lympha vado:
 Nescit aquis nondum retinere natatile corpus;
 Imo illum flumen non recipitq. sinu.
 Inconstans non ergo iuvas fortuna, vel obstat;
 Turbas ipsa vadis, eripis ipsa vadis.

De vanitate speculi.

Reddita quæ speculo vultus spectatur imago;
 De facie est facies, deq. colore color;
 Noli blandiri, dum ludit imagine ficta,
 Ne sis Narcisus dum caperetur aqua:
 Vt vitro fugiunt, te discedente, colores;
 Aetate, & morbo sic tua forma fugit.

In Zoilo-Momum

Blaeterat, infrendit, ringit, truculentus & omnes,
 Ore, nouus Momus vipera, dente, petit;
 Carpere demissos heroes ludus olympo;
 Carpere de summo Castaliôq;ue datos;
 Ardesio, bubo, coruus, lupus, vpupa, blatta,
 Lima, harpago loquax, omnibus esset cupit;
 Impius haud parcit linguaque illudere sacris,
 Nulli non latrans in sidiosus homo.
 Ut nûc mordentê hunc doctus benè lancinat omnis?
 Sed forsân cribris obtrigilandus erit.

In Maledicum.

Parua thymo constipat apis quæ dulcia mella,
 Ex fimo tardi creditur orta bouis;
 Crabronem sonipes, vespas & gignit a fellus;
 Ignauus mulum fucus habetq; patrem.
 Non tibi mel lingua, sed cuspis morsus acerbi.
 Ex istis verus quis tuus ergo parens.

Ad suam Musam Author.

Musa, quid in variû modulata hæc carmina vulgus
 Edis? num thyrsos, num fera tela times?
 Sat fuerat cecinisse labor; sat gloria cantus
 Auditum à Musis inque Helicone melos:
 I tamen; auriti si ringant, despice, Midæ;
 Spicula, vel vibret Momus acerba loquax:
 Candidus excipiet sapiens; ni carmine, at ausu;
 Dum recinis famam, Musa, meleta dabit.

*Alexandri Rinaldi Lucensis Congregationis
Somascha.*

Aethereas penetrasse domos, & Apollinis ignes
Non, Francisce, fat est eripuisse sacros?
Quin totum phœbea libet fudisse per orbem
Dona, quibus famam candida musa sacrat?
Sic benè par surgis dio, Francisce, Prometheo:
Nulla tuum mordet sed fera pectus avis.

FINIS.

Ad Candidum Lectorem.

Meletas dedimus, Candide lector, utinam potius mel; pomeridianis horis, in somno, & æstu, hæ mihi flabella: tibi verò, quid? Aedon? faxit, tibi musa, humanitas tua. Id te monitum tamen volo, in nominibus proprijs vsuri me licentia poetis concessa; quin in quibusdam vocibus, quas, communi regula seruata, hexametrum carmen reijciebat. Itaque minimè supinam oscitantiam in his, & alijs, damnes Epimenida. Apicios Nouaria Elisabeth. Veronica. In hac vltima dictione secutus sum prolationem Italicam. Vocem secularis bis produxi in medio.

Quæ vero irreperferunt errata (quæ sunt per pauca, nacti enim sumus solertissimum, & optimum typographum) deprauata vel sensum, vel carmen dele, & hæc suppone.

pag. 4. l. 20. *receptum*. p. 10. l. 24. *contactus*. p. 15. l. 28. pro *mellifluo*, *muta*, *suauis*. p. 51. l. 30. *Roma*. pag. 60. l. 29. *pietas*: p. 83. l. 13. *in signas*. pag. 90. l. 12. *lanibus*. p. 100. l. 11. *plaudis*. p. 132. l. 11. *nascentis*. p. 174. l. 28. *quodcumq;*. p. 207. v. 5. *postes* pag. 211. v. 14. *laudes*. p. 217. v. 20. *purpureæ* pag. 218. l. 1. *auspicijs*. 246. v. 9. *pietas*. p. 198. v. 7. *suspiras*. p. 240. *Muta* pro *Augustino Fabricio Conturbio Christophori Conturbij filio*. 248. v. 5. *dele. iam. si libet* p. 249. v. 14. *gemino*.

M
Eius debuit, Candidatus, utrumque
tunc nos; persequitur hanc, ut homo
etiam, haec ubi habet, ubi vero, quibus
xixi, unde, hunc, unde, id, ut, unde, unde
volo, in nominibus propriis, utrumque
et concessit, quia in quibusdam vocibus, quae
muni, legi, hanc, hanc, hanc, hanc, hanc
est, hanc, hanc, hanc, hanc, hanc, hanc
hanc, hanc, hanc, hanc, hanc, hanc, hanc

MEDIOLANI,

Apud Carolum Antonium

Malatestam,

Impressorem Regium Cameralem.

Ad instantiam Io. Baptistæ Cerri.

Anno salutis.

1627.

Ab hoc Cuncta octas, Deus est qui hinc et hinc
ab hoc quicquid ego incide, curret opus.

Floris et Patis, Penit, Flammis, Virtut.
Et que et quicquid, hinc ea super erit.

Tres sunt Perone, et eadem Substantia; Regne
Laus, inquit, hinc et hinc, hinc hinc honor.

Et Generis ^{aliquot} hinc et hinc, interitus.

Vult in Principio quicquid hinc, hinc;
Cuncta et hinc hinc, hinc hinc.

Cuncta hinc hinc hinc, hinc hinc hinc,
idem qui hinc hinc hinc hinc hinc hinc.

Hinc hinc hinc, hinc hinc hinc hinc hinc hinc,
et hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc.

Ut hinc hinc hinc, animal hinc hinc hinc;
hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc.

Vincit hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc,
hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc.

Et sic videtur, aut. Veri de hinc, aut, etiam
videtur, etiam nihil videtur, aut, bonum

Pictor Ghering equa...

Quaestio, Summa, Vicia, Veri, Ghering
videtur, et Ceteri, quae sunt, aut
per se per...

Pictor Ghering equa. Ceteri, hic, per, aut
hic, et, per, per, aut, equa.

... et per, per, per, per, per, per
... et, per, per, per, per, per, per
... et, per, per, per, per, per, per

Ponderosa.

Jugiter illorum quomodo sic libidinis
Abia dabit re vera alta Figa.

et Mithrasignificet et Sebetudo.

et Venere et illo quid sit nisi forte Pliaput
Inter falsos dicos turpior ille Deco?

Hanc dicitur sicut Kephelidos acobagant?
nulla fuit tali iustior ara Deco.

Portia

Ne infelix videat generosi Portia Buni
Funera, funeres se dat amica rogo.

Fuiti apertis non luce per deside, vitam;
Corona sit tali propria Vita neci.

Uxor amat. Honor redamatur. Inutile unquam
Sunt amor sic, tota nil sine lege, si det.

Rem qua Buntus agit, finit sine vos dixerit; ego
quam tenet Concori, lacrimat igitur amor.

De la Torre a la Torre.
de la Torre a la Torre.
de la Torre a la Torre.

